

БОРИС
ШЕНГЕРА

ЛЬВІВСЬКІ СКУЛЬПТОРИ
ТА СКУЛЬПТОРИ ЛЬВОВА
У ХVІІІ СТОРІЧЧІ

Автор висловлює щирю вдячність за сприяння у підготовці книги

Центральному державному історичному архіву України, м. Львів
Львівській національній галереї мистецтв імені Б. Г. Возницького
Незалежному культурологічному часопису «І»

а також особам, які доклали свої зусилля для появи цієї книги

Тарасу Возняку
Наталі Бабалюк
Оксані Гайовій
Ігорю Кожану
Володимиру Коту
Діані Пельц
Оксані Яковині

Підписано до друку 2.09.2019

Формат 84×108/16. Папір крейдований. Друк офсетний.

Умовн. друк. арк. 7,98. Обл.-вид. арк. 5,46.

Наклад 500 прим. Зам.04-18.

БОРИС
ШЕНГЕРА

ЛЬВІВСЬКІ СКУЛЬПТОРИ
ТА СКУЛЬПТОРИ ЛЬВОВА
У ХVІІІ СТОРІЧЧІ

Львів 2019

Видавець

© Львівська національна галерея мистецтв імені Б.Г. Возницького

Передмова

Тарас Возняк

Редактор

Наталя Бабалик

Коректори

Тетяна Микитин

Оксана Максименко

Верстка

Христина Рябуха

Фото

Оксана Яковина

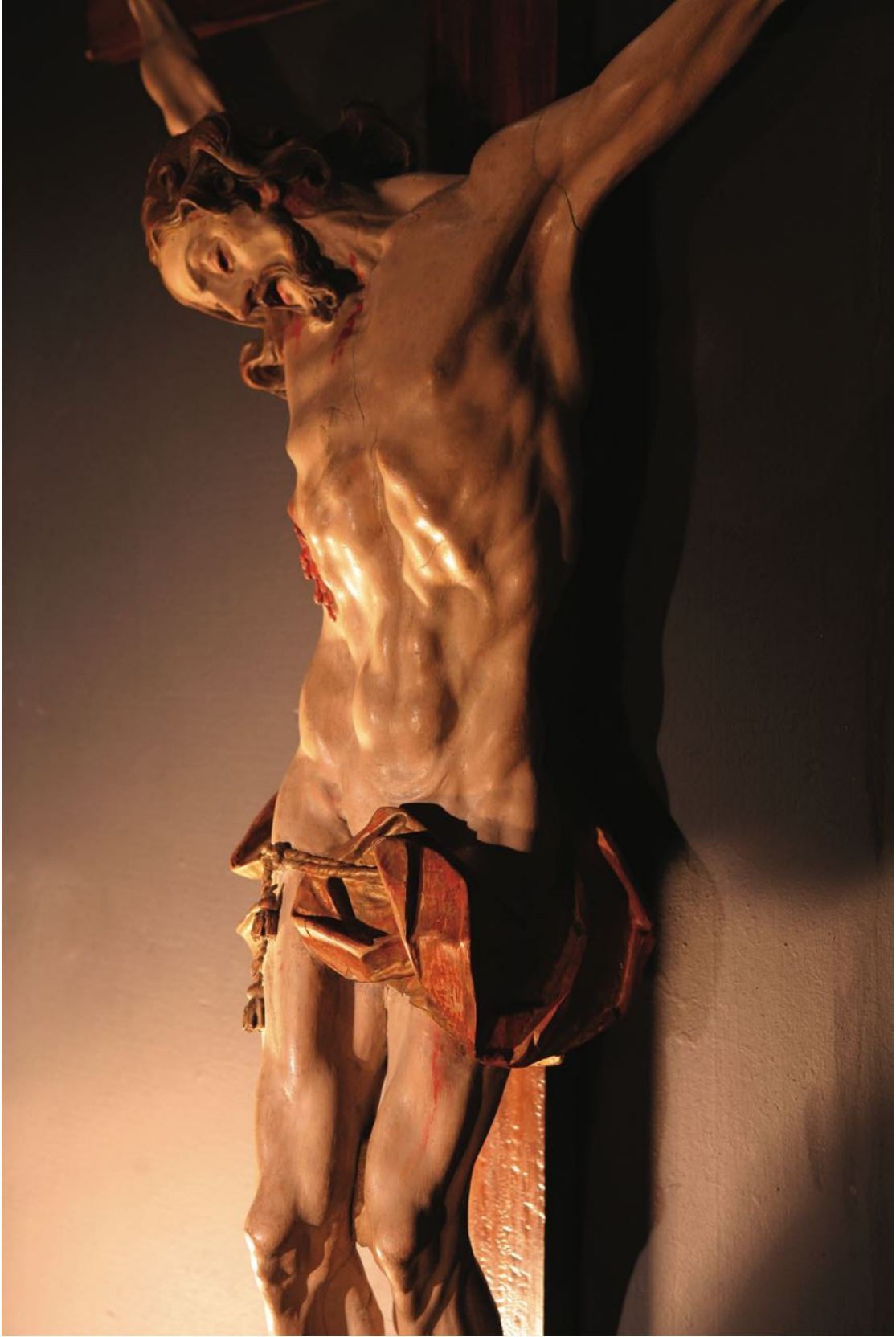
Друк

ФОП Кичма І. В.

ПІНЗЕЛЬ Іван Георгій / Йоган Георг / Ян Єжи (PINSEL Johann Georg)

Рози'яття, Костел Всіх Святих, с. Годовиця, Пустомитівський район, Львівська обл.

Тарас ВОЗНЯК

Барокова скульптура на перетині східного і західного християнства

Україна, а особливо Галичина, є місцем нової зустрічі та діалогу східної та західної християнських традицій. Після розколу між Римською та Константинопольською Церквами 1054 року постали дві теології, дві християнські філософії і дві образотворчі традиції.

Нас цікавитимуть останні. Головним питанням образотворчих традицій Сходу і Заходу стало питання: чи можна зображати Творця, Сина та Святого Духа, а теж і Богоматір та святих. Як їх зображати, як живих людей у вигляді картини чи скульптури, чи у вигляді знака – ікони – як входу у світ нетутешній – по суті як претекст до молитви, ієрогліф? Чи не є гординою та гріхом зображати лик Божий виходячи зі свого розуміння й бачення? Бо ж згідно з апостолом Павлом, тіло є храм духу: «Хіба не знаєте ви, що ви – Храми Божі, і Дух Божий живе в вас» (1 Кор. 3:16). Але храмом тіло стає тільки завдяки Богу, Який і вдихає в людину дух. І тому пише апостол: «але скорб цей ми носимо у глиняних посудинах, щоб велич сили його була Божою, а не нашою» (2 Кор. 4:7) бо ж фізичне тіло тлінне, воно рано чи пізно повинно поступитися місцем тілу духовному бо ж «засівається тіло звичайне, а восстає тіло духовне» (1 Кор. 15:44).

У ранньому християнстві були шановані скульптурні зображення. Так, наприклад, Євсевій Кесарійський (IV ст.) згадує про статую Христа, споруджену в місті Панеаде (Баніяс, Панеас, *Πανειάς*, Caesarea Philippi) кровоточивою дружиною, відомою нам з Євангелія (Мф. 9:20-23). У катакомбах зустрічається скульптурне зображення Христа – Доброго пастиря з овечкою на плечах.

Тим не менше у візантійському християнському мистецтві відбувається відмова від зображення Бога, навіть від ікон, а що вже говорити про об'ємну скульптуру. 726 року у Візантії постає рух іконоборців (*εἰκονομαχία*; чи іконоклазм – від *εἰκόνα* – «образ» (ікона) та *κλάω* – «розбивати») – вчення, яке виступило проти використання образів Бога і святих у богослужінні і суспільному житті. Іконоборці у Візантії вважали, що навіть крайньо віддалена від зображальності ікона це ідол, а тому боролися з нею. Іконоборці говорили: зображаючи Христа, ви богохульствуете двічі. По-перше, ви намагаєтеся зобразити Божество, що в принципі неможливо. По-друге, якщо ви намагаєтеся зобразити не Божество, а тільки людину, то ви розсікаєте Христа, а це монофізитство, і його плоть людська – виходить, що ви ідолопоклонствуете. Ви грішите, або так грішите, або сяк грішите. Бо ж монофізитство (від *μόνος* – «єдиний» та *φύσις* – «природа, ество») – твердить про єдину (божественну) природу Ісуса Христа, а не подвійну – божественну і людську (діофізитство), що є гріхом. Бо ж обидві гілки християнства – і східна, і західна – придержуються саме діофізитства (*δωοφυσισμός* складається з *δωο* (діо), що означає «два» та *φύσις* (фізіс), що означає «природа») – христологічної течії, яка стверджує, що дві особи, божественна і людська, існують в одній особі Ісуса Христа.

Тому навіть у Візантії іконоборство було подолане. Головним жанром східного християнства стає ікона. Але аж ніяк не об'ємна скульптура.

У Римі християнство розвивалося інакше, ніж у Візантії. Римська Церква від скульптури не тільки не відмовилася, але, навпаки, активно розвивала, щоб саме через тілесність свідчити про справжність Боговтілення і реальності страждань Спасителя. В західних храмах з'являються статуї святих, до яких віруючі ставляться як до об'єктів, до яких звертаються з молитвою — як до ікон, які не є образами, а лише знаками.

Західні майстри гіпертрофують людське тіло, щоб показати, наприклад, страждання Господа або надзусилля мучеників і аскетів, молитовне життя подвижників. Але при всьому натуралізмі і відкиданні відстороненості ікони, художники надихаються глибокими богословськими ідеями, прагнуть передати дух і вчення Церкви.

На Сході ніколи до таких засобів не вдавалися, навпаки, тут завжди прагнули піти від афектації, порушеної уяви, пристрасності.

В епоху Відродження в європейському мистецтві відбувається остаточний відхід від канонічності і символізму. Мистецтво втрачає безпосередню підпорядкованість богослов'ю, але не перестає доносити християнські ідеї до посполитих. Тим більше, що перед Римською церквою постає надзавдання подолання протестантизму.

У XVI ст. європейський світ остаточно розколовся на Північ і Південь – на протестантів і католиків. Потрібні були надзвичайно дієві інструменти впливу на вірних. І одним із найдієвіших інструментів стає мистецтво, мистецтво якнайбільше наближене до світу людей, не відсторонені ікони, які надаються на медитування, однак аж ніяк не на навернення мільйонів поган по Нових світах – Америках та Африках – та боротьби з численними ересями та розколами.

Протестанти, як і візантійські іконоборці, викидали з церков ікони, картини, скульптури, надихаючись Лютеровським гаслом «Sola Scriptura!» – «Тільки Писання!».

У католицьких ж країнах, навпаки, гаслом стає «Solī Glōria Deo!» – «Лише Богові слава!». І як стиль контрреформації на сцену виходить бароко (від слова «химерний, витончений»), стиль крайньої візуалізації, неймовірно вибулої фантазії та фонтануючої енергетики. Бароко знову звернуло людські очі до неба. Храми наповнилися подиву гідними архітектурно-скульптурними ансамблями.

Складки одягу святих розвиваються немов від вітру, жестикуляція енергійна, пози і ракурси найнесподіваніші, очі зведені до небес, губи, здається, шепочуть слова молитов. Це мистецтво активне. Воно вимагає не споглядання чи медитації, а активного залучення вірянина в екстатичний стан, психічна атака на нього. Воно змушує до співучасті та співдії.

І Україна та Галичина стають місцем зустрічі цих обох традицій. Можливо, новочасна Україна і набула свого остаточного самоокреслення саме як місце зустрічі Східної і Західної традицій. Можливо, це саме те, що відрізняє нас від Польщі та Московії, які репрезентують ці традиції у чистому вигляді. Україна ж ніколи не була закрита від культурних впливів, особливо Галичина, чи ще вужче – Львівська земля, Руське воєводство.

У філософському та теологічному сенсі основою відкритості на такі впливи стало спочатку українське православ'я, яке всотало в себе всі здобутки європейського ренесансу та бароко (чим воно і відрізняється від православ'я московського), а потім греко-католицизм – окреслення трохи неоконкретне, однак суть схоплена правильно – воно стало не лише релігійним помостом між двома гілками християнства, але й помостом культурним. Чи легко було будувати цей поміст? Знаємо з бурхливої політичної історії, що ні. Але й у теологічно-філософському сенсі будувати поміст було, ой, як не легко. Бо ж для багатьох не було нічого більш далекого від східного розуміння образу, ніж барокова скульптура, в якій немає місця тиші, безпристрасності, безмовності, тієї ісихії (від ἡσυχία – спокій, тиша), яка є східним ідеалом безмовного, аж до розчинення, предстояння перед Богом. Надходили часи діяння, а не медитації та анахоретства. І по цілій Європі та тими теренами, куди сягали її впливи, забувало бароко, а в ньому і барокова скульптура.

Ми ще до кінця не проревізували всі ті скарби, які вдалося так чи інакше зберегти на наших теренах. Ми ще до кінця не осмислили ті мистецькі і філософсько-теологічні завдання, які вирішували мистці бароко та ренесансу, які поєднували дві традиції – а їм було не просто, бо ж творили вони свої образи не в затишних майстернях, як теперішні «відважні» авангардисти, а на виду у всіх, в тому і церковних та світських влад. Не просто було запроваджувати у храмах Східного обряду ту ж об'ємну скульптуру, як от на головному храмі у Львові – соборі святого Юра, не просто поєднувати з візантійською ісихією. Тим не менше – вдалося. І то ще й як! Свого апогею вона сягнула у XVI-XVIII ст. – зокрема у Галичині.

Благо, що в Україні та Галичині зустрічалися не лише абстрактні ідеї, але й люди. Починалося, звісно, з людей торгових, а за ними йшли і люди ремесла та мистецтва. Тому цілі вервечки майстрів, що розумілися на роботі з каменем та деревом, потягнулися до наших теренів зі земель італійських, німецьких та богемських. А з ними і ремесло, і тогочасні моди та віяння. Звісно, це накладалося на смаки та ремесло майстрів місцевих. Зрештою, з часом прибульці теж ставали місцевими. Тоді люди не ділилися аж так різко за національною ознакою. Важливішим був релігійний та регіональний визначник. З часом витворювалися місцеві мистецькі школи, які не те що були рівними тогочасним європейським, а інколи навіть їх перевершували, про що і свідчить те, що сьогодні вони сягнули вершин світового визнання – Лувру та Бельведеру.

Однак залишається багато запитань. Як окреслити все те різноманітне середовище майстрів, підмайстрів та учнів, які творили цей потужний пласт культури нашого краю? Яка стратифікація всього їхнього середовища буде найбільш адекватною, бо ж часто не знаємо, який майстер був патроном для іншого. Ба більше, не зовсім впевнені в атрибуції самих робіт. Можемо помилятися, приписувати одні роботи іншому майстру. Маємо осмислити і примітивну народну скульптуру, яка, звісно, була повсюдною, і зовсім не примітивною. З багатьма майстрами, як от з Іваном Георгом Пінзелем (Johann Georg Pinsel, Jan Jerzy Pinsel, бл. 1707 або бл. 1720 - між 16 вересня 1761 і 24 жовтня 1762, ймовірно, Бучач) взагалі ситуація незрозуміла – не знаємо звідки він прибув, чи завжди тут був, де навчився такої майстерності, і взагалі, якою особистістю він був. Як його стратифікувати, наприклад, з Яном чи Йоганом Пфістером (Johann (Hans) Pfister, 3 серпня 1573, Бреслау – до 1642 / 1645 Бережани) – скульптором німецької школи, хоча він радше голландець за походженням? А які стосунки насправді були у Пінзеля з його «учнями» чи «школою», чи вони були, чи були вони безпосередніми, чи опосередкованими, через його роботи? Тай чи були вони його «учнями», чи радше колегами?

А як вони уклалися з його сучасником Себастьяном Фесінгером (Fesinger Sebastian, ? - після 1.01.1770, Львів) – автором не меншої ваги, ніж Пінзель? А з Франциском Оленським (Olenski Franciszek) чи Антонієм Осінським (Osinski Antoni, 1715, Львів – ?), неначе молодшими від Пінзеля, проте не занадто? Тоді у Львові поставали цілі династії чи родинні клани сницарів та скульпторів, як от: Фесінгери, Полейовські, Берниковичі, Вюрцери, Гецци, Комаринські, Кулявські, Макварти, Оброцькі, Перті, Стажевські, Стобенські.

Не легко розібратися і з національною приналежністю майстрів, які працювали у Львові того часу. Ми судимо зі своєї перспективи. З початку XIX сторіччя національна ідентичність почала домінувати. Натомість тоді істотною була радше цехова чи релігійна приналежність, ніж національна. Ба, більше – люди змінювали як релігійну приналежність, так і національне самоусвідомлення. Майстри з німецьких земель, прибувши до Львова, одружившись з місцевими міщанками поступово слов'янізувалися – вже своїм дітям вони давали слов'янські, головню польські, імена, навіть слов'янізували свої прізвища. Тому так важко реконструювати їхню ідентичність, орієнтуючись на походження майстра, якщо воно відоме. Ще одним орієнтиром стало те, де той чи інший майстер задовільняв свої потреби – де одружувався – у римо-католицькому костюлі, греко-католицькій церкві чи лютеранській кірсі. Разом з тим, попри традицію, яка встановилася в українському мистецтвознавстві щодо імен майстрів, які знаходили у костельних чи церковних книгах, а вони були зазвичай латинізовані, бо записи велися латиною, автор все ж наводить не лише латинізоване ім'я майстра, а й національне чи народне, яке тоді було поширене. І разом з тим автор першим іменем ставить саме українську його версію, безвідносно до того чи майстер був німецького чи польського походження, – відповідно до норми, яка постала в гуманістиці Центральної Європи – тому є сенс всі імена до 1800 року подавати щонайперше в національній транскрипції, а потім у транскрипції оригінальній.

Разом з тим книга показала наскільки цілісним було середовище майстрів. Так, вони інколи подавали судові позови один на одного. Однак, більше одружувалися, укладали контракти про спільні проекти, хрестили дітей один одного. Так і склалася львівська корпорація сницарів та скульпторів. Дуже чітко відчувається потужний вплив із Заходу, земель німецьких, італійських. Він накладається на традицію Сходу і дає фантастичний розквіт львівської скульптури.

Якоюсь мірою відповіді на частину цих запитань може дати чи не перша в такому об'ємі книга Бориса Шенгери «Львівські скульптори та скульптори Львова у XVIII сторіччі». В якомусь сенсі її можна назвати «прологом» до енциклопедії – скромно, звісно, як у Іммануеля Канта (Immanuel Kant; 1724, Кенігсберг – 1804, Кенігсберг) – якщо згадати його славні «Пролегомени до кожної майбутньої метафізики, яка може постати як наука». Отож, маємо «Пролегомени до кожної майбутньої енциклопедії львівських скульпторів та скульпторів Львова XVIII сторіччя, яка може постати».

Варшава 29 червня 2019

Taras VOZNYAK

Baroque sculpture at the intersection of Eastern and Western Christianity

Ukraine, and especially Galicia, is the place for a new meeting and dialogue of Eastern and Western Christian traditions. After the split between the Roman and Constantinople Churches in 1054, two theologies, two Christian philosophies and two fine traditions emerged.

The question we are interesting in is the fine traditions of East and West. Can we portray the Creator, the Son and the Holy Spirit, as well as Our Lady and the Saints?

How to portray them as a human being in the form of a painting or a sculpture, or in the form of a sign - an icon - as an entry into a world inconsolable - essentially as a pretext for prayer, a hieroglyph? Is it not the pride and sin to portray the face of God on the basis of our understanding and vision? According to the Apostle Paul, the body is the temple of the Spirit («Do you not know that you are a temple of God and that the Spirit of God dwells in you?» 1 Cor. 3:16). But the temple becomes a body only thanks to God, who breathes the spirit into man. And so the apostle writes, «But we have this treasure in earthen vessels, that the excellency of the power may be of God, and not of us» (2 Kor. 4: 7) because the physical body is perishable, it must sooner or later give way to the spiritual body, because «there is sown a psychic body; there is raised a spiritual body» (1 Corinthians 15:44).

In early Christianity, sculptural images were honored. For example, Eusebius of Caesarea (IV c.) mentions the statue of Christ erected in the city of Paneade (Baniyas, Paneas, Πανειάς, Caesarea Philippi) by a bleeding wife known to us from the Gospel (Mt 9: 20-23). In the catacombs there is a sculptural image of Christ the Good Shepherd with a sheep on his shoulders.

However, in Byzantine Christian art, there is a rejection of the image of God, even of icons, and of the voluminous sculpture. In 726 in Byzantium, the iconoclastic movement (εἰκονομαχία; or iconoclasm - from εἰκόνα - «image» (icon) and ἔλαω - «to break») emerges - a doctrine that opposed the use of images of God and saints in worship and public life. Iconoclasts in Byzantium believed that even an icon far from the imagery is an idol, and therefore fought with it. Iconoclasts said: By portraying Christ you blaspheme twice. Firstly, you are trying to portray a Deity, which is impossible in principle. Secondly, if you try not to portray God, but only man, you dissect Christ, and this is monophysitism, and his flesh is human - it turns out that you are idolatrous. You are either sinning or sinning or sinning. For monophysitism (from μόνος - «the only» and φύσις - «nature, being») claims to be the only (divine) nature of Jesus Christ, not the dual - divine and human (dyophysitism), which is sin. Two branches of Christianity - both Eastern and Western - adhere precisely to dyophysitism (δυοφυσισμός consists of δύο (dio) meaning «two» and φύσις (physis) meaning «nature») Christian flow, which confirm that divine and human, exist in one person of Jesus Christ.

Therefore, even in Byzantium iconoclasm was overcome. But the main genre of Eastern Christianity is the icon. But it is not a large-scale sculpture.

In Rome, Christianity developed differently than in Byzantium. On the contrary, the Roman Church actively testifies, through corporeality, the authenticity of the incarnation and the reality of the Savior's sufferings. The statues of saints in western temples appeared to which believers refer to an objects they turn to in prayer - as icons that are not images but signs.

Western masters hypertrophy the human body to show, for example, the suffering of the Lord or the exertion of martyrs and ascetics, the prayer life of ascetics. But with all the naturalism and the rejection of the icon, the artists are inspired by deep theological ideas, strive to convey the spirit and teachings of the Church.

In the East, they have never resorted to such means, on the contrary, they have always sought to escape from affectation, impaired imagination, and passion. In the Renaissance in European art, there is a definitive departure from canonism and symbolism in art. Art loses direct subordination to theology, but does not cease to convey Christian ideas to the Commonwealth.

Moreover, the Roman Church faces the overwhelming task to overcome Protestantism. In the XVI century the European world finally split into the North and South - Protestants and Catholics. Extremely effective tools for influencing the faithful were needed.

Protestants, like the Byzantine iconoclasts, threw out icons, paintings, sculptures from churches, inspired by the Lutheran slogan «Soli Scriptura» - «by Scripture alone». In Catholic countries, on the contrary, the slogan becomes «Soli Gloria Dei!» - «Glory to God alone». And as the style of counter-reformation appears the baroque (from the word «chimeric, elegant»), the style of extreme visualization, incredible fantasy and energy. Baroque turned the human eyes again to the sky. The temples were filled with amazing architectural and sculptural ensembles.

The folds of the saints' garments move like the wind, energetic gestures, poses and most unexpected aspect, eyes raised to heaven, lips seem to whisper prayers. This art is active. It does not require contemplation or meditation, but the active involvement of the believer in an ecstatic state, a mental attack on him. It forces to complicity and cooperation.

Both Ukraine and Galicia became a meeting point for both traditions. Modern Ukraine may have acquired its definitive self-definition precisely as a meeting point for Eastern and Western traditions. Perhaps, this is exactly what distinguishes us from Poland and Muscovy who represent these traditions in their purest form. Ukraine has never been restricted from cultural influences, especially Galicia, or even more narrowly - Lwów Land, Ruthenian Voivodeship.

In philosophical and theological terms, the basis of openness to such influences was first Ukrainian Orthodoxy, which absorbed all the achievements of the European Renaissance and Baroque (which differs from Moscow Orthodoxy), and then Greek Catholicism - the outline is a bit unclear, but the point is understood correctly - it has become not only a religious platform between two branches of Christianity, but also a cultural platform. Was it easy to build this content? We know from turbulent political history that it was not so easy. For many, there was nothing further from the Oriental understanding of the image than the Baroque sculpture, in which there is no place of silence, impartiality, that Hesychasm (from ἡσυχία - peace, silence), which is the eastern ideal of the silent, even to dissolution, to stand before God. There were times of action, not meditation and Anchorite. And all over Europe and the territories where its influences reached, the Baroque and its baroque sculpture flourished.

We have not yet fully erected all those treasures that we managed to preserve in one way or another in our territory. We have not yet fully comprehended the artistic and philosophical and theological tasks that solved the Baroque and Renaissance artists, which combined the two traditions - and it was not easy for them, because they did not create their images in cozy workshops, like the present «brave» avant-gardes. It was not easy to introduce a voluminous sculpture in the temples of the Eastern Rite, such as at the main temple in Lviv - St. George's Cathedral and combine with Byzantine Hesychasm. Nevertheless, it succeeded. And then how! She reached her apogee in the XVI-XVIII centuries, particularly in Galicia.

Fortunately, not only abstract ideas but also people gathered in Ukraine and Galicia. Of course, it began with tradespeople, followed by artisan and artists. That is why the whole groups of masters who have understood the work of stone and wood, have reached our territory from the Italian lands, German and Bohemian. And with them came crafts, fashion and trends of the time. Of course, this was superimposed on the tastes and crafts of local craftsmen. Eventually, the newcomers became local. At that time, people did not divide so sharply by nationality. The religious and regional determinant was more important. Over time, local art schools were created that were even equal to European ones at the time, and sometimes even surpassed them, as evidenced by the fact that today they have achieved worldwide recognition - the Louvre and Belvedere.

However, many questions still remain. How to outline the diverse environment of masters, apprentices and students who created this powerful layer of culture in our region? Which stratification of their entire environment will be most adequate, because we often do not know which master was the patron for another. Moreover, they are not entirely sure of the attribution of the work itself. We may be wrong to belong some work to another master. We should also think of a primitive, folk sculpture, which, of course, was ubiquitous. With many masters, such as Johann Georg Pinsel, Jan Jerzy Pinsel, approx. 1707 or ca. 1720 - between September 16, 1761 and October 24, 1762, probably Buchach) the situation is unclear - we do not know where he came from, whether he was always here, where he learned such skills, and in general what kind of personality he was. How to stratify it, for example, from (Johann (Hans) Pfister, 3 August 1573, Breslau - until 1642/1645 Berezhany) - a sculptor of a German school, although he is rather Dutch in origin? And what kind of relationship did Pinsel have with his «students» or «school», or were they, whether direct or indirect, through his work? And were they his «disciples», or rather colleagues?

And how did they fit in with his contemporary Sebastian Fesinger? - after 01/01/1770, Lviv - the author who was as popular as Pinsel? And with Franciszek Olenski or Antoni Osinski, 1715, Lviv -? Somewhat younger than Pinsel, but not too much?

Then whole dynasties or family clans of sculptors appeared in Lviv, such as: Fesingers, Polejowski, Bernikowich, Wuertzers, Gets, Komarynski, Kulyawski, Macwarts, Obrocki, Perth, Stazhevski, Stobenski.

It is not easy to understand the nationality of the masters who worked in Lviv at that time. We judge from our perspective. From the beginning of the nineteenth century, the national identity began to dominate. Instead, at that time, it was rather a guild or religious affiliation than a national one. People were changing their religious affiliation and national self-awareness. When arriving in Lviv, masters from German lands, marrying local burghers, gradually became Slavic and they already gave their children Slavic, Polish, names. That is why it is so difficult to reconstruct their identity, based on the origin of the master, if it known. Another landmark was where a particular master satisfied his needs - where he married - in a Roman Catholic church, a Greek Catholic church or a Lutheran church. However, despite the tradition established in Ukrainian art history regarding the names of the masters found in the church books, and they were usually Latin, because the note was Latin, the author does not only indicate the Latinized name of the master, but also the national or folk, which was then widespread. And at the same time, the author firstly puts the name in the Ukrainian version, regardless of whether the master was of German or Polish origin, - according to the norm that appeared in the humanities of Central Europe - so it makes sense to submit all names before 1800 first in the national transcription then in the original transcription.

However, the book showed how integral was the environment of the masters. Yes, sometimes they had legal action against each other. However, they married more, contracted joint projects, baptized each other's children. This is how the Lviv corporation *snycar* and sculptors formed. A strong influence is clearly felt from the West, the lands of German and Italian. And it imposes on the tradition of the East and gives a fantastic flourish of Lviv sculpture.

Boris Shengera's first book «Lviv Sculptors and Sculptors in the Eighteenth Century» may answer part of these questions. Obviously, it can be called «prolegomena to the encyclopedia» - modestly, of course, as in Immanuel Kant; 1724, Königsberg - 1804, Königsberg - to mention his «Prolegomena to Any Future Metaphysics». So, we have «Prolegomena to every future encyclopedia of Lviv sculptors and sculptors of Lviv of the eighteenth century, who can appear.»

Warsaw June 29, 2019

БАРИЦЬКИЙ Петро / Пйотр (BARZYCKI Piotr)

Петро Барницький творив у 1774–1787-х рр. 17.06.1774 р. передміщанин Казимир Маркевич подав скаргу до бурграфського суду на скульптора Івана Щуровського та його челядника Петра Барницького за те, що вони його побили.

У 1777–1779-х рр. Петро Барницький, разом із Йозефом Вюрцером та Михайлом Стобенським працювали челядниками у Францішека Оленського, коли велися сницарські роботи у кам'яниці Більській (пл. Ринок, 20).

26.08.1780 р. скульптори Францішек Дунчевський та Петро Барницький підписали угоду з гвардіаном монастиря оо. Францисканців Григорієм Островським на виконання з власного матеріалу та дерева органної структури до костела оо. Францисканців у Перемишлі. До правої сторони цієї структури, згідно абрису, потрібно було виготовити 12 скульптур з різними атрибутами, а до лівої – ажурну решітку для хору. Органну структуру необхідно було виготовити до Зелених Свят 1781 р. за 950 золотих.

29.03.1782 р. скульптор Барницький отримав за роботу в костелі оо. Францисканців м. Перемишля 847 золотих.

1784 р. скульптори Петро Барницький та Францішек Дунчевський допомагали скульптору Францішеку Оленському у виготовленні надгробних пам'ятників архієпископів Вацлава Ієроніма Сераковського і Фердинанда Онуфрія Кіцького для каплиці Розп'яття Христа (Яблоновських) у львівській римо-католицькій катедрі.

Література

Вуйцик В. Скульптор Іван Щуровський / Володимир Вуйцик // Записки Наукового товариства імені Шевченка. – Львів, 1998. – Т. 236 : Праці Комісії образотворчого та ужиткового мистецтва. – С. 311, 312; Frazik J. T. Budownicowie i artyści na usługach Franciszkanów przemyskich od XV–XVIII wieku na tle dziejów kościoła i jego wyposażenia / Józef Tomasz Frazik // Biuletyn Historii Sztuki. – 1975. – R. 37, nr 4. – S. 320–333; Frazik J. T. Zarys dziejów sztuki Przemysła. Rzeźba / Józef Tomasz Frazik // Tysiąc lat Przemysła. – Rzeszów, 1976. – S. 500; Wujcyk W. Wiadomości o życiu i twórczości Franciszka Ołędzkiego / Wołodymyr S. Wujcyk // Sztuka Kresów Wschodnich : materiały sesji naukowej / red. Jan K. Ostrowski. – Kraków, 1998. – T. 3. – S. 281–294; Słownik artystów, rzemieślników etc. // Kościoły i klasztory rzymskokatolickie dawnego województwa ruskiego. – Kraków, 2015. – T. 23. – S. 117. – (Materiały do dziejów sztuki sakralnej na ziemiach wschodnich dawnej Rzeczypospolitej ; cz. 1).

БЕМ Юрій / Єжи
(BEM Jerzy)

Юрій Бем, львівський скульптор, 8.05.1794 р. тримав до хреста Терезу, доньку Антонія Ріхтера та Анни Магдалини.

Література

Dworzak A. Lwowskie środowisko artystyczne w XVIII wieku w świetle ksiąg metrykalnych i sądowych. / Agata Dworzak
// Materiały do dziejów kultury i sztuki XVII i XVIII wieku. – Kraków, 2018. – Т. 8. – S. 108.

БЕРНАКЕВИЧ Василь / Базилій
(BERNAKIEWICZ Bazyli)

Василь Бернакевич, скульптор, 1781 р. виконав невстановлене декоративне оздоблення при будівництві церкви Успіння Богородиці монастиря ЧСВВ у Почасві.

Література

Dutkiewicz J. E. Fabryka cerkwi Wniebowzięcia N. M. P. w Poczajowie / Józef Edward Dutkiewicz // Dawna sztuka. – 1939. – R. 2, z. 2. – S. 144.

БЕРНИКОВИЧ Андрій (BERNYKOWYCZ Andrij)

Андрій Берникович, скульптор із Судової Вишні, 1750 р. виконав різьблення іконостаса для монастиря св. Онуфрія у Лаврові.

Література

Площанский В. Лаврово село и монастырь в Самборском округе / Венедикт Площанский // Науковий збірник галицько-руської матиці за 1865 год. – Львов, 1866. – С. 334; Драган М. Українська декоративна різьба XVI–XVIII ст. / Михайло Драган. – К. : Наукова думка, 1970. – С. 96, 193.

БЕХЕРТ Іван Непомук / Йоган Непомуцен (BESCHERT Johann Nepomucen)

Іван Непомук Бехерт, львівський скульптор, творив у 1756–1767-х рр. 3.09.1756 р. та 31.10.1757 р. скульптор згадувався в декреті урядової комісії про митців, які не належали до цехів м. Львова.

10.08.1757 р. скульптор Йоган Непомук Бехерт одружився з Йоанною Крижанівською. Свідками шлюбу були львівські скульптори Себастьян Фесінгер, Антоній Осінський та Йозеф Штіль.

У подружжя Бехертів народилось 5 дітей.

5.05.1758 р. – Цецилія Гертруда, хрещеними батьками якої були скульптори Себастьян Фесінгер, Мацей Полейовський та Єлизавета Гольденберг (Гольденбергова) й Анастазія Лістовська.

13.11.1759 р. – Тереза, хрещеними батьками якої були скульптор Себастьян Фесінгер та Магдаліна Міллер (Міллерова).

27.05.1761 р. – Ян Бенедикт, хрещеними батьками якого були Андрій Кумановський та Вікторія Дальке.

18.06.1763 р. – Анна, хрещеними батьками якої були Адам Ульпіцький, ловчий овруцький, та Софія Шлавська.

4.08.1765 р. – Ігнатій Домінік, хрещеними батьками якого були маляр Матвій (Матіас) Міллер та Францішка Угніцька, дружина маляра Стефана Угніцького.

1758 р. виконав сницарське оздоблення конфесіоналів у костелі оо. Кармелітів м. Терехова. Там же, 1766 р. виконав різьблення для органа.

У 1762–1764-х рр. скульптор Йоган Непомук Бехерт разом із скульптором Йозефом Штілем виконали різьбу до лав і конфесіоналів у костелі св. Петра та св. Павла монастиря оо. Єзуїтів м. Львова.

7.04.1764 р. Йоган Непомук Бехерт отримав право носити шпагу або шаблю, що символічно прирівняло його до шляхти Речі Посполитої та звільнило з-під юрисдикції міських цехів.

1767 р. преор костелу оо. Єзуїтів Бальтазар Висоцький подав до суду скаргу на скульптора Йогана Непомука Бехерта за те, що той не дотримався контракту від 4.09.1766 р. і не виконав сницарського оздоблення на емпорах. Від скульптора вимагали повернути 27 червоних золотих.

Література

Załęski S. Jezuci w Polsce porozbiorowej / Ks. Stanisław Załęski T. J. – Kraków, 1907. – S. 602; Hornung Z. Stanisław Stroński 1719–1802 : zarys monograficzny ze szczególnym uwzględnieniem działalności artysty na polu malarstwa ściennego / Zbigniew Hornung // Prace Sekcji Historii Sztuki i Kultury Towarzystwa Naukowego we Lwowie. – 1935. – T. 2. – S. 146; Mańkowski T. Lwowska rzeźba rokokowa / Tadeusz Mańkowski. – Lwów, 1937. – S. 29; Hornung Z. Antoni Osiński najwybitniejszy rzeźbiarz lwowski XVIII stulecia / Zbigniew Hornung. – Warszawa ; Lwów, 1937. – S. 47; Bechert Jan Nepomucen // Słownik artystów polskich i obcych w Polsce działających : malarze, rzeźbiarze, graficy. – Wrocław ; Warszawa; Kraków ; Gdańsk, 1971. – T. 1. – S. 111; Hornung Z. Majster Pinsel snycerz. Karta z dziejów polskiej rzeźby rokokowej / Zbigniew Hornung. – Wrocław, 1976. – S. 23; Słownik artystów, rzemieślników etc. // Kościoły i klasztory rzymskokatolickie dawnego województwa ruskiego. – Kraków, 2015. – T. 23. – S. 89, 269. – (Materiały do dziejów sztuki sakralnej na ziemiach wschodnich dawnej Rzeczypospolitej ; cz. 1); Dworzak A. Lwowskie środowisko artystyczne w XVIII wieku w świetle ksiąg metrykalnych i sądowych. / Agata Dworzak // Materiały do dziejów kultury i sztuki XVII i XVIII wieku. – Kraków, 2018. – T. 8. – S. 89, 117, 177, 178.

БІН Войцех (BIEN Wojcech)

Войцех Бін творив у 1758–1782-х рр. 2.02.1758 р. львівський скульптор Войцех Бін одружився з Ядвігою Маршицькою. Свідками шлюбу були – львівський скульптор Антоній Осінський та художник Матвій (Матіас) Міллер.

23.12.1758 р. у подружжя Бінів народилась донька Вікторія Францішка. До хреста тримали о. Андрій Дульбиський, парох костелу Матері Божої Сніжної, Констанція Залевська, Себастьян Дидаскевич та Розалія Залевська.

10.08.1760 р. – син Бернард, хрещеними батьками якого були скульптор Антоній Осінський та Тереза Фесінгер (Фесінгерова).

27.05.1763 – донька Феліція Йоханна, хрещеними батьками якої були скульптор Йоган Непомук Бехерт та Агнеса Стажевська, дружина скульптора Симона Стажевського.

25.09.1764 р. – донька Йоханна Юстина, хрещеними якої були скульптор Себастьян Фесінгер та Магдалина Міллер (Міллерова).

13.12.1766 р. – донька Леокідія Тереза. До хреста тримав маляр Матвій (Матіас) Міллер та Францішка Утніцька.

31.07.1771 р. – донька Катерина, хрещеними батьками якої були Антоній Рохель та Маріанна Оброцька, дружина скульптора Яна Оброцького.

У вересні 1760 р. Габріель і Катерина Персоні добровільно продали свій будинок, що знаходився між домами Бораковичів і Стажевських (юридика Львівської капітули) п. Войцехові Бінові – магістрові куншпу сницарського та його дружині Ядвізі за суму 224 золотих.

7.04.1764 р. скульптор Войцех Бін отримав право носити шпагу або шаблю, що символічно прирівняло його у правах до шляхти Речі Посполитої і зробило юридично незалежним від міських цехів. Був створений прецедент офіційного визнання львівських скульпторів, як митців вищого вишколу і утвердження їх кращого становища в суспільній ієрархії. 11.02.1771 р. скульптора Войцеха Біна повторно викликали до суду у зв'язку з тим, що вчинки деяких львівських скульпторів суперечили міському праву. Войцех Бін розпочав клопотання щодо отримання королівського привілею, що дозволило би йому вільну мистецьку діяльність в царині сницарства. Документи не вказують, чи він реалізував свої наміри.

Література

Центральний державний історичний архів України, м. Львів, ф. 52, оп. 2, спр. 580, с. 205; Александрович В. Образотворче мистецтво. Скульптура / Володимир Александрович // Історія українського мистецтва : у 5 т. – Київ, 2011. – Т. 3 : Мистецтво другої половини XVI–XVIII століття. – С. 416; Hornung Z. Pierwsi rzeźbiarze lwowscy z okresu rokoka / Zbigniew Hornung // Ziemia Czerwieńska. – 1936. – R. 3, z. 1. – S. 23–25; Hornung Z. Antoni Osiński najwybitniejszy rzeźbiarz lwowski XVIII stulecia / Zbigniew Hornung. – Warszawa, 1937. – S. 46; Mańkowski T. Lwowska rzeźba rokokowa / Tadeusz Mańkowski. – Lwów, 1937. – S. 70, 165, 177; Kowalczyk J. Bien (Bię) Wojcech / Jerzy Kowalczyk // Słownik artystów polskich i obcych w Polsce działających : malarze, rzeźbiarze, graficy. – Wrocław ; Warszawa ; Kraków ; Gdańsk, 1971. – Т. 1. – S. 160; Katalog zabytków sztuki : Województwo Rzeszowskie : Leżajsk, Sokółów Małopolski i okolice / oprac. E. Śnieżńska-Stolotowa, F. Stolot. – Warszawa, 1989. – S. 35, 44, 93. – (Katalog zabytków sztuki w Polsce. Seria Nowa ; Т. 3, z. 4); Dworzak A. Lwowskie środowisko artystyczne w XVIII wieku w świetle ksiąg metrykalnych i sądowych / Agata Dworzak // Materiały do dziejów kultury i sztuki XVII i XVIII wieku. – Kraków, 2018. – Т. 8. – S. 8, 12, 26, 27, 29, 31, 47, 58, 59, 61, 71, 80, 82, 83, 85, 88–91, 104, 117, 120, 121, 125, 126, 133, 136, 178, 183, 184, 228, 230, 231, 238, 254, 268, 269, 333, 335, 339, 343, 345, 359, 407, 421, 458, 459.

БОРТАТИНСЬКИЙ Данило / Даниель
(BORTATYŃSKI Daniel)

Данило Бортатинський, скульптор із Судової Вишні, 1768 р. домагався від Григорія Урановича, другого чоловіка Маріанни Штіль (Штільової), 100 золотих, які йому був винен скульптор Антоній Штіль.

Література

Dworzak A. Lwowskie środowisko artystyczne w XVIII wieku w świetle ksiąg metrykalnych i sądowych / Agata Dworzak // Materiały do dziejów kultury i sztuki XVII i XVIII wieku. – Kraków, 2018. – Т. 8. – S. 115.

БОЧАРСЬКИЙ Йосиф / Юзеф (BOCZARSKI Józef)

Йосиф Бочарський, львівський столяр, підтримував тісні зв'язки зі львівськими скульпторами та малярами.

31.08.1760 р. Юзеф Бочарський одружився з Агнесою Гербуртовою. При таїнстві шлюбу були присутні Домінік Косінський та столяр Юзеф Клоцковський.

1/2.03.1764 р. у подружжя Бочарських народився син Юзеф, якого до хреста тримали скульптор Себастьян Фесінгер та Маріанна Штіль (Штільова), дружина скульптора Антонія Штіля.

25.12.1770 р. у подружжя Бочарських народились близнята: сини Андрій та Стефан. До хреста тримали скульптор Ян Оброцький та Анна Строїнська, дружина маляра Марціна Строїнського, скульптор Михайло Філевич та Маріанна Венярска.

15.06.1778 р. столяри Юзеф Бочарський та Юзеф Серединський підписали угоду на виготовлення лав для лавників та радників у львівській римо-католицькій катедрі. Роботу майстри завершили 1780 р.

5.06.1781 р. столяр Юзеф Бочарський склав заповіт, у якому вказав, хто із львівських скульпторів і скільки грошей йому винен за роботу, яку він виконав, співпрацюючи з ними:

«Антоній Штіль винен за роботу при вівтарі львівських оо. Кармелітів Босих – 90 золотих, за киворій [ciborium] – 40 золотих, за три рами – 9 золотих, за корпус до годинника – 7 золотих, за труну для п. Антонія Штіля родичі винні – 37 золотих, разом – 187 золотих.

[Ян] Оброцький винен за роботу тернопільську, бучацьку і катедральну – 451 золотий.

За Біна в міській комісії [заплатив] 40 золотих.

Сницар Францішек Волянський винен 120 золотих за перемиську роботу у оо. Францисканців, за два вівтариків та амвон виконані до Белза – 200 золотих. Разом – 320 золотих.

Михайло Оляпкевич винен за челядника 33 золотих.

Сницар Микола Оброцький винен 100 золотих за Миколаївську роботу».*

Примітки

* Дослідники до цього часу не можуть дійти згоди щодо того, про що записано в тестаменті – місто Миколаїв на Львівщині, чи один із титулярних храмів у Львові.

Література

Mańkowski T. Lwowska rzeźba rokokowa / Tadeusz Mańkowski. – Lwów, 1937. – S. 172; Słownik artystów, rzemieślników etc. // Kościoły i klasztory rzymskokatolickie dawnego województwa ruskiego. – Kraków, 2015. – T. 23. – S. 95. – (Materiały do dziejów sztuki sakralnej na ziemiach wschodnich dawnej Rzeczypospolitej ; cz. 1); Dworzak A. Lwowskie środowisko artystyczne w XVIII wieku w świetle ksiąg metrykalnych i sądowych / Agata Dworzak // Materiały do dziejów kultury i sztuki XVII i XVIII wieku. – Kraków, 2018. – T. 8. – S. 31–32.

БУЖИНСЬКИЙ Карло / Кароль (BURZYŃSKI Karol)

Карло Бужинський, скульптор, записаний у документах 1766–1800-х рр. Дослідники вважають, що майстер, за стилем виконання скульптури та моделювання одягу, близький до львівського скульптурного середовища другої половини 18 ст.

1766 р. для костелу оо. Бернардинів у Радечниці скульптор виготовив вітари св. Варвари та Преображення Господнього. 1767 р. до того ж костелу виготовив вітар св. Петра з Алькантари. В документі вказано, що на той час він був жителем Радечниці.

26.06.1773 р. у парохії Бяла (сьогодні Янів Любелський) охрещено Петра, сина Кароля та Маріанни Бужинських, які проживали у Борі (зараз околиця Янова). Хрещеними батьками були Юзеф та Агнеса Фліс. У документі Кароль Бужинський названий теслею (*fabri lignari*).

13.01.1789 р. у костелі св. Казимира Королевича у Радечниці о. Антоній Воеводський благословив шлюб між шляхетним Каролем Бужинським, скульптором, та Анною Левандовською в присутності Якова Котилінського, Яна Бугальського та Казимира Черева.

24.06.1780 р. у подружжя Бужинських народилась донька Малгожата.

1800 р. священник греко-католицької парохії у Щебречині о. Теодор Батицький підписав контракт із скульптором красnobродським Каролем Бужинським на виготовлення двох бічних вітарів до церкви за 500 золотих.

Література

Szykuła-Żygawska A. Od Karola Burzyńskiego do Michała Wurtzera młodszego / Agnieszka Szykuła-Żygawska // Warsztat rzeźbiarski 2. pol. XVIII wieku w Ordynacji Zamojskiej. – Lublin ; Zamość : Wydawnictwo Werset, 2012. – S. 9–287.

БУРАЧИНСЬКИЙ (БУРЧИНСЬКИЙ) Ігнатій / Ігнат (BURACZYŃSKI (BURCZYŃSKI) Ignat)

Ігнатій Бурачинський (Бурчинський), столяр, скульптор, згаданий у львівських метричних книгах 17.07.1777 р., коли був за хрещеного батька у Софії, підкидька.

15.02.1778 р. тримав до хреста разом з Елеонорою Ліска Юліанну, доньку Марціна Опалінського та Агнеси Полейовської. Очевидно, був учнем скульптора Яна Оброцького. Традиційно вважався столярем, який виконав суто столярські роботи при спорудженні центрального вівтаря у костелі св. Станіслава м. Буська. Об'ємну скульптуру та різьблення до нього нібито виконав львівський скульптор Ян Оброцький.

Однак у квитанції про отримання грошей від 22.02.1779 р. Ігнатій Бурачинський пише: «Своїм підписом підтверджую, що мені заплачено за мою роботу, яку я виконав для Буського костелу – за великі капітелі для цілого костелу, як мені призначив п. Оброцький, і за дороблення чотирьох капітелей, а також за всю різьбу до великого вівтаря, про що було укладено особливий контракт. Згідно нього я зобов'язаний різьбу відвезти назад до Буська, там її належно поклеїти і віддати п. Кісловському. У разі недотримання слова – 100 золотих [потрібно буде заплатити]. На що власною рукою підписуюся. Ігнатій Бурачинський». Підтвердження того, що Ігнатій Бурачинський був скульптором, служить документ із 1782 р., де йдеться про те, що Ян Скольський [колишній челядник скульптора Івана Щуровського] подав до суду скаргу на скульптора Яна Оброцького щодо повернення йому 3 червоних золотих, подавши розписку від 6.07.1781 р. на 136 золотих із розпискою від 26.08.1778 р.. Друга розписка була написана в присутності скульптора Ігнатія Бурчинського (Бурачинського).

1782 р. скульптор Ігнатій Бурачинський переїхав до Замостя, де виготовив кам'яну фігуру св. Яна Непомука за Брамою Щебрешинською, на греблі. У документах м. Замостя його назвали Ігнатієм Бурчинським. 1793 р. скульптор виготовив кам'яну колону з капітеллю та базою до фасаду замойського палацу за 180 золотих.

1794 р. у Замості, на цвинтарі при костелі св. Катерини, Ігнатій Бурчинський виготовив гарну браму з цегли, яку прикрасив двома вазонами та фігурою св. Катерини. Того ж року, з наказу ордината Замойського, виготовив нагробок докторові Ламбертові за 142 золотих.

У 1794–1795-х рр. за роботу біля альтанки в Звіринці йому заплатили 387 золотих.

У серпні 1802 р. різьбяр Ігнатій Бурачинський тримав до хреста у замойській колегіаті Людвіка Францішека, сина Петра Лещинського та Анни Кульчицької.

1810 р. під час перебудови палацу в Клеменсові Ігнатій Бурчинський вирізьбив кам'яні сфінкси, співпрацюючи з архітектором Генріхом Ітаром.

Literatura

Gębarowicz M. Prolegomena do dziejów lwowskiej rzeźby rokokowej / Mieczysław Gębarowicz // *Artium Questiones*. – Poznań, 1986. – Т. 3. – S. 41; Słownik artystów, rzemieślników etc. // *Kościoly i klasztory rzymskokatolickie dawnego województwa ruskiego*. – Kraków, 2015. – Т. 23. – S. 101. – (Materiały do dziejów sztuki sakralnej na ziemiach wschodnich dawnej Rzeczypospolitej; cz. 1); Sawa B. Jakub Bobrowski zapomniany malarz zamojski przełomu XVIII i XIX wieku / Bogumiła Sawa // *Archiwariusz Zamojski*, 2004. – S. 21–22; Szykuła-Żygawska A. Od Karola Burzyńskiego do Michała Wurtzera młodszego / Agnieszka Szykuła-Żygawska // *Warsztat rzeźbiarski 2. poł. XVIII wieku w Ordynacji Zamojskiej*. – Lublin; Zamość: Wydawnictwo Werset, 2012. – S. 60; Dworzak A. Lwowskie środowisko artystyczne w XVIII wieku w świetle ksiąg metrykalnych i sądowych. / Agata Dworzak // *Materiały do dziejów kultury i sztuki XVII i XVIII wieku* – Kraków, 2018. – Т. 8. – S. 119, 142.

БЯЛКОВСЬКИЙ Христофор / Кшиштоф (BIAŁKOWSKI Krzysztof)

Христофор Бялковський в архівних документах згаданий 7.03. та 28.03.1743 рр., коли він, у Львові, уклав угоду з Ігнатієм Салегою на виготовлення двох віттарів для костелів у Краківці біля Перемишля та Базаліні біля Крем'яця.

16.03.1745 р. Кшиштоф Бялковський з Краківця отримав 20 червоних золотих за роботу біля віттаря св. Трійці в [Базаліні?].

Література

Hornung Z. Majster Pinsel snycerz. Karta z dziejów lwowskiej rzeźby rokokowej / Zbigniew Hornung. – Wrocław, 1976. – S. 36, 163.

ВИШЛОВСЬКИЙ Юрій / Єжи (WYSZŁOWSKI Jerzy)

Юрій Вишловський, львівський скульптор, народився в Підгородищах, син греко-католицького священника Івана та Маріанни. У жовтні 1756 р. скульптор Юрій Вишловський подав до війтівського суду скаргу на мечника Войцеха Савіцького.

29.05.1767 р. при поруці інтролігатора Йосифа Стронського та римаря Стефана Комарницького прийняв міське право.

Література

Dworzak A. Lwowskie środowisko artystyczne w XVIII wieku w świetle ksiąg metrykalnych i sądowych / Agata Dworzak // Materiały do dziejów kultury i sztuki XVII i XVIII wieku. – Kraków, 2018. – Т. 8. – S. 115, 131.

ВІНАШ Іван Йосиф / Жан Жозеф (VINACHE Jean Joseph)

Жан Жозеф Вінаш (*1696–†1754), французький скульптор та архітектор, народився в Парижі 1696 р. Від 1719 р. до 1736 р. працював у Дрездені, де виконав модель пам'ятника Августа II. У своїй роботі поєднував мармур та позолочену бронзу.

У 1724–1725-х рр. Вінаш, королівський скульптор, працював при дворі Яблоновських в Маріамполі, Львові.

1726 р. Єлизавета з Любомирських Сенявська замовила у скульптора Вінаша пам'ятник померлому чоловіку Адаму Миколаю, гетьману великому коронному, каштеляну краківському.

9.07.1727 р. Єлизавета Сенявська у листі до Забагловича пише: «Якщо п. Вінаш, штукатор королівський приїде або пришле кого-небудь із своїм розпорядженням до Кармелітів Босих в Черні, щоб добувати чорний і червоний мармур, то ти повинен сам все проконтролювати і від мого імені видати, що буде потрібно». В інших листах того ж року Єлизавета Сенявська зауважила, що витрати на видобування мармуру повинні бути покриті з коштів п. Вінаша, тому що на виготовлення надгробка її чоловіка з чорного і червоного мармуру та інші орнаменти з позолоченою бронзою він [Вінаш] бере від неї 60 000 золотих. 13.09 того ж року Єлизавета Сенявська писала Забагловичу, що вона своїм коштом оплатить видобуток мармуру на мавзолей, «...тому що п. Вінаш перебуває у Дрездені і саме corpus особи з позолоченої бронзи готує».* Помер Жан Жозеф Вінаш 1754 р. в Парижі.

Примітки

* Традиційно вважається, що Жан Жозеф Вінаш пам'ятника Адамові Сенявському не виготовив. Але мистецтвознавець Петро Богдзевич зауважив, що пам'ятник виконано із застосуванням тих матеріалів: мармуру та позолоченої бронзи, яким надавав перевагу скульптор Вінаш.

Література

Bohdziewicz P. Korespondencja artystyczna Elżbiety Sieniawskiej z lat 1700–1729 w zbiorach Czartoryskich w Krakowie / Piotr Bohdziewicz. – Lublin, 1964. – S. 157, 312; Betlej A. Sibi, deo, posteritati: Jabłonowscy a sztuka w XVIII wieku / Andrzej Betlej. – Kraków, 2010. – S. 50, 54, 56; Słownik artystów, rzemieślników etc. // Kościoły i klasztory rzymskokatolickie dawnego województwa ruskiego. – Kraków, 2015. – T. 23. – S. 282. – (Materiały do dziejów sztuki sakralnej na ziemiach wschodnich dawnej Rzeczypospolitej ; cz. 1).

ВІШНЬОВСЬКИЙ Микола / Міколай (WISZNIOWSKI Mikołaj)

Микола Вішньовський, львівський скульптор, проживав на території юридики св. Йоана Христителя на Краківському передмісті.

1.05.1750 р. тримав до хреста Якуба, позашлюбного сина Францішки Ясінської.

23.05.1750 р., прийшовши в гості до п. Оброцького [Миколи?], вчинив сварку із скульптором Бенедиктом Токарським, облаяв і побив його.

21.05.1767 р. охрещено сина скульптора Миколая Вішньовського. До хреста тримали скульптор Себастьян Фесінгер та Розалія Осінська, дружина скульптора Антонія Осінського.

Література

Центральний державний історичний архів України, м. Львів, ф. 52, оп. 2, спр. 580, с. 8; Dworzak A. Lwowskie środowisko artystyczne w XVIII wieku w świetle ksiąg metrykalnych i sądowych / Agata Dworzak // Materiały do dziejów kultury i sztuki XVII i XVIII wieku. – Kraków, 2018. – Т. 8. – S. 38, 58, 72, 108, 116, 232, 357, 470.

ВЕНЦКОВСЬКИЙ ІВАН / ЯН (WIEŃSKOWSKI Jan)

Іван Венцковський, згаданий у архівних документах 1759–1761-х рр.

27.12.1759 р. охрещено Маріанну, доньку скульптора Яна Венцковського та Анни. До хреста тримали скульптор Себастьян Фесінгер та Ядвіга Бін (Бінова), дружина скульптора Войцеха Біна.

5.10.1760 р. сницар, влівець Ян Венцковський одружився з вдовою Анною Гертнеровою [колишньою дружиною скульптора Йогана Георга Гертнера] в присутності скульптора Себастьяна Фесінгера, маляра Матвія (Матіаса) Міллера та архітектора Томи (Томаса) Фершера.

1761 р. скульптор виготовив два столики на консолях при головному вівтарі, 4 оздоблені рами для нових вівтарних образів у теребовлянському костелі оо. Кармелітів.

Література

Słownik artystów, rzemieślników etc. // Kościoły i klasztory rzymskokatolickie dawnego województwa ruskiego. – Kraków, 2015. – T. 23. – S. 286. – (Materiały do dziejów sztuki sakralnej na ziemiach wschodnich dawnej Rzeczypospolitej ; cz. 1); Dworzak A. Lwowskie środowisko artystyczne w XVIII wieku w świetle ksiąg metrykalnych i sądowych / Agata Dworzak // Materiały do dziejów kultury i sztuki XVII i XVIII wieku. – Kraków, 2018. – T. 8. – S. 39.

ВОГТ Станіслав (WOGT, WOYT, Stanisław)

Станіслав Вогт згаданий 1736 р. у метричних книгах хрещень парохіяльного костелу у Білому Камені. Він виконував обов'язки майстра фабрики при дворі краківського каштеляна, князя Януша Вишневецького.

26.08.1736 р. препопозитор парохіяльного костелу у Білому Камені Лука Ігнатій Ольшовський охрестив Лаврентія, сина військового Стефана та Камелії, законного подружжя. До святої купелі тримали – Бахмінська, дружина губернатора та майстер Станіслав Вогт, керуючий фабрикою, [Magistro fabricae aule], в Білому Камені.

Література

Archiwum Główne Akt Dawnych w Warszawie (далі – AGAD w Warszawie), Księgi metrykalne parafii wyznania rzym. kat. z terenu archidiecezji lwowskiej, parafia Biały Kamień, chrzty 1665–1777, sygn. 26, s. 51; AGAD w Warszawie, Księgi metrykalne parafii wyznania rzym. kat. z terenu archidiecezji lwowskiej, parafia Biały Kamień, chrzty ok. 1665–1721, sygn. 27, s. 167.

ВОЛЯНСЬКИЙ Франциск / Францішек (WOLAŃSKI Francysk)

Франциск Волянський, львівський скульптор.

12.03.1756 р. у скульптора Францішека Волянського та дружини Катерини народився син Юзеф Гжегож. До хреста тримали скульптор Блез Йозеф Гасельвандер, годинникар Микола Авакович, Маріанна Ковнацька та Анна Данецька.

Згідно заповіту столяра Бочарського від 5.06.1781 р. скульптор працював у Перемишлі та Белзі. Він завинив столяру Бочарському за роботу у костелі оо. Францисканців м. Перемишля 120 золотих, за виготовлення амвону та двох вітариків у Белзі – 300 золотих. Оскільки частину грошей столяр уже отримав, то сума боргу становила 320 золотих.

Література

Mańkowski T. Lwowska rzeźba rokokowa / Tadeusz Mańkowski. – Lwów, 1937. – S. 69, 70, 172; Dworzak A. Lwowskie środowisko artystyczne w XVIII wieku w świetle ksiąg metrykalnych i sądowych / Agata Dworzak // Materiały do dziejów kultury i sztuki XVII i XVIII wieku. – Kraków, 2018. – T. 8. – S. 31, 79, 119, 120, 175, 275, 471.

ВОЛЬСЬКИЙ Андрій / Анджей (WOLSKI Andrzej)

Андрій Вольський, 30.09.1746 р., магістр куншту сницарського уклав угоду з наставником монастиря оо. Бернардинців у Сокалі на виготовлення вітара Розп'яття у каплиці св. Анни за 25 червоних золотих.

Сницар Андрій Вольський співпрацював з майстернею Томаса Гюттера. У січні 1746 р. був свідком шлюбу Маріанни Гюттер та Михайла Пшелінського. Його прізвище вписане в реєстр книг сницарського цеху м. Ярослава.

Література

Betlej A. Źródła do siedemnasto- i osiemnastowiecznych kościoła i klasztoru oo. Bernardynów w Sokalu / Andrzej Betlej // Sztuka dawnej ziemi chełmskiej i wojewódstwa belskiego. – Kraków, 1999. – S. 63–80; Sito J. Thomas Hutter (1696–1745). Rzeźbiarz różnego baroku / Jakub Sito. – Warszawa ; Przemyśl, 2001. – S. 169.

ВОЛЬСЬКИЙ Мартин Себастьян / Мартиніан Себастьян (WOLSKI Martynian Sebastian)

Мартин Себастьян Вольський, монах чину оо. Реформаторів, сницар, столяр, записаний в архівних документах 1703–1764-х рр. Разом з братами о. Килянком Робакевичем та о. Веньяміном Іронським працювали над оформленням інтер'єрів костелів у Раві-Руській (1732–1733) та Судовій Вишні (1739–1744). У 1742 р. для костелу оо. Реформаторів у Стопниці (РП) він виготовив вітвар на коридорі біля захристії, а 1764 р. виконав повністю оформлення інтер'єру захристії у тому ж костелі.

Література

Włachut A. J. Zespoły kościelno-klasztorne reformatów prowincji małopolskiej i ruskiej w XVIII wieku / Adam Jan Włachut // Rocznik Historii Sztuki. – Warszawa, 2005. – Т. 30. – S. 222–226.

ВЮРЦЕР Георгій Михайло / Георг Міхаель (WÜRTZER Georg Michael)

Георгій Михайло Вюрцер, львівський скульптор, згадується в архівних документах 1742–1765-х рр. Один із тих майстрів, якого можна віднести до львівського німецькомовного мистецько-ремісничого середовища.

4.11.1742 р. скульптор Георг Міхаель Вюрцер тримав до хреста доньку скульптора Йогана Гертнера.

21.09.1743 р. Георг Міхаель Вюрцер одружився з Маріанною Урбанською (1711–1792). При таїнстві шлюбу були присутні скульптори Георг Йозеф Маркварт та Себастьян Фесінгер.

У подружжя Вюрцерів народились діти.

16.08.1744 р. охрещено сина Іван Михайла (Ян Міхаеля). До хреста тримали скульптор Йоган Гертнер та Гертруда Барбара Маркварт.

26.11.1745 р. охрещено сина Конрада Францішека Ксаверія. До хреста тримали скульптор Себастьян Фесінгер та Єлизавета Фриц (Фрицова).

9.11.1747 р. народився син Мартін, хрещеними батьками якого були Юзеф Раж та Гертруда Барбара Маркварт (Марквартова), дружина Георга Йозефа Маркварта.

30.03.1750 р. охрещено сина Йосифа Себастьяна (Йозефа Себастьяна), хрещеними батьками якого були скульптор Себастьян Фесінгер та Єлизавета Фриц (Фрицова).

12.08.1752 р. у подружжя Вюрцерів народився син, якого назвали Іван Михайло (Ян Міхаель). До хреста тримали скульптор Йоган Георг Гертнер та Розалія Осінська, дружина скульптора Антонія Осінського.

10.11.1754 р. охрещено доньку Марію, хрещеними батьками якої були маляр Матвій (Матіас) Міллер та Тереза Фесінгер (Фесінгерова), дружина скульптора Себастьяна Фесінгера.

30.01.1757 р. охрещено доньку Елеонору, хрещеними батьками якої були скульптор Антоній Осінський та Тереза Фесінгер (Фесінгерова), дружина скульптора Себастьяна Фесінгера.

29.09.1759 р. охрещено доньку Марію Єлизавету. До хреста тримали скульптор Антоній Осінський та Єлизавета Гольденберг (Гольденбергова). 27.01.1777 р. вийшла заміж за столяра Юзефа Серединського. При таїнстві шлюбу були присутні маляр Марцін Строїнський та скульптор Ян Оброцький.

27.05.1763 р. народилась донька Антоніна, хрещеною записана Маріанна Павельська.

У 1747 р. Ян Хилінський продав свій будинок, що знаходився на території юридики св. Йоана Христителя, Георгію (Георгу) та Маріанні з Урбанських Вюрцерам.

2.04.1749 р. скульптори Михайло (Міхаель) Вюрцер та Ян (Йоган Георг) Гертнер були за хрещених батьків у сина Антонія Осінського.

Від 17.01.1750 р. до 23.06.1757 р. Михайло (Міхаель) Вюрцер та львівський скульптор Себастьян Фесінгер були опікунами дітей львівського скульптора Георга Йозефа Маркварта – Катерини, Юзефи Єфросинії та Яна Михайла.

3.09.1756 р. та 31.10.1757 р. прізвище Георгія (Георга) Вюрцера згадувалось у декреті про митців, що не належали до міських цехів.

9.04.1759 р. Георгій (Георг) Вюрцер та Тереза Фесінгер були хрещеними батьками у Ансельма Войцеха – сина львівського скульптора Антонія Осінського.

Помер скульптор Георгій Михайло (Георг Міхаель) Вюрцер біля 1765 р. У 1766 р. в метричних книгах записано:

«Wurtzerowa 2.v. Greber Marianna de domo Urbańska» вдова по Григорію Михайлові (Георгові Міхаелю) Вюрцерові, дружина фельдфебеля Августина Гребера.

Авторських творів Георгія Михайла (Георга Міхаеля) Вюрцера, підтверджених архівними документами, поки що не виявлено, можливо тому дослідники 30-х рр. минулого сторіччя вважали його столяром.

Примітки

* Первісток Ян Михайло (1744) помер приблизно у семирічному віці.

Література

Центральний державний історичний архів України, м. Львів (далі – ЦДАІАЛ України), ф. 52, оп. 2, спр. 579, с. 109, 311, 312; ЦДАІАЛ України, ф. 52, оп. 2, спр. 580, с. 142, 171-173, 279-281, 298, 311, 312; ЦДАІАЛ України, ф. 52, оп. 2, спр. 442, с. 844, 849; Hornung Z. Stanisław Stroiński, 1719–1802 : zarys monograficzny ze szczególnym uwzględnieniem działalności artysty na polu malarstwa ściennego / Zbigniew Hornung // Prace Sekcji Historii Sztuki i Kultury Towarzystwa Naukowego we Lwowie. – 1935. – Т. 2. – S. 14; Hornung Z. Pierwsi rzeźbiarze lwowscy z okresu rokoka / Zbigniew Hornung // Ziemia Czerwieńska. – 1936. – R. 3, z. 1. – S. 19; Hornung Z. Antoni Osiński najwybitniejszy rzeźbiarz lwowski XVIII stulecia / Zbigniew Hornung. – Warszawa ; Lwów, 1937. – S. 46; Mańkowski T. Lwowska rzeźba rokokowa / Tadeusz Mańkowski. – Lwów, 1937. – S. 158; Hornung Z. Majster Pinsel snycerz. Karta z dziejów lwowskiej rzeźby rokokowej / Zbigniew Hornung. – Wrocław, 1976. – S. 17; Dworzak A. Lwowskie środowisko artystyczne w XVIII wieku w świetle ksiąg metrykalnych i sądowych / Agata Dworzak // Materiały do dziejów kultury i sztuki XVII i XVIII wieku. – Kraków, 2018. – Т. 8. – S. 60, 62, 275, 276, 286, 297, 303, 304, 310, 313–315, 317, 318, 330–334, 337, 338, 341, 348, 349, 354, 355, 358, 359, 380, 383, 384, 386, 387, 394, 395, 401, 404, 410, 417, 421, 422, 454, 455, 462–464, 468, 472, 476, 477, 481.

ВЮРЦЕР Йосиф Себастьян / Йозеф Себастьян (WÜRTZER Josephus Sebastian)

Йосиф Себастьян Вюрцер, син скульптора Георгія Михайла (Георга Міхаеля) Вюрцера та Маріанни з Урбанських, народився у Львові 30.03.1750 р.. Навчився ремесла скульптора у свого батька. Біля 1776 р. Йозеф Себастьян Вюрцер працював челядником у скульптора Івана Щуровського. Виконавши якусь роботу частинами, він заробив у майстра 238 золотих. Оскільки Іван Щуровський не заплатив своєму челяднику зароблених грошей, майстра позвали до суду, але позивачем виступив не Йозеф Себастьян Вюрцер, а чоловік його сестри, столяр Юзеф Серединський, вимагаючи сплати боргу. У 1777–1779-х рр. разом із Петром Барицьким та Михайлом Стобанським, як челядники, співпрацювали із львівським скульптором Францішеком Оленським, коли велися сницарські роботи у кам'яниці Більській (пл. Ринок, 20).

Література

Вуйцик В. Скульптор Іван Щуровський / Володимир Вуйцик // Записки Наукового товариства імені Шевченка. – Львів, 1998. – Т. 236 : Праці Комісії образотворчого та ужиткового мистецтва. – С. 312; Dworzak A. Lwowskie środowisko artystyczne w XVIII wieku w świetle ksiąg metrykalnych i sądowych / Agata Dworzak // Materiały do dziejów kultury i sztuki XVII i XVIII wieku. – Kraków, 2018. – Т. 8. – S. 62, 120, 401.

ВІОРЦЕР Іван Михаїло / Ян Міхаель (WÜRTZER Jan Michael)

Апостол Павло, 1792. Головний вітвар Богородиці костелу Різава Богородиці у Кшепові над Сяном. Світлина з видання Szykuła-Żygawska A. Michał Wurtzer młodszy – autor ołtarza głównego w kościele pw. Narodzenia Najświętszej Marii Panny w Krzeszowie nad Sanem / Agnieszka Szykuła-Żygawska // Kościół parafialny w Krzeszowie na Podkarpaciu skarbnicą sztuki sakralnej. – Krzeszów, 2010. – S.161, il. 4.

ВЮРЦЕР Іван Михайло / Ян Міхаель (WÜRTZER Jan Michael)

Іван Михайло Вюрцер, син скульптора Георгія Михайла (Георга Міхаеля) Вюрцера та Маріанни з Урбанських. Народився у Львові 12.08.1752 р.. Хрещеними батьками були скульптор Йоган Георг Гертнер та Розалія Осінська, дружина скульптора Антонія Осінського. Ремеслом скульптора оволодів у майстерні свого батька.

1777 р. Вюрцер Ян Михайло молодший домагався від маляра Томи Гаса виготовлення рамок.

У 1778 р., маючи 26 років, Ян Михайло Вюрцер переїхав до Замостя. 31.05.1778 р. достойний Михайло Вюрцер та Агнеса Дроздовська тримали до хреста Петронеллу, доньку Бартоломея та Агнеси Магупшевських.

22.10.1778 р. Ян Михайло Вюрцер, *artis sculptoriae*, син Михайла та Маріанни зі Львова, одружився з Марією Несельшаківною, донькою Антонія та Катерини з Красноставу. При таїнстві шлюбу були присутні жителі Замостя: будівничий Александр Лігасвський та Петро Бернацький, заступник судового в'їта у Замості.

31.09.1779 р. о. Себастьян Романович, вікарій замойської колегіати охрестив Розалію, доньку достойних Яна Михайла та Марії Вюрцерів. До хреста тримали Ян Фелерт та Марія Бернацька.

1781 р. подружжя Вюрцерів проживало у Замості у будинку № 90. 25.02.1781 р. у них народилась донька Кунегунда.

У серпні 1781 р. скульптор Ян Михайло Вюрцер та будівничий Александр Лігасвський отримали замовлення від ординарія Андрія Замойського на роботи біля новозбудованої в'їзної брами Щебрешина. Ян Михайло Вюрцер мав вирізати два вазони, за що отримав завдатку 20 золотих. У вересні 1782 р. скульптор отримав решту грошей за виготовлення кам'яних вазонів до міської брами в Щебрешині.

У 1779–1783-х рр. Ян Михайло Вюрцер працював над оформленням інтер'єру костелу св. Катерини Александрійської оо. Францисканців у Щебрешині. Зокрема документально підтверджено, що скульптор виготовив головний вівтар. Додатковим підтвердженням авторства була табличка, яка зберігалась ще на початку 20 ст. за кіотом з написом «Вюрцер 1783».

Бічні вівтарі «Христос коронований терниною», «Св. Катерина Александрійська» та «Богородиця з дітям» за стилем виконання близькі до скульптури головного вівтаря і їх також можна приписати різцю Яна Михайла Вюрцера.

5.05.1783 р. столярський цех Замостя подав скаргу старості Ігнатію Кольмангуберу на скульптора Яна Михайла Вюрцера, що той працює поза цехом. На що староста циркулу замойського видав резолюцію, у якій йшлося про те, що славетний Ян Михайло Вюрцер – фаховий сницар, а сницарство є вільним кунштом щодо столярської роботи, тому столяри повинні стриматися від вимог співпраці і жодних перешкод йому [Яну Михайлові Вюрцеру] не чинити.

28.05.1783 р. у подружжя Вюрцерів народилась донька Йоанна Феліція, а 17.11.1784 р. – Катерина Соломія.

23.04.1784 р. Ян Михайло Вюрцер разом із столярами Яном Клімкевичем, В. Яворовичем, мулярами М. Скібінським, Антонієм Галашкевичем, невідомим пшукатором, малярем Маурицієм Зелінським та скульптором Ігнатієм Бурачинським склали інвентар вистрою костелу в Замості.

1792 р. скульптор Ян Михайло Вюрцер закінчив виготовлення у Кшешові (Krzyszów) в ординації Замойській головного вівтаря для костелу Різдва Богородиці.

Ян Михайло Вюрцер співпрацював із скульпторами Каролем Бужинським і, можливо, Ігнатієм Бурачинським. У літературі відомий як: «Михайло Вюрцер молодший».

Лінефамура

Kowalczyk J. Sztuka Zamościa w okresie rokoka / Kowalczyk Jerzy // Rocznik Zamojski. – 1984. – T. 1. – S. 180; Sawa B. Jakub Bobrowski zapomniany malarz zamojski przelomu XVIII i XIX wieku / Bogumiła Sawa // Archiwariusz Zamojski. – 2004. – S. 22; Szykula-Żygawska A. Michał Wurtzer młodszy – autor ołtarza głównego w kościele pw. Narodzenia Najświętszej Marii Panny w Krzeszowie nad Sanem / Agnieszka Szykula-Żygawska // Kościół parafialny w Krzeszowie na Podkarpaciu skarbnicą sztuki sakralnej – Krzeszów, 2010. – S. 133–168; Szykula-Żygawska A. Od Karola Burzyńskiego do Michała Wurtzera młodsze / Agnieszka Szykula-Żygawska // Warsztat rzeźbiarski 2. poł. XVIII wieku w Ordynacji Zamojskiej. – Lublin ; Zamość : Wydawnictwo Werset, 2012. – S. 53–60; Dworzak A. Lwowskie środowisko artystyczne w XVIII wieku w świetle ksiąg metrykalnych i sądowych / Agata Dworzak // Materiały do dziejów kultury i sztuki XVII i XVIII wieku. – Kraków, 2018. – T. 8. – S. 11, 62, 63, 120, 136, 142.

БЮРЦЕР Іван Михайло / Ян Міхаель (WÜRTZER Jan Michael)

Св. Іоан Євангеліст, 1792. Головний вівтар Богородиці костелу Різава Богородиці у Кіпешові над Сяном. Світлина з видання Szykula-Żygawska A. Michał Wurtzer młodszy – autor ołtarza głównego w kościele pw. Narodzenia Najświętszej Marii Panny w Krzeszowie nad Sanem / Agnieszka Szykula-Żygawska // Kościół parafialny w Krzeszowie na Podkarpaciu skarbnicą sztuki sakralnej. – Krzeszów, 2010. – S. 161, il. 5.

ГАСЕЛЬВАНДЕР (ГОСЕЛЬВАНДЕР) Блажей Йосиф / Блез Йозеф (HASELWANDER (HOSELWANDER) Blosius Josephus)

Блажей Йосиф Гасельвандер (Госельвандер), мозаїст і шtukатор. У 1739–1740-х рр. Блез Гасельвандер записаний у документах, де вказано, що він виконав шtukаторські роботи біля вітарів у парохіяльному костелі м. Біла Підляска (Biała Podlaska).

31.07.1751 р. Блез Йозеф Гасельвандер, вдівець, у Львові, одружився з вдовою Розалією Гросман в присутності скульпторів Георга Міхаеля Вюрцера та Йогана Гертнера.

19.05.1753 р. майстер уклав угоду з наставником львівського костелу Божого Тіла оо. Домініканців Антонієм Дерякубовичем на виготовлення і оздоблення мозаїкою вітваря Розп'яття Ісуса Христа у Великій каплиці, де на той час відбувалися богослужіння, за 45 червоних золотих. 29.09.1753 р. той же шtukатор отримав решту – 23 червоних золотих. Об'ємну скульптуру до вітваря виготовив скульптор Йоган Георг Гертнер.

22.07.1753 р. ім'я та прізвище Блеза Гасельвандера записано у протокольних книгах магістрату про торгівців, яким пропонували легітимізувати торгівлю у м. Львові і принести відповідні документи. Оскільки славетний Блез Гасельвандер не прийшов до суду, щоб отримати право на громадянство, то його викликали повторно. Через деякий час він все ж таки отримав право на громадянство, тому що у львівських судових актах 11.05.1755 р. записано, що іновірець Ілія Мошко, львівський юдей, подав до міського суду скаргу на славетного художника-мозаїста Йозефа Гасельвандера, жителя Львова [pictoris musaicus cives Leopoliensis].

30.10.1755 р. міський суд вирішив, що майстер-мозаїст Йозеф [Блез] Гасельвандер та позивач [Ілія Мошко] повинні справу залагодити мирно.

12.03.1756 р. у скульптора Францішека Волянського та дружини Катерини народився син Юзеф Гжегож. До хреста тримали скульптор Блез Йозеф Гасельвандер, годинникар Микола Авакович, Маріанна Ковнацька та Анна Данецька.

1761 р. Блеза Йозефа Гасельвандера рекомендовано економом міста для невизначеної роботи.

Література

Центральний державний історичний архів України, м. Львів (далі ЦДАІАЛ України), ф. 52, оп. 2, спр. 7, с. 361, 416; ЦДАІАЛ України, ф. 52, оп. 2, спр. 432, с. 235, 240; Александрович В. Контракти на малярські та мозаїчні роботи у Христинополі (Червонограді) з третьої чверті XVIII ст. / Володимир Александрович // Буття в мистецтві : збірник наукових праць і матеріалів на пошану Степана Костока з нагоди 80-річчя. – Львів, 2007. – С. 58; Заяць О. Громадяни Львова XIV–XVIII ст.: правовий статус, склад, походження / Орест Заяць. – Львів ; Київ, 2012. – С. 61, 392; Hornung Z. *Majster Pinsel snycerz. Karta z dziejów polskiej rzeźby rokokowej* / Zbigniew Hornung. – Wrocław, 1976. – S. 93, 96–172; Markiewicz A. *Wokół kontraktów artystycznych dominikanów lwowskich w epoce nowożytnej (XVII–XVIII w.)* / Anna Markiewicz // *Modus. Prace z historii sztuki*. – Kraków, 2014. – T. 14. – S. 169; Biernat M. *Kościół p.w. Bożego Ciała i klasztor oo. Dominikanów* / Marcin Biernat, Michał Kurzej, Jan K. Ostrowski // *Kościół i klasztory rzymskokatolickie dawnego województwa ruskiego*. – Kraków, 2013. – T. 20 : *Kościół i klasztory Lwowa z okresu przedrozbirowego* (2). – S. 194–195. – (Materiały do dziejów sztuki sakralnej na ziemiach wschodnich dawnej Rzeczypospolitej ; cz. 1); *Słownik artystów, rzemieślników etc.* // *Kościół i klasztory rzymskokatolickie dawnego województwa ruskiego*. – Kraków, 2015. – T. 23. – S. 141. – (Materiały do dziejów sztuki sakralnej na ziemiach wschodnich dawnej Rzeczypospolitej ; cz. 1); Dworzak A. *Lwowskie środowisko artystyczne w XVIII wieku w świetle ksiąg metrykalnych i sądowych* / Agata Dworzak // *Materiały do dziejów kultury i sztuki XVII i XVIII wieku*. – Kraków, 2018. – T. 8. – S. 11, 40, 57, 63, 65, 79, 134, 141, 175, 225, 249, 252, 275, 301, 304, 305, 355, 393, 471, 474, 480.

ГАУМАН Петро / Петер / Пйотр (HAUMAN Petrus)

Петро Гауман згаданий у документах 1754 р., де його названо дуже вправним майстром.

30.11.1754 р. о. Юзеф Бодрос у жидачівському парохіяльному костелі охрестив двійнят Андрія Білошкорського та Анни, законного подружжя. Сина Андрія до святої купелі тримали Petrus Nauman,* ex Germania, Phidiae Artis magister excellens, vulgo snycerz,** та Катерина Зеленська.

31.11.1754 р. о. Юзеф Бодрос у жидачівському парохіяльному костелі охрестив Рафаеля, сина Станіслава Крижанівського та Маріанни. До святої купелі тримали Францішек Копенський адвокат та Агнеса Вішньовська, в присутності Петера Гаумана скульптора та Анастасії Зубрицької.

Примітки

* До літератури вперше ввів В. Александрович, але подав невірну дату – 1755 р.

(Див. Александрович В. Образотворче мистецтво. Скульптура / Володимир Александрович // Історія українського мистецтва : у 5 т. – Київ, 2011. – Т. 3 : Мистецтво другої половини XVI–XVIII століття. – С. 415).

** Цитата подана дослівно.

Література

Archiwum Główne Akt Dawnych w Warszawie (далі – AGAD), Księgi metrykalne parafii wyznania rzymskokatolickiego z archidiecezji lwowskiej, par. Żydaczów, dek. Stryj, Księga metrykalna chrztów dla całej parafii 1708–1764, sygn. 1601, s. 132; Александрович В. Образотворче мистецтво. Скульптура / Володимир Александрович // Історія українського мистецтва : у 5 т. – Київ, 2011. – Т. 3 : Мистецтво другої половини XVI–XVIII століття. – С. 415.

ГЕЛЬДЦЕЛЬ Іван / Йоган / Ян (HELDTZEL Johann)

Іван Гельдцель, який у документах названий ще майстром Йоганесом, 1.03.1792 р. разом з архітектором Клементом Ксаверієм Фесінгером уклав угоду з львівським монастирем оо. Домініканців на виконання відновлювальних робіт у львівському костелі Божого Тіла оо. Домініканців після пожежі 1778 р. В угоді вказано, що на костельну фабрику виділили 24000 золотих для фундаментального відновлення фасаду костелу, згідно старої моделі та абрису.

Верхній карниз потрібно було зробити з дубового дерева, але після спеціального покриття він мав виглядати як кам'яний, чотири фігури з каменю поставити на постаментах. Дві скульптури геніїв з каменю, на постаментах, повинні стояти перед келихом. Кам'яний карниз довкола костелу, пошкоджений вогнем, фундаментально відновити з використанням каменю, гіпсу, дерева. Знадвору костел побілити, щоб він виглядав, як при п. Урбаніку. Ганок, знищений вогнем, відновити або збудувати заново з кам'яною або металевою балюстрадою.

1.03.1792 р. львівський монастир оо. Домініканців уклав угоду з майстрами Францішеком Оленським та Йоганом Гельдцлем (майстром Йоганесом) на виконання відновлювальних робіт екстер'єру львівського костелу Божого Тіла оо. Домініканців. В угоді вказано, що майстрам на костельну фабрику виділили 24 000 золотих. Майстри повинні були фундаментально відновити фасад костелу, згідно старої моделі та абрису, з ганком над дверима, кам'яною балюстрадою, позолоченим келихом та вигідними сходами, а також відновити та побілити ззовні весь костел.

Література

Markiewicz A. Wokół kontraktów artystycznych dominikanów lwowskich w epoce nowożytnej (XVII–XVIII w.) / Anna Markiewicz // Modus. Prace z historii sztuki. – Kraków, 2014. – Т. 14. – S. 175–178.

ГРУШЕВИЧ Франциск / Францішек (GRUSZEWICZ Franciskus)

Франциск Грушевич, майстер, якого можна ідентифікувати зі скульптором, згаданим у метричних книгах варшавського парохіяльного костелу св. Хреста.

24.05.1704 р. о. Генріх Монмеян благословив шлюб між Францішком Грушевичем, скульптором, вдівцем, та дівцею Геленою Гейдрицькою. При тайнстві шлюбу були присутні шляхетні Валентин Сітонський та Матвій Слівовський, жителі Варшави.

9.03.1705 р. о. Миколай Касперович у варшавському парохіяльному костелі св. Хреста охрестив Францішку Анну, доньку Францішка Грушевича та Гелени, законного подружжя. До хреста тримали Стефан Осолінський [радник?] Дрогичинський та Анна Камерінова Тольманова.

16.04.1706 р. о. Генріх Монмеян, у варшавському парохіяльному костелі св. Хреста охрестив Феліціану Анастасію, доньку Францішка Грушевича та Гелени Гейдрицької. До святої купелі тримали Адальберт Мокрський, чашник Гостинський та Тереза Шульц (Шульцова).

4.07.1707 р. о. Михайло Матвій Вальтер у варшавському парохіяльному костелі св. Хреста охрестив Іоана (Яна) Баптиста Кастана, сина Францішка Грушевича та Гелени, законного подружжя. До святої купелі тримали Людовік Мелін та Катерина Мінаевич (Мінаевичова).

22.06.1708 р. о. Іоан (Ян) Фагерті, у варшавському парохіяльному костелі св. Хреста охрестив Регіну, доньку Францішка Грушевича та Єлизавети Швайдрак. До хреста тримали Антоній Штелер та Анна Бродовська.

Протягом 1709–1711-х рр. скульптор Францішек Грушевич згаданий в метричних книгах жидачівського парохіяльного костелу. Очевидно, в цей період працював для старости жидачівського, великого коронного конюшого Юрія Станіслава Дідушицького (1670–†6.09.1730) при дворі в Цуцилівцях (сьогодні Вільхівці біля Жидачева).

26.09.1709 р. Кароль Яворський, ординарій жидачівського парохіяльного костелу, охрестив Катерину, доньку Павла Пашковського та Агнеси, законного подружжя. До святої купелі тримали Маріанна Зайович (Зайовичова) та Францішек Грушевич, скульптор.

14.07.1711 р. вікарій жидачівського парохіяльного костелу Якуб Козловський охрестив Маргариту, доньку Казимира та Анастасії Зубрицьких, законного подружжя. До святої купелі тримали Францішек Грушевич, Альберт Вітковицький та Магдалена.

1712 р. скульптор Михайло Шупакович, за контрактом, вирізьбив для Францішека Грушевича 10 фігур.

1729 р. скульптор працював над оформленням інтер'єру костелу оо. Реформатів у Боцках на Підляшші, де його титулували королівським скульптором.

У 1732 р. скульптор Францішек Грушевич подав до львівського суду скаргу на скульптора Христіана Цінглера [artis sculptorie] через фінансові негаразди, які вони не змогли залагодити між собою.

1740 р. львівський скульптор Францішек Грушевич працював у Боцках, в «Боцкій державі» Юзефа Францішека Сапеги.

Література

Центральний державний історичний архів України, м. Львів (далі – ЦДАІАЛ України), ф. 52, оп. 2, спр. 169, с.

72; ЦДАЛ України, ф. 52, оп. 2, спр. 147, с. 64; ЦДАЛ України, ф. 52, оп. 2, спр. 114, с. 72; Archiwum Główne Akt Dawnych w Warszawie, księgi metrykalne parafii wyznania rzymskokatolickiego z archidiecezji lwowskiej, par. Żydaczów, dek. Stryj, księga metrykalna chrztów dla całej parafii 1708–1764, sygn. 1601, s. 5, 8; Archiwum Państwowy w Warszawie . Zespół: 9243/D- Księgi metrykalne parafii rzymskokatolickiej Św. Krzyża w Warszawie. Jednostka: 109 (U-1701-29). Liber baptisatorum Ecclesiae parochialis Sancta Crucis varsaviensis Anno Domini 1701 a mense januario inclusive usque ad annum 1729 inclusive, s. 52, 61, 71, 79; Александрович В. Образотворче мистецтво. Скульптура / Володимир Александрович // Історія українського мистецтва : у 5 т. – Київ, 2011. – Т. 3. – С. 407; Александрович В. Львівське середовище скульпторів європейської традиції у першій половині XVIII століття / Володимир Александрович // Львівська галерея мистецтв : дослідження і матеріали : науковий збірник. – Львів, 2012. – Випуск 3 : 2010–2011. – С. 15–16; Kaczorowski B. Fundacje i sprawy artystyczne w «Państwie Woickowskim» Józefa Franciszka Sapiehy / Bartłomiej Kaczorowski // Biuletyn Historii Sztuki. – 1988. – R. 50, nr 1/2. – S. 61; Sito J. Thomas Hutter (1696–1745). Rzeźbiarz późnego baroku / Jakub Sito. – Warszawa; Przemysł, 2001. – S. 204.

ГУТТЕР (ГЮТТЕР) Тома / Томас / Томаш (HUTTER (HÜTTER) Thomas)

Тома Гуттер (Гюттер) (*28.12.1696–†бл. 1745, Ярослав) народився в Баварії, але точне місце народження скульптора невідоме.

8.01.1718 р., у Кракові, вступив до чернечого чину оо. Єзуїтів, де був визнаний дуже добрим художником та скульптором. У 1720–1724-х рр., будучи монахом-скульптором, на вимогу оо. Єзуїтів переїхав працювати у сандомирську єзуїтську колегію.

У 1724–1725-х рр. переїхав до Познані, після чого повернувся до Сандомира. У січні 1727 р. Томас Гюттер зрікся монашого чину і 15.11.1728 р. одружився зі сандомирською міщанкою Анною Марією Ковальською. У 1730-х рр. скульптор переїхав до Ярослава. Місто стало тим осередком, в якому скульптор Томас Гюттер працював все життя, хоч діяльність його майстерні виїшла далеко за межі Ярослава.

У 1732 р. скульптор вирізьбив 12 фігур святих на площі перед костелом св. Яна оо. Єзуїтів, а також виконав скульптурні роботи в костелі Богородиці м. Ярослава.

1733 р. він працював над виготовленням вітваря св. Реліквій в колегіаті м. Тарнова.

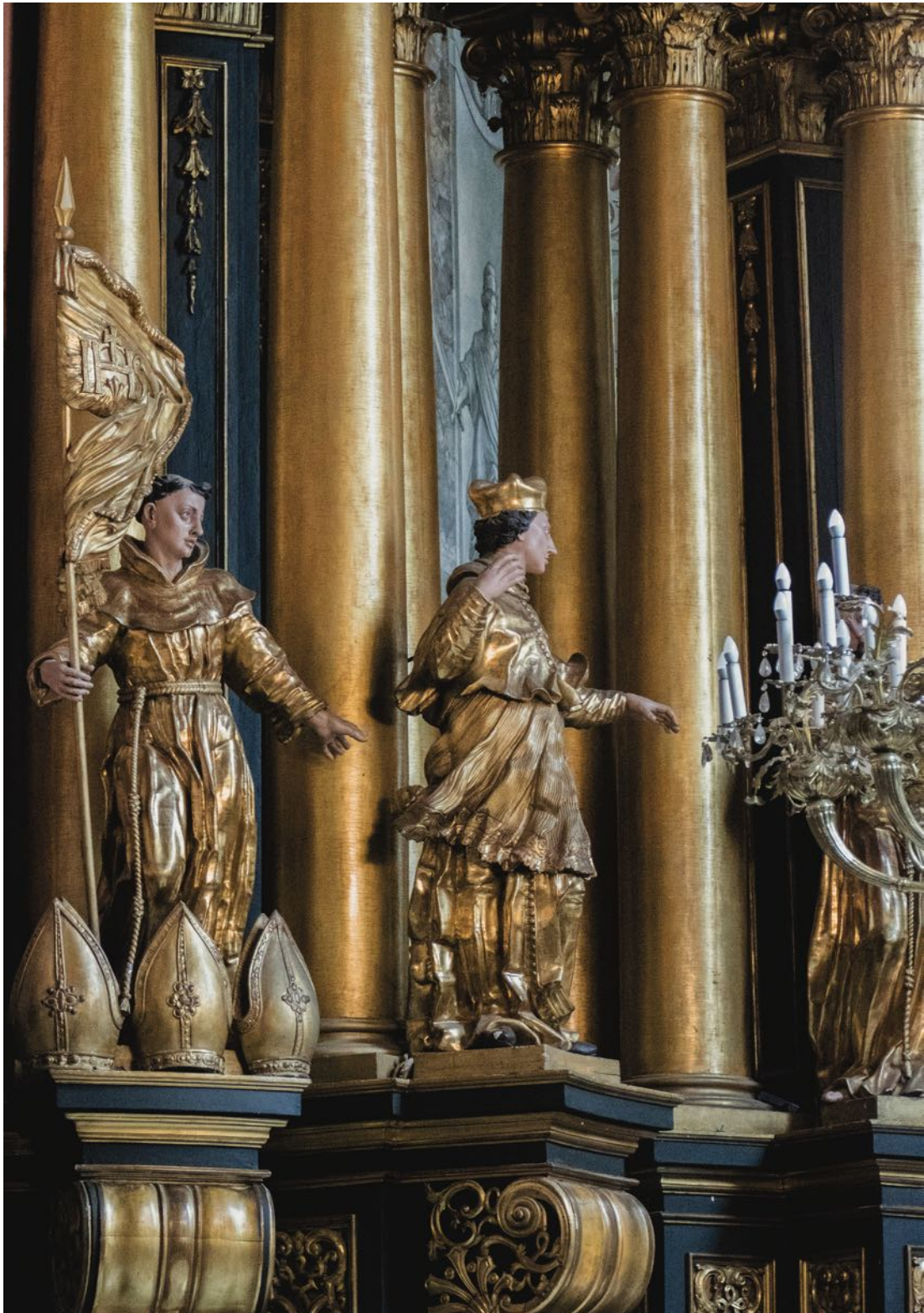
16.06.1736 р. скульптор Томас Гюттер та Конрад Коченрайтер, Sztuk Magister, підписали угоду з наставником львівського монастиря оо. Бернардинів Яном Капістраном Вдзеконським на виготовлення вітварів блаженного Яна з Дуклі, Богородиці та св. Антонія. Об'ємну скульптуру до них у Ярославі виготовив Томас Гюттер. До 1739 року, там же, він виготовив скульптуру до вітварів Трьох Царів та св. Андрія.

Найінтенсивніший період творчості Томаса Гюттера припав на 1737–1739 рр. Майстер був настільки завантажений роботою, що або відмовляв замовникам, або навмисне переносив укладання угоди на невизначений термін, сподіваючись в майбутньому її реалізувати.

Протягом 1739 р. Томас Гюттер працював у львівському монастирі оо. Єзуїтів та виконав замовлення Августи Чарторийського – воеводи руського. У серпні 1740 р. працював для Юрія Ігнатія Любомирського, а також, очевидно, відновив перервані роботи у колегіаті м. Тарнова. У 1744 р. для парохіяльного костелу в Луці, коло Жешува, виготовив головний вітвар, який фундував Павло Кароль Сангушко. Весь цей період майстерня скульптора знаходилась в будинку Орсетіх (Orsettich) м. Ярослава. Помер Томас Гюттер біля 1745 року в Ярославі.

Література

Гембарович М. Скульптура та різьблення / М. Т. Гембарович // Історія українського мистецтва: у 6 т. – Київ. : УРЕ, 1968. – Т. 3 : Мистецтво другої половини XVII–XVIII ст. – С. 133; Скульптура Львова першої половини XVIII ст. : каталог виставки / авт. вст. ст. та упоряд. Б. Я. Шенгера. – Львів, 1989. – С. 5; Крвавич Д. Львівська барокова скульптура: джерела інспірацій / Д. П. Крвавич // Українське барокко та європейський контекст. – К. : Наукова думка, 1991. – С. 97; Шенгера Б. Тома Гюттер і львівське барокко : каталог виставки, Львів. – 1992 // Приватний архів Бориса Шенгери. – 16 с.; Крвавич Д. Українська скульптура періоду рококо / Дмитро Крвавич // Записки Наукового товариства імені Шевченка. – Львів, 1998. – Т. 236 : Праці Комісії образотворчого та ужиткового мистецтва. – С. 140–141, 145; Шенгера Б. Щодо питання оформлення інтер'єру львівського костелу св. Апостола Андрія / Шенгера Борис // Львівська галерея мистецтв : дослідження і матеріали : науковий збірник. – Львів, 2007. – Вип. 1. – С. 62–69;

Гуттер Тома / Томас/ Томас (HUTTER (HÜTTER) Thomas)

Св. Бернард із Сієни та Св. Бонавентура, 1736-1738 рр. Головний вівтар львівського костелу Св. Андрія кляштору оо. Бернардинів. Світлина О.Яковина.

Herzig F. Katedra niegdyś kolegiata w Tarnowie, wraz z krótką wzmianką o innych kościołach : szkic historyczny na pamiątkę 500 rocznicy istnienia tegoż kościoła. – Tarnów, 1900. – S. 98, 102; Hornung Z. Pierwsi rzeźbiarze lwowscy z okresu rokoka / Zbigniew Hornung // Ziemia Czerwieńska. – 1936. – R. 3, z. 1. – S. 4–8, 11–16, 35–36; Mańkowski T. Lwowska rzeźba rokokowa / Tadeusz Mańkowski. – Lwów, 1937. – S. 47; Hornung Z. Antoni Osiński najwybitniejszy rzeźbiarz lwowski XVIII stulecia / Zbigniew Hornung. – Warszawa ; Lwów, 1937. – S. 10, 47, 49, 50; Hornung Z. Majster Pinsel snycerz. Karta z dziejów polskiej rzeźby rokokowej / Zbigniew Hornung. – Wrocław, 1976. – S. 9–16, 21, 25, 37, 47, 74, 141, 146, 148; Mańkowski T. Kościół Bernardynów we Lwowie / Tadeusz Mańkowski // Dawna Sztuka. – 1938. – R. 1, z. 4. – S. 317–318; Hornung Z. Wpływy drezdeńskie w rzeźbie polskiej XVIII w. / Zbigniew Hornung // Teka Komisji Historii Sztuki. – Toruń, 1965. – T. 3. – S. 284; Poplatek J. Słownik jezuitów artystów / Jan Poplatek, Jerzy Paszcenda. – Kraków, 1972. – S. 138; Mańkowski T. Dawny Lwów. Jego sztuka i kultura artystyczna / Tadeusz Mańkowski. – Londyn, 1974. – S. 374; Hornung Z. Majster Pinsel snycerz. Karta z dziejów polskiej rzeźby rokokowej / Zbigniew Hornung. – Wrocław, 1976. – S. 9–16, 21, 25, 37, 47, 74, 141, 146, 148; Hutter T. // Słownik artystów polskich i obcych w Polsce działających : malarze, rzeźbiarze, graficy. – Wrocław ; Warszawa ; Kraków ; Gdańsk, 1979. – T. 3. – S. 130; Ostrowski J. K. Polska rzeźba barokowa XVIII wieku. Przegląd problematyki i perspektywy badawcze / Jan K. Ostrowski // Biuletyn Historii Sztuki. – 1988. – R. 50, Nr 4. – S. 321, 328; Katalog zabytków sztuki : Województwo Rzeszowskie : Leżajsk, Sokół Małopolski i okolice / oprac. E. Śnieżyńska-Stolotowa, F. Stolot. – Warszawa, 1989. – S. 18, 46, 78, 112. – (Katalog zabytków sztuki w Polsce. Seria Nowa ; T. 3, z. 4); Ostrowski J. K. Die polnische Barockskulptur im 18. Jahrhundert. Probleme und Forschungsaufgaben / Jan K. Ostrowski // Zeitschrift für Kunstgeschichte. – 1989. – Bd. 52, H. 1. – S. 90, 93, 96, 104, 106, 107; Sito J. Wystawa rzeźby lwowskiej 1. połowy XVIII wieku w Białym Kamieniu / Jakub Sito // Biuletyn Historii Sztuki. – 1991. – R. 53, Nr 1/2. – S. 123; Sito J. Późnobarokowe wyposażenie kościoła Bernardynów we Lwowie. Uwagi o rzymsko-wiedeńskich źródłach inspiracji / Jakub Sito // Przegląd Wschodni. – Warszawa, 1991. – R. 1, z. 4. – S. 768, 786; Sito J. Barokizacja wystroju katedry przemyskiej za rządów biskupa Aleksandra Antoniego Fredry / Jakub Sito. – Przemyśl, 1992. – S. 14–20, 27, 28; Sito J. Późnobarokowe rzeźby katedry w Przemyślu a twórczość Tomasza Huttera / Jakub Sito // Ikonotheka. – Warszawa, 1993. – T. 5. – S. 83–100; Sito J. Warsztat rzeźbiarski Tomasza Huttera. Zagadnienie rozwoju i promieniowania / Jakub Sito // Sztuka Kresów Wschodnich : materiały sesji naukowej / red. J. K. Ostrowski. – Kraków, 1994. – T. 1. – S. 105–119; Szengera B. Uwagi do autorstwa dekoracji wnętrza kościoła oo. Bernardynów we Lwowie 1736–1746 rr. Mistrz Konrad Kotschenreiter // Studia Muzealne. – Poznań, 1994. – Z. 18. – S. 20–27; Sito J. Działalność rzeźbiarza Tomasza Huttera w Ziemi Przemyskiej / Jakub Sito // Biuletyn Historii Sztuki. – 1995. – R. 57, Nr 3/4. – S. 323–338; Krasny P. Kościół parafialny p.w. Św. Jana Chrzciciela w Biskowiczach / Piotr Krasny // Kościoły i klasztory rzymskokatolickie dawnego województwa ruskiego. – Kraków, 1997. – T. 4. – S. 11–18, il. 14. – (Materiały do dziejów sztuki sakralnej na ziemiach wschodnich dawnej Rzeczypospolitej / red. Jan K. Ostrowski; cz. 1); Szlezynger P. Dawny kościół p.w. Wniebowzięcia Najświętszej Panny Marii i klasztor oo. Bernardynów w Samborze / Piotr Szlezynger // Kościoły i klasztory rzymskokatolickie dawnego województwa ruskiego. – Kraków, 1998. – T. 5. – S. 175–186. – (Materiały do dziejów sztuki sakralnej na ziemiach wschodnich dawnej Rzeczypospolitej / red. Jan K. Ostrowski; cz. 1); Gajewski J. Lwowska rzeźba rokokowa / Jacek Gajewski // Sztuka ziem wschodnich Rzeczypospolitej XVI–XVIII w. / red. J. Lileyko. – Lublin, 2000. – S. 565–569; Sito J. Thomas Hutter (1696–1745). Rzeźbiarz późnego baroku / Jakub Sito. – Warszawa ; Przemyśl, 2001. – 329 s.; Betlej A. Kościół p.w. Św. Andrzeja i klasztor oo. Bernardynów / Andrzej Betlej // Kościoły i klasztory rzymskokatolickie dawnego województwa ruskiego. – Kraków, 2012. – T. 20 : Kościoły i klasztory Lwowa z okresu przedrozbiorowego (2). – S. 20–21, 39–44. – (Materiały do dziejów sztuki sakralnej na ziemiach wschodnich dawnej Rzeczypospolitej / red. Jan K. Ostrowski; cz. 1).

ГЕРТНЕР Іван Георгій / Йоган Георг / Ян Єжи (GERTNER Johann Georg)

Іван Георгій Гертнер належав до групи скульпторів, які згадані у архівних документах Львова у 1742–1758 рр. У колі його знайомих переважали вихідці з німецькомовних країн, зокрема, скульптори Себастьян Фесінгер, Йоган Георг Пінзель, архітектор Бернард Меретин, Георг Міхаель Вюрцер, Георг Йозеф Маркварт, Йозеф Штіль, Йоган Георг Граббе.

4.11.1742 р. у Йогана Георга Гертнера та Анни народилась донька Катерина, яку було охрещено в присутності скульптора Георга Міхаеля Вюрцера та Барбари Софії Райхман.

13.12.1743 р у подружжя Гертнерів народився син Тома*. До хреста тримали скульптор Георг Міхаель Вюрцер та Франциска Масер (Масрова), дружина маляра Йозефа Масра.

4.07.1748 р. у подружжя Гертнерів народився син Ян, якого до хреста тримали Тома Фриц та Тереза Фесінгер (Фесінгерова), дружина скульптора Себастьяна Фесінгера.

23.12.1751 р. – народилась донька Вікторія, яку до хреста тримали скульптор Георг Міхаель Вюрцер та Тереза Фесінгер (Фесінгерова).

21.08.1753 р. у скульптора Йогана Георга Гертнера та Маріанни [?] народилась донька Розалія. До хреста тримали скульптор Себастьян Фесінгер та Агнеса Фершер (Фершерова), дружина архітектора та скульптора Томи Фершера.

1748 р. Йоган Георг Гертнер та Себастьян Фесінгер були свідками шлюбу у львівського скульптора Томи Фершера, а 2.04.1749 р. Йоган Гертнер був за хрещеного батька у Софії – доньки львівського скульптора Антонія Осінського.

3.09.1756 р. та 31.10.1757 р. прізвисьце скульптора Гертнера згадувалось у декретах урядової комісії про львівських митців, що не належали до міських цехів.

Художник Тома (Гомас) Гертнер, учень Станіслава Строїнського, був сином скульптора.

Починаючи з 1747 р. Йоган Гертнер та Бернард (Меретин ?) записані в реєстрі виконаних робіт у костелі св. Трійці монастиря оо. Кармелітів Черевичкових у Роздолі. Йоган Гертнер міг частково виконати об'ємну скульптуру до костела та сницарські роботи у палаці Михайла Юзефа Жевуського.

22.05.1753 Йоган Гертнер підписав контракт з наставником львівських оо. Домініканців Антонієм Дерякубовичем на виготовлення різних сницарських робіт до вівтаря Розп'яття Ісуса Христа, згідно абрису Марціна Урбаніка, у внутрішній галереї кляштору оо. Домініканців. Сницарські роботи потрібно було завершити одночасно із роботами мозаїста [Гасельвандера Блеза Йозефа] за 16 червоних золотих.**

У 1755–1757-х рр. Гертнер працював над оформленням інтер'єру костелу Успіння Богородиці монастиря оо. Кармелітів у Теребовлі. 1755 р. скульптор виготовив амвон, що частково зберігся до нашого часу, а 1757 р. переробив орнаментуку до вівтарів св. Йосифа та Ісуса Христа у тому ж костелі.

У 1757–1758-х рр. Йоган Георг Гертнер разом із скульпторами Йоганом Георгом Пінзелем та Себастьяном Фесінгером працювали над оформленням інтер'єру костелу св. Трійці у Львові*** під керівництвом архітектора Бернарда Меретина. Зокрема Йоган Гертнер та Йоган Георг Пінзель виконали вівтарі св. Фелікса з Валуа та св. Яна з Матті. За виконання об'ємної скульптури до цих вівтарів від лютого 1757 р. до квітня 1758 р. Йоган Гертнер отримав 594 злотих. У фінансових звітах фабрики конкретно вказано, що йому заплачено за виконання об'ємної скульптури.

Помер скульптор у другій половині 1758 р., бо як свідчать документи з 8.11.1758 р. до 1787 р. податок за будинок,

який утримував Йоган Ґертнер (юридика Всіх Святих), оплачувала вдова скульптора Ґертнера.

5.10.1760 р. сницар, вдівець Ян Венцконський одружився з вдовою Анною Ґертнеровою [колишньою дружиною скульптора Йогана Ґеорга Ґертнера] в присутності скульптора Себастьяна Фесінґера, маляра Матвія (Матіаса) Міллера та архітектора Томи Фершера.

На основі аналізу архівних документів та порівняльної стилістичної характеристики скульптур з тих місць, де працював Йоган Ґертнер, можна зробити висновок, що саме йому належить виконання скульптури Розп'яття Ісуса Христа з львівського костелу Божого Тіла оо. Домініканців, яке знаходилося у вітварі Розп'яття Христа (1753 р.). У 1760-х р. Розп'яття продали у жовківський костел Вознесіння Богородиці оо. Домініканців, а після Другої світової війни скульптура опинилася у монастирі оо. Домініканців м. Любліна. Йому ж належить фігура Ессе Ното з того ж костелу (вітвар Ессе Ното 1754 р.), яка після Другої світової війни потрапила у варшавський костел св. Якова оо. Домініканців, а також фрагмент фігури Розп'яття з парафіяльного костелу м. Роздола, яке після Другої світової війни потрапило у костел м. Меденічі (ПР).

Примітки

* Тома (Томас) Ґертнер (13.12.1743–1812), художник, учень Станіслава Строїнського. 10.05.1772 р. маляр Тома, син Йогана Ґеорга Ґертнера та Анни одружився з Анною Стажевською, донькою скульптора Симона Стажевського та Агнеси.

** Вітварі Розп'яття Ісуса Христа (1753) та Ессе Ното (1754) були виконані Йоганом Ґертнером не для костелу, а для Великої каплиці у кляшторі. Каплицю розширили тому, що старий костел уже був розібраний, а новий костел Божого Тіла був на початковій стадії будівництва.

Дослідники З. Горнунґ та Т. Маньковський помилково старались каплицю Потоцьких (Велику каплицю) пов'язати з архітектонікою нового костелу. Вона існувала самостійно. Там відправлялись Служби Божі у час, коли тривало будівництво нового костелу. Після посвячення костелу 1764 року потреба у каплиці відпала, оскільки Служби Божі почали відправляти у новому костелі. Вітварі Розп'яття Христа та Ессе Ното, очевидно, були з невідомих причин демонтовані. Скульптуру Ессе Ното залишили у Великій каплиці костелу. Після 1945 р. скульптуру переправили до кляштору оо. Домініканців у Варшаві. Скульптуру (вітвар?) Розп'яття Ісуса Христа, який не сподобався львівським оо. Домініканцям, у 1760-х рр. продано до жовківського костелу оо. Домініканців і розміщено у каплиці Розп'яття Ісуса Христа. На даний час скульптура знаходиться в Любліні (ПР) в кляшторі оо. Домініканців.

*** Костел знаходився в районі, де зараз побудована церква Преображення Господнього (вул. Театральна). До нашого часу не зберігся. Відомостей про скульптуру немає.

Література

Скульптура Львова першої половини XVIII ст. : каталог виставки / авт. вст. ст. та упоряд. Б. Я. Шенґера. – Львів, 1989. – С. 2; Ґертнер Йоган Ґеоргій // Німецькі скульптори у Львові XVII–XVIII ст. : каталог виставки / упоряд. Борис Шенґера. – Львів : «Центр Європи», 2003. – С. 6; Шенґера Б. Проблеми будівництва і зміни оформлення інтер'єрів львівських домініканських костелів Божого Тіла та св. Марії Магдалини у 1740–1760 рр. / Борис Шенґера // Львівська національна галерея мистецтв : дослідження і матеріали : науковий збірник. – Львів, 2012. – Випуск 3 : 2010–2011. – С. 44–57; Hornung Z. Stanisław Stroiński 1719–1802 : zarys monograficzny ze szczególnym uwzględnieniem działalności artysty na polu malarstwa ściennego / Zbigniew Hornung // Prace Sekcji Historii Sztuki i Kultury Towarzystwa Naukowego we Lwowie. – 1935. – Т. 2, з. 5. – С. 146; Hornung Z. Antoni Osieński najwybitniejszy rzeźbiarz lwowski XVIII stulecia / Zbigniew Hornung. – Warszawa, 1937. – С. 46; Mańkowski T. Lwowska rzeźba rokokowa / Tadeusz Mańkowski. – Lwów, 1937. – S. 14, 25, 30, 53, 56, 96, 141, 142, 158; Hornung Z. Na marginesie ostatnich badań nad rzeźbą lwowską XVIII wieku / Zbigniew Hornung // Biuletyn Historii Sztuki i Kultury. – 1939. – R. 7, nr 2. – S. 148; Gębarowicz M. Portret XVI–XVIII wieku we Lwowie / Mieczysław Gębarowicz. – Wrocław, 1969. – S. 113; Gertner Jan // Słownik artystów polskich i

obcych w Polsce działających : malarze, rzeźbiarze, graficy. – Wrocław ; Warszawa ; Kraków ; Gdańsk, 1975. – T. 2. – S. 317; Hornung Z. Majster Pinsel snycerz. Karta z dziejów polskiej rzeźby rokokowej / Zbigniew Hornung. – Wrocław, 1976. – S. 93, 96–172; Petrus J. T. Kościół p.w. Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny i klasztor oo. Dominikanów OP, zwany Conventus Regalis / Jerzy T. Petrus // Kościoły i klasztory rzymskokatolickie dawnego województwa ruskiego. – Kraków, 1994. – T. 2 : Kościoły i klasztory Żółkwi. – S. 87–163, fig. 259, 299–300. – (Materiały do dziejów sztuki sakralnej na ziemiach wschodnich dawnej Rzeczypospolitej ; cz. 1); Hornung Z. Jan de Witte architekt kościoła dominikanów we Lwowie / Zbigniew Hornung / red. J. Kowalczyk. – Warszawa, 1995. – S. 80, 88; Brzezina K. Materiały do dziejów artystycznych kościoła Trynitarzy p.w. Trójcy Przenajświętszej we Lwowie / Katarzyna Brzezina // Sztuka Kresów Wschodnich : materiały sesji naukowej / red. Jan K. Ostrowski. – Kraków, 1996. – T. 2. – S. 197–198; Sito J. U źródeł twórczości Sebastiana Fesingera / Jakub Sito, Andrzej Betlej // Sztuka Kresów Wschodnich : materiały sesji naukowej / red. Jan K. Ostrowski. – Kraków, 1996. – T. 2. – S. 349, przyp. 3; Ostrowski J. K. Kościół p.w. Św. Trójcy i klasztor oo. Karmelitów Trzewickowych w Rozdole / Jan K. Ostrowski // Kościoły i klasztory rzymskokatolickie dawnego województwa ruskiego. – Kraków, 2001. – T. 9. – S. 152. – (Materiały do dziejów sztuki sakralnej na ziemiach wschodnich dawnej Rzeczypospolitej ; cz. 1); Biernat M. Kościół p.w. Bożego Ciała i klasztor oo. Dominikanów / Marcin Biernat, Michał Kurzej, Jan K. Ostrowski // Kościoły i klasztory rzymskokatolickie dawnego województwa ruskiego. – Kraków, 2012. – T. 20 : Kościoły i klasztory Lwowa z okresu przedrozbiorowego. – S. 146, 162, 194–195, 276–279, 306. – (Materiały do dziejów sztuki sakralnej na ziemiach wschodnich dawnej Rzeczypospolitej ; cz. 1); Markiewicz A. Wokół kontraktów artystycznych dominikanów lwowskich w epoce nowożytnej (XVII–XVIII w) / Anna Markiewicz // Modus. Prace z Historii Sztuki. – Kraków, 2014. – T. 14. – S. 169, 170; Dworzak A. Lwowskie środowisko artystyczne w XVIII wieku w świetle ksiąg metrykalnych i sądowych / Agata Dworzak // Materiały do dziejów kultury i sztuki XVII i XVIII wieku. – Kraków, 2018. – T. 8. – S. 10, 11, 25, 29, 32, 35, 36, 39, 40, 45, 46, 53–55, 57, 60–63, 65–68, 70, 71, 74, 78–80, 85, 88, 89, 103, 112, 127, 128, 133–136, 171, 178, 209, 211, 221, 222, 224, 236, 238, 242–245, 249, 253, 268, 273, 275, 278, 280, 291, 300, 303, 304, 314, 319, 327, 331, 342, 354, 357, 358, 363, 371, 374, 383, 394, 404, 411, 442, 444, 447, 462, 463, 467, 472–474, 476, 477.

ҐЕЦ Іван / Йоган / Ян (GÖTZ (GIETZ) Johann)

Іван Ґец, німецький скульптор, 1727 р. виконав на замовлення дружини сокальського старости Францішека Ксаверія Потоцького Єлизавети з Браніцьких для сокальського костелу оо. Бернардинів гарний і модний вівтар св. Кастана за 850 золотих.

У 1730 р. львівський сницар Ґец виконав роботи для варшавського монастиря оо. Домініканців обсервантів.

Література

Александрович В. Львівське середовище скульпторів європейської традиції у першій половині XVIII століття / Володимир Александрович // Львівська галерея мистецтв : дослідження і матеріали : науковий збірник. – Львів, 2012. – Вип. 3 : 2010–2011. – С. 18; Betlej A. Źródła do siedemnasto- i osiemnastowiecznych kościoła i klasztoru oo. Bernardynów w Sokalu / Andrzej Betlej // Sztuka dawnej ziemi chełmskiej i wojewódstwa belskiego. – Kraków, 1999. – S. 77; Sito J. Thomas Hutter (1696–1745). Rzeźbiarz późnego baroku / Jakub Sito. – Warszawa ; Przemyśl, 2001. – S. 204.

ГЕЦОВА (ГЕЦ) сницарка

Гецова (Гец) сницарка в архівних документах 29.09.1734 р. відзначена сусідкою позивачів Яна та Барбари Прусиновських. Подружжя Прусиновських посвідчило у суді, що вони проживали на території юридики св. Йоана Христителя, і їхньою сусідкою була сницарка Гец (Гецова). Можливо, вона була дружиною львівського скульптора Гецца (Götz), Гецца (Gietz), жителя Львова.

Література

Центральний державний історичний архів України, м. Львів, ф. 52, оп. 2, спр. 578, с. 104.

ГІЖЕВСЬКИЙ (ГІЗЕВСЬКИЙ) ІВАН / ЯН (GIZEWSKI (GIZEWSKI) Jan)

Іван Гіжевський (Гізевський), учень львівського скульптора Івана Щуровського.

30.07.1776 р. війтівський суд юридикки св. Йоана Христителя розглянув позов челядника Яна Гіжевського куншту сницарського проти Івана Щуровського, також куншту сницарського. У скарзі йшлося про те, що Іван Щуровський не заплатив своєму челяднику Яну Гіжевському за домовлену роботу 120 золотих. Суд вирішив судову вимогу на користь позивача Яна Гіжевського, зобов'язавши Івана Щуровського виплатити йому 120 золотих.

Література

Вуйцик В. Скульптор Іван Щуровський / Володимир Вуйцик // Записки Наукового товариства імені Шевченка. – Львів, 1998. – Т. 236 : Праці Комісії образотворчого та ужиткового мистецтва. – С. 316–319; Dworzak A. Lwowskie środowisko artystyczne w XVIII wieku w świetle ksiąg metrykalnych i sądowych / Agata Dworzak // Materiały do dziejów kultury i sztuki XVII i XVIII wieku. – Kraków, 2018. – Т. 8. – S. 119.

ГОТАРД Іван Непомук / Йоган Непомук / Ян Непомук
(GOTTHARD Jan Nepomuk)

Іван Непомук Готард, скульптор, 1767 р. був прийнятий до міського права у Львові.

Література

Александрович В. Образотворче мистецтво. Скульптура / Володимир Александрович // Історія українського мистецтва : у 5 т. – Київ, 2011. – Т. 3. – С. 417.

ГРАББЕ Іван Георгій / Йоган Георг / Ян Єжи (GRABBE Johann Georg)

Іван Георгій Граббе, скульптор із Відня, який у 1748–1768-х рр. згаданий у львівських метричних книгах. 3.11.1748 р. Йоган Георг Граббе одружився з Агнесою Шліхтовною. Свідками при таїнстві шлюбу були скульптори Себастьян Фесінгер, Йоган Гертнер та Георг Міхаель Вюрцер.

6.04.1753 р. у Йогана Георга Граббе та Агнеси народився син Юрій, якого до хреста тримали скульптор Георг Міхаель Вюрцер та Магдалина Котфіцька.

9.10.1768 р. у скульптора Йогана Георга Граббе [вдівця?] та Маріанни народилась донька Тереза Ядвіга. До хреста тримали маляр Марцін Строїнський та Ядвіга Бін (Бінова), дружина скульптора Войцеха Біна.

Література

Sito J. U źródeł twórczości Sebastiana Fesingera / Jakub Sito, Andrzej Betlej // Sztuka Kresów Wschodnich : materiały sesji naukowej / red. Jan K. Ostrowski. – Kraków, 1996. – Т. 2. – S. 349; Dworzak A. Lwowskie środowisko artystyczne w XVIII wieku w świetle ksiąg metrykalnych i sądowych / Agata Dworzak // Materiały do dziejów kultury i sztuki XVII i XVIII wieku. – Kraków, 2018. – Т. 8. – S. 4, 9, 40, 55, 63, 135, 222, 251, 268, 286, 421, 473.

ГРОДЗИЦЬКИЙ Степан / Стефан (GRODZICKI Stefan)

Степан Гродзицький в архівних документах згаданий у 1766–1773-х рр.

26.09.1766 р. скульптор Степан Гродзицький, греко-католик, одружився з Катериною Сверчинською, римо-католичкою, в присутності скульптора Антонія Штіля, золотих справ майстра Якова Антоновича та Яна Лукашевича.

4.03.1768 р. у подружжя Гродзицьких народилась донька Текля Маріанна. До хреста тримали маляр Матвій (Матіас) Міллер та Барбара Полейовська.

11.08.1769 р. львівський скульптор Гродзицький Степан підписав контракт на виготовлення вітваря св. Франциска за 800 золотих у костелі оо. Францисканців м. Перемишля.

1.12.1769 р. Гродзицький Степан, житель Львова, магістер штуки сницарської, уклав угоду з Констанцією Буковською, дружиною столярника Буковського з Санока, на виконання головного вітваря у перемиському костелі оо. Єзуїтів за 5 000 золотих.

Угоді йшлося про те, що житель Львова, магістер штук сницарських, Гродзицький Степан повинен виконати як столярні роботи, так і об'ємну скульптуру, орнаментальне різьблення та сівогіум до головного вітваря якнайкраще. Якщо вітвар матиме дефекти, то сницар повинен виправити їх безплатно. Головний вітвар потрібно виготовити протягом року – від 1.12.1769 р. до 1.12.1770 р. Однак, робота тривала значно довше, тому що ще 8.03.1772 р. йому продовжували платити за роботу біля згаданого вітваря. На початку XIX ст. вітвар перенесено до костелу в Краківці (Вітвар знищено під час II світової війни).

У жовтні 1770 р. скульптор зобов'язався виготовити вітвар Ісуса Христа Милосердного за 800 золотих для костелу св. Марії Магдалини оо. Францисканців у Перемишлі.

1771 р. сницар Степан Гродзицький виготовив вітвар св. Теклі для перемиського костелу св. Терези з Авілі оо. Кармелітів Босих.

3.02.1772 р. на скульптора Степана Гродзицького до раецького суду в Перемишлі подав скаргу міський столярський цех, оскарживши його у тому, що він, як скульптор, не мав права виконувати столярську роботу. Як приклад було наведено виготовлення Степаном Гродзицьким вітваря св. Теклі у костелі оо. Кармелітів Босих в Перемишлі, де майстер виконав як сницарську, так і столярську роботу, через що столярський цех втратив 400 золотих.

21–22.09.1773 р. представниками міського уряду м. Перемишля складено реєстр або інвентар рухомого майна небіжчика Степана Гродзицького, майстра куншту сницарського.

У документі вказано, що сницар не закінчив роботи в костелах оо. Францисканців та оо. Єзуїтів м. Перемишля. Його дружина забрала [платню чоловіка] – 100 золотих у оо. Францисканців та 130 золотих у оо. Єзуїтів, щоб заплатити ремісникам за роботу, яку вони мали завершити.

Література

Frazik J. T. Kontrakty snycerzy lwowskich z przemyskim konwentem jezuitów XVIII wieku / Józef Tomasz Frazik // *Biuletyn Historii Sztuki*. – 1959. – R. 21, Nr 1. – S. 331–332; Frazik J. T. Budowniczy i artyści na usługach Franciszkanów przemyskich od XV–XVIII wieku na tle dziejów kościoła i jego wyposażenia // *Biuletyn Historii Sztuki*. – 1975. – R. 37, Nr 4. – S. 320–333; Hornung Z. Główny ołtarz w kościele oo. Franciszkanów w Przemyślu i lwowski rzeźbiarz Jan Polejowski / Zbigniew Hornung // *Teka konserwatorska. Polska południowo-wschodnia*. – Rzeszów, 1985. – S. 86; Betlej A. Kościół parafialny p.w. Św. Jakuba Apostoła w Krakowcu / Andrzej Betlej // *Kościół i klasztor rzymskokatolickie dawnego województwa ruskiego*. – Kraków, 1995. – T. 3. – S. 96–100. – (Materiały do dziejów sztuki sakralnej na ziemiach wschodnich dawnej Rzeczypospolitej ; cz. 1); Dworzak A. «...In hoc altari stant duo angeli magni deauranti...». Uwagi o ołtarzach w kościele Karmelitów Bosych w Przemyślu / Agata Dworzak // *Velis quod possis : studia z historii sztuki ofiarowane profesorowi Janowi Ostrowskiemu*. – Kraków, 2016. – S. 379–777. Dworzak A. Lwowskie środowisko artystyczne w XVIII wieku w świetle ksiąg metrykalnych i sądowych / Agata Dworzak // *Materiały do dziejów kultury i sztuki XVII i XVIII wieku*. – Kraków, 2018. – T. 8. – S. 24, 82, 86, 93, 99, 101, 134, 139, 140, 173, 271, 301, 335, 372, 446.

ГРОДЗИЦЬКИЙ Степан / Стефан (GRODZICKI Stefan)

Муки св. Теклі, 1771 р. Антепендіум до вітваря св. Теклі. Костел св. Терези з Авліи оо. Кармелітів Босих в Перемішлі (Польща). Світлина з видання: Dworzak A. «...In hoc altari stant duo angeli magni deauranti...». Uwagi o ołtarzach w kościele Karmelitów Bosych w Przemyślu / Agata Dworzak // *Velis quod possis : studia z historii sztuki ofiarowane profesorowi Janowi Ostrowskiemu*. – Kraków, 2016. – S. 379–777, il.10 b.

ГРОНАЛЕВИЧ Модест (GRONALEWICZ Modest)

Модест Гроналевич, монах чину оо. Реформаторів, сницар, столяр.

У 1711–1715-х рр. для костелу оо. Реформаторів у Кентах біля Ярослава виготовив головний вівтар та три бокові – Непорочного Зачаття Діви Марії, св. Франциска з Асизу та св. Антонія Падуанського. Скульптор Модест Гроналевич працював над оздобленням інтер'єру костелу оо. Реформаторів у Ярославі в 1715-1718-х рр., у Жешові в 1718–1719-х рр. Разом із братами о. Киліяном Робакевичем та о. Вен'яміном Гронським у 1724–1726-х рр. виготовили вівтарі Богородиці та св. Казимира у львівському костелі св. Казимира оо. Реформаторів. Там же, у 1727–1728-х рр. вищезгадані майстри виготовили головний вівтар. Ті ж сницарі працювали над оформленням інтер'єру костелу св. Архангела Михаїла у Раві–Руській (1732–1733). Помер Модест Гроналевич 18.10.1733 р.

Література

Błachut A.J. Zespoły kościelno-klasztorne reformatów prowincji małopolskiej i ruskiej w XVIII wieku / Adam Jan Błachut // Rocznik Historii Sztuki. – Warszawa, 2005. – Т. 30. – S. 222–226; Słownik artystów, rzemieślników etc. // Kościoły i klasztory rzymskokatolickie dawnego województwa ruskiego. – Kraków, 2015. – Т. 23. – S. 136. – (Materiały do dziejów sztuki sakralnej na ziemiach wschodnich dawnej Rzeczypospolitej / red. Jan K. Ostrowski ; cz. 1).

ҐРОНСЬКИЙ Тома Веніамін / Томаш Беньямін (GRONSKI Tomasz Benjamin)

Тома Веніамін Ґронський, монах чину оо. Реформаторів, сницар, столяр.

У 1719–1723-х рр. працював над оформленням інтер'єру костелу оо. Реформаторів у Велічці (ІП). У 1724–1726-х рр. виконав кіот та різьблення до головного вівтаря костелу оо. Реформаторів у Стопниці (ІП). Разом із братами о. Киляном Робакевичем та о. Модестом Ґроналевичем у 1724–1726-х рр. виготовили вівтарі Богородиці та св. Казимира у львівському костелі св. Казимира оо. Реформаторів. 1727 р. сницар о. Ґронський самостійно виготовив два вівтарики, які поставлено у пресбітерії костелу. Там таки, у 1727–1728-х рр. вищезгадані майстри виготовили головний вівтар.

О. Томаш Беньямін Ґронський, о. Килян Робакевич та о. Мартиніан Вольський працювали над оформленням інтер'єрів костелів св. Архангела Михаїла у Раві-Руській (1732–1739) та Вознесіння Богородиці у Судовій Вишні (1739–1744).

Література

Błachut A.J. Zespoły kościelno-klasztorne reformatów prowincji małopolskiej i ruskiej w XVIII wieku / Adam Jan Błachut // Rocznik Historii Sztuki. – Warszawa, 2005. – Т. 30. – S. 222–226; Słownik artystów, rzemieślników etc. // Kościoły i klasztory rzymskokatolickie dawnego województwa ruskiego. – Kraków, 2015. – Т. 23. – S. 136. – (Materiały do dziejów sztuki sakralnej na ziemiach wschodnich dawnej Rzeczypospolitej / red. Jan K. Ostrowski ; cz. 1).

ДАНИЙІЛ сницар (DANYIL snycerz)

ДАНИЙІЛ сницар (DANYIL snycerz) у 1767 р., 1769 р., 1772 р. записаний у документах як челядник скульптора Антонія Штіля, що виконав дрібні сницарські роботи для костелу Успіння Пресвятої Діви Марії оо. Кармелітів Босих у Тереховлі.

Література

Вуйцик В. Скульптор Іван Щуровський / Володимир Вуйцик // Записки Наукового товариства імені Шевченка. – Львів, 1998. – Т. 236 : Праці Комісії образотворчого та ужиткового мистецтва. – С. 306.

ДУДЗІНСЬКИЙ ЯКІВ / ЯКУБ (DUDZIŃSKI Jakub)

Яків Дудзінський 1743 р., будучи челядником у скульптора Францішка Ринського, свідчив у львівському суді щодо бійки між скульпторами Францішком Ринським та Вавжинцем Соколовським.

6.07.1756 р. хрещеними батьками Якуба, сина Якуба Дудзінського та Анни був скульптор [Себастьян] Фесінгер та Роза Маркевич (Маркевичова).

У 1756–1758-х рр. скульптор Якуб Дудзінський разом із скульптором Георгієм (Георгом) Замбауером виготовили балюстраду перед головним вівтарем у львівському костелі оо. Тринітаріїв біля Краківської брами. Від березня 1756 р. до травня 1758 р. скульптору Якубу Дудзінському було заплачено 144 золотих.

Література

Александрович В. Образотворче мистецтво. Скульптура / Володимир Александрович // Історія українського мистецтва : у 5 т. – Київ, 2011. – Т. 3. – С. 409; Brzezina K. Materiały do dziejów artystycznych kościoła Trynitarzy p.w. Trójcy Przenajświętszej we Lwowie / Katarzyna Brzezina // Sztuka Kresów Wschodnich : materiały sesji naukowej / red. Jan K. Ostrowski. – Kraków, 1996. – Т. 2. – S. 197, 201–210; Dworzak A. Lwowskie środowisko artystyczne w XVIII wieku w świetle ksiąg metrykalnych i sądowych / Agata Dworzak // Materiały do dziejów kultury i sztuki XVII i XVIII wieku. – Kraków, 2018. – Т. 8. – S. 57, 147, 227.

ДУДКЕВИЧ Йосиф / Юзеф (DUDKIEWICZ Józef)

Йосиф Дудкевич згадувався у документах 1740–1750-х рр.

14.04.1740 р. скульптор уклав угоду з монастирем оо. Францисканців у Перемишлі на виготовлення головного вівтаря у костелі за 330 золотих. Згідно абрису, вівтар мали прикрашати 9 скульптур. Три фігури Св. Трійці, четверта – св. Адріана в лицарських обладунках, п'ята – св. Агнеси і 4 фігури ангелів. В контракті монахи зазначили, що вівтар потрібно виконати до св. Михаїла [29.09.1740 р.]. Скульптор отримав 162 золотих завдатку.

На початку вересня 1753 р. сницаря важко побив колишній учень, скульптор Андрій Гладішевич, через що той помер 5.05.1754 р., залишивши вдовою дружину Єву та двох осиротілих дітей – Якова та Агнесу.

Література

Mańkowski T. Lwowska rzeźba rokokowa / Tadeusz Mańkowski. – Lwów, 1937. – S. 47, 56; Frazik J. T. Kontrakty snycerzy lwowskich z przemyskim konwentem jezuitów w XVIII wieku / Józef Tomasz Frazik // Biuletyn Historii Sztuki. – 1959. – R. 21, nr 1. – S. 317, 330; Frazik J. T. Budownicowie i artyści na usługach Franciszkanów przemyskich od XV–XVIII wieku na tle dziejów kościoła i jego wyposażenia / Józef Tomasz Frazik // Biuletyn Historii Sztuki. – 1975. – R. 37, nr 4. – S. 320–333.

ДУДКЕВИЧ Михайло / Michał (DUDKIEWICZ Michał)

Михайло Дудкевич, львівський скульптор, діяльність якого пов'язана переважно з Перемишлем.

Оскільки з невідомих причин скульптор Дудкевич Юзеф не виконав замовлення для оо. Францисканців з Перемишля (сьогодні ПР), то 18.12.1740 р. наставник кляштору оо. Францисканців костелу св. Марії Магдалини у Перемишлі Еммануель Кривінський підписав новий контракт із сницарем Михайлом Дудкевичем на виготовлення головного вітваря в костелі св. Марії Магдалини. Скульптор зобов'язувався виконати замовлення до Квітної неділі 1741 р. Вітвар уже був значно скромніший, замовники залишили тільки 4 фігури – дві скульптури на першому ярусі і дві на другому. Роботу оцінили у таку ж суму – 330 золотих, але завдаток на виконання роботи – 8 червоних золотих отримав скульптор Юзеф Форемніцький. Під загрозою кари оо. Францисканці застерегли сницаря дотримуватись контракту. Будучи неписьменним, Михайло Дудкевич поставив знак хреста.

Михайло Дудкевич не виконав угоди і 28.04.1750 р. оо. Францисканці уклали угоду із скульптором Вонсовичем (Восовичем) Петром на виконання головного вітваря, проект якого також не був реалізований.

Скульптор Михайло Дудкевич володів у Львові будинком. Помер біля 1763 р., оскільки відомо, що саме тоді, уже вдова, Тереза Дудкевич при посередництві скульптора Себастьяна Фесінгера, продала дім, який називався Дудкевичівський.

Література

Mańkowski T. Lwowska rzeźba rokokowa / Tadeusz Mańkowski. – Lwów, 1937. – S. 47, 56; Frazik J. T. Kontrakty snycerzy lwowskich z przemyskim konwentem jezuitów w XVIII wieku / Józef Tomasz Frazik // Biuletyn Historii Sztuki. – 1959. – R. 21, nr 1. – S. 330; Frazik J. T. Budowniczości i artyści na usługach Franciszkanów przemyskich od XV–XVIII wieku na tle dziejów kościoła i jego wyposażenia // Biuletyn Historii Sztuki. – 1975. – R. 37, Nr 4. – S. 320–333.

ДУНЧЕВСЬКИЙ Франциск / Францішек (DUŃCZEWSKI Francysk)

Франциск Дунчевський, скульптор, міщанин Перемишля, тривалий час співпрацював із львівським скульптором Стефаном Ґродзіцьким. Після смерті останнього почав виконувати самостійні замовлення.

15.03.1774 р. скульптор Францішек Дунчевський уклав угоду на виконання вітваря св. Івона за 600 золотих у костелі оо. Францисканців м. Перемишля. 7.05.1774 р. сницяр [Дунчевський Францішек] отримав 400 золотих за роботу біля вітваря св. Івона. Решту – 200 золотих йому мали заплатити після закінчення роботи.

30.09.1775 р. сницяр Дунчевський отримав 116 золотих завдатку за виконання різьблених дерев'яних капітелей до пілястрів та різьблених рам до портретів Генріха Морі та єпископа Арсі для костелу оо. Францисканців у Перемишлі.

3.07.1776 р. скульптор виготовив до того ж костелу вітвар Преображення Господнього за 400 золотих.

27.04.1777 р. сницяреві Дунчевському заплатили 50 золотих за виготовлення капітелей.

26.08.1780 р. скульптори Францішек Дунчевський та Петро Барицький підписали угоду з гвардіаном монастиря оо. Францисканців Григорієм Островським на виконання органної структури з власного матеріалу та дерева до костела оо. Францисканців у Перемишлі. До правої сторони цієї структури, згідно абрису, потрібно було виготовити 12 скульптур з різними атрибутами, а до лівої – ажурну решітку для хору. Органну структуру потрібно було виготовити до Зелених Свят 1781 р. за 950 золотих.

9.03.1783 р. скульптору Дунчевському заплачено за виготовлення решіток до органа та інші роботи 840 золотих.

1784 р. скульптори Францішек Дунчевський та Петро Барицький допомагали скульптору Францішеку Оленському при виготовленні нагробних пам'яток архієпископів Вацлава Ієроніма Сераковського і Фердинанда Онуфрія Кіцького для каплиці Розп'яття Христа (Яблоновських) у львівській римо-католицькій катедрі.

Мистецтвознавець Володимир Вуйцик, посилаючись на допис п. Шалковського, колишнього військового інженера, подав дані про те, що скульптор із Перемишля Францішек Дунчевський згадувався у документах 1812 р.

Література

Вуйцик В. Скульптор Іван Щуровський / Володимир Вуйцик // Записки Наукового товариства імені Шевченка. – Львів, 1998. – Т. 236 : Праці Комісії образотворчого та ужиткового мистецтва. – С. 311, 312; Frazik J. T. Budowniczość i artyści na usługach Franciszkanów przemyskich od XV–XVIII wieku na tle dziejów kościoła i jego wyposażenia / Józef Tomasz Frazik // Biuletyn Historii Sztuki. – 1975. – R. 37, nr 4. – S. 320–333; Frazik J. T. Zarys dziejów sztuki Przemysła. Rzeźba / Józef Tomasz Frazik // Tysiąc lat Przemysła. – Rzeszów, 1976. – S. 500; Bochnak A. Ze studjów nad rzeźbą lwowską w epoce rokoka / Adam Bochnak. – Kraków, 1931. – S. 144, 145; Hornung Z. Główny ołtarz w kościele OO. Franciszkanów w Przemysłu i lwowski rzeźbiarz Jan Polejowski / Zbigniew Hornung // Teka konserwatorska. Polska południowo-wschodnia. – Rzeszów, 1985. – S. 86; Wujcyk W. Wiadomości o życiu i twórczości Franciszka Ołędzkiego / Wołodymyr S. Wujcyk // Sztuka Kresów Wschodnich : materiały sesji naukowej / red. Jan K. Ostrowski. – Kraków, 1998. – T. 3. – S. 281–294; Kościół par. p.w. Św. Marii Magdaleny i klasztor franciszkanów // Katalog zabytków sztuki. Miasto Przemyśl. Część 1 : Zespoły sakralne / oprac. Piotr Krasny, Jakub Sito. – Warszawa, 2004. – S. 57, 58, 65–67. – (Katalog zabytków sztuki w Polsce. Seria Nowa ; t. 10); Słownik artystów, rzemieślników etc. // Kościoły i klasztory rzymskokatolickie dawnego województwa ruskiego. – Kraków, 2015. – T. 23. – S. 117. – (Materiały do dziejów sztuki sakralnej na ziemiach wschodnich dawnej Rzeczypospolitej / red. J. K. Ostrowski ; cz. 1).

ДУНЧЕВСЬКИЙ Франциск / Францішек (DUŃCZEWSKI Francysk)
Мойсей, 1776 р. Вівтар Преображення Господнього. Костелу св. Марії Магдалини оо. Францисканців у Перемшлі (Польща)

ЕКГАРТ Іван Георгій / Йоган Георг / Ян Єжи (EKHART Jan Georg / Jerzy)

Іван Георгій Екгарт в архівних документах згадується як Ekart, Equart, Eqart, Eckhardt. У літературі названий сницарем та столяром.

7.04.1750 р. скульптор Ян Георг Екгарт одружився з Анною Гец (Гецівною). Свідками при тайнстві шлюбу були скульптори Себастьян Фесінгер, Георг Міхаель Вюрцер та Ян Брантвайнер. У документах, починаючи з 1752 р., записана дружина Франциска.

28.05.1752 р. у подружжя Екгартів Яна та Франциски народилась донька Петронелла. До хреста тримали скульптор Антоній Осінський та Тереза Фесінгер (Фесінгерова).

10.10.1753 р. народився син Марцін. До хреста тримали скульптор Георг Міхаель Вюрцер та Тереза Фесінгер (Фесінгерова).

1754 р. подружжя Хмаринських продало будинок, який знаходився на території юридики св. Йона Христителя, Єжи та Францисці Екгартам за 300 золотих.

27.02.1755 р. народилась донька Маріанна. До хреста тримали скульптор Георг Міхаель Вюрцер та Тереза Фесінгер (Фесінгерова).

21.04.1756 р. у подружжя Екгартів народився син Войцех. До хреста тримали скульптор Себастьян Фесінгер та Магдалина Міллер (Міллерова).

16.02.1758 р. у подружжя народився син Йозеф. До хреста тримали скульптор Себастьян Фесінгер та Єлизавета Гольденберг (Гольденбергова), дружина лавника та купця Франциска Гольденберга.

22.04.1760 р. охрещено сина Екгартів Алоїзія. До хреста тримали скульптор Ян Непомук Бехерт та Регіна Гебден (Гебденьова).

20.09.1761 р. охрещено доньку Терезу.

1761 р. Ян Георг Екгарт брав участь при виставленні катафалка Станіславу Косаковському, каштелянові кам'янецькому разом із столярами Войцехом Ритковським, Матвієм Костуровичем та Якубом Прусським.

26.11.1762 р. кредитори вимагали у Єжи Екгарта повернути борги, знаючи, що він продав дім за 300 золотих. Зокрема Себастьян Фесінгер вимагав повернення 223 золотих.

9/14.08.1767 р. у подружжя Екгартів народився син Лаврентій. До хреста тримали скульптор Антон Штіль, Анна Строїнська, фельдфебель Августин Гребер, другий чоловік Маріанни Вюрцерової та Анна Махач (Махачова), дружина скульптора Вацлава Махача.

Література

Центральний державний історичний архів України, м. Львів, ф. 52. оп. 2, спр. 580, с. 249, 325; Sito J. U źródeł twórczości Sebastiana Fesingera / Jakub Sito, Andrzej Betlej // Sztuka Kresów Wschodnich : materiały sesji naukowej / red. Jan K. Ostrowski. – Kraków, 1996. – Т. 2. – С. 349, przyp. 3 ; Dworzak A. Lwowskie środowisko artystyczne w XVIII wieku w świetle ksiąg metrykalnych i sądowych / Agata Dworzak // Materiały do dziejów kultury i sztuki XVII i XVIII wieku. – Kraków, 2018. – Т. 8. – С. 12, 48, 55, 57, 60, 61, 63, 66, 71, 72, 75, 83, 89, 98, 117, 135, 143, 178, 192, 206, 207, 222, 224, 226–228, 237, 266, 277, 338, 355, 358, 406, 410, 414, 446, 473.

ЗАМБАУЕР Георгій / Георг / Єжи
(SAMBAUER (SAIMHABER) Georgio)

Георгій Замбауер, скульптор, працював від грудня 1756 р. до січня 1757 р. у львівському костелі оо. Тринітаріїв біля Краківської брами. За виконані роботи біля балюстради головного вівтаря він отримав 46 золотих 16 грошів.

Література

Brzezina K. Materiały do dziejów artystycznych kościoła Trynitarzy p.w. Trójcy Przenajświętszej we Lwowie / Katarzyna Brzezina // Sztuka Kresów Wschodnich : materiały sesji naukowej / red. Jan K. Ostrowski. – Kraków, 1996. – T. 2. – S. 197, 201–210.

ЗАРУДСЬКИЙ Мартин / Марцін (ZARUDSKI Marcin)

Мартин Зарудський у документах згаданий 1726 р. Сницареві Зарудському Мартину виплачено невелику суму грошей за різьбярську роботу у львівському костелі оо. Домініканців.

Література

Александрович В. Львівське середовище скульпторів європейської традиції у першій половині XVIII століття / Володимир Александрович // Львівська галерея мистецтв : дослідження і матеріали : науковий збірник. – Львів, 2012. – Вип. 3 : 2010–2011. – С. 15.

ЗЕЛІНСЬКИЙ Григорій (Георгій) / Гжегож (Єжи) (ZELIŃSKI Grygory, Georgiy)

Григорій (Георгій) Зелінський в архівних документах записаний 1748 р. як *sculptor incola leopolienis*. Був одружений із Ядвігою Колпацькою.

16.09.1748 р. у скульптора Григорія Зелінського та Ядвіги народилась донька Тереза. До хреста тримали скульптор Себастьян Фесінгер, маляр Йозеф Маєр, Христина Гроновська, Якуб Войціцький, Гертруда Барбара Маркварт (Марквартова) та Маріанна Роксер (Роксерова).

22.10.1752 р. у подружжя Зелінських народилась донька Урсула, хрещеними батьками якої були Себастьян Фесінгер, годинникар Миколай Авакович та присутні Галина Зубрицька, Маріанна Роксер (Роксерова).

6.12.1753 р. у Григорія Зелінського та Ядвіги народився син Миколай. До хреста тримали: Себастьян Фесінгер, годинникар Миколай Авакович, Розалія Гасельвандер (Гасельвандерова), дружина скульптора Йозефа Блеза Гасельвандера, та Розалія Осінська, дружина скульптора Антонія Осінського.

Очевидно, на початку 1754 р. скульптор, разом із сім'єю, переїхав у Підгірці, де працював для гетьмана Вацлава Жевуського.

1754 р. скульптор Григорій Зелінський виготовив у Підгорецькому мастку гетьмана Вацлава Жевуського скульптуру Непорочного Зачаття Діви Марії.*

6.08.1755 р. вікарій олеського парохіяльного костелу Александр Страух охрестив Каєтана, сина Григорія Зелінського та Ядвіги, законного подружжя. До святої купелі тримали [Йоган] Християн [Sajdl], садівник** [Підгорецького замку] та Розалія Подольська. Всі зі с. Підгірці.

19.10.1757 р. вікарій олеського парохіяльного костелу Александр Страух охрестив Луку, сина Григорія та Ядвіги Зелінських законного подружжя. До святої купелі тримали Іоан (Ян) Канти Кіцер та Розалія Подольська.

Документально підтверджено, що 1757 р. у Підгорецькому мастку Вацлава Жевуського він тесав та різьбив камінь, згідно угоди укладеної з підгорецьким губернатором Яроцьким.

1762 р. скульптор судився з малярем Андрієм Дунаєвським.

Примітки

* Ян К. Островський вважає, що скульптура встановлена на одній із колон, що стоять перед костелом св. Йосифа у Підгірцях. Оригінал скульптури відповідає опису в документах Підгорецького архіву.

** Майстер паркового мистецтва.

Література

Центральний державний історичний архів України, м. Львів, ф. 52, оп. 2, спр. 431, с. 1605, 1620; Archiwum Główne Akt Dawnych w Warszawie, zesp. 300/II, Księgi metrykalne parafii wyznania rzymskokatolickiego z archidiecezji lwowskiej. Parafia Olesko – chrzty. 1693–1772, sygn. 1013, s. 222, 240; Mańkowski T. Lwowska rzeźba rokokowa / Tadeusz Mańkowski. – Lwów, 1937. – S. 47, 56; Ostrowski J. K. Kościół parafialny p. w. Sw. Józefa w Podhorcach / Jan K. Ostrowski // Kościoły i klasztory rzymskokatolickie dawnego województwa ruskiego. – Kraków, 1993. – T. 1. – S. 90, 96, 98. – (Materiały do dziejów sztuki sakralnej na ziemiach wschodnich dawnej Rzeczypospolitej / red. J. K. Ostrowski ; cz. 1); Dworzak A. Lwowskie środowisko artystyczne w XVIII wieku w świetle ksiąg metrykalnych i sądowych / Agata Dworzak // Materiały do dziejów kultury i sztuki XVII i XVIII wieku. – Kraków, 2018. – T. 8. – S. 75, 478, 479.

ЗЕЛІНСЬКИЙ Григорій (Георгій) / Гжегож (Єжи) (ZELIŃSKI Grygory, Georgij)
Immaculata, 1754. Вінчає одну із колон перед костелом св. Йосифа в Підгірцях. Бродівський район, Львівська обл.

ЙОСИФ, сницар (JOZEFUS, snycerz)

Йосиф, сницар записаний у метричних книгах хрещень для Буської парохії та Буського деканату за 1776-1783 рр. Там подано відомості про хрещення новонароджених у с. Воронівка біля Кізлова, яке тоді належало до Буського деканату (з 1789 р. гміна Кізлів, домінія Кізлів), де зазначено, що о. Дмитрій в милятинському костелі 13.06.1779 охрестив Антоніну, доньку Францішека Домбровського будівничого та Катерини, законного подружжя. До святої купелі тримали Йосиф, сницар* та Маріанна Вільман (Вільманова).

Примітки

Твердження В. Александровича, що Йосиф сницар походив з Буська не підтверджено. (Див. Александрович В. Образотворче мистецтво. Скульптура / Володимир Александрович // Історія українського мистецтва : у 5 т. – Київ, 2011. – Т. 3. – С. 418).

Література

Archiwum Główne Akt Dawnych w Warszawie, Par. Busk, dek. Busk; Księga metrykalna chrztów dla całej parafii: wpisy wspólne 1776–1783. Woronówka 1778–1785, sygn. 147, s. 60.

КАЛІТИНСЬКИЙ Михайло / Міхал (KALITYŃSKI Michał)

Михайло Калітинський у 1775–1776-х рр. вирізьбив декоративні вазони у львівській римо-католицькій катедрі.

26.09.1776 р. скульптори Михайло Калітинський та Іван Щуровський були присутні при тайнстві шлюбу Яна Кшевського та Вероніки Полейовської, доньки скульптора Мацея Полейовського та Барбари.

1800 р. скульптор отримав гроші за клеєння царських врат та фігурок, що потріскалися під час пожежі у львівській Миколаївській церкві.

Література

Mańkowski T. Lwowska rzeźba rokokowa / Tadeusz Mańkowski. – Lwów, 1937. – S. 132; Hornung Z. Majster Pinsel snycerz. Karta z dziejów polskiej rzeźby rokokowej / Zbigniew Hornung. – Wrocław, 1976. – S. 137; Dworzak A. Lwowskie środowisko artystyczne w XVIII wieku w świetle ksiąg metrykalnych i sądowych / Agata Dworzak // Materiały do dziejów kultury i sztuki XVII i XVIII wieku. – Kraków, 2018. – T. 8. – S. 81, 291, 337, 435.

КАПОНІ Франциск / Франческо (CAPPONI Franciscus / Francesco)

Франциск Капоні,* архітектор, штукатор, скульптор у 1700 р. та 1702 р. записаний із щорічною платнею 400 золотих, у витратах при роботах у підкаменецькому замку, резиденції Яна Станіслава Яблоновського, воєводи руського.

У 1722–1724-х рр. Франческо Капоні згаданий у метричних книгах хрещень олеського парохіяльного костелу, де його названо славетним Капоні, штукатором із Італії.**

11.01.1722 р. вікарій олеського парохіяльного костелу Марцін Махович охрестив Антонія, сина Кароля та Катерини Стажинських, законного подружжя. До святої купелі тримали славетний Капоні, штукатор з Італії, та дівця Барбара.

10.01.1723 р. вікарій олеського парохіяльного костелу Михайло Жуковський охрестив Розалію Барбару, доньку Антонія Урбановича, художника, що працював при дворі в Олеському [замку], та Єфросинії, законного подружжя. До святої купелі тримали Франческо Капоні та Христофор Ходоровський, Єлизавета Дальк (Далькова) та Дорота Багінська.

6.01.1724 р. вікарій олеського парохіяльного костелу Юзеф Мордеховський охрестив Себастьяна, сина військового Казимира Заранека та Єлизавети, законного подружжя. До святої купелі тримали Юзеф Яневич та Маріанна Капоні (Капонічівна).

22.02.1724 р. вікарій олеського парохіяльного костелу Юзеф Мордеховський охрестив Агнесу, доньку Альберта Високонського та Анни, законного подружжя. До святої купелі тримали Фаустин Гельмер та Маріанна Капоні.

20.03.1724 р. вікарій олеського парохіяльного костелу Юзеф Мордеховський охрестив Юзефа, сина Адальберта Стажинського та Катерини, законного подружжя. До святої купелі тримали Франческо Капоні та Гертруда Рожковська.

У червні, липні 1724 р. архітектор Капоні записаний у книзі видатків підкаменецького замку, резиденції Яна Станіслава Яблоновського, воєводи руського.

21.04.1725 р. декан та препопозитор жидачівський Адальберт Іоан (Ян) Луговський охрестив Адальберта Ігнатія, сина Ігнатія Сондецького та Анни, законного подружжя. До святої купелі тримали Францішек Андрейовський та Маріанна Капоні (Каронія).

2.01.1726 р. декан та препопозитор жидачівський Адальберт Іоан (Ян) Луговський охрестив Єлену Сюзанну, доньку Анни. До святої купелі тримали Франческо Капоні та Єлена Гойська.

17.11.1726 р. декан та препопозитор жидачівський Адальберт Іоан (Ян) Луговський, охрестив (вихрестив) з юдаїзму Францішека на прізвище Крижановський. До святої купелі тримали Францішек Андрейовський, тенутарій воєводства Жидачівського, Маріанна Радковська, Маріанна та Франциск Каппоні.

20.10.1728 р. о. Фабіан Потералович в жидачівському парохіяльному костелі охрестив Людвіку, доньку Францішека Андрейовського та Катерини, законного подружжя. До святої купелі тримали Іоан (Йоган) Данефельт та Маріанна Капоні.

9.11.1729 р. декан та препопозитор жидачівський Адальберт Іоан (Ян) Луговський охрестив Адама, сина Францішека Андрейовського, чашника житомирського та Катерини з дому Яринської. До святої купелі тримали Франческо Капоні та Маріанна Яринська.

У 1728–1730-х рр., коли закладалося склепіння в крутні (бабинці) костелу оо. Бернардинів м. Сокаля, його названо італійським штукатором. Там же, у 1732–1733-х рр. виконав технікою stucco рельєф, де були зображені сцени

Страждання Христа (каплиця чудотворного образу Матері Божої Милосердної). У книзі видатків монастиря записано: «...належно заплачено італійському штукаторові Франческо Капоні».

25.01.1735 р. декан та препозитор жидачівський Адальберт Іоан (Ян) Луговський охрестив Себастьяна, сина Адальберта Слободовського та Анни, законного подружжя. До святої купелі тримали Домінік де Генар Шальє, Маріанна Капоні та її донька Агнеса, в присутності Франческо Капоні та Анастасії Зубрицької.

10.03.1736 р. Франческо Капоні та Катерина Веніна (Веніо), у Львові, тримали до хреста Григорія, сина Юзефа та Єви Зуховичів.

22.04.1736 р., у Львові, скульптор Франческо Капоні та Гелена Томашевцанка тримали до хреста Альберта, сина Антонія та Анни Донковських.

У 1737–1742-х рр. працював при будівництві костелу оо. Бернардинів у Бережанах.

21.05.1739 р. Марцін Пруський, преор кляштору оо. Домініканців у Підкамені, уклав контракт з архітекторами Антоніо [де] Кастеллі та Франческо Капоні на будівництво, оздоблення інтер'єру та екстер'єру каплиці Стоп Марії поза територією кляштору згідно абрису. До каплиці потрібно було виготовити кам'яні бази, капітелі, колони, особи та карнизи. Штукаторські оздоблювальні роботи в інтер'єрі каплиці, згідно контракту, потрібно було виконати з гіпсу, за винятком карнизів, які мали бути кам'яні. Штукаторські роботи виконав Франческо Капоні. За повністю виконану роботу архітекторам належало заплатити 26 000 флоринів.

13.6.1741 р. вікарій жидачівського парохіяльного костелу Адальберт Хабльовський благословив шлюб між Марціном Крупчинським, удівцем, та Катериною Рафаловською. При таїнстві шлюбу були присутні Франческо Капоні та Юзеф Сухарський.

16.09.1742 р. вікарій жидачівського парохіяльного костелу Адальберт Хабльовський охрестив Миколу Валентина Францішека, сина Луки Осницького та Маріанни, законного подружжя. До святої купелі тримали Лухацький Стефан, маршалок [в цуцилівському палаці Маріанні Терези з Замойських Дідушицької, дружини коронного конюшого] та Маріанна Капонія (Капоні).

У 1744–1747-х рр. на прохання Яна Кастана Яблоновського виконав проект каплиці для скульптури Розп'яття Христа при новозбудованому костелі оо. Бернардинів у Фразі біля Рогатина.

31.10.1744 р. вікарій жидачівського парохіяльного костелу Адальберт Хабльовський охрестив Катерину, доньку Луки Осеньського, городника в Цуцилівцях. До святої купелі тримали Юзеф Лухціцький та Катерина Козловська дівчиця, в присутності Казимира Вольського та Кароліни Капоніанки (Капоні), дівчиці.

26.12.1745 р. декан жидачівський Адальберт Іоан (Ян) Луговський благословив шлюб між Петром Вітославським та Катериною Маленчинською. При таїнстві шлюбу були присутні Маріанна із Замойських Дідушицька, Іоан (Ян) Дунін Лабецький, суддя Жидачівського замку, Антоній Маленчинський та Франческо Капоні.

26.05.1746 р. Франческо Капоні склав і оцінив реєстр книг з архітектури, абрисів, копершпихів, що залишилися по небіжчикові Каптелі (Антоніо де Кастеллі).

13.6.1749 р. у Сенявському замку архітектор Франческо Капоні уклав угоду з п. Томашевським, з дозволу князя Августа Олександра Чарторийського, воєводи і генерала земель руських, на закінчення будівництва костелу оо. Домініканців у Сеняві. Зокрема, архітектор Капоні зобов'язався закінчити будівництво костелу, який уже стояв у мурах та частково був накритий. Купол потрібно було виготовити з дерева, покрити дошками, а потім гонтом столярської роботи і пофарбувати червоним кольором. Капітелі композитного ордеру належало оздобити технікою stucco. Загалом, Франческо Капоні мав повністю закінчити будівництво у 1750 р. за 15 430 золотих 24 гроші.

Примітки

* Мистецтвознавець А. Бетлей надав дані щодо дати народження Франческо Капоні, архітектора та штукатора. Нібито він народився 6.10.1689 р. в місцевості Кардо біля Лугано, кантон Тіціно, Швейцарія. Але пізніше А. Бетлей засумнівався щодо даних з метрики народження Франческо Капоні і висловив припущення, що дані про дату

народження можуть відноситися до зовсім іншого майстра (див. Betlej A. *Sibi, Deo, posteritati. Jablonowscy a sztuka w XVIII wieku*. Kraków, 2010, s. 43, przyp. 109).

** Перебування шtukатора Франческо (Франциска) Капоні в Олеську в 1721–1723-х рр. заставляє обережно ставитись до атрибуції шtukаторських робіт в Олеському замку, які приписують Йосифу Лебласу. Він же, очевидно, перекрив склепіння (надбудував другий ярус) дзвіниці в Олеському костелі св. Трійці у 1721–1723-х рр., виконуючи роботи в мастку Станіслава Матвія Жевуського. Саме тим можна пояснити зображення гербів родини Жевуських Кривда на зовнішній стіні дзвіниці.

Literatura

Archiwum Główne Akt Dawnych w Warszawie, (AAAI – AGAD), zesp. 300/II, Księgi metrykalne parafii wyznania rzymskokatolickiego z archidiecezji lwowskiej. Parafia Olesko – chrzty. 1718–1736, sygn. 1014, s. 5, 7, 9, 10; AGAD, zesp. 300/II, Księgi metrykalne parafii wyznania rzymskokatolickiego z archidiecezji lwowskiej. Parafia Olesko – chrzty, 1693–1772, sygn. 1013, s. 52, 55, 64; AGAD, Księgi metrykalne parafii wyznania rzymskokatolickiego z archidiecezji lwowskiej. Par. Żydaczów, dek. Stryj. Księga metrykalna ślubów dla całej parafii 1708–1785, sygn. 1604, s. 38, 42; AGAD, Księgi metrykalne parafii wyznania rzymskokatolickiego z archidiecezji lwowskiej. Par. Żydaczów, dek. Stryj. Księga metrykalna chrztów dla całej parafii 1708–1764, sygn. 1601, s. 45, 47, 49, 54, 58, 71, 94, 99; [Barącz S.]. Wiadomość o klasztorze ww. oo. Dominikanów w Podkamieniu / [Sadok Barącz]. – Lwów, 1858. – S. 22; Barącz S. Dzieje klasztoru oo. Dominikanów w Podkamieniu / Ks. Sadok Barącz. – Tarnopol, 1870. – S. 246–247; Bohdziewicz P. Korespondencja artystyczna Elżbiety Sieniawskiej z lat 1700–1729 w zbiorach Czartoryskich w Krakowie / Piotr Bohdziewicz. – Lublin, 1964. – S. 106–107; Betlej A. Uwagi na temat twórczości Francesca Capponiego / Andrzej Betlej. – Sztuka Kresów Wschodnich : materiały sesji naukowej / red. Jan K. Ostrowski. – Kraków, 1998. – T. 3. – S. 194–197; Betlej A. Capponi, Francesco / A. Betlej // Słownik artystów polskich i obcych w Polsce działających (zmarłych przed 1966 r.) : malarze, rzeźbiarze, graficy. Uzupełnienia i sprostowania do tomów I–VI. – Warszawa, 2003. – S. 40; Betlej A. *Sibi, deo, posteritati: Jablonowscy a sztuka w XVIII wieku* / Andrzej Betlej. – Kraków, 2010. – S. 42, przyp. 109, S. 43, 45, 72, 74; Słownik artystów, rzemieślników etc. // Kościoły i klasztory rzymskokatolickie dawnego województwa ruskiego. – Kraków, 2015. – T. 23. – S. 102. – (Materiały do dziejów sztuki sakralnej na ziemiach wschodnich dawnej Rzeczypospolitej / red. Jan K. Ostrowski ; cz. 1); Dworzak A. Lwowskie środowisko artystyczne w XVIII wieku w świetle ksiąg metrykalnych i sądowych / Agata Dworzak // Materiały do dziejów kultury i sztuki XVII i XVIII wieku. – Kraków, 2018. – T. 8. – S. 193, 465.

КАРПОВИЧ Іван
(KARPOWICZ Iwan)

Іван Карпович згаданий сницарем у архівних документах 1722 р. Цього року жовківський сницар виконав нез'ясовані на даний час роботи для монастиря у Старому Загоріві біля Луцька.

Література

Александрович В. Жовківський осередок майстрів українського різьблення другої половини XVII – середини XVIII століття / Володимир Александрович // Жовква крізь століття. – Жовква, 2012. – Вип. 2. – С. 294.

КАСТЕЛЛІ Едвард Антоній де / Едуардо Антоніо де (CASTELLI Eduardo Antonio de)

Едвард Антоній де Кастеллі – італійський архітектор, шляхетного роду, у 1730-х працював у Жовкві при дворі королевича Якуба Собеського, Кароліни де Буйон, від 1741 р. у князя Михайла Казимира Радзивілла (Рибоньки), який надавши Антоніо де Кастеллі чин капітана, значно розширив його повноваження та обсяг робіт.

28.10.1731 р. канонік Юзеф Пашковський у жовківському парохіяльному костелі благословив шлюб між Антоніо де Кастеллі, молодим, та молодого Маріанною з Мокерських. Свідками шлюбу були славетні Іоан (Ян) Свепранський, Іоан (Ян) Брикін, Юзеф Сікорський та Франциск де Конрад. У тому ж році архітектор очевидно наглядав за будівництвом костелу оо. Піярів у Золочеві та роботами у замковій каплиці.

1733 р. Антоніо де Кастеллі розробив проект будівництва дерев'яного костелу в Кукізові.

18.02.1736 р. жовківський канонік Георгій Моцкі охрестив Констанцію Елізабет, доньку шляхетного Антоніо де Кастеллі і Елізабет*, законного подружжя. За хресних батьків були ясновельможний королевич Якуб та ясновельможна Кароліна, княжна де Буйон.

15.01.1737 р. вікарій Александр Ліпінський у жовківському парохіяльному костелі охрестив Анну Барбару, доньку Антоніо та Маріанни де Каштеллі,** законного подружжя. За хресних батьків були славетні та шляхетні Анна Оксціцька, Йосиф де Моніто, Іоан (Ян) Мончка, Єлизавета Макс (Максова). У тому ж році королевич Якуб Собеський, за службу, надав Антоніо де Кастеллі землю на Винниках у Жовкві.

18.07.1738 р. вікарій жовківського костелу Казимир Судзінський охрестив [Онуфр]ія Людвіка, сина шляхетного Антоніо Едварда Каштеллі і Маріанни, законного подружжя. За хресних батьків були ясновельможні Александр Седліцький, стольник інфлянтський, та Марія Людвіка де Лорен, донька ясновельможної де Буйон.

21.05.1739 р. преор кляштору оо. Домініканців у Підкамені Марцін Пруський уклав контракт з архітекторами Антоніо Кастеллі та Франческо Капоні на будівництво каплиці Стоп Марії поза межами кляштору згідно абрису *ab intro et extra*. До каплиці потрібно було виготовити кам'яні бази, капітелі, колони, особи та карнизи. Штукаторські оздоблювальні роботи в інтер'єрі каплиці, згідно контракту, потрібно було виконати з гіпсу, за винятком карнизів, які мали бути кам'яні. Штукаторські роботи виконав Франческо Капоні. За роботу, яку потрібно було закінчити протягом року, архітекторам належало заплатити 26 000 флоринів.

У 1740–1742-х рр. Антоніо де Кастеллі спроектував і виконав більш монументальний фасад жовківського палацу. Він розробив проект добудови до нього сходів, які стали частиною більшого портику.

19.12.1743 р. у жовківській колегіаті виставили *Castrum doloris* з нагоди шостої річниці смерті королевича Якуба Собеського за проектом архітектора Антоніо де Кастеллі.

4.07.1745 р. вікарій жовківської колегіати Лаврентій Нашовський охрестив Антонія Івана, сина Антонія Глебка, доглядача і хранителя жовківського архіву князя [Кароля] Радзивілла і Кароліни, законного подружжя. До святої купелі тримали Ксаверій Котюжинський, канонік львівської катедрі, та Бригіда Крогульська в присутності Антоніо Кастеллі та Барбари Грабовської.

29.01.1746 р. п. Кастеллі, жовківський архітектор, склав Михайлові Казимиру Радзивіллау, по пунктах, письмовий план робіт його фабрик на 1746 р. На основі цих документів можна зробити висновок, що у 1745–1746 рр. Антоніо де Кастеллі доглядав за фабриками в Жовківському замку, зокрема, за роботами у «великій» залі, за фабрикою

у львівському палаці та фабриками біля жовківських церков св. Іоана Предтечі та Різдва Христового.

Деякий час 1746 р., як архітектор, доглядав за роботами при костелі оо. Реформатів в Крем'янці, попередньо попросивши письмового дозволу у Михайла Казимира Радзивілла.

28.08.1746 р. вікарій жовківської колегіати Лаврентій Нашовський охрестив Єлену Людвіку, доньку Антонія Глебока, доглядача жовківського архіву князя Радзивілла і Кароліни, законного подружжя. Тримали до святої купелі Адам Краус, Лаврентій Юровський, канонік жовківської колегіати, Розалія Никорович (Никоровичова), Антоніо де Кастеллі та Софія Бистрович (Бистровичівна).

7.02.1747 р. під час засідання жовківської генеральної капітули було зроблено калькуляцію витрат на виготовлення Castrum doloris у жовківській колегіаті 19.12.1743 р. і п. Кастеллі заплатили 1243 золотих.

20.02.1747 р. п. Кастеллі виплачено 400 золотих із Святоянської суми видатків на фабрику. Аналогічну виплату він отримав із суми видатків на фабрику Різдва Христового*** у Жовкві.

Помер Антоніо де Кастеллі у травні 1747 р. у Жовкві. 26.05.1747 р. Франческо Капоні оцінив і склав реєстр книг архітектури, абрисів, гравюр по небіжчикові п. Кастеллі.

Примітки

* Можливо помилка. Наступного року в метричній книзі записана Маріанна. Можливо це друге ім'я пані Кастеллі.

** В архівних документах 1737-1738 років прізвище Антоніо де Кастеллі записано як Каштеллі.

*** Очевидно, мова йшла про керівництво і нагляд за фабриками при церкві св. Іоана Предтечі на передмісті Жовкві в сторону Глинська (до нашого часу не збереглася) та при церкві Різдва Христового оо. Василян у Жовкві (сьогодні церква Пресвятого Серця Ісуса Розп'ятого ЧСВВ). Згідно документів, гроші для церковних фабрик виділив Радзивілл Михайло Казимир.

Література

Archiwum Główne Akt Dawnych w Warszawie (ДАЛІ – AGAD). Księgi metrykalne parafii wyznania rzymskokatolickiego z archidiecezji lwowskiej. Parafia Żółkiew – śluby 1729–1771, sygn 1583, s. 11; AGAD. Księgi metrykalne parafii wyznania rzymskokatolickiego z archidiecezji lwowskiej. Parafia Żółkiew – chrzty 1729–1761, sygn. 1578, s. 154, 163, 178, 272, 286; [Barącz S.]. Wiadomość o klasztorze ww. oo. Dominikanów w Podkamieniu / [Sadok Barącz]. – Lwów, 1858. – S. 22; Barącz S. Dzieje klasztoru ww. oo. Dominikanów w Podkamieniu / Ks. Sadok Barącz. – Tarnopol, 1870. – S. 246–247; Osiński M. Zamek w Żółkwi / Marjan Osiński. – Lwów, 1933. – S. 130–132; Hornung Z. Majster Pinsel snycerz. Karta z dziejów polskiej rzeźby rokokowej / Zbigniew Hornung. – Wrocław, 1976. – S. 32; Chrościcki J. A. Pompa funebris : z dziejów kultury staropolskiej / Juliusz A. Chrościcki. – Warszawa, 1974. – S. 194, 210, 294; Kowalczyk J. Rezydencje późnobarokowe na Wołyniu / Jerzy Kowalczyk // Przegląd Wschodni. – Warszawa, 1997. – T. 4, z. 1(13). – S. 25–73; Bernatowicz T. Rezydencja Sobieskich i Radziwiłłów w Żółkwi w świetle nieznanego planu Antonia Castello / Tadeusz Bernatowicz // Ikonotheka. – Warszawa, 1998. – T. 13 : Prace dedykowane Karolinie Lanckorońskiej w stulecie urodzin. – S. 203–213; Betlej A. Uwagi na temat twórczości Francesca Capponiego / Andrzej Betlej // Sztuka Kresów Wschodnich : materiały sesji naukowej / red. Jan K. Ostrowski. – Kraków, 1998. – T. 3. – S. 194–197; Kowalczyk J. Świątynie i klasztory późnobarokowe w archidiecezji Lwowskiej / Jerzy Kowalczyk // Rocznik Historii Sztuki. – Wrocław, 2003. – T. 28. – S. 180; Słownik artystów, rzemieślników etc. // Kościoły i klasztory rzymskokatolickie dawnego województwa ruskiego. – Kraków, 2015. – T. 23. – S. 102. – (Materiały do dziejów sztuki sakralnej na ziemiach wschodnich dawnej Rzeczypospolitej / red. Jan K. Ostrowski ; cz. 1); Pietrzak J. Dziedzic królewskiej purpury. Słowo i obraz w propagandowych działaniach Michała Kazimierza Radziwiłła «Rybeńki» względem przejęcia dziedzictwa Sobieskich / Jarosław Pietrzak. – Zeszyty Naukowe Towarzystwa Doktorantów UJ. Nauki Społeczne. – Kraków, 2016. – Nr 14 (3/2016). – S. 116–117.

КОЛЕРТ Іван Гаспар / Йоган Гаспар / Ян Гашпар (KOLERT Johann Gaspar)

Іван Гаспар Колерт* народився 8.01.1698 р. в Познані у родині різьбярів Франциска Колерта та Регіни.

28.09.1726 р. священник благословив шлюб між Гаспаром Колертом та Маріанною Шперн в присутності познаньського столяра Генріха Мюллера. Біля 1730 р. скульптор та штукатор Гаспар Колерт прибув до Львова.

12.08.1730 р. на скульптора Гаспара Колерта подав позов до львівського суду скульптор Францішек Ратинський, апелюючи, що той побив його челядника.

13.05.1733 р. Гаспар Колерт та Розалія Муратович (Муратовичова), у Львові, тримали до хреста Антонія, сина шевця Валентина Артиховича та Агнеси.

11.08.1733 р. магістр куншту сницарського Гаспар Колерт та магістр куншту столярського Христофор Раковський, жителі Львова, уклали угоду з преором львівського костелу Божого Тіла оо. Домініканців Михайлом Бучинським, що до свята Пасхи 1734 р. вони виготовлять амвон і вівтар св. Вікентія для львівського костелу Божого Тіла оо. Домініканців за 2000 золотих. З цієї суми 1300 золотих належало скульпторові і 700 золотих – столяру. 12.06.1734 р. за роботу Гаспар Колерт отримав 6 червоних золотих. Повністю скульптури до вівтарної конструкції були вмонтовані на початку жовтня 1735 р.

18.06.1734 р. Гаспар Колерт та Регіна Ясецак (Ясецакова), у Львові, тримали до хреста Яна, сина Яна Весоловського та Софії.

1736 р. Гаспар Колерт працював над виготовленням вівтаря для костелу св. Архангела Михаїла оо. Кармелітів Босих у Вишнівці. Скульптор не дотримувався угоди, оскільки відомо, що 9.06.1736 р. львівські мулярі Ян Вітерницький та Якуб Лельовський разом з цехмайстром Яном Гербуртом у Львівському расцькому суді поручилися за Елізабет Молентову, дружину майстра Гаспара Колерта [Gasparum Kolerd magistrum skulptorum], що майстер, її чоловік, ще цього місяця прибуде до монастиря для продовження і завершення вівтаря у монастирському костелі.

30.06.1736. Ян Гербурт зі слюсарем Яном Пасутовичем та шевцем Андрієм Зенкевичем поручилися перед оо. Кармелітами, що штукатор Колерт закінчить вівтар для монастирського костелу у Львові і до 1.11.1736 р. виставить його у вишневецькому костелі оо. Кармелітів. У разі недотримання угоди поручителі зобов'язалися сплатити 800 золотих, які майстер взяв за роботу. Скульптор вчасно справився з роботою і отримав замовлення на виготовлення другого вівтаря.

Наприкінці 1738 року Гаспар Колерт записаний у метричних книгах станіславського парохіяльного костелу.

27.10.1738 р. священник станіславської колегіати Симон Жуковський охрестив Симона, сина Валентина Янковського та Агнеси, законного подружжя. До святої купелі тримали Вартан Миколаєвич та Барбара Ясінько (Ясінькова), в присутності Гаспара Колерта та Маріанни Христофор (Христофорівни).

24.11.1738 р. священник Олександр Лопатинський охрестив у станіславській колегіаті Андрія, сина Іоана (Яна) Пшехачка та Анни, законного подружжя. До святої купелі тримали Іоан (Ян) Підгурський та Йоанна Сарнецька, в присутності Гаспара Колерта та Маріанни Підгурської.

29.06.1739 р. священник Станіслав Бонковський у станіславській колегіаті охрестив Анну Петронеллу, доньку Георгія Шпичака та Гелени, законного подружжя. До святої купелі тримали Антоній Моравський та Регіна Кучковська в присутності Гаспара Колерта та Розалії, Теодора Янецького та Тетяни Дунайовської.

17.09.1739 р. священник станіславської колегіати Станіслав Бонковський охрестив Регіну, доньку Францішека Білого та Маріанни, законного подружжя. До святої купелі тримали Гаспар Колерт та Тереза Пньовська.

1.02.1740 р. священник Антоній Стрийський у станіславській колегіаті охрестив Ігнатія, сина Гаспара Колерта та Елізабет, законного подружжя. До святої купелі тримали Франциск Клерт, комендант станіславської фортеці, та Анна Єзерська.

11.08.1741 р. священник станіславської колегіати Марцін Веклер охрестив Анну Сусанну, доньку Антонія Томашевського та Барбари, законного подружжя. До святої купелі тримали Станіслав Яніцький та Маріанна Касперська, в присутності Гаспара Колерта та Анастасії Завадовської, Андрія Талібовського та Маріанни Ленчевської.

15.01.1743 р. священник станіславської колегіати Марцін Веклер охрестив Антонія, сина Андрія Ковальського та Маріанни законного подружжя. До святої купелі тримали Гаспар Колерт та Маріанна Черепко (Черепкова).

3.02.1743 р. священник станіславської колегіати благословив шлюб між Іоаном (Яном) Ястшембським та Софією Маркевичівною. Присутніми при тайнстві шлюбу були Гаспар Колерт, Олександр Лопатинський, Антоніо Баранецький та Карло Маліновський.

17.02.1743 р. священник станіславської колегіати благословив шлюб між Матвієм Мораховським та Софією Ясінською. Присутні при тайнстві шлюбу були Гаспар Колерт, Антоніо Баранецький, Михайло Лінчевський та Іоан (Ян) Ястшембінський.

21.04.1743 р. священник станіславської колегіати охрестив Альберта, сина Іоана (Яна) Пшибіславського та Францішки, законного подружжя. До святої купелі тримали Гаспар Колерт та Катерина Лопатинська в присутності Лаврентія Мангилевича та Елізабет Колерт (Колертової).

9.02.1744 р. священник станіславської колегіати Богуслав Бонковський благословив шлюб між Християном Венцелем та Анною Средницькою. Присутніми при тайнстві шлюбу були Антоніо Баранецький, Олександр Лопатинський, Михайло Лінчевський та Гаспар Колерт.

29.04.1744 р. священник станіславської колегіати охрестив Якуба, сина Михайла [... – нечитабельно.] та Маріанни, законного подружжя. До святої купелі тримали Гаспар Колерт та Катерина [...].

20.08.1744 р. священник станіславської колегіати благословив шлюб між Ігнатієм Янчевським та Анною Галіківною. Присутніми при тайнстві шлюбу були Гаспар Колерт, Микола Агрецький, Петро Вішковський.

На початку 1745 р. сницар Григорій Соболевський найнявся челядником до скульптора Гаспара Колерта у Станіславі. 8.07.1745 р. міщанин Василь Соболевський подав до суду скаргу на скульптора Гаспара Колерта через те, що той не заплатив його синові Григорію за роботу, яку він, як челядник, виконував у Колерта протягом чверті року.

13.03.1745 р. вікарій станіславської колегіати Богуслав Биковський охрестив Григорія, сина Якуба Ленартовича і Терези, законного подружжя. До святої купелі тримали Микола Барланович та Маріанна Кшиштоф (Кшиштофова), в присутності Антонія Баранецького та Елізабет Колерт (Колертової).

21.03.1745 р. священник станіславської колегіати Марцін Векер охрестив Юзефа, сина Петра Уликовського та Регіни Констанції, законного подружжя. До святої купелі тримали Олександр Шатковський та Елізабет Колерт (Колертова).

28.05.1745 р. священник станіславської колегіати Альберт Скікович охрестив Ігнатія, сина Якуба Добранського, капрала, та Анастасії, законного подружжя. До святої купелі тримали Ієронім Ернер та Катерина Янковська, в присутності Іоана (Яна) Блунича та Елізабет Колертової.

У 1758–1759-х рр. скульптор Гаспар Колерт записаний у метричних книгах войнилівського парохіяльного костелу, з чого можна зробити висновок, що там він виконував замовлення і його робота не обмежувалась лише Станіславом.

3.05.1758 р. Якуб Кузьмінський, вікарій войнилівського парохіяльного костелу охрестив Якуба, сина Юзефа Яніцького та Катерини, законного подружжя. До святої купелі тримали Гаспар Колерт *artis snycerz*, житель Станіслава тієї ж парохії, та Пелагея Сербінсь[ка] грецького обряду.

26.11.1758 р. вікарій войнилівського парохіяльного костелу Якуб Кузьмінський благословив шлюб між Яном Якововським та Анною Журахівською. Присутні при тайнстві шлюбу були Альберт Островський, Гаспар Колерт, житель Станіслава, та інші.

26.12.1758 р. вікарій війнилівського парохіяльного костелу Якуб Кузьмінський охрестив Юзефа, сина Марціна Хлебовського та Розалії, законного подружжя. До Святого Христа тримали Францішек Альбїновський та Катерина Туярська, в присутності Гаспара Колерта та Констанції Сікорської, всі парохіяни війнилівські.

11.02.1759 р. вікарій війнилівського парохіяльного костелу Якуб Кузьмінський благословив шлюб між селянином Олександром Пугачовим із села Дубовиця та Анною Гаспаровою з села Цвітове. Присутні при тайнстві шлюбу були Гриць Дудич, Христофор Грабовський з Цвітового та Гаспар Колерт.

Примітки

* У записках зустрічається також Kolerd (Колера).

Література

Archiwum Główne Akt Dawnych w Warszawie (далі – AGAD), zesp. 304, Księgi metrykalne parafii wyznania rzymskokatolickiego z archidiecezji lwowskiej. Parafia Stanisławów – metryka ślubów, tom 4, 1716–1793, sygn. 1252, s. 131–132, 136, 139; AGAD, zesp. 304, Księgi metrykalne parafii wyznania rzymskokatolickiego z archidiecezji lwowskiej. Parafia Stanisławów – metryka chrztów, tom 2, 1715–1747, sygn. 1250, s. 414, 417, 430, 434, 441, 470, 492, 497, 510, 527, 528, 532; AGAD, zesp. 304, Księgi metrykalne parafii wyznania rzymskokatolickiego z archidiecezji lwowskiej. Parafia Wojniłów – metryka chrztów, 1743–1787, sygn. 1437, s. 33, 34; AGAD, zesp. 304, Księgi metrykalne parafii wyznania rzymskokatolickiego z archidiecezji lwowskiej. Parafia Wojniłów – metryka ślubów, 1742–1789, sygn. 1442, s. 17, 18; AGAD, zesp. 304, Księgi metrykalne parafii wyznania rzymskokatolickiego z archidiecezji lwowskiej. Parafia Wojniłów – chrzty, śluby, 1742–1772, sygn. 1444, s. 121, 122; Александрович В. Три документи до історії львівської скульптури 1730-х років / Володимир Александрович // Ковчег. Науковий збірник із церковної історії. – Львів, 2000. – Чис. 2. – С. 344, 345–346; Александрович В. Львівське середовище скульпторів європейської традиції у першій половині XVIII століття / Володимир Александрович // Львівська національна галерея мистецтв : дослідження і матеріали : науковий збірник. – Львів, 2012. – Вип. 3 : 2010–2011. – С. 19; Александрович В. Каспер Коллерд – скульптор львівський та станіславський. Нова постать із середовища німецьких митців на західноукраїнських землях 1720–1760-х років / Володимир Александрович // Кризь століття. Студії на пошану Миколи Крикуна з нагоди 80-річчя. – Львів, 2012. – С. 562–574; Betlej A. Kościół p.w. Św. Andrzeja Apostoła i klasztor oo. Bernardynów / Andrzej Betlej // Kościoły i klasztory rzymskokatolickie dawnego województwa ruskiego. – Kraków, 2012. – T. 20 : Kościoły i klasztory Lwowa z okresu przedrozbiorowego (2). – S. 63–64, 181–182. – (Materiały do dziejów sztuki sakralnej na ziemiach wschodnich dawnej Rzeczypospolitej / red. Jan K. Ostrowski ; cz. 1); Markiewicz A. Wokół kontraktów artystycznych dominikanów lwowskich w epoce nowożytnej (XVII–XVIII w.) / Anna Markiewicz // Modus. Prace z historii sztuki. – Kraków, 2014. – T. 14. – S. 162, 163; Słownik artystów, rzemieślników etc. // Kościoły i klasztory rzymskokatolickie dawnego województwa ruskiego. – Kraków, 2015. – T. 23. – S. 164. – (Materiały do dziejów sztuki sakralnej na ziemiach wschodnich dawnej Rzeczypospolitej / red. Jan K. Ostrowski ; cz. 1); Dworzak A. Lwowskie środowisko artystyczne w XVIII wieku w świetle ksiąg metrykalnych i sądowych / Agata Dworzak // Materiały do dziejów kultury i sztuki XVII i XVIII wieku. – Kraków, 2018. – T. 8. – S. 11, 29, 141, 284.

КОЛЧИНСЬКИЙ Степан / Стефан (KOLCZYNSKI Stefan)

Степан Колчинський, сницар, 9.10.1760 р., згідно угоди, виконав вітвар св. Томи з Аквіну у костелі оо. Домініканців у Підкамені за 400 золотих.

Література

Krasny P. Kościół i klasztor Dominikanów w Podkamieniu / Piotr Krasny // Kościoły i klasztory rzymskokatolickie dawnego województwa ruskiego. – Kraków, 2005. – T. 13. – S. 134. – (Materiały do dziejów sztuki sakralnej na ziemiach wschodnich dawnej Rzeczypospolitej / red. Jan K. Ostrowski; cz. 1); Słownik artystów, rzemieślników etc. // Kościoły i klasztory rzymskokatolickie dawnego województwa ruskiego. – Kraków, 2015. – T. 23. – S. 164. – (Materiały do dziejów sztuki sakralnej na ziemiach wschodnich dawnej Rzeczypospolitej / red. Jan K. Ostrowski; cz. 1).

КОМАРИНСЬКИЙ Іван / Іоан (KOMARZYNSKI Ioanne)

Іван (Іоан) Комаринський записаний в архівних документах 1717 р. свідком у судовій справі. Значився він і у списках урядової комісії 3.09.1756 р. та 31.10.1757 р. про львівських митців, які не належали до міських цехів. Помер скульптор до листопада 1759 р., оскільки діти подружжя Комаринських Юрій та Маріанна 5.09.1759 р. продали ділянку землі, що залишилася їм у спадок після батьків – Іоана та Анни Комаринських. Скульптори Пилип (Філіп) та Францішек (Францен) Комаринські були братами Івана (Іоана) Комаринського.

Література

Центральний державний історичний архів України, м. Львів (далі – ЦДАІАЛ України), ф. 52, оп. 2, спр. 576, с. 262; ЦДАІАЛ України, ф. 52, оп. 2, спр. 580, с. 182; Hornung Z. Stanisław Stroiński 1719–1802 : zarys monograficzny ze szczególnym uwzględnieniem działalności artysty na polu malarstwa ściennego / Zbigniew Hornung // Prace Sekcji Historii Sztuki i Kultury Towarzystwa Naukowego we Lwowie. – 1935. – Т. 2. – S. 146; Mańkowski T. Lwowska rzeźba rokokowa / Tadeusz Mańkowski. – Lwów, 1937. – S. 158, 159; Komarzyńscy Filip, Franciszek i Jan // Słownik artystów polskich i obcych w Polsce działających : malarze, rzeźbiarze, graficy. – Wrocław ; Warszawa ; Gdańsk ; Łódź, 1986. – Т. 4. – S. 72.

КОМАРИНСЬКИЙ ПИЛИП / ФІЛІП (KOMARZYNSKI Filipum)

Пилип Комаринський, львівський скульптор, брат Івана (Іоана) та Францішека (Францена), значився у списках постанови урядової комісії 3.09.1756 р. та 31.10.1757 р. про львівських митців, які не належали до міських цехів.

Література

Mańkowski T. Lwowska rzeźba rokokowa / Tadeusz Mańkowski. – Lwów, 1937. – S. 158, 159.

КОМАРИНСЬКИЙ Франциск / Францішек / Францен (KOMARZYNSKI Francen)

Франциск Комаринський, львівський скульптор, брат Івана (Іоана) та Пилипа (Філіпа), значився у списках постанови урядової комісії 3.09.1756 р. та 31.10.1757 р. про львівських митців, які не належали до міських цехів.

Література

Mańkowski T. Lwowska rzeźba rokokowa. – Lwów, 1937. – S. 158, 159.

КОПІНСЬКИЙ Альберт (KOPÍŃSKI Alberti)

Альберт Копінський, жовківський скульптор кінця XVII – початку XVIII ст.

2.03.1694 р. жовківський парох Станіслав Гродецький у жовківському парохіяльному костелі охрестив Катерину, дочку Альберта Копінського і Анни, законного подружжя. За хрещених були Іоан (Ян) Журовський та Анна Розмушевич (Розмушевичова).

У архівних документах 1711 р. побіжно згаданий скульптор Копінський Альберт.

Література

Archiwum Główne Akt Dawnych w Warszawie, Księgi metrykalne wyznania rym. kat. arch. diec. lwowskiej. Parafia Żółkiew – chszty. 1694–1725, sygn 1577, s. 4; Александрович В. Львівське середовище скульпторів європейської традиції у першій половині XVIII століття / Володимир Александрович // Львівська галерея мистецтв : дослідження і матеріали: науковий збірник. – Львів, 2012. – Випуск 3 : 2010–2011. – С. 15.

КОСТЕЦЬКИЙ (КОДЕЦЬКИЙ?) Степан / Стефан (KOSTECKI (KODECKI?) Stephanum)

Степан Костецький (Кодецький), львівський скульптор, очевидно ідентичний зі скульптором Стефаном Кодецьким,

21.11.1764 р. у скульптора Стефана Костецького та його дружини Катерини народився син Клеменс, хрещеними батьками якого були скульптор Себастьян Фесінгер та Маріанна Оброцька, дружина скульптора Яна Оброцького.

9.09.1766 р. скульптор підписав контракт з архітектором Станіслава Любомирського Себастьяном Фесінгером, у якому зобов'язався виконати на ріг фасаду постамент сницарської або штукаторської роботи з відповідною орнаментикою, а також вирізьбити кам'яну арматуру (військові обладунки та зброя), яка повинна знаходитися внизу [постаменту]. Роботу скульптор мав виконати до жовтня того ж року і отримати платню – 100 золотих. 24.11.1766 р. сницареві Стефанові Костецькому заплачено 100 золотих за виконану роботу.

25.11.1769 р. у подружжя Костецьких народилась донька Катерина. До хреста тримали скульптор Себастьян Фесінгер та Розалія Івановська.

22.01.1771 р. згаданий у документі, де йдеться про те, що він разом з іншими львівськими скульпторами зібрали 2 000 флоринів, щоб виробити привілей на вільне використання професії скульптора у місті Львові. Оскільки справа не була вирішена позитивно, почалися суперечки та судові позови між скульпторами за зібрані гроші, які тривали до 1782 р.

Література

Hornung Z. Pierwsi rzeźbiarze lwowscy z okresu rokoka / Zbigniew Hornung // Ziemia Czerwieńska. – 1936. – R. 3, z. 1. – S. 36; Mańkowski T. Lwowska rzeźba rokokowa / Tadeusz Mańkowski. – Lwów, 1937. – S. 163; Dworzak A. Lwowskie środowisko artystyczne w XVIII wieku w świetle ksiąg metrykalnych i sądowych / Agata Dworzak // Materiały do dziejów kultury i sztuki XVII i XVIII wieku. – Kraków, 2018. – T. 8. – S. 58, 85, 96, 117, 215, 232, 285, 327, 344.

КОЧЕНРАЙТЕР Конрад (KOTSCHENRÄUTTER Konrad)

Конрад Коченрайтер, скульптор і штукатор, у 1720-х рр. працював при дворі Єлизавети Сенявської, а пізніше в Олександра Августа та Софії Чарторийських у Любніцах, Пулавах та Вілянові. Там же розробив проекти та моделі бічних вітарів для костелу в Коньсковолі.

16.06.1736 р. Конрад Коченрайтер уклав угоду з настоятелем монастиря львівських оо. Бернардинів на виготовлення конструкцій до вітарів блаженного Яна з Дуклі, Богородиці та св. Антонія. На вимогу настоятеля монастиря скульптор перевіз свою майстерню з Ярослава до Львова. Об'ємну скульптуру до вітарів у Ярославі виконала майстерня Томаса Гюттера.

У серпні 1736 р. столярський цех подав позов до суду на славетного Конрада Коченрайтера, архітектора і Sztuk magistra за те, що при виконанні головного вітаря у львівському костелі оо. Бернардинів він узурпував столярську роботу. Якщо Конрад Коченрайтер потребував столярської роботи, то він повинен був домовитися з панамі майстрами столярського цеху.

У березні 1737 р. Конрад Коченрайтер купив дім, що знаходився на території юридики св. Йона Христителя, де розмістив свою майстерню.

6.10.1739 р. Конрад Коченрайтер уклав самостійно, без Томаса Гюттера, угоду на виконання вітарів св. Анни та св. Михаїла у львівському костелі оо. Бернардинів, до яких виготовив як вітарні конструкції, так і об'ємну скульптуру.

У 1739–1742-х роках майстер Конрад виконував обов'язки лавника – члена судової колегії при вийтові, а в 1742–1744-х рр. його обрали вийтом юридики св. Йона Христителя у Львові.

1740 р., будучи сеньйором німецького братства св. Барбари при костелі св. Духа, разом з Яном Фрідлем, Йозефом Еркатом, Яном Райхом позбулися частини кам'яниці «кайзерівської» на користь Яна та Магдалини Цимерманів.

2.02.1740 р. майстер Конрад був свідком шлюбу в Георга Йозефа Маркварта та Гертруди Барбари Пановської, 29.11.1740 р. у них же тримав до хреста дочку Катерину.

12.08.1742 р. Конрад Коченрайтер віддав дочку Юліану за архітектора Тому Резлера, який у 1754–1763-х рр. збудував костел оо. П'ярів у Холмі Любельському.

У 1743–1744-х рр. у Конрада Коченрайтера почалися фінансові труднощі. Біля десяти кредиторів подали на нього позов до суду.

Конрад Коченрайтер помер наприкінці 1745 р. У березні 1746 р. його майно, зокрема, фахову літературу, гравюри, моделі та майстерню, як основний кредитор, отримав львівський скульптор Георг Йозеф Маркварт.

Література

Центральний державний історичний архів України у Львові, ф. 52, оп. 2, спр. 578, с. 222, 223, 236, 299, 308–309, 333, 343, 386, 387, 400; спр. 579, с. 65, 86, 87, 102, 138, 154–157, 168, спр. 114, с. 668; Гембарович М. Скульптура та різьблення / М. Т. Гембарович // Історія українського мистецтва. у 6 т. – Київ.: УРЕ, 1968, – Т. 3: Мистецтво другої половини XVII–XVIII ст. – С. 133; Скульптура Львова першої половини XVIII ст. : каталог виставки / авт. вст. ст. та упоряд. Б. Я. Шенгера. – Львів, 1989. – С. 3; Кравич Д. Львівська барокова скульптура: джерела інспірацій // Українське барокко та європейський контекст. – К. : Наукова думка, 1991. – С. 97; Шенгера Б. Жовківська скульптура в контексті

КОЧЕНРАЙТЕР Конрад (KOTSCHENRÄUTTER Konrad)

Вівтар св. Анни з костела св. Андрія львівських оо. Бернардинів, 1739 р. Сьогодні храм святого Андрія Первозванного УГКЦ.
Світлана О. Яковини

КОЧЕНРАЙТЕР Конрад (KOTSCHENRÄUTTER Konrad)

Фігура Ангела, 1739 р. Вівтар св. Анни з костела св. Андрія львівських оо. Бернардинів. Сьогодні храм святого Андрія Первозванного УГКЦ. Світлина О. Яковини

італійського барокко / Борис Шенгера. – Київ, 1995. – С. [8]; Шенгера Б. Щодо питання оформлення інтер'єру львівського костюлу Св. апостола Андрія // Львівська галерея мистецтв : дослідження і матеріали : науковий збірник. – Львів, 2007. – Випуск 1. – С. 62–69; Ляльо О. Цехова книга львівських столярів 1721–1745 рр. як джерело до історії скульптурного середовища міста // Наукові зошити історичного факультету Львівського національного університету ім. І. Франка : збірник наукових праць. – Львів, 2001. – Вип. 4. – С. 86–87; Німецькі скульптори у Львові XVII–XVIII ст.: каталог виставки / упоряд. Борис Шенгера. – Львів, 2003. – С. 2; Hornung Z. Pierwsi rzeźbiarze lwowscy z okresu rokoka / Zbigniew Hornung // Ziemia Czerwieńska. – 1936. – R. 3, z. 1. – S. 5, 6, 35–38; Hornung Z. Antoni Osieński najwybitniejszy rzeźbiarz lwowski XVIII stulecia / Zbigniew Hornung. – Warszawa ; Lwów, 1937. – S. 10, 21; Mańkowski T. Lwowska rzeźba rokokowa. – Lwów, 1937. – S. 47, 48; Mańkowski T. Kościół Bernardynów we Lwowie / Tadeusz Mańkowski // Dawna Sztuka. – 1938. – R. 1, z. 4. – S. 317–319; Bohdziewicz P. Korespondencja artystyczna Elżbiety Sieniawskiej z lat 1700–1729 w zbiorach Czartoryskich w Krakowie / Piotr Bohdziewicz. – Lublin, 1964. – S. 74, 126, 127, 140, 249; Hornung Z. Majster Pinsel snycerz. Karta z dziejów lwowskiej rzeźby rokokowej / Zbigniew Hornung. – Wrocław, 1976. – S. 5, 7–12, 16–18, 20, 36; Gębarowicz M. Prolegomena do dziejów lwowskiej rzeźby rokokowej / Mieczysław Gębarowicz // Artium Quaestiones III. – Poznań, 1986. – T. 3. – S. 11; Szengera B. Uwagi do autorstwa dekoracji wnętrza kościoła oo. Bernardynów we Lwowie 1736–1746. Mistrz Konrad Kotschenreiter / Borys Szengera // Studia Muzealne. – Poznań, 1994. – Z. 18. – S. 20–27; Hornung Z. Jan de Witte architekt kościoła dominikanów we Lwowie / Zbigniew Hornung. – Warszawa, 1995. – S. 134; Sito J. Lwów jako centrum rzeźbiarskie w pierwszej połowie XVIII wieku / Jakub Sito // Sztuka ziem wschodnich Rzeczypospolitej XVI–XVIII w. / red. J. Lileyko. – Lublin, 2000. – S. 581–593; Sito J. Thomas Hutter (1696–1745). Rzeźbiarz późnego baroku / Jakub Sito. – Warszawa ; Przemyśl, 2001. – S. 9, 38, 39, 41, 46, 49, 107, 108, 110, 163, 171, 182, 184, 189, 201, 205, 210, 270, 273, 274; Betlej A. Kościół p.w. Św. Andrzeja i klasztor oo. Bernardynów // Kościoły i klasztory rzymskokatolickie dawnego Województwa Ruskiego. – Kraków, 2012. – T. 20 : Kościoły i klasztory Lwowa z okresu przedrozbiorowego (2). – S. 21–22, 39–44. – (Materiały do dziejów sztuki sakralnej na ziemiach wschodnich dawnej Rzeczypospolitej / red. Jan K. Ostrowski ; cz. I).

КРАУС Георгій / Георг / Єжи (KRAUS Georg)

Георгій Краус, як челядник скульптора Марціна Ринського, 1743 р. свідчив у суді щодо бійки між скульпторами Марціном Ринським та Вавжинцем Соколовським.

13.11.1750 р. Георг Краус, лютеранин, та його дружина Гелена, католичка, охрестили сина Йозефа. До хреста тримали скульптор Себастьян Фесінгер та Анна Роза Меретин (Меретинова), дружина архітектора Бернарда Меретина.

13.11.1753 р. Георг Краус та його дружина Гелена охрестили сина Яна. До хреста тримали кравець Ян Абіхт та Маріанна Урбанік (Урбанікова з дому Райх – de domo Rauch).

Література

Александрович В. Образотворче мистецтво. Скульптура / Володимир Александрович // Історія українського мистецтва : у 5 т. – К., 2011. – Т. 3 : Мистецтво другої половини XVI–XVIII століття. – С. 409–410; Dworzak A. Lwowskie środowisko artystyczne w XVIII wieku w świetle ksiąg metrykalnych i sądowych / Agata Dworzak // Materiały do dziejów kultury i sztuki XVII i XVIII wieku. – Kraków, 2018. – Т. 8. – S. 53, 170, 223, 329, 463.

КРУШАНОВСЬКИЙ Іван / Ян (KRUSZANOWSKI Jan)

Іван Крушановський 22.01.1771 р. значився у списку львівських скульпторів, яких радський уряд зобов'язував приєднатися до львівського мулярського цеху.

19.04.1771 р. скульптор Ян Крушановський уклав угоду на виконання сницарських робіт у львівській римо-католицькій катедрі, зокрема, він зобов'язався виконати орнаментальне різьблення до stallum згідно абрису архітектора за 40 червоних золотих. Термін для виконання – два місяці.

1.09.1771 р., у тій же катедрі, скульптор підписав нову угоду з префектами фабрики на виконання орнаментальної різьби до пілонів у львівській катедрі за 64 червоних золотих, аналогічних до орнаменту в пресбітерію. Орнаментальну різьбу до пілонів потрібно було виготовити з дерева і позолотити. У лютому 1772 р. за виконання роботи він отримав 20 червоних золотих.

У 1771–1772-х рр. Ян Крушановський виготовив для перемиського костелу св. Ігнатія оо. Єзуїтів з полянського каменю 4 ажурні вазони і фігури св. Ігнатія Лойоли та св. Франциска Ксаверія, які до сьогодні прикрашають фасад костелу (від 1991 р. архикатедральний собор св. Івана Христителя УГКЦ) у Перемишлі.

1771 р. сницар Крушановський підписав угоду з економом Зелінським на перебудову кам'яниці Жевуських у Львові (пл. Ринок, 3). Однак, у першій половині 1772 р., під час виконання контрактних робіт, сницар Крушановський помер і п. Зелінський за виконану роботу у 1772-1773-х рр. розраховувався лише з Францішеком Оленським.

22.07.1772 р. префекти фабрики римо-католицької катедрі розраховалися з вдовою п. Крушановською [за роботу, виконану її чоловіком], віддавши їй 14 червоних золотих.

Література

Mańkowski T. Lwowska rzeźba rokokowa / Tadeusz Mańkowski. – Lwów, 1937. – S. 47, 165–166; Frazik J. T. Zarys dziejów sztuki Przemyśla. Rzeźba / Józef Tomasz Frazik // Tysiąc lat Przemyśla. – Rzeszów, 1976. – S. 500; Wujcyk W. Wiadomości o życiu i twórczości Franciszka Ołędzkiego / Wołodimir S. Wujcyk // Sztuka Kresów Wschodnich : materiały sesji naukowej / red. Jan K. Ostrowski. – Kraków, 1998. – T. 3. – S. 281–294.

КРУШАНОВСЬКИЙ Іван / Ян (KRUSZANOWSKI Jan)

Stallum для каноніків, 1771 р. Римо-католицька катедрa Успіння Пресвятої Діви Марії у Львові. Світлина Б. Шенгери

КРУШАНОВСЬКИЙ Іван / Ян (KRUSZANOWSKI Jan)

Св. Ігнатій Лойола, 1771–1772 рр. Фасад костелу св. Ігнатія оо. Єзуїтів в Перемишлі. Сьогодні собор св. Іоана Хрестителя
УГКЦ. Світлина Я. Поддобенські

КРУШАНОВСЬКИЙ Іван / Ян (KRUSZANOWSKI Jan)

Св. Франциск Ксаверій, 1771–1772 рр. Фасад костелу св. Ігнатія оо. Єзуїтів в Перемишлі. Сьогодні собор св. Іоана Христителя
УГКЦ. Світлина Я. Поддобенські

КУЛЯВСЬКИЙ Антоній / Антоні (KULAWSKI Antoni)

Антоній Кулявський, син сницаря Олександра, згідно тестаменту батька мав належно навчитись наук у школах, а потім приступити до науки штуки сницарської під опікою Данила Ждановича.

14.02.1759 р. опікун Антонія Кулявського Данило Жданович, ревізор архіву жовківського замку, вимагав від уряду міста позбавити його опіки над сином Олександра Кулявського Антонієм, тому що останній відмовляється вчитися ремеслу сницаря, посилаючись на слабке здоров'я. Однак суд не прислухався до аргументів оскаржувача і постановив, що Антоній Кулявський продовжуватиме навчання. Урядовий примус досягнув мети і 1761 р. Антоній Кулявський опанував ремесло скульптора.

Це підтверджує документ від 22.03.1770 р. Під час мору в Жовкві Антоній Кулявський склав заповіт, а через два дні – 24.03.1770 р. помер. Вдова Гелена Кулявська з Пелчинських подаючи заповіт, вказала на борг «...за роботу сницарську, яку мій чоловік робив до церкви оо. Василян».

Література

Александрович В. Жовківський осередок майстрів українського різьблення другої половини XVII – середини XVIII століття / Володимир Александрович // Жовква крізь століття. – Жовква, 2012. – Вип. 2. – С. 294–296.

КУЛЯВСЬКИЙ Олександр / Александр (KULAWSKI Aleksandr)

Олександр Кулявський, скульптор, житель м. Жовкви. У 1725 р. проживав у Львівському передмісті м. Жовкви, був у шлюбі зі Софією. У подружжя народилось четверо дітей – Антоній 1741 р. н., Анна 1744 р. н., Христина 1747 р. н. та Теодор 1749 р. н. Будучи греко-католиком, належав до парохії Різдва Христового. Протягом 1729–1743-х рр. перебував у братстві Різдва Христового і навіть був обраний першим старшим братчиком. Можливо, що його родові коріння походять із с. Кулява на Жовківщині.

1729 р. Олександра Кулявського обрали молодшим цехмайстром столярського цеху. Працюючи в Жовкві, мав свою майстерню, навчав учнів, вважався поважною людиною.

1730 р. подружжя Петро та Маріанна Іневичі подали до суду скаргу на скульптора Олександра Кулявського, заявивши, що їх син навчався у скульптора Кулявського ремесла скульптора з 1726 р. і не закінчив навчання умовленого чотирирічного терміну через вчителя [Кулявського].

19.12.1743 р. скульптор брав участь у спорудженні *Castrum doloris*, який виставили у жовківській колегіаті з нагоди шостих роковин смерті королевича Якуба Людовіка Собеського. Разом з ним працювали скульптори Георг Йозеф Маркварт та Стобенський Іван. 7.02.1747 року Олександру Кулявському за виготовлення катафалка виплатили борг – 77 золотих.

З 1746 р. скульптор виконував обов'язки радника і бургомістра Жовкви.

1751 р. сницар Олександр [Кулявський] виготовив амвон та виконав різьбярські роботи для Миколаївської церкви Крехівського монастиря оо. Василян, отримавши завдатку 36 золотих.

23.02.1752 р. Олександр Кулявський підписав угоду з Михайлом Казимиром Радзивіллою на виконання декоративних сницарських робіт у залі Жовківського замку. Половину суми – 10 червоних золотих (180 золотих) він отримав одразу, а другу половину мав отримати після виконання роботи. Для декоративного різблення сницаря зобов'язали використовувати лише деревину вільхи.

20.06.1754 р. Олександр Кулявський склав заповіт, який починався такими словами: «Z laski Pana Boga miałem swej własny sposob do życia z kásztu mego sncyurskiego» («З Божої ласки мав власний заробіток зі свого сницарського ремесла». – Пер. упоряд.) У заповіті наголошувалось, щоб його син Антоній навчався сницарського ремесла.

Література

Крип'якевич І. З історії м. Жовкви / Іван Крип'якевич // Записки чина св. Василя Великого. – Львів, 1935. – Т. 6. – С. 62; Свенціцька В. З нових архівних джерел про Жовківську школу художників / Віра Свенціцька // Архіви України. – 1965. – № 5. – С. 69; Свенціцька В. Іван Руткович і становлення реалізму в українському малярстві XVII століття / Віра Свенціцька. – К. : Мистецтво, 1966. – С. 65; Свенціцька В. Словник жовківських майстрів живопису та різьби / В. Свенціцька // Українське мистецтвознавство. – К., 1967. – Вип. 1. – С. 144; Драган М. Українська декоративна різьба XVI–XVIII ст. / Михайло Драган. – К. : Наукова думка, 1970. – С. 108, 111, 115, 187, 193; Шенгера Б. Жовківська скульптура в контексті італійського барокко / Борис Шенгера. – К., 1995. – С. [8, 9]; Вуйцик В. Монастир св. Миколи ЧСВВ у Крехові / Володимир Вуйцик // Вибрані праці : до 70-річчя від дня народження / Володимир Вуйцик. – Львів, 2004. – С. 202. – (Вісник інституту «Укразахідпроектреставрація» ; чис. 14); Александрович В. Образотворче

мистецтво. Скульптура / Володимир Александрович // Історія українського мистецтва : у 5 т. – К., 2011. – Т. 3. – С. 381; Александрович В. Жовківський осередок майстрів українського різьблення другої половини XVII – середини XVIII століття / Володимир Александрович // Жовква крізь століття. – Жовква, 2012. – Вип. 2. – С. 294–296; Лазорак Б. Внутрішнє середовище церковного братства Різдва Христового в Жовкві та його правові взаємини з васи́ліянами в другій половині XVII–XVIII ст. / Богдан Лазорак // Жовква крізь століття. – Жовква, 2012. – Вип. 2. – С. 112–121, 132; Barącz S. Pamiętki miasta Żółkwi / Ks. Sadok Barącz. – Lwów, 1852. – S. 77, 84; Osiński M. Zamek w Żółkwi / Marjan Osiński. – Lwów, 1933. – S. 130, 133; Hornung Z. Majster Pinsel snycerz. Karta z dziejów polskiej rzeźby rokokowej / Zbigniew Hornung. – Wrocław, 1976. – S. 17, 36; Petrus J. T. Kościoły i klasztory Żółkwi. Kościół parafialny p. w. Św. Wawrzyńca Męczennika / Jerzy T. Petrus // Kościoły i klasztory rzymskokatolickie dawnego województwa ruskiego. – Kraków, 1994. – T. 2 : Kościoły i klasztory Żółkwi. – S. 27. – (Materiały do dziejów sztuki sakralnej na ziemiach wschodnich dawnej Rzeczypospolitej / red. Jan K. Ostrowski ; cz. 1); Żygulski Z. Castrum Doloris czyli Zamek Bolesciwy. O polskim obyczaju pogrzebowym na podstawie opracowania lwówskiego historyka sztuki Borysa Szengera / Prof. dr hab. Zdzisław Żygulski – jun. // Jan III Sobieski. Castrum Doloris 1696–1996 : [kat. wyst.]. – [Radom, Białystok, 1996]. – S. 36–37, przyp. 8.

КУПІНСЬКИЙ Войцех (KUPIŃSKI Wojcech)

Войцех Купінський згадується в документах 1720 р..

6.02.1720 р. монастир оо. Домініканців в Підкамені уклав угоду зі скульптором Купінським Войцехом на виготовлення дерев'яної структури для майбутнього органа в костелі.

Література

Barącz S. Dzieje klasztoru ww. oo. Dominikanów w Podkamieniu / Ks. Sadok Barącz. – Tarnopol, 1870. – S. 147; Hornung Z. Majster Pinsel snycerz. Karta z dziejów polskiej rzeźby rokokowej / Zbigniew Hornung. – Wrocław, 1976. – S. 17; Krasny P. Kościół i klasztor Dominikanów w Podkamieniu / Piotr Krasny // Kościoły i klasztory rzymskokatolickie dawnego województwa ruskiego. – Kraków, 2005. – T. 13. – S. 133. – (Materialy do dziejów sztuki sakralnej na ziemiach wschodnich dawnej Rzeczypospolitej / red. Jan K. Ostrowski ; cz. 1).

ЛЕБЛАС Йосиф / Йозеф / Юзеф (LEBLAS Josephus)

Йосиф Леблас народився 1706 р. У архівних документах його називали також Leblós, Lepblas, Leyblas. Скульптор, шпугатор і архітектор Йосиф Леблас записаний у метричних книгах олеського парохіяльного костелу від 1725 р. до 1758 р., де проживав разом із сім'єю на вулиці Замковій. З того часу його можна вважати олеським скульптором та архітектором, який виконував замовлення для магнатів Северина та Вацлава Жевуських в Олеську, Северинці та Підгірцях.

16.08.1725 р. священник Корнелій Мартиновський охрестив Гіацинта Роха, сина Андрія та Магдалини Багінських з Підгорець. До святої купелі тримали Валентин Вілла та Анна Бонковська, славетний Йосиф Леблас та Маріанна Кіцер (Кіцєрова) з села Підгірці.

10.02.1726 р. священник Корнелій Мартиновський в олеському парохіяльному костелі охрестив Казимира, сина військового Валентина Прусєцького та Маріанни, законного подружжя. До святої купелі тримали Йосиф Леблас та Анна Якубович (Якубовичова).

26.05.1726 р. о. Антоній Русніцький в олеському парохіяльному костелі охрестив Магдалину, доньку Григорія Фертеля та Маріанни, законного подружжя. До святої купелі тримали Вацлав Вілла та Маріанна Варвар (Варварова) в присутності Йосифа Лебласа та Анни Брочук (Брочукової).

27.05.1727 р. о. Корнелій Мартиновський в олеському парохіяльному костелі охрестив Іоана (Яна) сина Якуба та Катерини Шулер, законного подружжя. До святої купелі тримали Іоан (Іван) Попейко, Вацлав Вілла, Йосиф Леблас та Катерина Сондецька.

27.05.1727 р. о. Корнелій Мартиновський в олеському парохіяльному костелі охрестив Антонія, сина Матвія та Маріанни Васильковських, pictoris aulici* з Олеська, законного подружжя. До святої купелі тримали славетний Йосиф Леблас та Катерина Сондецька.

26.10.1727 р. священник олеського парохіяльного костелу благословив шлюб між Адальбертом Сеньковським та Маріанною Пікульщанкою, в присутності Михайла Бончковського, Йосифа Лебласа – шпугатора, та Михайла Грибовського.

2.09.1729 р. в олеському парохіяльному костелі священник Іван Маньковський охрестив Терезу, доньку Йосифа Лебласа та Маріанни, законного подружжя. До святої купелі тримали Андрій Багінський та Маріанна Варвар (Варварова), Іоан (Іван) Попейко та Маріанна Кіцер (Кіцєрова).

10.10.1729 р. в олеському парохіяльному костелі священник Іван Маньковський охрестив доньку Кароля Шулера та Анни, законного подружжя. До святої купелі тримали Йосиф Леблас та Катерина Сондецька.

22.05.1730 р. священник олеського парохіяльного костелу Іоан (Ян) Маньковський благословив шлюб між шляхетним Іоаном (Йоганом) Готфрідом Браєром та Анною Єлизаветою Альбон, вдовою, акатолличкою, лютеранкою. При [таїнстві шлюбу] були присутні Іоан (Йоган) Кольрикс, Йосиф Лейблас (Jozef Leyblas), Іоан, ветеринар, та інші олеські міщани.

3.03.1732 р. вікарій Кирило Шатович в олеському парохіяльному костелі охрестив Йосифа, сина Йосифа Лебласа та Маріанни, законного подружжя. До святої купелі тримали Бжуський, олеський адміністратор, та Маріанна Байонська з Підгорець.

4.03.1733 р. вікарій олеського парохіяльного костелу Іоан (Ян) Йосиф Криковський охрестив Казимира, сина Казимира Далеховського, ректора школи олеського парохіяльного костелу та Маріанни, законного подружжя.

ЛЕБЛАС Йосиф / Йозеф / Юзеф (LEBLAS Josephus)

Immaculata, 1745 р. Костел св. Йосифа оо. Капуцинів в Олеську. Світлина О. Яковини.
С.Оесько, Буський район, Львівська обл.

До святої купелі тримали шляхетний Йосиф Леблас, архітектор, та Єлена Думінська, Григорій Сондецький, управитель [Одеського] замку, та Єва Щуровська, органістка [дружина органіста?].

7.05.1733 р. вікарій одеського парохіяльного костелу Іоан (Ян) Круковський охрестив Станіслава, сина Матвія Турчин Чекуна та Оксені, законного подружжя. До святої купелі тримали Іоан (Іван) Попейко та Катерина Сондецька, Йосиф Леблас, *artis magister*, та Анна Григор (Григорова).

26.09.1733 р. священник Людвік Зеленецький охрестив Рафаеля, сина славетних Йосифа та Маріанни, штукаторів, законного подружжя. До святої купелі тримав Габріель Квятковський, маршалок.

9.12.1735 р. вікарій одеського парохіяльного костелу Йосиф Ніжинський охрестив Тому, сина Іоана (Яна) та Софії Кнап, законного подружжя. До святої купелі тримали Йосиф Леблас та Іоанна Селінг (Селінгова).

12.02.1736 в одеському парохіяльному костелі священник Симон Дроздовський охрестив Михайла Ігнатія, сина Йосифа Лебласа та Маріанни, законного подружжя. За хрещених були: шляхетний Іоан (Ян) Вольський, одеський губернатор, та Францішка Соліч (Солічківна), Германус Фауст та Єлена Рачинська.

Протягом 1736 р. Йосиф Леблас виконав скульптурне оздоблення щойнозбудованого Нового (пізніше Китайського) палацу у Золочівському замку.

4.11.1736 р. о. Лука Ніжинський в одеському парохіяльному костелі благословив шлюб між Валентином Сондецьким та Катериною Малаховською. При таїнстві шлюбу були присутні Іоан (Іван) Попейко та Йосиф Леблас.

4.03.1737 р. в одеському парохіяльному костелі вікарій Марцін Буландевич охрестив Матвія Іоана (Яна), сина Йосифа Лебласа та Маріанни, законного подружжя. Хрещеними батьками були: Стефан Сідоровський de Okszów та Єлена Рожинська з Підгорець.

4.11.1737 р. о. Симон Дроздовський в одеському парохіяльному костелі благословив шлюб між Адальбертом Громадзьким та Агнесою Закревською. При таїнстві шлюбу були присутні Георг Шелінг та Йосиф Леблас.

12.02.1741 р. комендарій одеського парохіяльного костелу Симон Дроздовський благословив шлюб між Томою Залевським та Євою Вішньовською. При таїнстві шлюбу були присутні Йосиф та Маріанна Лебласові.

У 1738–1744-х рр. скульптор Леблас працював у Рівному, де виконав сніцарські роботи у палаці та парку князя Станіслава Любомирського.** У парку, розбитому біля мосту, відомий на той час скульптор Леблас вирізьбив кам'яні фігури античних богів, урни, вазони тощо. Майстра Станіслав Любомирський спровадив з Одеська – мастку Северина Жевуського, рідного брата Вацлава Жевуського, що був одружений на сестрі Станіслава Любомирського Анні Любомирській.

2.09.1742 р. вікарій одеського парохіяльного костелу Францішек Матушевський охрестив Юзефа Францішека, сина Антонія Новіцького та Маріанни, законного подружжя. До святої купелі тримали славетний Леблас та Маріанна, його дружина.

15.04.1743 р. в одеському парохіяльному костелі вікарій Пашкевич охрестив Катерину Антонію, доньку Йосифа Лебласа та Маріанни, законного подружжя. До святої купелі тримали Станіслав Недільський, економ підгорецького мастку референдарія Жевуського та Маріанна Бахміцька, одеський губернатор Іоан (Ян) та Францішка Чаплінська.

27.07.1743 р. вікарій одеського парохіяльного костелу Антоній Шатовський охрестив Анну, доньку Кароля Фрейнта (Caroli Freynt) та Агнеси, законного подружжя. До святої купелі тримали Йосиф Леблас та Анна.

17.11.1743 р. Михайло Салуцький, вікарій одеського парохіяльного костелу, охрестив Станіслава Андрія, сина Іоана (Йогана) Готфріда Фінка та Анни, законного подружжя. До святої купелі тримали Іоан (Ян) Християн Лангені (Langeni), садівник референдарія [Северина Жевуського] та Маріанна Леблас (Лебласова) в присутності Йозефа Цебергера та Анни.

13.07.1744 р. вікарій одеського парохіяльного костелу Михайло Салуцький охрестив Маргариту Кунегунду, доньку Йосифа Лебласа та Маріанни, законного подружжя. До святої купелі тримали Іоан (Ян) Кориткевич та Анна Бахмінська, в присутності Симона Дроздовського, каноніка одеського парохіяльного костелу, Катерини Бахмінської, Антонія Петельки та Анни Жуковської.

1745 р. у підгорецькому мастку Вацлава Жевуського скульптор вирізьбив кам'яні фігури Непорочного Зачаття Діви Марії, св. Онуфрія та св. Антонія Падуанського*** (документи не вказують місця, де були встановлені фігури).

18.07.1745 р. комендарій олеського парохіяльного костелу Францішек Матушевський охрестив Христофора, сина Кароля Фрейнта (Фрейта) акаатолика, лютеранина, та Анни, католички. До хреста дитину тримали Йосиф Леблас та Анна Жук (Жукова).

18.06.1746 р. канонік Луцький, препозитор Олеський Іоан (Ян) Канти Духновський в олеському парохіяльному костелі охрестив Фелікса, сина Йосифа Лебласа та Маріанни, законного подружжя. До святої купелі тримали Вацлав Жевуський, воєвода Подільський, та Антоніна Жевуська [дружина королівського референдарія Северина Жевуського].

25.01.1747 р. ієрей Стефан Жуковський, протопресвітер, парох олеської Святоуспенської церкви, благословив шлюб маляра Войцеха Таньпера з Анною Драньковською, вдовою. Свідками при тайнстві шлюбу були Йосиф Штукатор [Леблас] та Іван Попейко.

1.10.1747 р. о. Францішек Ляковський в олеському парохіяльному костелі охрестив Маріанну, доньку [художника] Адалберта Танера [Adalbertus Tanager] та Анни, законного подружжя. До святої купелі тримали Йосиф Леблас та славетна Кухмістрова, в присутності Петра Коррада та Агнеси Заячківської.

21.01.1748 р. комендарій олеського парохіяльного костелу Францішек Матушевський охрестив Агнесу, доньку Юзефа Гратковського та Катерини, законного подружжя. До святої купелі тримали Йосиф Леблас та Маріанна Врублевська, в присутності Блажея Жарковського та Анни Ярашинської, Павла Шляхетка та Анни Весоловської.

8.04.1748 р. комендарій олеського парохіяльного костелу Францішек Матушевський охрестив Антоніну, доньку Йосифа Лебласа та Маріанни, законного подружжя. До святої купелі тримали Симон Дроздовський, канонік Брестейський та Тереза Леблас (Лебласівна) [донька Йосифа Лебласа та Маріанни], в присутності вельможних Вацлава Жевуського, воєводи Подільського та Антоніни Жевуської, Северина Жевуського, референдарія великого коронного, та Анни з Любомирських Жевуської.

1748 р. Йосиф Леблас оздобив зали підгорецького замку стуковими рамами для 13 дзеркал та виконав штукаторські роботи на сходових клітках і галереї замку.

17.05.1750 р. комендарій олеського парохіяльного костелу Францішек Матушевський охрестив Філіпа Якуба, сина Петра Пньовського та Єлизавети, законного подружжя. До святої купелі тримали Іоан (Ян) Вольський та Маріанна Леблас (Лебласова), в присутності Йосифа Лебласа та п. Закревської.

27.11.1752 р. о. Александр Страух в олеському парохіяльному костелі охрестив Андрія, незаконнородженого сина Кунегунди Мольської. До хреста тримали Йосиф та Маріанна Лебласові.

1754 р. скульптор вписаний у документах при будівництві стайні та каретної на території Підгорецького замку, за що отримав 54 червоних золотих. В червні того ж року отримав 2 червоних золотих за «коляси» з металевими завісами, а 1 вересня мав збудувати у селі Підгірці корчму за 3 200 золотих.

29.01.1758 р. у віці 52 р. помер шляхетний п. Йосиф Леблас, прах якого захоронено у крипті олеського парохіяльного костелу св. Трійці.

З. Горнунг вважав Лебласа французьким скульптором, який навчався у скульптора Гійома Кусту старшого і наслідував його стиль. Він приписав Лебласу шість дерев'яних фігур, що походять із *Castrum doloris* королевича Якуба Людовіка Собеського, який виставили у жовківській колегіаті 19.12.1743 року у 6-і роковини його смерті. Він же вважав, що Леблас виконав фігури Богородиці та св. Йоана з жовківської групи Розп'яття, що знаходилося у вітварі Розп'яття у жовківській колегіаті св. Лаврентія.

Щодо французького походження скульптора Йосифа Лебласа, його участі у спорудженні жовківського катафалка та виконання декоративних робіт у Жовківському замку, то припущення З. Горнунга сумнівні, безпідставні і не підтвержені жодними архівними документами.

Гіпотеза Т. Маньковського та інших дослідників, які вважали, що автором двох із восьми скульптур на аттику підгорецького костелу є Йосиф Леблас втратила актуальність, оскільки стала відома дата смерті скульптора – 1758 р.

Р. Афтаназі вважав, що Леблас виконав декоративні роботи в інтер'єрі Олеського костелу та кляшторі оо. Капуцинів. Роботу Йосифа Лебласа у Рівному, в палаці князів Любомирських, він визначив 1780–1790 рр., тобто тоді, коли Леблас уже помер.

Б. Возницький стверджував, що Йосиф Леблас виконав паркові скульптури для Підгорецького та Олеського замків.

Б. Шенгера вважає, що фігури, виконані Йосифом Лебласом 1745 року в Підгірцях, були призначені для Олеська. Їх встановили перед фасадом костела св. Йосифа монастиря оо. Капуцинів. Щодо шпукаторських робіт на сходових клітках Підгорецького замку, очевидно, це пластичний декор, який досі фрагментарно зберігся на південних стінах двох сходових кліток замку. Йому ж можна приписати виконання паркових скульптур, вазонів, фрагменти яких досі збереглися в парках Підгорецького та Олеського замків. Скульптор міг виконати фігури Богородиці та св. Яна Непомука, які прикрашали фасад каплиці св. Катерини**** на цвинтарі в Олеську, а також бокові вівтарі в олеському парохіяльному костелі св. Трійці, зокрема, вівтар 1740 р. в каплиці св. Івана Євангеліста з Розп'яттям Ісуса Христа.

Б. Шенгера ***** вважає, що Йосиф Леблас міг походити з родини скульпторів на прізвище Леблас (Le Blasse, Leblous, Lerlass) із Нідерландів. Один із Лебласів – скульптор Франц Фердинанд Леблас у 1667 році залишив Нідерланди і поселився в Оломоуці (Моравія). 24.04.1667 року він одружився з Сюзанною Еберт. У подружжя народилося 10 дітей, зокрема сини: Матіас (Mathes) 20.04.1668 р., Ганс Георг (Hans Georg) 2.02.1674 р., Йоганн Франц (Johann Franz) 13.04.1681 р., Франц Фердинанд (Franz Ferdinand) 24.07.1685 р., Елізій Антон (Elisäys Anton) 26.06.1690 р. Франц Фердинанд Леблас помер 25.04.1716 року в Оломоуці.

На основі наведених документів можна припустити, що таємничим Лебласом, який поселився в Олеську біля 1725 р. і працював у Підгірцях, Олеську, Рівному, Золочеві у 1725–1758-х рр. міг бути один із внуків скульптора Франца Фердинанда Лебласа, які теж були скульпторами, але уже мали чеське (моравське) коріння.

Примітки

* Йдеться про олеського маляра Матвія Васильовського, який перебував на службі у [Северина Жевуського?].

** Протекцію Лебласу могла зробити Анна Жевуська з Любомирських.

*** Польські дослідники, зокрема, Даріуш Новакці та о. Патрик вважають, що це фігура св. Франциска. Вибираючи між нечіткими стигматами та чітким символом лілії на фігурі, автор зупинив свій вибір на атрибуті св. Антонія Падуанського, який також належав до ордену св. Франциска.

**** У липні 1943 року каплиця св. Катерини була зруйнована під час воєнних дій. Фігури тривалий час лежали в руїнах. У 1980-х рр. тодішній директор Львівської картинної галереї Б. Возницький на місці зруйнованої каплиці знайшов лише фігуру св. Яна Непомука, яку встановили на території колишнього монастиря оо. Капуцинів в Олеську. Скульптуру Богородиці не знайшли, хоча Б. Возницький наполягав, що вона повинна бути на місці зруйнованої каплиці.

***** Доповідь старшого наукового працівника Б. Шенгери: «До проблеми створення Castrum doloris у Жовкві» була прочитана 11.05.1995 року у Львівській картинній галереї на Міжнародній конференції з проблем мистецтва бароко.

Література

Національний музей імені [митрополита] Андрея Шептицького у Львові, відділ рукописної та стародрукованої книги. Рк. 592. – С. 2; Archiwum Główne Akt Dawnych w Warszawie (далі – AGAD), zesp. 300/II, Księgi metrykalne parafii wyznania rzymskokatolickiego z archidiecezji lwowskiej. Parafia Olesko – chrzty. 1693–1772, sygn. 1013, s. 59, 77, 104–106, 118, 143–145, 152, 156, 158, 161, 166, 172, 174–176, 182, 197; AGAD, zesp. 300/II, Księgi metrykalne parafii wyznania rzymskokatolickiego z archidiecezji lwowskiej. Parafia Olesko – chrzty. 1718–1736, sygn. 1014, s. 12–15, 19, 22, 24, 25, 28, 29; AGAD, zesp. 300/II, Księgi metrykalne parafii wyznania rzymskokatolickiego z archidiecezji. Parafia Olesko – zgony. Liber metricae ecclesie preposituralis Olescensis, in quo solent inscribi Nomina et Cognomina mortuorum et ad hanc Ecclesiam sepulchrorum. Anno Domini 1750–1783, sygn. 1025, s. 18; AGAD, zesp. 300/II, Księgi metrykalne parafii wyznania rzymskokatolickiego z archidiecezji lwowskiej. Parafia Olesko. Księga metrykalna chrztów 1717, ślubów 1720–1749 i zgonów/pogrzebów 1735–1742 dla całej parafii, sygn. 1031, s. 9, 15, 23, 25, 33; Гембарович М. Скульптура та різьблення / М. Т. Гембарович // Історія українського мистецтва : у 6 т. – К. : УРЕ, 1968. – Т. 3 : Мистецтво другої половини XVII–XVIII ст. – С. 133; Островский Г. Художественные музеи Львова / Г. Островский. – Ленинград, 1978. – С. 89, 209; Олеский замок : путівник / [упоряд. О. О. Рішко]. – Львів : Каменяр, 1981. – С. 56; Вуйцик В. Подгорцы, село /

В. С. Вуйцик, В. И. Курмакова, Л. М. Суходняева // Памятники градостроительства и архитектуры Украинской ССР: иллюстрированный справочник-каталог : в 4 т. – К. : Будівельник, 1985. – Т. 3. – С. 107; Скульптура Львова першої половини XVIII ст. : каталог виставки / авт. вст. ст. та упоряд. Б. Я. Шенгера. – Львів, 1989. – С. 3, 4, 11–14; Шенгера Б. Жовківська скульптура в контексті італійського барокко / Борис Шенгера. – К., 1995. – С. [6, 7, 9, 10]; Кривавич Д. Українська скульптура періоду рококо / Дмитро Кривавич // Записки Наукового товариства імені Шевченка. – Львів, 1998. – Т. 236 : Праці Комісії образотворчого та ужиткового мистецтва. – С. 139; Александрович В. Львівське середовище скульпторів європейської традиції у першій половині XVIII століття / Володимир Александрович // Львівська галерея мистецтв : дослідження і матеріали : науковий збірник. – Львів, 2012. – Випуск 3 : 2010–2011. – С. 21; Шенгера Б. Каплиця святої Катерини в Олеську / Борис Шенгера // Львівська галерея мистецтв ім. Б. Г. Возницького : дослідження і матеріали : науковий збірник. – Львів, 2015. – Вип. 4 : 2012–2015. – С. 38–40; Stecki T. Miasto Równe : karta z kroniki Wołynia / Tadeusz Jerzy Stecki. – Warszawa, 1880. – S. 30; Stecki T. Z boru i stepu. Obrazy i pamiątki / Tadeusz Jerzy Stecki. – Kraków, 1888. – S. 40; Szyszko-Bohusz A. Podhorce / Dr. Adolf Szyszko-Bohusz // Sztuki Piękne. – Kraków, 1925. – R. 1, nr 4. – S. 162–163; Röder J. Die Olmützer Künstler und Kunsthandwerker des Barock / Julius Röder. – Olmütz, 1934. – S. 94–96; Hornung Z. Pierwsi rzeźbiarze lwowscy z okresu rokoka / Zbigniew Hornung // Ziemia Czerwieńska. – 1936. – R. 3, z. 1. – S. 20, 22; Mańkowski T. Lwowska rzeźba rokokowa / Tadeusz Mańkowski. – Lwów, 1937. – S. 39, 40, 47, 56, 65; Hornung Z. Na śladach działalności artystów francuskich w Polsce / Zbigniew Hornung. – Teka Komisji Historii Sztuki. – Toruń, 1959. – T. 1. – S. 266, 268–274; Hornung Z. Sztuka barokowa. Architektura / Zbigniew Hornung // Historia sztuki polskiej. – Kraków, 1965. – T. 2 : Sztuka nowożytna. – S. 357; Chrościcki J. A. Projektanci i wykonawcy katafalków z 1 połowy XVIII wieku / Juliusz A. Chrościcki // Rokoko : Studia nad sztuką I połowy XVIII wieku. – Warszawa, 1970. – S. 265–268; Chrościcki J. A. Pompa funebris : z dziejów kultury staropolskiej / Juliusz A. Chrościcki. – Warszawa, 1974. – S. 180, 181, 294, 303, 304; Hornung Z. Majster Pinsel snycerz. Karta z dziejów polskiej rzeźby rokokowej / Zbigniew Hornung. – Wrocław, 1976. – S. 5, 20, 24, 30–35, 84, 146; Ostrowski J. K. Polska rzeźba barokowa XVIII wieku. Przegląd problematyki i perspektywy badawcze // Biuletyn Historii Sztuki. – 1988. – R. 50, nr 4. – S. 323, 329; Ostrowski J. K. Die polnische Barockskulptur im 18. Jahrhundert. Probleme und Forschungsaufgaben / Jan K. Ostrowski // Zeitschrift für Kunstgeschichte. – 1989. – Bd. 52, H. 1. – S. 109; Aftanazy R. Materiały do dziejów rezydencji / Roman Aftanazy. – Warszawa, 1990. – T. 7a. – S. 475; Ostrowski J. K. W kręgu mistrza Pinała : w związku z wystawą w Olesku i we Lwowie / Jan K. Ostrowski // Folia Historiae Artium. – Kraków, 1990. – T. 26. – S. 160; Sito J. Wystawa rzeźby lwowskiej 1. połowy XVIII wieku w Białym Kamieniu / Jakub Sito // Biuletyn Historii Sztuki. – 1991. – R. 53, nr 1/2. – S. 119–122; Mikocka-Rachubowa K. Leblas (Leblan, Leblanc) Józef / K. Mikocka-Rachubowa // Słownik artystów polskich i obcych w Polsce działających : malarze, rzeźbiarze, graficy. – Warszawa, 1993. – T. 5. – S. 3, 4; Ostrowski J. K. Kościół parafialny p.w. Św. Józefa w Podhorcach / Jan K. Ostrowski // Kościoły i klasztory rzymskokatolickie dawnego województwa ruskiego. – Kraków, 1993. – T. 1. – S. 89, 98. – (Materiały do dziejów sztuki sakralnej na ziemiach wschodnich dawnej Rzeczypospolitej / red. J. K. Ostrowski ; cz. 1); Aftanazy R. Dzieje rezydencji na dawnych kresach Rzeczypospolitej / Roman Aftanazy. – Wrocław ; Warszawa, 1994. – T. 5 : Województwo wołyńskie. – S. 415; Petrus J. T. Kościół parafialny p.w. Św. Wawrzyńca Męczennika / Jerzy T. Petrus // Kościoły i klasztory rzymskokatolickie dawnego województwa ruskiego. – Kraków, 1994. – T. 2 : Kościoły i klasztory Żółkwi. – S. 64. – (Materiały do dziejów sztuki sakralnej na ziemiach wschodnich dawnej Rzeczypospolitej / red. Jan K. Ostrowski ; cz. 1); Żygulski Z. Castrum Doloris czyli Zamek Boleściwy. O polskim obyczaju pogrzebowym na podstawie opracowania lwowskiego historyka sztuki Borysa Szengera / Prof. dr hab. Zdzisław Żygulski – jun. // Jan III Sobieski. Castrum Doloris 1696–1996 : [kat. wyst.]. – [Radom, Białystok, 1996]. – S. 35; Sito J. Thomas Hutter (1696–1745). Rzeźbiarz późnego baroku / Jakub Sito. – Warszawa ; Przemyśl, 2001. – S. 203, 204; Kowalczyk J. Rezydencje późnobarokowe na Wołyniu / Jerzy Kowalczyk // Przegląd Wschodni. – Warszawa, 1997. – T. 4, zes. 1(13). – S. 25–73; Jankiewicz R. Olesko // XVIII-wieczne klasztory kapucyńskie na Ukrainie / o. Patryk Remigiusz Jankiewicz. – Kraków, 2014. – S. 197–211.

ЛЕГЕРЛЮЦ Йосиф / Йозеф / Юзеф (LEGERLUTZ Josef)

Йосиф Легерлюц згаданий у архівних документах з 1778 до 1782-х рр. Однак його твори заслуговують на увагу, тому що інколи вони перевершують творчість Францішека Оленського, хоч за стилем виконання вони дуже близькі.

1778 р. оо. Бернардини у Заславі (сьогодні Ізяслав) зосередились на відновлювальних роботах кляшторного костелу, зокрема його фасаду.

24.06.1778 р. наставник бернардинського монастиря уклав угоду зі шпукатором Йозефом [Легерлюцом] на виконання трьох фігур: св. Михаїла, св. Антонія, та св. Франциска для фронтону костелу св. Михаїла оо. Бернардинів у Заславі. В угоді скульптор підписався Josef Legerlutz von Janov.

У вересні 1778 р. після смерті монаха-будівничого Артемізія Брауна з Чуднова, наставник монастиря найняв скульптора Йозефа Легерлюца, щоб той закінчив будівництво костельного фасаду. З перервами роботи у костелі велись до травня 1780 р.

Одночасно скульптор виконував сницарські роботи в Підкамені. 6.08.1779 р. Йозефові Легерлюцові оо. Домініканці з Підкаменя заплатили 300 флоринів за виконання та встановлення бічних віктарів – св. Вікторії та св. Антонія у їхньому костелі.

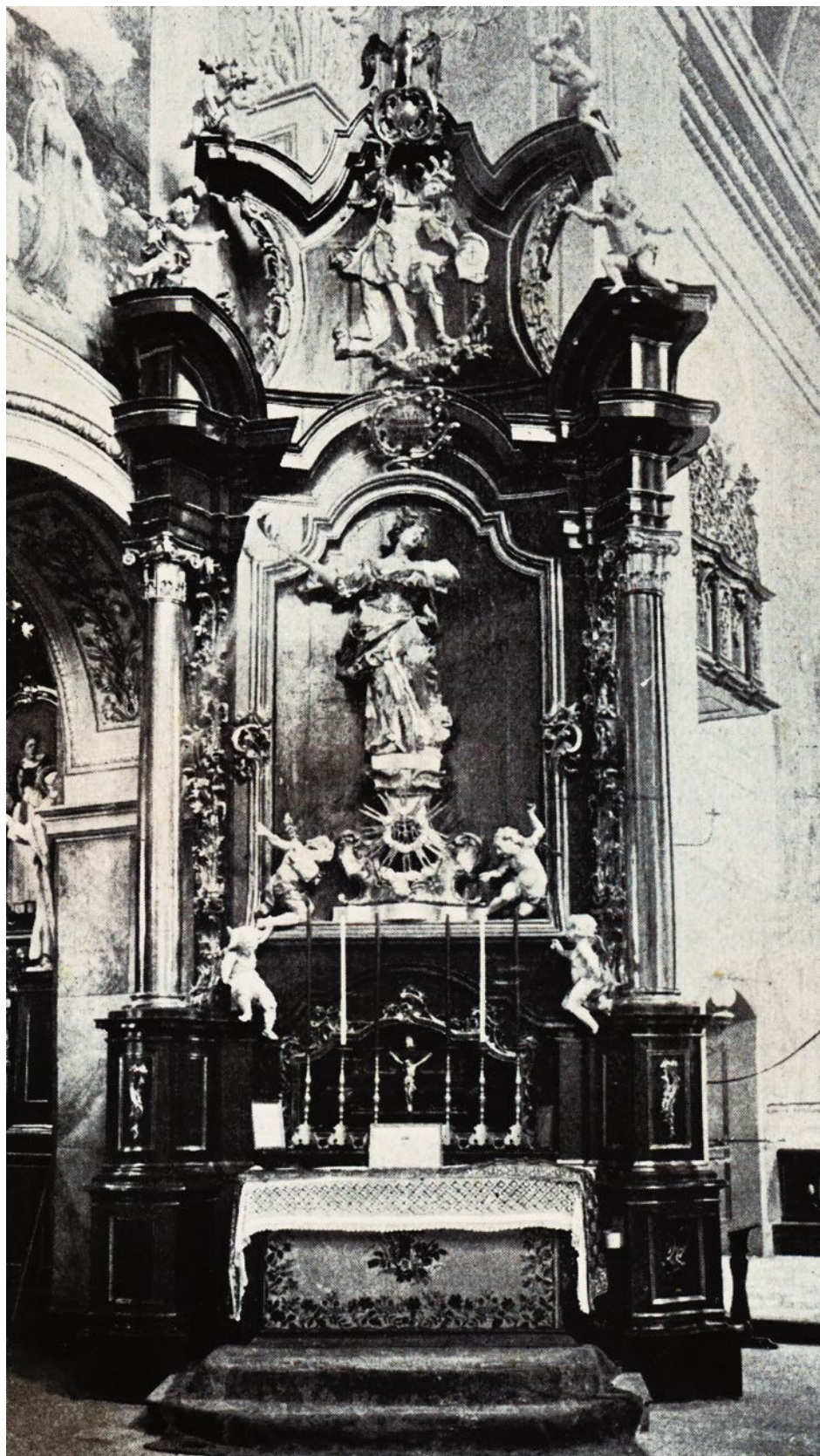
У 1779–1782-х рр. скульптор виконав орнаментальну різьбу в інтер'єрі костельної бібліотеки разом із скульптурою св. Томи Аквінського.

Література

Betlej A. Kościół оо. Bernardynów w Zaslaviu : źródła archiwalne do dziejów wystroju późnobarokowego / Andrzej Betlej // Biuletyn Historii Sztuki. – 1995. – R. 57, nr 3/4. – S. 353–363; Krasny P. Kościoły w Brzozdowcach, Podkamieniu k. Rohatyna, Tadanii / Piotr Krasny // Kościoły i klasztory rzymskokatolickie dawnego województwa ruskiego. – Kraków, 2003. – T. 11. – S. 45–62, 135, 180–181, 253, 258, 269–270. – (Materiały do dziejów sztuki sakralnej na ziemiach wschodnich dawnej Rzeczypospolitej / red. Jan K. Ostrowski ; cz. 1); Krasny P. Kościół i klasztor Dominikanów w Podkamieniu / Piotr Krasny // Kościoły i klasztory rzymskokatolickie dawnego województwa ruskiego. – Kraków, 2005. – T. 13. – S. 135. – (Materiały do dziejów sztuki sakralnej na ziemiach wschodnich dawnej Rzeczypospolitej / red. Jan K. Ostrowski ; cz. 1); Słownik artystów, rzemieślników etc. // Kościoły i klasztory rzymskokatolickie dawnego województwa ruskiego. – Kraków, 2015. – T. 23. – S. 184. – (Materiały do dziejów sztuki sakralnej na ziemiach wschodnich dawnej Rzeczypospolitej / red. Jan K. Ostrowski ; cz. 1).

ЛЕГЕРЛЮЦ Йосиф / Йозеф / Юзеф (LEGERLUTZ Josef)

Віктар св. Вікторії, 1779 р. Костел Успіння Пресвятої Діви Марії та Воздвиження Чесного Хреста оо. Домініканців у Підкамені. Світлина 1907 р. Архів автора. С. Підкамінь, Бродівський район, Львівська обл.

ЛЕЩИНСЬКИЙ ГВІДОН (LESZCZYŃSKI Gwidon)

Гвідон Лещинський 1766 р. виконав антепендіум до головного вітаря костелу оо. Бернардинів у Гвізді.

Література

Słownik artystów, rzemieślników etc. // Kościoły i klasztory rzymskokatolickie dawnego województwa ruskiego. – Kraków, 2015. – T. 23. – S. 185. – (Materiały do dziejów sztuki sakralnej na ziemiach wschodnich dawnej Rzeczypospolitej / red. Jan K. Ostrowski ; cz. 1).

ЛЕВОРАТІ Джованні (LIEVORATI Giovanni)

Джованні Леворатті, італійський скульптор, штукатор, згаданий у документах 1729–1733-х рр.

15.02.1729 р. Джованні Леворатті виконав *Castrum doloris* зі скульптурним декором, який виставили у самбірському костелі оо. Єзуїтів (пізніше оо. Бернардинів) на молебень за померлого Стефана Хоментовського, гетьмана великого коронного.

З опису похоронної процесії гетьмана в Самборі можна зробити висновок, що Джованні Леворатті виготовив щонайменше 6 скульптур, а саме: фігуру Марса та двох Геніїв при вході до каплиці св. Ігнатія, фігуру гетьмана, що лежав на саркофазі у військових обладунках. Біля гетьмана стояли дві жіночі персоніфікації Польської Корони та Великого князівства Литовського у жалобі та військових обладунках. Скульптури виконано зі штучного мармуру із зеленим відтінком.

У 1729–1733-х рр. Джованні Леворатті записаний у документах м. Варшави, де виготовив скульптуру св. Яна Непомука на Сенаторській площі біля палацу Великого маршалка коронного Юзефа Вандаліна Мнішкя та його дружини Констанції з Тарлів. На кам'яній фігурі є напис і дата: «G. LIEVORATI[F]I FECIT. A. 1731». Фігура була встановлена 1733 р. на кошти Мнішків.

26.05.1733 р. Юзеф Потоцький запропонував на зібранні у колегіаті м. Лович профінансувати виготовлення скульптури Непорочного Зачаття Діви Марії. Приблизно тоді скульптор Джованні Леворатті виготовив скульптуру *Immaculata*, про що свідчить напис із тильного боку скульптури, на півмісяці: «LIEVORATI FECIT»*.

Примітки

* 1907 р. скульптуру перевезли до нових західних воріт тієї ж колегіати з ініціативи прелата Андрія Репки. Під час II світової війни постраждав фасад костелу, а скульптура втратила половину голови з обличчям Богородиці. Втрати реставратори замінили невдалою імітацією. Нещодавно у дієцезіальному музеї м. Лович віднайшли оригінальний фрагмент голови, але під час реставрації його деформували, що вплинуло на первісний вигляд голови скульптури.

Література

Chrościcki J. A. *Pompa funebris : z dziejów kultury staropolskiej* / Juliusz A. Chrościcki. – Warszawa, 1974. – S. 303;
Wardzyński M. *Giovanni Lievorati – the Casus of an Italian Sculptor in Early Eighteenth-Century Warsaw* / Michał Wardzyński // *Artyści znad jezior lombardzkich w nowożytnej Europie. Prace dedykowane pamięci Profesora Mariusza Karpowicza*. – Warszawa, 2015. – S. 353–371.

ЛЄВОРАТИ Джованні (LIEVORATI Giovanni)

Св. Ян Непомук, 1731. Варшава. Сенаторська площа. Світлина з видання Wardzyński M. Giovanni Lievorati – the Casus of an Italian Sculptor in Early Eighteenth-Century Warsaw / Michał Wardzyński // *Artyści znad jezior lombardzkich w nowożytnej Europie. Prace dedykowane pamięci Profesora Mariusza Karpowicza.* – Warszawa, 2015. – S. 354, il. 2.

ЛІСКА (ЛІШКА) Йосиф / Юзеф (LISKA (LISZKA) Józef)

Йосиф Ліска (Лішка), скульптор, про якого відомо, що у 1748–1752-х рр. проживав у Львові. 1748 р. у судовій справі зазначено, що скульптори Юзеф Ліска та Ян Місевич вчинили бійку між собою.

21.02.1752 р. скульптор Себастьян Фесінгер та Франціска Маср (Масрова) тримали до хреста Елеонору Францішку, доньку statuariusa Юзефа Ліски та його дружина Агнеси.

Література

Александрович В. Образотворче мистецтво. Скульптура / Володимир Александрович // Історія українського мистецтва : у 5 т. – К., 2011. – Т. 3. – С. 410; Dworzak A. Lwowskie środowisko artystyczne w XVIII wieku w świetle ksiąg metrykalnych i sądowych. / Agata Dworzak // Materiały do dziejów kultury i sztuki XVII i XVIII wieku. – Kraków, 2018. – Т. 8. – S. 58, 115.

ЛОРЕНЦ (ФЕРЕНЦ) Йосиф / Йозеф / Юзеф (LORENZ (FERENZ) Józef)

Йосиф Лоренц (Ференц) згаданий у архівних документах 1770–1772-х рр.

У серпні 1770 р. до монастиря оо. Василян [на Пліснеську] прийшов Лоренц Йозеф,* куншту сницарського, з Поділля. Виготовивши для монастиря декілька напрестольних Розп'ять і два феретрони зі скульптурами Воскресіння Христа та Богородиці, сницар уклав угоду на виконання об'ємної скульптури та орнаментальної різьби до амвону за 10 червоних золотих.

Після 13.08.1771 р. до того ж монастиря прийшов Григорій Чорний, куншту сницарського з Микулинець. У монастирі він уклав угоду із скульптором Ференцом Йозефом на виготовлення орнаментального різьблення до амвону, найнявшись до Ференца Йозефа челядником.

24.03.1772 р. сницар Ференц Йозеф доробив особи до амвону, прибив його і закінчив повністю. Після чого підписав угоду на виготовлення ангелів до фігури Богородиці, яку він виконав вчасно (очевидно мова йшла про феретрон Богородиці). Один ангел мав знаходитися зверху фігури, тримаючи в руках ім'я „Марія”.

Примітки

* Найвірогідніше, що скульптор Йозеф Лоренц і Йозеф Ференц одна і та ж сама особа. Тут або помилка М. Гембаровича при читанні рукопису, або помилка писаря.

Література

Gębarowicz M. Prolegomena do dziejów lwowskiej rzeźby rokokowej / Mieczysław Gębarowicz // Artium Questiones. – Poznań, 1986. – Т. 3. – S. 41, 42.

МАКАЧ (МАХАЧ) Вацлав (MAKACZ (MACHACZ) Wacław)

Вацлав Макач (Махач), скульптор з м. Дуброва в Моравії, 1765 р. був прийнятий до міського права у Львові.

13.09.1765 р. скульптор Антоній Штіль та Магдалина Міллер (Міллерова), дружина маляра Матвія (Матіаса) Міллера, тримали до хреста Вацлава Бартоломея, сина скульптора Вацлава Макача.

4.02.1776 р. Макач Вацлав видав доньку Барбару за скульптора Яна Шиманського. При тайнстві шлюбу були присутні скульптори Симон Стажевський та Ян Оброцький.

Література

Александрович В. Образотворче мистецтво. Скульптура / Володимир Александрович // Історія українського мистецтва : у 5 т. – К., 2011. – Т. 3. – С. 417; Dworzak A. Lwowskie środowisko artystyczne w XVIII wieku w świetle ksiąg metrykalnych i sądowych / Agata Dworzak // Materiały do dziejów kultury i sztuki XVII i XVIII wieku. – Kraków, 2018. – Т. 8. – S. 87–88, 301.

МАРКВАРТ Георгій Йосиф / Георг Йозеф / Єжи Юзеф (MARQUART Georg Joseph)

Георгій Йосиф Маркварт записаний у архівних документах Львова в кінці 1730-х рр.

9.10.1738 р. Георг Йозеф Маркварт разом із дружиною архітектора та скульптора Конрада Коченрайтера Катериною тримали до святої купелі сина Миколи Горецького.

12.07.1739 р. Георг Йозеф Маркварт із скульптором та архітектором Конрадом Коченрайтером тримали до хреста Анну Юстину, доньку Христофора Бранта та Констанції.

2.02.1740 р. скульптор одружився з вдовою Гертрудою Барбарою Пановською. Свідками шлюбу були: скульптор та архітектор Конрад Коченрайтер, міський радник Войцех Кушінський та Каспер Цайсберг.

У 1741 р. подружжя Марквартів купило дім у Станіслава та Катерини Розесланських на території юридики св. Йоана Христителя за 450 золотих. У подружжя Марквартів народилось троє дітей: хрещеним батьком у Катерини (25.11.1740) був львівський скульптор та архітектор Конрад Коченрайтер, Войцех Кушінський, львівський райця, Каспер Цайсберг. У Йозефи Євфросинії (12.03.1743) хрещеним батьком був скульптор Себастьян Фесінгер та Єлизавета Сметкевич (Сметкевичова), у Яна Михайла (15.09.1744) гравер Якуб Лабінгер та Єлизавета Фриц (Фрицова), у Антонія (15.05.1748) хрещеним батьком був архітектор Бернард Меретин та Катерина Лейська.

21.09.1743 р. Георг Міхаель Вюрцер одружився з Маріанною Урбанською (1711–1792) в присутності скульпторів Георга Йозефа Маркварта та Себастьяна Фесінгера

26.09.1744 року львів'янин Станіслав Яворівський подав до суду позов на скульптора Маркварта за те, що той, маючи пильну справу в Жовкві, позичив у нього коней, а коли їх повернув, то один кінь загинув. Судова справа закінчилась лише 9.11.1747 р.

У березні 1746 р., після смерті скульптора Конрада Коченрайтера, Георг Йозеф Маркварт виграв судову справу (з-поміж десяти кредиторів) і став власником майна майстра Конрада, зокрема: майстерні, моделей, фахової літератури та гравюр.

19.12.1743 р. Георг Йозеф Маркварт разом із скульптором Олександром Кулявським та Стобенським (Іваном ?) виконали за проектом архітектора Антоніо де Кастеллі *Castrum doloris* на шосту річницю смерті королевича Якуба Собеського у жовківській колегіаті. Борг за виконану роботу – 540 золотих – Георг Йозеф Маркварт отримав 7.02.1747 р.

Беручи за основу архівний документ, опублікований А. Осінським, можна припустити, що жовківські фігури з *Castrum doloris* 19.12.1743 р. були виконані скульпторами Георгом Йозефом Марквартом, Олександром Кулявським та Стобенським [Іваном]. Підтвердженням гіпотези є те, що фігури відрізняються одна від одної як за стилем, так і за рівнем професійної майстерності, що свідчить про те, що вони виконані різними майстрами. Мистецтвознавець, професор М. Гембарович приписав Маркварту дві фігури з жовківської групи Розп'яття, які знаходились у вітварі, виготовленому 19.12.1743 року, що входив в ансамбль *Castrum doloris* жовківської колегіаті.

Однак, навіть знаючи, що ці скульптури виконані трьома вищезгаданими скульпторами, поки що важко конкретизувати, яку саме скульптуру виконав кожний із них, зокрема скульптор Георг Йозеф Маркварт.

У 1744 р. скульптор уклав угоду з наставником львівського монастиря оо. Домініканців Никифором Хадзевичем на виготовлення чотирьох вітварів – св. Пія, св. Рози, св. Тадея та св. Людвіка.

Згідно архівних документів 1748 р. Адам Суходольський та його дружина Пруденція з Більських пожертвували

МАРКВАРТ Георгій Йосиф / Георг Йозеф / Єжи Юзеф (MARQUART Georg Joseph)
Вівтар св. Рози костелу св. Марії Магдалини кляштору львівських оо. Домініканців, 1744 р. Світлина О. Яковини

3 000 флоринів на виготовлення головного вітаря для кляшторного костелу оо. Бернардинів у Радечниці (Замойська ординація).

Для виготовлення головного вітаря запрошено скульптора Георгія Маркварта ex civitatis Leopoliensis. Згідно абрису, вітар був двох ярусний, в якому розміщувались фігури св. Яна Капістрана, св. Бернарда зі Сієни, св. Бонавентури та блаженного Симона з Липниці.

Мистецтвознавець Агнеса Шикіула-Жигавська вважає, що Георг Йозеф Маркварт виготовив центральний вітар у радечницькому костелі оо. Бернардинів, а його скульптури збереглися до нашого часу.*

Помер Георг Йозеф Маркварт у Львові 1748 р., залишивши трьох малолітніх дітей.**

Примітки

* Доля творів Георга Йозефа Маркварта із головного вітаря костелу оо. Бернардинів з Радечниць така: 1866 р. російська влада закрила кляштор оо. Бернардинів і передала його місцевій греко-католицькій громаді. Однак цінні предмети, зокрема вітар, були перенесені до парохіяльного костелу в Лабунях.

Пожежа 31 липня 1896 р. у Лабунях сильно пошкодила костел, зокрема вітар, і його вирішили замінити на новий. Мистецтвознавець, зокрема Агнеса Шикіула-Жигавська, вважають, що вогонь не знищив скульптур Георга Йозефа Маркварта, і вони були вмонтовані у новий вітар. Згодом фігура св. Бернарда зі Сієни попала в Замойський музей.

У грудні 2007 р. було виявлено фігури св. Яна Капістрана та св. Бонавентури, які збереглися після пожежі, у парохіяльному будинку в Лабунях. На основі стилістичного аналізу мистецтвознавець вважає, що скульптури походять із головного вітаря радечницького костелу оо. Бернардинів і виконані скульптором Георгом Йозефом Марквартом. (Автор в'язний мистецтвознавець, доктору гуманітарних наук, редактору журналу «Zamojski Kwartalnik Kulturalny» Агнесі Шикіулі-Жигавській за наданий матеріал щодо знаходження ймовірних скульптур Георга Йозефа Маркварта у Радечниці).

** Після смерті скульптора Георга Йозефа Маркварта 1748 р., його дружина Гертруда Барбара Пановська 24.06.1749 року вийшла заміж за скульптора Миколу Оброцького. 17.01.1750 року, будучи при смерті, складала заповіт, де, зокрема, своїм дітям-сиротам заповіла будинок Марквартів та назначила їхніх опікунів – львівських скульпторів Себастьяна Фесінгера (хрещеного батька) та Міхаеля Вюрцера.

Література

Центральний державний історичний архів України, м. Львів, ф. 52, оп. 2, спр. 578, с. 333; ф. 52, оп. 2, спр. 579, с. 86; ф. 52, оп. 2, спр. 580, с. 285, 289, 290; Гембарович М. Скульптура та різьблення / М. Т. Гембарович // Історія українського мистецтва: у 6 т. – К. : УРЕ, 1968. – Т. 3 : Мистецтво другої половини XVII–XVIII ст. – С. 133; Шенгера Б. Жовківська скульптура в контексті італійського барокко / Борис Шенгера. – К., 1995. – С. [8]; Шенгера Б. Щодо питання оформлення інтер'єру львівського костельу св. апостола Андрія / Борис Шенгера // Львівська галерея мистецтв : дослідження і матеріали : науковий збірник. – Львів, 2007. – Вип. 1. – С. 62–69; Шенгера Б. Проблеми будівництва і зміни оформлення інтер'єрів львівських домініканських костелів Божого Тіла та св. Марії Магдалини у 1740–1760-х роках / Борис Шенгера // Львівська галерея мистецтв : дослідження і матеріали : науковий збірник. – Львів, 2012. – Вип. 3 : 2010–2011. – С. 44–57; Hornung Z. Ze studyów nad rzeźbą polską XVIII w. Mistrz figur z kościoła оо. Dominikanów we Lwowie / Hornung Z. // Sprawozdania Towarzystwa Naukowego we Lwowie. – 1931. – R. 11, z. 1. – S. 4–6; Osiński M. Zamek w Żółkwi / Marjan Osiński. – Lwów, 1933. – S. 130, 131; Hornung Z. Pierwsi rzeźbiarze lwowscy z okresu rokoka / Zbigniew Hornung // Ziemia Czerwieńska. – 1936. – R. 3, z. 1. – S. 5, 7, 8, 15–23; Hornung Z. Antoni Osiński najwybitniejszy rzeźbiarz lwowski XVIII stulecia / Zbigniew Hornung. – Warszawa ; Lwów, 1937. – S. 10–12, 67; Mańkowski T. Lwowska rzeźba rokokowa / Tadeusz Mańkowski. – Lwów, 1937. – S. 14, 55, 56, 136, 151, 157, 158; Hornung Z. Na śladach działalności artystów francuskich w Polsce / Zbigniew Hornung. – Teka Komisji Historii Sztuki. – Toruń, 1959. – T. 1. – S. 272; Chrościcki J. A. Pompa Funebri : z dziejów kultury staropolskiej / Juliusz A. Chrościcki. – Warszawa, 1974. – S. 103, 194, 210,

294; Hornung Z. *Majster Pinsel snycerz. Karta z dziejów polskiej rzeźby rokokowej* / Zbigniew Hornung. – Wrocław, 1976. – S. 5, 7, 17, 18, 20, 23, 36, 90; Prószyńska Z. *Markwart (Marquard) Jerzy Józef* / Z. Prószyńska // *Słownik artystów polskich i obcych w Polsce działających (zmarłych przed 1966 r.) : malarze, rzeźbiarze, graficy*. – Warszawa, 1993. – T. 5. – S. 382; Petrus J. T. *Kościół parafialny p.w. Św. Wawrzyńca Męczennika* / Jerzy T. Petrus // *Kościoly i klasztory rzymskokatolickie dawnego województwa ruskiego*. – Kraków, 1994. – T. 2 : *Kościoly i klasztory Żółkwi*. – S. 27, 63. – (Materiały do dziejów sztuki sakralnej na ziemiach wschodnich dawnej Rzeczypospolitej / red. Jan K. Ostrowski ; cz. 1); Hornung Z. *Jan de Witte architekt kościoła Dominikanów we Lwowie* / Zbigniew Hornung / red. J. Kowalczyk. – Warszawa, 1995. – S. 66, 77, 88; Żygulski Z. *Castrum Doloris czyli Zamek Boleściwy. O polskim obyczaju pogrzebowym na podstawie opracowania lwowskiego historyka sztuki Borysa Szengera / Prof. Dr. hab. Zdzisław Żygulski – jun.* // *Jan III Sobieski. Castrum Doloris 1696–1996: [kat. wyst.]*. – [Radom, Białystok, 1996]. – S. 36–37, przyp. 8; Sito J. *Thomas Hutter (1696–1745). Rzeźbiarz późnego baroku* / Jakub Sito. – Warszawa ; Przemyśl – 2001. – S. 203; Szykuła-Żygawska A. *O odnalezionych rzeźbach Jerzego Markwardta* / Agnieszka Szykuła-Żygawska // *Roczniki Humanistyczne KUL*. 2008–2009. – T. 56–57, zes. 4. – S. 268–271; Szykuła-Żygawska A. *Od Karola Burzyńskiego do Michała Wurtzera młodszego* / Agnieszka Szykuła-Żygawska // *Warsztat rzeźbiarski 2. poł. XVIII wieku w Ordynacji Zamojskiej*. – Lublin ; Zamość : Wydawnictwo Werset, 2012. – S. 23, 54; Dworzak A. *Lwowskie środowisko artystyczne w XVIII wieku w świetle ksiąg metrykalnych i sądowych* / Agata Dworzak // *Materiały do dziejów kultury i sztuki XVII i XVIII wieku*. – Kraków, 2018. – T. 8. – S. 31–34.

МАРКВАРТ Іван / Ян / Йоган (MARQUART Jan)

Іван Маркварт (*1717–†26.11.1777), скульптор, очевидно брат львівського скульптора Георга Йозефа Маркварта. 4.10.1744 р. скульптор Ян Маркварт одружився з Маріанною Паласкевичівною в присутності жовніра Йогана Фока та Мартіна Фрідріха. 2.06.1746 р. у скульптора Яна Маркварта та його дружини Маріанни народився син Антоній, якого до хреста тримали скульптор Себастьян Фесінгер та Гертруда Барбара Маркварт (Марквартова).

Пініше у Яна Маркварта та Маріанни народились діти: Анна (18.05.1749), Франциска (4.10.1750), Станіслав Костка (18.11.1752), Антоній (13.06.1755), Захарій (7.09.1759).

На початку листопада 1774 р. скульптор Мацей Полейовський виїхав із Заслава до Львова, не виконавши повністю угоди, зокрема не виготовив лав до монашого хору в костелі оо. Бернардинів м. Заслава. Завершити роботу доручили скульптору Маркварту. До травня 1775 р. Маркварт виготовив лави [stallum] до монашого хору та пульт. Всі сницарські роботи припинено 25.05.1775 р. у зв'язку з урочистостями, які проводились в костелі.

У червні 1775 р., у Городищі, скульптору Маркварту заславські оо. Бернардини замовили Розп'яття за 5 угорських золотих для віттарика, що знаходився у хорі за великим віттарем. У монастирській хроніці підтверджено, що Маркварт привіз до монастиря два Розп'яття, але одне було вирізьблене незграбно, як зауважив писар монастирської хроніки.

У грудні 1775 р. сницар Маркварт для заславських оо. Бернардинів виконав абриси до конфесіоналів і виготовив їх до червня 1776 р.

Скульптор Ян Маркварт помер у Львові 26.11.1777 р. у 60 літ і був похоронений у львівському костелі оо. Францисканців.

Література

Betlej A. Kościół oo. Bernardynów w Zaslaviu : źródła archiwalne do dziejów wystroju późnobarokowego / Andrzej Betlej. – Biuletyn Historii Sztuki. – 1995. – R. 57, nr 3/4. – S. 357–358; Dworzak A. Lwowskie środowisko artystyczne w XVIII wieku w świetle ksiąg metrykalnych i sądowych / Agata Dworzak // Materiały do dziejów kultury i sztuki XVII i XVIII wieku. – Kraków, 2018. – T. 8. – S. 69, 308, 309.

МИХАЙЛО сницар (MICHAELE snycerz)

Михайло сницар згаданий у бучацьких метрикальних книгах 1752 р.

1.10.1752 р. священник Адалберт Собеський у бучацькому парохіяльному костелі при вівтарі св. Тадея благословив шлюб між Андрієм Магушем та Маріанною Змудзянкою. Присутні при таїнстві шлюбу були Михайло, сницар, та Стефан Горбачек.

Література

Archiwum Główne Akt Dawnych w Warszawie, Księgi metrykalne parafii wyznania rzymskokatolickiego z terenu archidiecezji lwowskiej, parafia Buczaczy, śluby 1710–1777, sygn. 128, s. 109; Александрович В. Образотворче мистецтво. Скульптура / Володимир Александрович // Історія українського мистецтва : у 5 т. – К., 2011. – Т. 3. – С. 414; Ostrowski J. K. Jan Jerzy Pinsel – zamiast biografii / Jan K. Ostrowski // Sztuka Kresów Wschodnich : materiały sesji naukowej / red. Jan K. Ostrowski. – Kraków, 1996. – Т. 2. – S. 368, przyp. 47.

МІСЄВИЧ Іван / Ян
(MISIEWICZ Jan)

Іван Місевич, скульптор. 1748 р. у судовій справі зазначено, що скульптори Ян Місевич та Юзеф Ліска вчинили бійку між собою.

Література

Александрович В. Образотворче мистецтво. Скульптура / Володимир Александрович // Історія українського мистецтва : у 5 т. – К., 2011. – Т. 3. – С. 410; Dworzak A. Lwowskie środowisko artystyczne w XVIII wieku w świetle ksiąg metrykalnych i sądowych / Agata Dworzak // Materiały do dziejów kultury i sztuki XVII i XVIII wieku. – Kraków, 2018. – Т. 8. – S. 115.

НОВІЦЬКИЙ Антоній / Антоні (NOWICKI Antonius)

Антоній Новіцький у документах записаний мозаїстом, що тривалий час проживав у Олеську.

7.02.1724 р. вікарій олеського парохіяльного костелу Юзеф Мордеховський охрестив Матвія, сина Себастіана Миколайчика та Софії, законного подружжя. До святої купелі тримали Михайло Воробець та Теодора Дмитрів, в присутності Антонія Новіцького та Ґертруди Семенової.

Тоді ж 7.02.1724 р. вікарій олеського парохіяльного костелу Юзеф Мордеховський охрестив Агнесу, доньку Лаврентія Павликовського та Сюзанни, законного подружжя. До святої купелі тримали Антоній Новіцький та Анна Хмара (Хмарова).

10.02.1724 р. вікарій Юзеф Мордеховський у олеському парохіяльному костелі благословив шлюб між Антонієм Новіцьким та Маріанною Попейко. Свідками шлюбу були Христофор Бонус та Іоан (Іван) Попейко.

28.02.1724 р. вікарій Юзеф Мордеховський охрестив у олеському парохіяльному костелі незаконнонародженого Матвія, сина Маріанни. За хресних батьків були Антоній Новіцький, Анна Юревич (Юревичова), Станіслав Ставицький та Єлена Дмитро (Дмитрова).

21.09.1724 р. вікарій Юзеф Мордеховський охрестив у олеському парохіяльному костелі незаконнонароджену Розалію, доньку Маріанни, хрещеними батьками якої були Агнеса Змійовська та Антоній Новіцький, Антоній Урбанович та Маріанна Пайончек (Пайончкова).

2.12.1725 р. священник Корнелій Мартиновський у олеському парохіяльному костелі охрестив Андрія, сина Антонія Новіцького та Маріанни, законного подружжя. До святої купелі тримали Вацлав Вілла та Магдалина Байонська.

29.02.1726 р. в олеському парохіяльному костелі священник Корнелій Мартиновський охрестив Себастіана, сина Станіслава Тарського, органіста олеського костелу та Анни, законного подружжя. До святої купелі тримали Антоній Новіцький та Катерина Сондецька.

10.11.1726 р. в олеському парохіяльному костелі священник Антоній Рожинський охрестив Марціна, сина Антонія та Маріанни Новіцьких, законного подружжя. До святої купелі тримали Станіслав Ставицький та Анна Баворович (Баворовичова).

7.07.1729 р. суфраган київський Адальберт Васевич в присутності Адальберта Клосовського, вікарія олеського парохіяльного костелу, благословив шлюб між Симоном Вольським та Регіною Левацанкою. При таїнстві шлюбу були присутні Іоан (Іван) Попейко – грецького обряду та Антоній Новіцький – римського обряду.

20.11.1729 р. пробощ, капелан олеського парохіяльного костелу Антоній Мошинський благословив шлюб між Михайлом Григовським та Маріанною Поліковською, в присутності Іллі Токарчука, Григорія Бучинського, Антонія та Маріанни Новіцьких.

21.02.1735 р. вікарій олеського парохіяльного костелу Антоній Грибовський охрестив Юзефа, сина Антонія та Маріанни Новіцьких, законного подружжя. До святої купелі тримали Григорій Бучинський та Анастасія, Яків Павук та Анна Рудніцька.

28.08.1735 р. Антоній Новіцький був за хрещеного у Маріанни, доньки Якова та Маріанни Павуків.

7.07.1738 р. капелан та суфраган київський Адальберт Васевич в олеському парохіяльному костелі благословив шлюб між Симоном Вольським та Регіною Левацанкою. При таїнстві шлюбу були присутні Іоан (Іван) Попейко –

грецького обряду та Антоній Новіцький – римського обряду.

26.10.1738 р. комендарій олеського парохіяльного костелу Симон Дроздовський благословив шлюб між Симоном Шафранським та Анною Маціохівною. При тайнстві шлюбу були присутні Антоній Новіцький та Маріанна Шелінг (Шелінгова).

У грудні 1738 р. вікарій олеського парохіяльного костелу Адальберт Клосовський охрестив Тому Миколу, сина Антонія та Маріанни Новіцьких, законного подружжя. До святої купелі тримали Ігнатій Юзеф Шаторський, олеський вікарій, та Маріанна, Михайло Пщеконський та Маріанна Леблас (Лебласова).

1.09.1739 р. вікарій олеського парохіяльного костелу Адальберт Клосовський благословив шлюб між Францішеком Венглейським та Маріанною Рожанською. При тайнстві шлюбу були присутні Антоній Новіцький та Стефан Хадзецький.

2.09.1742 р. вікарій олеського парохіяльного костелу Францішек Матушевський охрестив Юзефа Францішека, сина Антонія Новіцького та Маріанни, законного подружжя. До святої купелі тримали славетний Леблас та Маріанна, його дружина.

1.11.1742 р. вікарій олеського парохіяльного костелу Антоній Шатовський благословив шлюб між Казимиром Рожавським та Антонією Кожівною. При тайнстві шлюбу були присутні Антоній Новіцький та Анна Соколовська.

18.07.1745 р. комендарій олеського парохіяльного костелу Францішек Матушевський охрестив Лаврентія, сина Антонія Новіцького та Маріанни, законного подружжя. До святої купелі тримали Михайло Салуцький та Агнеса Громадська, в присутності Адальберта Громадського та Маріанни Салуцької.

18.02.1747 р. отець Стефан Жуковський, парох олеської греко-католицької церкви, в олеському парохіяльному костелі благословив шлюб між Адальбертом Танером, художником, та Анною Грановською, вдовою, греко-католичкою. При тайнстві шлюбу були присутні Іоан (Іван) Попейко та Антоній Новіцький.

16.02.1749 р. вікарій олеського парохіяльного костелу Михайло Салуцький благословив шлюб між Якубом Гонгальським та Ядвігою Котовською. При тайнстві шлюбу були присутні Юзеф Гонгальський та Антоній Новіцький.

10.11.1751 р. о. Григорій Вишньовський, парох Святомиколаївської церкви в Олеську, поснадав церковним благословенням шлюб Григорія Болахівського, дидаскала олеської Святоуспенської церкви, з Теодозією, донькою Прокопа Маляра. За свідків були Василь Перожок та Антоній Новіцький.

6.10.1754 р. вікарій олеського парохіяльного костелу Александр Страух охрестив Францішека, сина Станіслава та Катерини Сеньків, законного подружжя. До святої купелі тримали Юзеф Горчинський та Маріанна Варвар (Варварівна), в присутності Антонія Новіцького та Софії Оклейської.

7.09.1755 р. Антоній Новіцький, мозаїст, житель Олеська, уклав у Тартакові угоду з Францішеком Салезієм Потоцьким на виконання мозаїчних робіт у його Христинопільському палаці. За угодою він зобов'язався виконати мозаїчну підлогу і буазері в залі та алькові згідно абрису, який йому вручив особисто замовник. До цього контракту Францішек Салезій Потоцький зобов'язався виділити Антонію Новіцькому помічника, гіпс, дрова для випалення гіпсу та 12 ліктів полотна.

31.01.1765 прізвище майстра Новіцького згадано у метриці похоронів олеського парохіяльного костелу, коли ховали його сина, який прожив 14 днів. Імені дружини в метричному записі немає.

У видатках на костельну фабрику львівської римо-католицької катедрі мозаїст Антоній Новіцький записаний від 1.10.1774 до 26.08.1776 р. Йому регулярно, щомісяця, виплачували 50–100 золотих за мозаїчну роботу біля вівтарів.

Література

Національний музей імені [митрополита] Андрея Шептицького у Львові, відділ рукописної та стародрукованої книги. Рк. 592. – С. 3 зворот; Archiwum Główne Akt Dawnych w Warszawie (далі – AGAD), zesp. 300/II, Księgi metrykalne parafii wyznania rzymskokatolickiego z archidiecezji lwowskiej. Parafia Olesko, chrzty, śluby, zgony, 1717–1749, sygn. 1031, s. 4, 27, 28, 30, 36, 43, 44; AGAD, zesp. 300/II, Księgi metrykalne parafii wyznania rzymskokatolickiego z archidiecezji lwowskiej.

Parafia Olesko, chrzty, 1693–1772, sygn. 1013, s. 123, 145, 162; AGAD w Warszawie, zesp. 300/II, Księgi metrykalne parafii wyznania rzymskokatolickiego z archidiecezji lwowskiej. Parafia Olesko, chrzty, 1718–1736, sygn. 1014, s. 9, 10, 13, 14, 27, 28, 64; Александрович В. Контракты на малярські та мозаїчні роботи у Христинополі (Червонограді) з третьої чверті XVIII ст. / Володимир Александрович // Буття в мистецтві : збірник наукових праць і матеріалів на пошану Степана Костюка з нагоди 80-річчя. – Львів, 2007. – С. 56–61; Bostel F. Przyczynek do dziejów restauracji katedry lwowskiej w XVIII w. / Ferdynand Bostel // Sprawozdania Komisji do Badania Historii Sztuki w Polsce. – 1905. – T. 7, z. 4. – S. 609–614; Nestorow D. Nowe wiadomości dotyczące wyposażenia wewnątrz pałacu w Krystynopolu w świetle nieznanego inwentarza z roku 1775 / Dagny Nestorow // Modus. Prace z Historii Sztuki. – Kraków, 2014. – R. 14. – S. 139–140; Słownik artystów, rzemieślników etc. // Kościoły i klasztory rzymskokatolickie dawnego województwa ruskiego. – Kraków, 2015. – T. 23. – S. 211. – (Materiały do dziejów sztuki sakralnej na ziemiach wschodnich dawnej Rzeczypospolitej ; cz. 1).

ОБРОЦЬКИЙ Микола / Міколай (OBROCKI Mikołaj)

Микола Оброцький, львівський скульптор, брат Яна Оброцького. 24.06.1749 р. Микола Оброцький одружився з Гертрудою Барбарою Пановською, вдовою скульптора Георга Йозефа Маркварта. Свідками при тайнстві шлюбу були Францішек Лесецький, гончар Григорій Івановський та скульптор Георг Міхаель Вюрцер.

У своєму тестаменті 17.01.1750 року вона заповіла Миколі Оброцькому майстерню, інструменти скульптора, моделі. Натомість гравюри, фахову літературу він міг використовувати лише до повноліття її сина Маркварта – Яна Михайла. Опікунами дітей-сиріт вона призначила не чоловіка Миколу Оброцького, а львівських скульпторів Себастьяна Фесінгера та Михайла Вюрцера. 3.08.1750 р. Микола Оброцький, у суді, при опікунах дітей скульптора Маркварта засвідчив, що взяв усе, що йому заповіла його дружина. Сторони підписали документ, що не мають одна до одної домагань.

Повторно скульптор одружився 10.02.1756 р. з Розалією Бялецькою, (1741–18.02.1777) в присутності скульпторів Себастьяна Фесінгера, Томи Фершера та Станіслава Шадковського.

21.09. 1760 р. у подружжя Миколи та Розалії Оброцьких народилась донька Текля. До хреста тримали коваль Йоган Глас та Тереза Фесінгер (Фесінгерова), дружина скульптора Себастьяна Фесінгера.

30.08.1763 р. – син Ян, якого до хреста тримали Джузеппе Тамбуріно та Тереза Фесінгер (Фесінгерова), дружина скульптора Себастьяна Фесінгера.

28.09.1765 р. – донька Тереза, яку до хреста тримали годинникар Йоган Гакель та Йоанна Бем (Бемова).

22.11.1769 р. – донька Цецилія Катерина, хрещеними батьками якої були маляр Антоній Павло Пйотровський та Анна Строїнська, дружина маляра Марціна Строїнського.

21.09.1771 р. – донька Маріанна Барбара, хрещеними батьками якої були Войцех Бем та Розалія Райхенберг (Райхенбергова).

23.02.1773 року скульптор записаний у документах разом із своєю дружиною Розалією, де йшлося про спадок по Регіні з Вербицьких Бялецькій.

Розалія Оброцька, друга дружина скульптора Миколи Оброцького померла 18.02.1777 р. у віці 36 років і похоронена у львівській римо-католицькій катедрі.

У 1779–1782-х рр. Микола Оброцький значився у списку скульпторів, які судились з Мацеєм Полейовським за гроші, витрачені на придбання королівського привілею для львівських скульпторів.

Згідно заповіту столяра Юзефа Бочарського від 5.05.1781 р. скульптор Микола Оброцький йому заборгував 100 золотих за Миколаївську роботу*.

Наприкінці життя скульптор мав фінансові клопоти. 24.11.1778 р. Хаїм Гершкович вимагав через суд від Миколи Оброцького повернення боргу від 1773 і 1777-х рр. Не маючи змоги повернути борг, скульптор звернувся за допомогою до брата Яна Оброцького. 1780 р. Ян Оброцький взяв на себе борг брата Миколи – 300 золотих, які він позичив 8.09.1771 р. у Марціна та Анни Строїнських. 20.06.1780 р. Франціск Фершер подав до суду скаргу від імені Строїнських про те, що Ян Оброцький повинен заплатити борг 300 золотих від 8.09.1771 р. та 187 золотих від 1780 р., тому що ті гроші були зароблені скульптором Миколою у брата Яна Оброцького.

Примітки

* Дослідники не дійшли згоди щодо терміну «Миколаївська робота». Одні вважають, що це робота, виконана майстром у м. Миколаїв на Львівщині, другі вважають, що це робота, виконана в одному з львівських храмів із титулярною назвою св. Миколая.

Література

Львівський державний історичний архів України, м. Львів, ф. 52, оп. 2, спр. 580, с. 283, 285, 291; Mańkowski T. Lwowska rzeźba rokokowa / Tadeusz Mańkowski. – Lwów, 1937. – S. 172; Hornung Z. Majster Pinsel snycerz. Karta z dziejów polskiej rzeźby rokokowej / Zbigniew Hornung. – Wrocław, 1976. – S. 18, 19; Dworzak A. Lwowskie środowisko artystyczne w XVIII wieku w świetle ksiąg metrykalnych i sądowych / Agata Dworzak // Materiały do dziejów kultury i sztuki XVII i XVIII wieku. – Kraków, 2018. – T. 8. – S. 76 349–350.

ОБРОЦЬКИЙ Іван / Ян (OBROCKI Jan)

Іван Оброцький, львівський скульптор, творчість якого повністю припадає на другу половину XVIII ст. Майстер працював у дереві, камені, оволодів технікою стукко (stucco).

Перша згадка про скульптора відноситься до 3.09.1756 р. та 31.10.1757 р., де брати Оброцькі, Ян та Микола, з деякими львівськими скульпторами записані у документах про митців, що не належали до міських цехів м. Львова. Дружиною скульптора була Маріанна Рогачевська. У подружжя Оброцьких народились діти:

19.07.1763 р. Маґдаліна, хрещеними батьками якої були скульптор Себастьян Фесінгер та Барбара Полейовська, дружина скульптора Мацея Полейовського;

22.06.1764 р. Ян, хрещеними батьками якого були скульптор Антоній Штіль та Розалія Камінська;

13.12.1765 р. Тома, якого до хреста тримали маляр Станіслав Строїнський та його дружина Анна;

16.05.1767 р. Софія, яку до хреста тримали маляр Матвій (Матіас) Міллер та Анна Строїнська;

26.07.1768 р. Якуб Ігнатій, якого до хреста тримали скульптор Мацей Полейовський та Катерина Ісайська de domo Полейовська;

30.08.1769 р. Роза Текля, яку до хреста тримали маляр Марцін Строїнський та Аґата Строїнська, дружина маляра Станіслава Строїнського;

12.04.1771 р. Леон Ян, якого до хреста тримали маляр Юзеф Хойніцький та Софія Пйотровська, дружина маляра Антонія Павла Пйотровського;

16.01.1773 р. Фелікс Себастьян, хрещеними батьками якого були Станіслав Грос та Констанція Хойніцька, дружина маляра Юзефа Хойніцького;

16.11.1775 р. Марцін, якого до хреста тримали маляр Марцін Строїнський та Антонелла Фесінгер (Фесінгерова) дружина архітектора Клеменса Ксаверія Фесінгера.

7.04.1781 р. Францішка Тереза, хрещеними батьками якої були Франциск Йосиф Вегеро та Тереза Бандровська. Францішка Тереза померла 8.04.1782 р.

У 1762–1767-х рр. скульптор утримував три ділянки ґрунту на території юридики Всіх Святих у Львові. У 1768–1784-х рр. проживав на території юридики сс. Бенедектинок на Краківському передмісті.

7.04.1764 р. Ян Оброцький з деякими львівськими скульпторами отримав право носити шаблю або шпаґу, що символічно прирівняло його до шляхти Речі Посполитої і звільнило, як скульптора, з-під юрисдикції міських цехів. Був створений прецедент офіційного визнання скульптора, як митця вищого вишколу і утвердження кращого становища у суспільній ієрархії.

22.01.1771 р. прізвище скульптора згадувалось серед митців, від яких міський уряд вимагав вступити до цеху мулярів.

11.02.1771 р. прізвище скульптора згадувалось серед митців, яким міський уряд ставив у вину зловживання міським правом.

4.01.1777 р. священник собору св. Юра Петро Білянський подав до суду скаргу на львівських скульпторів Яна Оброцького, Симона Стажевського, Мацея Полейовського, Яна Щуровського та Лазаря Паславського за недотримання і невиконання угоди від 7.01.1771 р. У суді він вимагав від скульпторів повернення 1 000 золотих, тому що вони не виконали замовлення. Суд, розглянувши справу, вирішив накласти арешт на майно Яна Оброцького та Симона Стажевського і зобов'язав їх виплатити 1 000 золотих.

23.07.1779 р. Ян Оброцький та Симон Стажевський подали до суду скаргу на скульптора Мацея Полейовського. Йшлося про повернення 1 000 флоринів із суми 2 000 флоринів, які були зібрані скульпторами Симоном Стажевським, Іваном Щуровським, Лазарем Паславським, Стефаном Костецьким, Адаальбертом Бінем, Миколою та Яном Оброцькими, Яном Крушинським та Михайлом Філевичем 22.01.1771 р., коли вони добивалися отримання королівського привілею на вільне виконання праці скульпторів. 7.11.1782 р. до суду від них поступила аналогічна скарга. Однак у суді 12.12.1782 р. Мацей Полейовський заявив, що з 1781 р. він не працював скульптором, до ніякого братства не належав і жодного дозволу збирати гроші для вироблення привілею не давав.

30.04.1783 р. дружина Яна Оброцького Маріанна засвідчила у війтівському суді, що від своїх батьків отримала посаг – майно та будинок на краківському передмісті. Але її чоловік має багато боргів, майно марнує, нищить її посаг, тому вона хоче через суд відділити своє майно від майна чоловіка.

2.09.1785 р. скульптор продав свій будинок, що знаходився на території юридики Всіх Святих.

Як митець, Ян Оброцький записаний у документах 20.12.1765 р. Тоді він оздобив технікою стукко три каміни у львівському палаці князів Любомирських на площі Ринок, за що отримав 144 золотих.

22.02.1766 р. у львівському монастирі оо. Бернардинів майстер куншту сницарського Ян Оброцький уклав угоду з настоятелем заславського монастиря оо. Бернардинів на виготовлення об'ємної скульптури до *Castrum doloris* для похорону серця княжної Анни з Сангушків Яблоновської. До катафалка скульптор мав виготовити 4 фігури кардинальних християнських чеснот, 4 сидячих особи на імпостах. Решта скульптур мали уособлювати різні чесноти та символи. Для катафалку треба було виготовити 24 скульптури і закінчити роботу до Зелених Свят 1766 р. за 60 червоних золотих. Підписавши угоду, сницар отримав завдатку 30 червоних золотих. *Castrum doloris* виставили 18.6.1766 р. у костелі оо. Бернардинів м. Заслава (сьогодні Ізяслав).

У 1769–1780-х рр. майстер працював над оформленням інтер'єру римо-католицької катедрі у Львові, за що отримав 10 726 золотих. Там же він виготовив об'ємні фігури до вітарів Св. Трійці та Преображення Господнього у 1776 р., взявши на себе зобов'язання скульптора Мацея Полейовського від 21.06.1773 року.

22.05.1772 р. Ян Оброцький уклав угоду з префектами фабрики римо-католицької катедрі на виготовлення різних сницарських та штукаторських робіт в шести бічних каплицях катедрі, зокрема доробити 5 Геніїв з дерева, які повинні бути подібними до Геніїв, що знаходяться у каплиці Вишневецьких (Святих Дарів). Технікою *stucco* скульптор мав виконати ангелів, серафимів, ліпнину за 70 червоних золотих.

Близько 1779 р. Ян Оброцький, у Львові, разом із столярем Ігнатом Бурачинським виготовив об'ємну скульптуру для головного вітваря та амвон до костелу св. Станіслава м. Буська. Однак, у квитанції на отримання грошей Ігнатом Бурачинським від 22.02.1779 р. йдеться про те, що столяр отримав гроші за роботу, яку йому призначив п. Оброцький при великих капітелях у всьому костелі, за чотири капітели, що він доробив, а також на всю різьбу до великого вітваря, для чого було укладено особливий контракт. [Бурачинський] зобов'язувався різьбу відвезти назад до Буська, там її поклеїти та віддати п. Кісловському.

1782 р. Ян Скольський [колишній челядник скульптора Івана Щуровського] подав до суду скаргу на скульптора Яна Оброцького щодо повернення йому 3 червоних золотих, подавши розписку від 6.07.1781 р. та 136 золотих за розпискою від 26.08.1778 р. Друга розписка була написана в присутності скульптора Ігнатія Бурачинського (Бурачинського).

У тестаменті столяра Юзефа Бочарського від 5.06.1781 р. записано: «...що п. Оброцький [Ян] винен столяреві 451 золотих за роботу тернопільську, бучацьку та катедральну». Щодо скульптур, які деякі дослідники приписують Яну Оброцькому у парохіяльному костелі с. Кукульники, то на даний час немає архівних документів, які б підтвердили цю атрибуцію, а робити стилістичний аналіз скульптури семи вітарів та амвону за неякісними світлинами 1930-х рр. – не видається можливим.

Оскільки скульптор Францішек Оленський не закінчив виготовлення амвона згідно угоди від 1.02.1791 р., то 4.09.1792 р. скульптор Ян Оброцький уклав угоду з каноніком Юзефом Зелінським на завершення амвона у римо-католицькій катедрі за 20 червоних золотих. Угоду потрібно було виконати протягом 8 тижнів.

ОБРОЦЬКИЙ Іван / Ян (OBROCKI Jan)

Св. Яків, 1778 ? . Вітгар Преображення Господнього. Львівська римо-католицька катедрa. Світлини О. Яковини

ОБРОЦЬКИЙ Іван / Ян (OBROCKI Jan)

Св. Петро, 1778 ? . Вівтар Преображення Господнього. Львівська римо-католицька катедрa. Світлина О. Яковини

3.06.1792 р. архітектор Клемент Ксаверій Фесінгер уклав угоду зі скульптором Яном Оброцьким на виготовлення кам'яних фігур св. Томи та св. Вікентія для прикрашення фасаду львівського костелу Божого Тіла оо. Домініканців. Скульптор виконав замовлення до кінця 1793 р.

10.08 та 26.09.1794 р. сницареві Оброцькому заплачено за виготовлення фігур ангелів (Геніїв) на фасад львівського костелу Божого Тіла оо. Домініканців.

Література

Гембарович М. Скульптура та різьблення / М. Т. Гембарович // Історія українського мистецтва: у 6 т. – К. : УРЕ, 1968. – Т. 3 : Мистецтво другої половини XVII–XVIII ст. – С. 136–140; Драган М. Українська декоративна різьба XVI–XVIII ст. / Михайло Драган. – К. : Наукова думка, 1970. – С. 154, 193; Возницький Б. Проблема інспірації у творчості Майстра Пінзеля та її вплив на львівську скульптуру другої половини XVIII ст. / Б. Г. Возницький // Українське барокко та європейський контекст. – К. : Наукова думка, 1991. – С. 113; Островський Я. Проблеми художньої майстерності у львівській скульптурі школи Майстра Пінзеля / Я. Островський // Українське барокко та європейський контекст. – К. : Наукова думка, 1991. – С. 152; Крвавич Д. Українська скульптура періоду рококо / Дмитро Крвавич // Записки Наукового товариства імені Шевченка. – Львів, 1998. – Т. 236 : Праці Комісії образотворчого та ужиткового мистецтва. – С. 152–153; Bostel F. Przyczynek do dziejów restauracji katedry lwowskiej w XVIII w. / Ferdynand Bostel // Sprawozdania Komisji do Badania Historii Sztuki w Polsce. – 1905. – Т. 7, з. 4. – С. 601, 606, 608–614; Jaworski F. O szarym Lwowie / Franciszek Jaworski. – Lwów, 1916. – S. 154, 156; Bochnak A. Ze studjów nad rzeźbą lwowską w epoce rokoka / Adam Bochnak. – Kraków, 1931. – S. 124; Mańkowski T. Przeistoczenie katedry za arcybiskupa Sierakowskiego i ówczesni rzeźbiarze lwowscy / Mańkowski Tadeusz // Sprawozdania Towarzystwa Naukowego we Lwowie. – 1935. – R. 15, z. 2. – S. 71–75; Hornung Z. Stanisław Stroiński 1719–1802 : zarys monograficzny ze szczególnym uwzględnieniem działalności artysty na polu malarstwa ściennego / Zbigniew Hornung // Prace Sekcji Historii Sztuki i Kultury Towarzystwa Naukowego we Lwowie. – 1935. – Т. 2, z. 5. – S. 146, 147, 148; Hornung Z. Pierwsi rzeźbiarze lwowscy z okresu rokoka / Zbigniew Hornung // Ziemia Czerwieńska. – 1936. – R. 3 ; z. 1. – S. 16, 17, 23–26, 324; Hornung Z. Antoni Osieński najwybitniejszy rzeźbiarz lwowski XVIII stulecia / Zbigniew Hornung. – Warszawa ; Lwów, 1937. – S. 37, 40, 48, 50, 51, 70, 71; Mańkowski T. Lwowska rzeźba rokokowa / Tadeusz Mańkowski. – Lwów, 1937. – S. 14, 15, 20, 31, 71, 115, 117, 121–127, 130–139, 141, 144, 153, 163, 165, 167–173; Estreicher K. Geneza pomnika Marii Amalii Mniszchowej w Dukli / Karol Estreicher // Dawna Sztuka. – 1938. – R. 1, z. 3. – S. 233–236; Materiały źródłowe do dziejów kultury i sztuki XVI–XVIII wieku / zebra. i oprac. Mieczysław Gębarowicz. – Wrocław, 1973; Hornung Z. Majster Pinsel snycerz. Karta z dziejów polskiej rzeźby rokokowej / Zbigniew Hornung. – Wrocław, 1976. – S. 18, 19, 23, 25, 29, 106, 107, 135, 136, 138–140, 142; Hornung Z. Obrocki Jan / Zbigniew Hornung // Polski Słownik Biograficzny. – Kraków, 1978. – Т. 23. – S. 464–466; Hornung Z. Główny ołtarz w kościele оо. Franciszkanów w Przemyślu i lwowski rzeźbiarz Jan Polejowski / Zbigniew Hornung // Teka konserwatorska. Polska południowo-wschodnia. – Rzeszów, 1985. – S. 80, 81, 90, 220; Hornung Z. Jan de Witte architekt kościoła Dominikanów we Lwowie / Zbigniew Hornung / red. J. Kowalczyk. – Warszawa, 1995. – S. 14, 95, 187–188; Smulikowska E. Rococo crucifixes of the Lwowian school. Problems of Authorship, Styl and Artistic Topography / Ewa Smulikowska // Studien zur europäischen Barock – und Rokokoskulptur / red. K. Kalinowski. – Poznań, 1985. – S. 217; Gębarowicz M. Prolegomena do dziejów lwowskiej rzeźby rokokowej / Mieczysław Gębarowicz // Artium Questiones. – Poznań, 1986. – Т. 3. – S. 12, 16, 20, 21, 29, 35; Ostrowski J. K. Polska rzeźba barokowa XVIII wieku. Przegląd problematyki i perspektywy badawcze // Biuletyn Historii Sztuki. – 1988. – R. 50, nr 4. – S. 327, 329; Ostrowski J. K. Die polnische Barockskulptur im 18. Jahrhundert. Probleme und Forschungsaufgaben / Jan K. Ostrowski // Zeitschrift für Kunstgeschichte. – 1989. – Bd. 52, H. 1. – S. 93, 104, 108–110; Ostrowski J. K. W kręgu mistrza Pinsla : w związku z wystawą w Olesku i we Lwowie / Jan K. Ostrowski // Folia Historiae Artium. – Kraków, 1990. – Т. 26. – S. 160; Betlej A. Kościół оо. Bernardynów w Zaslaviu : źródła archiwalne do dziejów wystroju późnobarokowego / Andrzej Betlej. – Biuletyn Historii Sztuki. – 1995. – R. 57, nr 3/4. – S. 353–363; Betlej A. Kościół parafalny w Kąkolnikach // Sztuka Kresów Wschodnich : materiały sesji naukowej / red. Jan K. Ostrowski. –

Kraków, 1996. – T. 2. – S. 213, 231; Prószyńska Z. Obrocki Jan / Z. Prószyńska, uzup. A. Betlej // Słownik artystów polskich i obcych w Polsce działających (zmarłych przed 1966 r.) : malarze, rzeźbiarze, graficy. – Warszawa, 1998. – T. 6. – S. 205–208; Wujcyk W. Wiadomości o życiu i twórczości Franciszka Olędzkiego / Wołodymyr S. Wujcyk // Sztuka Kresów Wschodnich: materiały sesji naukowej / red. Jan K. Ostrowski. – Kraków, 1998. – T. 3. – S. 281–294; Biernat M., Kurzej M., Ostrowski J. K. Kościół p.w. Bożego Ciała i klasztor oo. Dominikanów / Marcin Biernat, Michał Kurzej, Jan K. Ostrowski // Kościoły i klasztory rzymskokatolickie dawnego województwa ruskiego. – Kraków, 2012. – T. 20 : Kościoły i klasztory Lwowa z okresu przedrozbiorowego (2). – S. 207. – (Materiały do dziejów sztuki sakralnej na ziemiach wschodnich dawnej Rzeczypospolitej / red. Jan K. Ostrowski ; cz. I); Dworzak A. Lwowskie środowisko artystyczne w XVIII wieku w świetle ksiąg metrykalnych i sądowych / Agata Dworzak // Materiały do dziejów kultury i sztuki XVII i XVIII wieku. – Kraków, 2018. – T. 8. – S. 83–84.

ОЛЕНСЬКИЙ Франциск / Францішек (OLEŃSKI Franciszek)

Франциск Оленський, львівський скульптор, творчість якого припадає на останню чверть XVIII ст. Згаданий у архівних документах від 1771 р.

1773 р. Францішек Оленський одружився з Маріанною з Полянських, у першому шлюбі/ 1. v. Яремкевичовою, дружиною маляра Симона Яремкевича, у другому шлюбі/ 2. v. Крушановською, дружиною скульптора Яна Крушановського. 1780 р. скульптор отримав від тестя, ливарника Теодора Полянського, ґрунт і дворище на галицькому передмісті у Львові.

1789 р. Францішек Оленський записав половину мастку синові Юзефові, якого можна ідентифікувати як львівського скульптора Юзефа Оленського, який підписав угоду 4.10.1795 р. на виготовлення вівтаря св. Ігнатія в ярославському костелі. Контракт із невідомих причин не виконано.

12.02. 1780 р. скульптор Францішек Оленський та Гелена Кульчицька, дружина архітектора Францішека Ксаверія Кульчицького тримали до хреста Констанцію, доньку маляра Томи (Томаса) Гертнера та Анни.

У 1771 р. сницяр Крушановський уклав угоду з економом Зелінським на перебудову кам'яниці Жевуських у Львові (пл. Ринок, 3). Але оскільки під час виконання робіт сницяр Крушановський помер, то п. Зелінський за виконану роботу 1772–1773-х рр. розрахувався лише з Францішеком Оленським. Йому виплачено 200 золотих за фігури двох сатурів під балконом, голови яких покриті кирасами. За скульптуру Слави на верху фронтона – 216 золотих. За інші сницярські роботи – виготовлення кронштейнів, путті, орнаменту йому заплачено 800 золотих.

20.08.1773 р. Францішек Оленський із скульптором Михайлом Філевичем домагалися від львівського Ставропігійського братства виплати боргу – 163 золотих за роботу у львівській церкві Успіння Богородиці.

Від 14.06.1773 р. до 4.11.1779 р. скульптор час від часу виконував роботи у львівській римо-католицькій катедрі. Зокрема разом з Яном Оброцьким скульптори виготовили 4 вівтарі при пілонах, трон для єпископа та різну орнаментику.

11.04.1774 р. скульптор уклав угоду з наставником монастиря оо. Домініканців в Підкамені біля Бродів на виконання сницярського різьблення до структури органа в монастирському костелі за 78 червоних золотих.

1779 р. майстер у Львові працював над декорацією кам'яниці Констанції Бельської разом із скульптором Михайлом Стобанським. Роботами керував архітектор Францішек Кульчицький.

1780 р. Францішек Оленський разом зі скульпторами Мацеєм Полейовським та Василем Берниковичем, під керівництвом архітектора Францішека Ксаверія Кульчицького, працювали у Почаївській лаврі.

26.10.1780 р. скульптор уклав угоду на виготовлення дерев'яного вівтаря із скульптурами в колегіаті м. Замостя. Зараз цей вівтар, очевидно, знаходиться в парохіальному костелі Тарногорода, там же зберігається контракт на виготовлення цього вівтаря.

У 1786 р. скульптор подав до суду позов на львівське Ставропігійське братство щодо належної сплати боргу за виготовлення дзвону «Кирило» для львівської церкви Успіння Богородиці, який виготовив його тесть – на той час вже небіжчик Теодор Полянський.

7.04.1786 р. львівський скульптор Францішек Оленський подав до суду позов на Гелену, Кульчицьку у першому шлюбі [1-mo voto], Литвинович (Литвиновичову) у другому шлюбі [2-do], за те, що архітектор Ксаверій Кульчицький йому винен гроші за роботу при кам'яниці Більській від 13.09.1779 р. Свідками при цьому були Іоан (Ян) Соколовський та Антоній Маркварт, члени колегії 40 мужів.

1.02.1791 р. майстер куншту сницарського Францішек Оленський уклав угоду з каноніком Андрієм Філіпецьким на виготовлення амвона до львівської римо-католицької катедрі за 200 золотих, взявши завдатку 20 золотих. Роботу потрібно було завершити до Зелених Свят того ж року. Повністю амвона скульптор не закінчив, тому що одночасно виконував іншу роботу у львівському костелі Божого Тіла оо. Домініканців.

1.03.1792 р. львівський монастир оо. Домініканців уклав угоду з майстрами Францішеком Оленським та Йоганом Гельдацлем (майстром Йоганесом) на виконання відновлювальних робіт екстер'єру львівського костелу Божого Тіла оо. Домініканців. В угоді вказано, що майстрам на костельну фабрику виділено 24 000 золотих. Майстри повинні були фундаментально відновити або вимурувати фасад костелу згідно старої моделі та абрису з ганком над дверима, кам'яною балюстрадою, позолоченим келихом та вигідними сходами, а також відновити та побіліти ззовні весь костел.

Францішек Оленський та майстер Йоганес отримали 1.03. та 7.04.1792 р. 2 000 золотих. 5.05.1792 р. лише майстер Йоганес отримав на фабрику 300 золотих, підписавшись Johann Heldt. 10 травня Йоган Гельдацль отримав 343 золотих 16 грошів. Виплата грошей лише майстрові Йоганесу пояснюється тим, що скульптор Францішек Оленський помер. Клеменс Ксаверій Фесінгер замінив Францішека Оленського при відновлювальних роботах у львівському костелі Божого Тіла. Амвон у львівській римо-католицькій катедрі за новою угодою від 4.08.1792 р. мав завершити Ян Оброцький.

13.09.1792 р. капітула римо-католицької катедрі домагалась від спадкоємців покійного Францішека Оленського грошової компенсації за недотримання контракту щодо виготовлення амвону.

На основі матеріалів, які опублікував мистецтвознавець В. Вуйцик, можна стверджувати, що надгробні пам'ятники архієпископів Вацлава Ієроніма Сераковського та Фердинанда Кіцкого у каплиці Розп'яття Христа львівської римо-католицької катедрі виконав Францішек Оленський у співпраці зі скульпторами Петром Барницьким та Юзефом Дунчевським.

Література

Вуйцик В. Державний історико-архітектурний заповідник у Львові / В. С. Вуйцик. – Львів : Каменярь, 1979. – С. 19; Возницький Б. Францішек Оленський : каталог виставки / Борис Возницький. – Львів, 1995. – С. 3–31; Крвавич Д. Українська скульптура періоду рококо / Дмитро Крвавич // Записки Наукового товариства імені Шевченка. – Львів, 1998. – Т. 236 : Праці Комісії образотворчого та ужиткового мистецтва. – С. 150–152; Вуйцик В. З історії львівських кам'яниць. Площа Ринок, 3 / Володимир Вуйцик // Вибрані праці : до 70-річчя від дня народження / Володимир Вуйцик. – Львів, 2004. – С. 122–123. – (Вісник інституту «Укрзахідпроектреставрація»; чис. 14); Bostel F. Przyczynek do dziejów restauracji katedry lwowskiej w XVIII w. / Ferdynand Bostel // Sprawozdania Komisji do Badania Historii Sztuki w Polsce. – 1905. – Т. 7, zes. 4. – С. 602, 609–613; Hornung Z. Pierwsi rzeźbiarze lwowscy z okresu rokoka / Zbigniew Hornung // Ziemia Czerwieńska. – 1936. – R. 3; zes. 1. – С. 32; Hornung Z. Antoni Osieński najwybitniejszy rzeźbiarz lwowski XVIII stulecia / Zbigniew Hornung. – Warszawa; Lwów, 1937. – С. 37, 38, 50, 52, 71; Mańkowski T. Lwowska rzeźba rokokowa / Tadeusz Mańkowski. – Lwów, 1937. – С. 12, 38, 129, 130, 171, 173, 174; Dutkiewicz J. E. Fabryka cerkwi Wniebowzięcia N. M. P. w Poczajowie / Józef Edward Dutkiewicz // Dawna sztuka. – 1939. – R. 2, zes. 2. – С. 144; Hornung Z. Ołędzki (Ołęcki, Olenski, Oleński) Franciszek (ok. 1745–1792) / Zbigniew Hornung // Polski Słownik Biograficzny. – Wrocław; Warszawa; Kraków; Gdańsk, 1978. – Т. 23/4, zes. 99. – С. 792–793; Hornung Z. Majster Pinsel snycerz. Karta z dziejów polskiej rzeźby rokokowej / Zbigniew Hornung. – Wrocław, 1976. – С. 106, 107, 128, 136–140, 160; Hornung Z. Jan de Witte architekt kościoła Dominikanów we Lwowie / Zbigniew Hornung / red. J. Kowalczyk. – Warszawa, 1995. – С. 14, 95, 187–188; Gębarowicz M. Prolegomena do dziejów lwowskiej rzeźby rokokowej / Mieczysław Gębarowicz // Artium Questiones. – Poznań, 1986. – Т. 3. – С. 2, 7, 9; Wujcyk W. Wiadomości o życiu i twórczości Franciszka Ołędzkiego / Wołodymyr S. Wujcyk // Sztuka Kresów Wschodnich : materiały sesji naukowej / red. Jan K. Ostrowski. – Kraków, 1998. – Т. 3. – С. 281–294; Wujcyk W. Architekt lwowski Franciszek Ksawery Kulczycki (na podstawie badań archiwalnych) / Wołodymyr S. Wujcyk //

Sztuka Kresów Wschodnich : materiały sesji naukowej / red. Jan K. Ostrowski. – Kraków, 1998. – T. 3. – S. 159; Markiewicz A. Wokół kontraktów artystycznych dominikanów lwowskich w epoce nowożytnej (XVII–XVIII w.) / Anna Markiewicz // Modus. Prace z historii sztuki. – Kraków, 2014. – T. 14. – S. 177, 178; Dworzak A. Lwowskie środowisko artystyczne w XVIII wieku w świetle ksiąg metrykalnych i sądowych / Agata Dworzak // Materiały do dziejów kultury i sztuki XVII i XVIII wieku. – Kraków, 2018. – T. 8. – S. 352.

ОЛЕНСЬКИЙ Франціск / Францішек (OLEŃSKI Franciszek)

Immaculata. Феретрон, 1770 рр.. Костел Успіння Пресвятої Діви Марії та Воздвиження Чесного Хреста кляштору оо. Домініканців у Підкамені, с. Підкамінь, Бродівський район, Львівська обл.

ОЛЬШЕВСЬКИЙ Франциск / Францішек (OLSZEWSKI Franciscus)

Франциск Ольшевський, скульптор, згаданий у документі 1788 р.

12.01.1788 р. о. Юзеф Ландер чину оо. Кармелітів охрестив у львівському костелі св. Апостола Андрія Гонорату, доньку Григорія Грабовського та Маріанни. До святої купелі тримали Францішек Ольшевський, скульптор, та Маріанна Козінська.

Література

Archiwum Główne Akt Dawnych w Warszawie, Księgi metrykalne parafii wyznania rzymskokatolickiego z archidiecezji lwowskiej. Par. Lwów, parafia św. Andrzeja (Bernardynów, d. pl. Bernardyński dla dzielnicy V), dek. Lwów. Księga metrykalna urodzeń 1786–1791, sygn. 762, s. 33; Александрович В. Образотворче мистецтво. Скульптура / Володимир Александрович // Історія українського мистецтва : у 5 т. – К., 2011. – Т. 3. – С. 418.

ОСІНСЬКИЙ Антоній / Антоні (OSIŃSKI Antoni)

Антоній Осінський був, очевидно, корінним жителем м. Львова і мів мати родинні зв'язки з Ігнатієм Осінським (22.07.1715), сином Валентина та Катерини Осінських.

12.09.1746 р. скульптор Антоній Осінський та Тереза Фесінгер (Фесінгерова), дружина скульптора Себастьяна Фесінгера, тримали до хреста Францішку, доньку Себастьяна Лентковського та Агнеси.

Антоній Осінський був одружений з Розалією Полейовською, сестрою львівських скульпторів Матвія, Петра та Яна Полейовських.

4.02.1747 р. молоді прийняли шлюб у львівській катедрі в присутності скульптора Себастьяна Фесінгера та годинникаря Яна Роксера.

У подружжя Антона та Розалії Осінських народились та були охрещені:

19.11.1747 р. син Станіслав Костка, якого тримали до хреста скульптор Себастьян Фесінгер та Єлизавета Фриц (Фрицова);

2.04.1749 р. донька Софія, яку тримали до хреста скульптор Йоган Гертнер та Тереза Фесінгер (Фесінгерова), дружина скульптора Себастьяна Фесінгера;

3.04.1751 р. донька Катерина Сененська, хрещеними батьками якої були скульптор Георг Міхаель Вюрцер та Тереза Строїнська, дружина маляра Станіслава Строїнського;

21.02.1753 р. син Юзеф, хрещеними батьками якого були скульптор Георг Міхаель Вюрцер та Агата Строїнська, дружина маляра Станіслава Строїнського;

8.11.1754 р. син Марцін, хрещеними батьками якого були о. Боніфаций Козловський та Єлизавета Міллер (Міллерова), дружина маляра Матвія (Матіаса) Міллера;

9.04.1757 р. син Ансельм Войцех, хрещеними батьками якого були скульптор Георг Міхаель Вюрцер та Тереза Фесінгер (Фесінгерова), дружина скульптора Себастьяна Фесінгера;

30.12.1758 р. донька Агнеса, хрещеними батьками якої були архітектор Марцін Урбанік та Тереза Фесінгер (Фесінгерова), дружина скульптора Себастьяна Фесінгера.

14.08.1759 р. син Еузебій Яків, хрещеними батьками якого були маляр Станіслав Строїнський та Агнеса Фершпер (Фершперова), дружина скульптора та архітектора Томи Фершпера;

21.03.1761 р. донька Гелена, хрещеними батьками якої були маляр Матвій (Матіас) Міллер та Маріанна Вюрцер (Вюрцерова), дружина скульптора Михайла Вюрцера;

9.11.1763 р. син Марцін Вікентій Ігнатій, якого до хреста тримали Антоній Строїнський, син маляра Станіслава Строїнського та Констанція Строїнська, донька маляра Станіслава Строїнського.

Від 1754 р. до 1762-х рр. скульптор акуратно сплачував земельний податок, проживаючи на території юридикси сс. Бенедиктинок на Краківському передмісті. 24.03.1762 р. Антоній Осінський, Мацей Полейовський, Юзеф Радванський та Павло Петровський були оскаржені у суді Антонієм Котовичем та Войцехом Слупським у побитті їхнів синів Марціна та Антонія.* 3.06.1762 р. Юзеф Радванський сплатив грошову компенсацію за себе і за п. Осінського.

18.01.1756 р. скульптор Антоній Осінський, маляр Матвій (Матіас) Міллер та Ян Рачковський були присутні при таїнстві шлюбу скульптора Яна Полейовського та Маріанни Туранської.

3.09.1756 р. та 31.10.1757 р. прізвище Осінського згадувалось в декреті урядової комісії про скульпторів, які не належали до міських цехів Львова.

ОСІНСЬКИЙ Антоній / Антоні (OSIŃSKI Antoni)

Св. Тома з Аквіну, 1755–1757 рр. Вівтар Непорочного Зачаття Діви Марії костелу Благовіщення Марії кляштору оо. Бернардинів у Лежайську (Польща), архів автора

10.08.1757 р. скульптори Антоній Осінський, Себастьян Фесінгер, Йозеф Штіль були присутні при тайнстві шлюбу у скульптора Йогана Непомука Бехерта з Катериною Крижанівською.

2.02.1758 р. скульптор Антоній Осінський та маляр Матвій (Матіас) Міллер були присутні при тайнстві шлюбу у скульптора Войцеха Біна з Ядвігою Маршицькою.

7.04.1764 р. суд надав право скульптору Антонію Осінському носити шаблю або шпагу, прирівнявши його символічно до шляхти, що зробило його юридично незалежним від міського цеху.

Від 20.11.1764 р. прізвище скульптора не згадується в архівних документах.

Антонію Осінському приписують багато творів, але документально підтверджено значно менше. Скульптор у 1754–1755-х рр. зобов'язався виконати для костелу оо. Бернардинів у Лішневі (Львівська обл.) три вітари: головний та два бокових – Ісуса Христа та св. Анни за 4 200 золотих.

У 1756–1757-х рр. майстер працював над оформленням інтер'єру костелу оо. Бернардинів у Лежайську (РП), де з червня 1755 р. до листопада 1757 р. виготовив три бічні вітари: Непорочного Зачаття Діви Марії, вирізьбивши фігури св. Томи з Аквіну, св. Яна Дунс Скота та двох ангелів, за що отримав з 1.06.1755 р. до 19.11.1757 р. грошову винагороду в загальній сумі 1 047 золотих. У вітарі св. Бернарда з Сієни виготовив дві скульптури неідентифікованих святих та двох ангелів. У вітарі св. Якова виконав фігури св. Чеслава, неідентифікованого святого та двох ангелів, за що отримав у лютому 1757 р. 472 золотих, а 15.10.1757 р. – 54 золотих.

Майже одночасно, у 1756–1759-х рр., Антоній Осінський виконав вітари до костелу оо. Бернардинів у Збаражі, а саме: св. Франциска, св. Йосифа, св. Івона, об'ємні скульптури до головного вітаря, св. Онуфрія, Матері Божої Ченстоховської, св. Петра з Алькантири, Матері Божої Скорботної, св. Анни, св. Яна Непомука та амвон на загальну суму 16 550 золотих. Малював та золотив вітари львівський художник Матвій (Матіас) Міллер. Скульптури з костелу оо. Бернардинів м. Збаража частково збереглися і знаходяться у Львівській національній галереї мистецтв ім. Б. Возницького, Тернопільському краєзнавчому музеї, Збаразькому краєзнавчому музеї та збаразькому костелі оо. Бернардинів.

1762 р. А. Осінський разом із художником Строїнським (Станіславом?) виконав *Castrum doloris* Никодима Казимира Воронича, каштеляна київського, який поставили у львівському костелі св. Михаїла оо. Кармелітів Босих.

Примітки

* Антоній Слупський, син Войцеха, належав до мулярського цеху. Разом з майстрами мулярського цеху Андрієм Тондеровичем та Антонієм Пашковським працювали у Свіржі.

Література

Центральний державний історичний архів України, м. Львів, ф. 52, оп. 2, спр. 580, с. 238; Гембарович М. Скульптура та різьблення / М. Т. Гембарович // Історія українського мистецтва: у 6 т. – К. : УРЕ, 1968. – Т. 3 : Мистецтво другої половини XVII–XVIII ст. – С. 136–140; Олеский замок : путівник / укладач О. О. Ріпко. – Львів: Каменяр, 1981. – С. 66–67; Возницький Б. Проблема інспірації у творчості Майстра Пінзеля та її вплив на львівську скульптуру другої половини XVIII ст. / Б. Г. Возницький // Українське барокко та європейський контекст. – К. : Наукова думка, 1991. – С. 112–113; Крвавич Д. Львівська бароккова скульптура: джерела інспірацій / Д. П. Крвавич // Українське барокко та європейський контекст. – К. : Наукова думка, 1991. – С. 97–101; Островський Я. Проблеми художньої майстерності у львівській скульптурі школи Майстра Пінзеля / Я. Островський // Українське барокко та європейський контекст. – К.: Наукова думка. – С. 150–151; Крвавич Д. Українська скульптура періоду рококо / Дмитро Крвавич // Записки Наукового товариства імені Шевченка. – Львів, 1998. – Т. 236 : Праці Комісії образотворчого та ужиткового мистецтва. – С. 145–149; Фольк П. До питання львівської рококової скульптури. Боцетті Іоанна Георгія Пінзеля / Петер Фольк, Оксана Козир. – Мюнхен, 2001. – С. 22; Golichowski N. Przed nową epoką : materiały do historii oо. Bernardynów w Polsce / Norbert Golichowski. – Kraków, 1899. – S. 87, 142; Hornung Z. Stanislaw Stroński 1719–1802: zarys monograficzny ze szczególnym uwzględnieniem działalności artysty na polu malarstwa ściennego / Zbigniew Hornung // Prace Sekcji Historii

---

ОСІНСЬКИЙ Антоній / Антоні (OSIŃSKI Antoni)

Св. Розалія. 1758–1759 рр. Бічний вівтар костелу оо. Бернардинів у Збаражі. Тернопільська обл., архів автора

ОСІНСЬКИЙ Антоній / Антоні (OSIŃSKI Antoni)

Неідентифікований святий ордену оо. Єзуїтів, бл. 1757 р. Вівтар св. Бернарда зі Сієни костелу Благовіщення Марії кляштору оо. Бернардинів у Лежайську (Польща), архів автора

Sztuki i Kultury Towarzystwa Naukowego we Lwowie. – 1935. – T. 2, z. 5. – S. 146; Hornung Z. Pierwsi rzeźbiarze lwowscy z okresu rokoka / Zbigniew Hornung // Ziemia Czerwieńska. – 1936. – R. 3 ; z. 1. – S. 23, 24; Hornung Z. Antoni Osieński najwybitniejszy rzeźbiarz lwowski XVIII stulecia / Zbigniew Hornung. – Warszawa ; Lwów, 1937. – S. 9–73; Mańkowski T. Lwowska rzeźba rokokowa / Tadeusz Mańkowski. – Lwów, 1937. – S. 135–138, 158; Tatarkiewicz M. Warszawska rzeźba kościelna z połowy XVIII wieku / Władysław Tatarkiewicz // Dawna Sztuka. – 1938. – R. 1, z. 3. – S. 209, 219, 220; Hornung Z. Na marginesie ostatnich badań nad rzeźbą lwowską XVIII wieku / Zbigniew Hornung // Biuletyn Historii Sztuki i Kultury. – 1939. – R. 7, Nr 2. – S. 133–134, 137, 140, 144, 148; Majchrzycka B. Ołtarzowa rzeźba figuralna Antoniego Osieńskiego w kościele oo. Bernardynów w Leżajsku / Barbara Majchrzycka // Roczniki Humanistyczne: Prace z Historii Sztuki. – Lublin, 1958. – T. 6, z. 4. – S. 185–201; Kowalczyk J. Ze studiów nad geografią lwowskiej rzeźby rokokowej / Jerzy Kowalczyk // Rokoko: Studia nad sztuką 1 połowy XVIII w. – Warszawa, 1970. – S. 201, 208, 209; Hornung Z. Majster Pinsel snycerz. Karta z dziejów polskiej rzeźby rokokowej / Zbigniew Hornung. – Wrocław, 1976. – S. 5, 23, 26, 36, 37–41, 43, 44–48, 53–56, 58, 87–90, 103, 117, 126, 138, 141–143, 145, 148–151, 160, 164; Maśliński A. Humanizm w sztuce: antyk i człowiek / Antoni Maśliński. – Kraków, 1978. – S. 145; Karpowicz M. Uwagi o przemianach malarstwa i rzeźby polskiej w latach 1711–1740 / Mariusz Karpowicz // Sztuka 1 połowy XVIII wieku. – Warszawa, 1981. – S. 107; Karpowicz M. Sztuka polska XVIII wieku / Mariusz Karpowicz. – Warszawa, 1985. – S. 189; Hornung Z. Główny ołtarz w kościele oo. Franciszkanów w Przemyślu i lwowski rzeźbiarz Jan Polejowski / Zbigniew Hornung // Teka konserwatorska. Polska południowo-wschodnia. – Rzeszów, 1985. – S. 76, 77, 85–87, 91; Karpowicz M. Lemberger Rokokoskulptur als künstlerische Phänomen und ihre Genese / Mariusz Karpowicz // Studien zur Europäischen Barock- und Rokokoskulptur / Hrsg. von Konstanty Kalinowski. – Poznań, 1985. – S. 203–219; Gębarowicz M. Prolegomena do dziejów lwowskiej rzeźby rokokowej / Mieczysław Gębarowicz // Artium Questiones. – Poznań, 1986. – T. 3. – S. 8, 11, 14, 15, 24, 26, 28, 35–37; Ostrowski J. K. Polska rzeźba barokowa XVIII wieku. Przegląd problematyki i perspektywy badawcze // Biuletyn Historii Sztuki. – 1988. – R. 50, nr 4. – S. 321, 327–329; Katalog zabytków sztuki : Województwo Rzeszowskie : Leżajsk, Sokółów Małopolski i okolice / oprac. E. Śnieżyńska-Stolotowa, F. Stolot. – Warszawa, 1989. – S. 43–45, 84. – (Katalog zabytków sztuki w Polsce. Seria Nowa ; T. 3, zes. 4); Ostrowski J. K. Die polnische Barockskulptur im 18. Jahrhundert. Probleme und Forschungsaufgaben / Jan K. Ostrowski // Zeitschrift für Kunstgeschichte. – 1989. – Bd. 52, H. 1. – S. 93, 94, 104, 105, 109; Ostrowski J. K. W kręgu mistrza Pina : w związku z wystawą w Olesku i we Lwowie / Jan K. Ostrowski // Folia Historiae Artium. – Kraków, 1990. – T. 26. – S. 151, 161; Kaczmarek R. Rzeźby rokokowe z Nawarii w Urazie koło Wrocławia / Romuald Kaczmarek, Jakub Kostowski, Jacek Witkowski. – Biuletyn Historii Sztuki. – 1991. – R. 53, nr 1/2. – S. 107–112; Kalinowski K. Poland // The Baroque in Central Europe: Places, Architecture and Art. – Venice, 1992. – P. 134; [K. K.] Osieński (Osieński) Antoni / Konstanty Kalinowski // Teatr i mistyka: Rzeźba barokowa pomiędzy Zachodem a Wschodem : katalog wystawy / red. Kalinowski K. – Poznań, 1993. – S. II. 25, II. 46; Ostrowski J. K. Z problematyki warsztatowej i atrybucyjnej rzeźby lwowskiej w XVIII / Jan K. Ostrowski // Sztuka Kresów Wschodnich : materiały sesji naukowej / red. Jan K. Ostrowski. – Kraków, 1994. – T. 1. – S. 86; Hornung Z. Jan de Witte architekt kościoła Dominikanów we Lwowie / Zbigniew Hornung / red. J. Kowalczyk. – Warszawa, 1995. – S. 14, 95, 96, 102; Gajewski J. Fesinger czy Fesinger i Antoni Osieński? : z problematyki atrybucyjnej i warsztatowej lwowskiej rzeźby rokokowej : figury przemyskie / Jacek Gajewski // Rocznik Przemyski. – 1997. – T. 33, nr 2. – S. 12–33; Betlej A. Osieński (Osieński) Antoni / A. Betlej, Z. Prószyńska // Słownik artystów polskich i obcych w Polsce działających (zmarłych przed 1966 r.) : malarze, rzeźbiarze, graficy. – Warszawa, 1998. – T. 6. – S. 322–325; Gajewski J. «Lwowska rzeźba rokokowa»: kilka uwag do zagadnienia genezy zjawiska / Jacek Gajewski // Sztuka ziem wschodnich Rzeczypospolitej XVI–XVIII w. / red. J. Lileyko. – Lublin, 2000. – S. 559–575; Sito J. Thomas Hutter (1696–1745). Rzeźbiarz późnego baroku / Jakub Sito. – Warszawa ; Przemyśl, 2001. – S. 7, 8, 162, 207, 215; Dworzak A. Lwowskie środowisko artystyczne w XVIII wieku w świetle ksiąg metrykalnych i sądowych / Agata Dworzak // Materiały do dziejów kultury i sztuki XVII i XVIII wieku. – Kraków, 2018. – T. 8. – S. 8, 25, 26, 40–46, 54–56, 60–64, 67, 69–75, 80–83, 85–93, 96, 97, 100, 121, 127, 128, 133, 134, 136, 142, 145, 177, 178, 180, 183, 184, 192, 195, 206, 207, 209, 211, 212, 214, 220, 221, 227, 230, 236–238, 245, 246, 251, 266, 278, 279, 283, 289, 330, 332–334, 336, 338, 339, 354, 357, 367, 368, 371, 373–375, 377, 380, 390, 401, 406, 410, 413, 417, 421, 426, 427, 447, 454, 474, 475, 477.

ОХВАТОВИЧ Григорій (OSHWATOWICZ Gryhoriy)

Григорій Охватович, жовківський сницар, записаний у матеріалах судової справи 1709 р. Виготивив різьблену структуру іконостасу для церкви Різдва Богородиці в Завадові на Яворівщині.

Література

Александрович В. Жовківський осередок майстрів українського різьблення другої половини XVII – середини XVIII століття / Володимир Александрович // Жовква крізь століття. – Жовква, 2012. – Вип. 2. – С. 294.

ПАВЛО сницар (PAWEL snycerz)

Павло сницар* згаданий у архівних документах 1734 р.

29.11.1734 р. препозитор парохіяльного костелу у Білому Камені Лука Ігнатій Ольшовський охрестив близнюків Бартоломея Гіацинта та Іоана (Яна), синів Якуба та Анни Радвисоцьких з Роздола. До святої купелі тримали Павло [сницар] та Тереза Павлова, сницарка, в присутності Андрія Шотика та Анни Дранковської з Черемошні (сьогодні с. Черемошня Золочівського району, Львівської обл.).

Примітки

* В. Александрович вважає, що Павло сницар був зайнятий різьбярськими роботами при магнатському дворі князя Януша Вишневецького у Білому Камені, хоч в даному випадку це лише гіпотеза доктора історичних наук. (Див. Александрович В. Образотворче мистецтво. Скульптура / Володимир Александрович // Історія українського мистецтва : у 5 т. – К., 2011. – Т. 3. – С. ??).

Література

Archiwum Główne Akt Dawnych w Warszawie (далі – AGAD), Księgi metrykalne parafii wyznania rzym. kat. z terenu archidiecezji lwowskiej, parafia Biały Kamień, chrzty 1665–1777, sygn. 26, s. 47; AGAD, Księgi metrykalne parafii wyznania rzym. kat. z terenu archidiecezji lwowskiej, parafia Biały Kamień, chrzty ok. 1665–1721, sygn. 27, s. 160; Александрович В. Образотворче мистецтво. Скульптура / Володимир Александрович // Історія українського мистецтва : у 5 т. – К., 2011. – Т. 3. – С. 409.

ПАСЄЧКОВИЧ Іван / Ян
(PASIECZKOWICZ Jan)

Іван Пасечкович, львівський скульптор, 3.07.1710 р. заявив столярам львівського цеху, що він зрікається столярської роботи як у місті Львові, так і в передмісті, а буде виконувати лише сницарські та органномайстерські роботи.

Література

Центральний державний історичний архів України, м. Львів, ф. 52, оп. 3, спр. Од. зб. 91 (107, 101), с. 409, 410; Соціальна боротьба в місті Львові в XVI–XVIII ст. : збірник документів / під ред. Я. П. Кіся. – Львів, 1961. – С. 355.

ПАСЛАВСЬКИЙ Лазар (PASLAWSKI Lazarz)

Лазар Паславський згаданий у архівних документах 1768-1780-х рр.

8.10.1768 р. скульптор Лазар Паславський одружився зі Сарою Тужанською в присутності скульптора Антонія Штіля та Якова Паславського.

1769 р. дружина покійного скульптора Антонія Штіля, Маріанна, заплатила скульптору Лазарю Паславському 106 золотих за роботу, яку не завершив її чоловік у львівському костелі сс. Домініканок.

У серпні 1769 р. скульптор Лазар [Паславський] отримав 40 золотих за виготовлення процесійного хреста та Розп'яття до вітаря у львівському костелі Божого Тіла оо. Домініканців.

22.01.1771 р. прізвище Лазаря Паславського є у списку львівських скульпторів, яких міський уряд закликав, щоб ті вступили до цеху мулярів.

11.02.1771 р. Лазар Паславський згадувався серед львівських скульпторів, яких міський уряд звинуватив у порушенні міських прав.

1.04.1772 р. Лазар Паславський та Констанція Шимашкович (Шимашковичівна) тримали до хреста Вікентія Ферарія, сина Александра Стрілецького та Агнеси.

4.01.1777 р. канонік львівського собору св. Юра Петро Білянський подав до суду скаргу на Мацея Полейовського, Яна Оброцького, Симона Стажевського, Яна Щуровського та Лазаря Паславського, щоб ті повернули 1000 золотих у зв'язку з недотриманням угоди від 7.01.1772 р. Суд прийняв рішення накладти арешт на майно лише Яна Оброцького та Симона Стажевського і зобов'язав їх сплатити цю суму.

Протягом 1777 р. скульптор Лазар Паславський виготовив до Святоонофрійської церкви у Львові амвон у вигляді печери з фігурою св. Онуфрія у ній.

1778 р. скульптор Лазар Паславський, за абрисом Івана Щуровського доробив два ангели, які вінчали сівогіум у каплиці св. Трійці львівської Святоонофрійської церкви.

Протягом 1779 року Лазар Паславський виконав незначні сницарські роботи у тій же церкві.

9.09.1780 р. скульптор Лазар Паславський та маляр Стефан Угницький були присутні при таїнстві шлюбу Марціна Гінгло та Агнеси Яворської з Корит.

Література

Драган М. Українська декоративна різьба XVI–XVIII ст. / Михайло Драган. – К. : Наукова думка, 1970. – С. 154; Вуйцик В. Скульптор Іван Щуровський / Володимир Вуйцик // Записки Наукового товариства імені Шевченка. – Львів, 1998. – Т. 236 : Праці Комісії образотворчого та ужиткового мистецтва. – С. 305–319; Вуйцик В. Монастир св. Онуфрія у Львові / Володимир Вуйцик // Вибрані праці : до 70-річчя від дня народження / Володимир Вуйцик. – Львів, 2004. – С. 54. – (Вісник інституту «Укрзахідпроектреставрація»; чис. 14); Mańkowski T. Lwowska rzeźba rokokowa / Tadeusz Mańkowski. – Lwów, 1937. – S. 164–165; Hornung Z. Majster Pinsel snycerz. Karta z dziejów polskiej rzeźby rokokowej / Zbigniew Hornung. – Wrocław, 1976. – S. 29; Hornung Z. Jan de Witte architekt kościoła Dominikanów we Lwowie / Zbigniew Hornung / red. J. Kowalczyk. – Warszawa, 1995. – S. 94–95; Sito J. Thomas Hutter (1696–1745). Rzeźbiarz późnego baroku / Jakub Sito. – Warszawa; Przemyśl – 2001. – S. 204; Dworzak A. Lwowskie środowisko artystyczne w XVIII wieku w świetle ksiąg metrykalnych i sądowych / Agata Dworzak // Materiały do dziejów kultury i sztuki XVII i XVIII wieku. – Kraków, 2018. – Т. 8. – S. 361, 362.

ПЕНЬКОВСЬКИЙ Михайло / Міхал (PEŃKOWSKI Michał)

ПЕНЬКОВСЬКИЙ Михайло / Міхал (PEŃKOWSKI Michał) працював у 1788–1803-х рр. у львівському костелі св. Миколи оо. Тринітаріїв при виготовленні деякої скульптури до вітарів, з яких зникла скульптура, виконана Себастьяном Фесінгером у 1740-х рр. Разом із ним у контракті стоять підписи художників Т. Гертнера та А. Ролінського.

Література

Sito J. U źródeł twórczości Sebastiana Fesingera / Jakub Sito, Andrzej Betlej // Sztuka Kresów Wschodnich : materiały sesji naukowej / red. Jan K. Ostrowski. – Kraków, 1996. – Т. 2. – S. 341, 350; Brzezina-Scheuerer K. Kościół parafialny p.w. Św. Mikołaja i dawny klasztor OO. Trynitarzy / Katarzyna Brzezina-Scheuerer // Kościoły i klasztory rzymskokatolickie dawnego województwa ruskiego. – Kraków, 2011. – Т. 19 : Kościoły i klasztory Lwowa z okresu przedrozbiorowego (1). – S. 324, 326. – (Materiały do dziejów sztuki sakralnej na ziemiach wschodnich dawnej Rzeczypospolitej / red. Jan K. Ostrowski; cz. 1).

ПІНЗЕЛЬ Іван Георгій / Йоган Георг / Ян Єжи (PINSEL Johann Georg)

Іван Георгій Пінзель прибув у Галичину ймовірно з Сілезії. Архівні документи м. Львова називають його скульптором з Бучача. Традиційно вважається, що він працював над оформленням екстер'єрів та інтер'єрів церков та костелів Львівщини, Тернопільщини, Івано-Франківщини.

Український мистецтвознавець Микола Голубець у 1937 р. назвав його шлезьким різьбярем Йоганом Пінзелем, який вирізьбив статуї св. Лева й Атаназія при церковному вході та фігуру св. Юра на церковному фронтоні катедрального собору св. Юра. Проте дослідник не вказав джерела, на основі чого базувалося його твердження.

13.05.1751 р. священник Адальберт Собеський благословив шлюб між Іоаном Георгієм Пільзе (Ioanne Georgium Pilse), altaris sculptor iuvenis* із вдовою Маріанною Єлизаветою Кейтовою з Маєвських в присутності шляхетного Карало [мабуть Szczyglicz].

4.06.1752 р. священник Адальберт Собеський охрестив дитину іменем Бернард, сина шляхетного Грегорія Пільзе artis sculptoriae magistris і Маріанни, законного подружжя. За хрещеного батька був шляхетний Бернард Меретин** (Bernardo Meretiner), архітектор фабрики найсвітлішого пана*** і Сосновська з Бучача.

3.06.1759 р. священник Михайло Гучинський охрестив дитину іменем Антоній, сина Іоана Пільзнов (Ioan Pilznow) і Маріанни, законного подружжя. Тримали при святій купелі Казимир Пісарський та Власевич (Власевичова) з Бучача.

24.10.1762 р., у Бучачі, вікарій Іоан (Ян) Івашкевич благословив шлюб між Йоганом Беренсдорфом, молодим, та вдовою Єлизаветою Пільзольовою (Elisabeta Pilzlowa), в присутності Матвія Суміського та Іоана (Яна) Урбанського.

Документи свідчать, що у 1756–1757-х рр. Йоган Георг Пінзель (два рази в документах прізвище майстра писалося Penzel) та Йоган Георг Гертнер працювали над виконанням вітварів св. Фелікса з Валуа та св. Яна з Матті для львівського костелу св. Трійці монастиря оо. Тринітаріїв.**** У книзі видатків монастирської фабрики записано, що бучацький скульптор Пінзель [statuarius Penzel Budzacensi] отримав за роботу 3.12.1756 р. 360 золотих, а у квітні 1757 р. – 630 золотих.

У 1759–1760-х рр. майстер Пінзель записаний у рахунках Святоюрської фабрики. Тоді скульптор працював над оздобленням фасаду собору св. Юра у Львові. Йому було заплачено певну суму золотих***** за встановлення кам'яних фігур св. Юрія, св. Лева та св. Атаназія на фасаді собору.

Від 27.05 до 16.09.1761 р. Йоган Пінзель та львівський скульптор Антоній Штіль виготовили для парохіяльного костелу в Монастирських Тернопільській області два вітварі (у документах назва не вказана). За роботу Йогану Пінзелю заплачено 648 золотих.

Примітки

* Метричний запис про шлюб Йогана Пінзеля: «... benedixi matrimonium... inter honestos Ioannem Georgium Pilse altaris sculptor[em] iuven[em] et Mariannam Elisabetam Keytova vid[uam]...» мистецтвознавець Д. Кривач подав у такому перекладі: «...благословив шлюб ... між шляхетним Йоаном Георгієм Пільзе, скульптором вітварним молодшим, та Маріанною Єлизаветою Кейтовою, вдовою...» На основі цього перекладу дослідник зробив висновок, що у документі мова йшла про скульптора Йогана Пільзе молодшого – сина скульптора Йогана Пін-зеля старшого. Але якщо текст оригіналу подати в перекладі: «благословив шлюб ... між шляхетним Йоаном Георгієм Пільзе вітварним скульптором,

молодим [не був ще одружений, той що бере шлюб перший раз] та Маріанною Єлизаветою Кейтовою, вдовою ...», то відпадає потреба у нагромадженні домислів та припущень.

** Традиційно, у наукових колах, архітектора називають Бернард Меретин. Бучацькі архівні документи його подають Bernardo Meretiner. AGAD, Księgi metrykalne parafii wyznania rzymskokatolickiego z terenu archidiecezji lwowskiej, parafia Buczacz, chrzty, 1752–1777, sygn. 126, s. 2.

*** Очевидно йшлося про Миколу Потоцького, старосту Канівського.

**** Костел св. Трійці знаходився в районі міста, де зараз стоїть церква св. Преображення Господнього. До нашого часу храм та монастир не збереглися. Відомостей, чи збереглася скульптура, немає.

***** Т. Маньковський опублікував частину архівних документів Святоюрської фабрики видатків на будівництво собору св. Юра у Львові. Там подано щорічні витрати на будівництво храму. Священник Петро Білянський, перевіряючи загальні суми витрат у 1759, 1760, 1761-х рр, знайшов помилки у загальних сумах видатків і був змушений до загальної суми 1760 року додати 800 золотих для майстра Пінзеля. А у 1761 р. відняти 799 золотих 20 грошів, бо вони були заплачені майстрові Пінзелеві за встановлення кам'яних фігур св. Юрія, св. Лева та св. Атаназія у 1760 р. Загальна сума витрат на будівництво собору у 1759 році становила 14 204 золотих, включаючи і гроші майстра Пінзеля. У 1760 р. загальна сума витрат не вказана Т. Маньковським, але згадується 800 золотих для майстра Пінзеля.

1761 р. у I півріччі було витрачено на будівництво церкви 11 254 золотих, а у II півріччі – 11 424 золотих. Загальна сума витрат за 1761 рік становила 22 679 золотих. Але у загальну суму 1761 року помилково було записано 799 золотих 20 грошів, які заплатили майстрові Пінзелеві у 1760 році. Петро Білянський, відкинувши цю суму, отримав загальну суму витрат на будівництво церкви св. Юра 1761 року – 21 880 золотих.

Т. Маньковський, взявши загальну суму витрат на будівництво собору св. Юра у 1761 році 21 880 золотих, доплюсував до них записану суму для майстра Пінзеля з 1760 року 799 золотих і, отримавши 22 679 золотих, безпідставно приписав суму витрат на будівництво церкви св. Юра лише майстрові Пінзелеві.

З. Горнунг, у свою чергу, взяв частину загальних витрат на будівництво собору з 1759 року 14 204 золотих, додав до них суму загальних витрат за I півріччя 1761 року – 11 254 золотих і II півріччя 1761 року – 11 424 золотих, доплюсував реальні суми, які були заплачені майстрові Пінзелеві у 1760 році – 800 золотих і 799 золотих 20 грошів – отримав астрономічну суму біля 38 000 золотих, яку нібито заплатили лише майстрові Пінзелеві.

Проте, на основі аналізу архівних документів, можна зробити висновок, що майстрові Пінзелеві за встановлення кам'яних фігур на фасаді собору св. Юра було заплачено 1 599 золотих 20 грошів.

Література

Archiwum Główne Akt Dawnych w Warszawie (даді – AGAD w Warszawie), Księgi metrykalne parafii wyznania rzym. kat. z terenu archidiecezji lwowskiej, parafia Buczacz, śluby 1710–1777, sygn.128, s. 105, 149; AGAD, Księgi metrykalne parafii wyznania rzym. kat. z terenu archidiecezji lwowskiej, parafia Buczacz, chrzty, 1752–1777, sygn. 126, s. 2, 59; Голубець М. Мистецтво / Микола Голубець // Історія української культури / під загальною редакцією д-ра Івана Крип'якевича. – Львів, 1937. – С. 581; Свенціцький І. Причинок до історії мистецького випоса-ження церкви св. Юра у Львові / І. Свенціцький // Літопис Національного музею за 1937 рік. – Львів, 1937. – С. 12; Любченко В. Нові твори львівських скульпторів XVI–XVIII століть у галереї. (На матеріалах збирацької роботи 1965 року) / В. Любченко // Львівська картинна галерея: виставки, знахідки, дослідження. – Львів, 1967. – С. 21–23; Гембарович М. Скульптура та різьблення / М. Т. Гембарович // Історія українського мистецтва: у 6 т. – К. : УРЕ, 1968. – Т. 3 : Мистецтво другої половини XVII–XVIII ст. – С. 134–143; Мастер Пінзель – легенда і реальність : каталог виставки / авт.-сост. Б. Г. Возницький, Н. А. Опанасенко. – Львов, 1988. – С. 2–28; Возницький Б. Проблема інспірації у творчості Майстра Пінзеля та її вплив на львівську скульптуру другої половини XVIII ст. / Б. Г. Возницький // Українське барокко та європейський контекст. – К. : Наукова думка, 1991. – С. 105–113; Крвавич Д. Львівська барокова скульптура: джерела інспірації // Українське барокко та європейський контекст. – К. : Наукова думка, 1991. – С. 96–105; Островський Я.

ПІНЗЕЛЬ Іван Георгій / Йоган Георг / Ян Єжи (PINSEL Johann Georg)
Жертвопринесення Авраама, головний вітгар Костелу Всіх Святих, с. Годовиця, Пустомитівський район, Львівська обл.

ПНЗЕЛЬ Іван Георгій / Йоган Ґеорг / Ян Єжи (PINSEL Johann Georg)
Св. Іван, головний вітгар Костелу Всіх Святих, с. Годовиця, Пустомітвський район, Львівська обл.

Проблеми художньої майстерності у львівській скульптурі школи Майстра Пінзеля / Я. Островський // Українське барокко та європейський контекст. – К. : Наукова думка, 1991. – С. 148–153; Крвавич Д. Скульптор Йоан Пінзель у світлі нових архівних джерел // Наукові читання пам'яті Святослава Гординського. Вип. 1 : Святослав Гординський і актуальні проблеми історії українського мистецтва / за ред. І. Голода. – Львів, 1995. – С. 38–43; Крвавич Д. Українська скульптура періоду рококо / Дмитро Крвавич // Записки Наукового товариства імені Шевченка. – Львів, 1998. – Т. 236: Праці Комісії образотворчого та ужиткового мистецтва. – С. 132, 134–139, 141, 142, 144, 145, 147; Шенгера Б. Зауваги щодо грошових виплат Майстрові Пінзелеві за виконані ним роботи у львівському катедральному соборі св. Юра / Шенгера Борис // Львівська галерея мистецтв : дослідження і матеріали : науковий збірник. – Львів, 2007. – Вип. 1. – С. 113–116; Возняк Т. Пропозиції до життєпису та інтелектуальної біографії Майстра Пінзеля (?–1761) / Тарас Возняк // Незалежний культурологічний часопис «Ї». – 2013. – Чис. 72 : Львів епохи Пінзеля. 1720–1760. – С. 8–24; Wołoz-Antoniewicz J. Freski odkryte w gmachu pojezuickim // Sprawozdania Grona C. K. Konserwatorów i Korespondentów Galicji Wschodniej. – 1906. – Т. 3, nr 44–51. – S. 4; Żyła W. Kościół i klasztor Dominikanów we Lwowie / Ks. Władysław Żyła. – Lwów, 1923. – S. 72; Bochnak A. Ze studjów nad rzeźbą lwowską w epoce rokoka / Adam Bochnak. – Kraków, 1931. – S. 120, 122; Hornung Z. Pierwsi rzeźbiarze lwowscy z okresu rokoka / Zbigniew Hornung // Ziemia Czerwieńska. – 1936. – R. 3, z. 1. – S. 1–7; Hornung Z. Antoni Osiniński najwybitniejszy rzeźbiarz lwowski XVIII stulecia / Zbigniew Hornung. – Warszawa ; Lwów, 1937. – S. 13, 14, 52, 53, 67; Hornungowa J. Lwowska plastyka reliefowa XVIII wieku / Julia Hornungowa // Arkady. – 1937. – Z. 3. – S. 117–124; Mańkowski T. Lwowska rzeźba rokokowa / Tadeusz Mańkowski. – Lwów, 1937. – S. 25, 32, 36, 73–88, 92–104, 135, 138, 141–143, 147, 159, 160; Tatarkiewicz M. Warszawska rzeźba kościelna z połowy XVIII wieku / Władysław Tatarkiewicz // Dawna Sztuka. – 1938. – R. 1, z. 3. – S. 209, 212, 216, 218, 219, 223, 226; Hornung Z. Majster Pinsel snycerz. Karta z dziejów polskiej rzeźby rokokowej / Zbigniew Hornung. – Wrocław, 1976. – S. 1–194; Karpowicz M. Lemberger Rokokoskulptur als künstlerische Phänomen und ihre Genese / Mariusz Karpowicz // Studien zur Europäischen Barock- und Rokokoskulptur / Hrsg. von Konstanty Kalinowski. – Poznań, 1985. – S. 206, 210, 212, 217, 219, 220; Gębarowicz M. Prolegomena do dziejów lwowskiej rzeźby rokokowej / Mieczysław Gębarowicz // Artium Questiones. – Poznań, 1986. – Т. 3. – S. 6, 8, 11, 15, 26, 36, 37; Ostrowski J. K. Polska rzeźba barokowa XVIII wieku. Przegląd problematyki i perspektywy badawcze / Jan K. Ostrowski // Biuletyn Historii Sztuki. – 1988. – R. 50, nr 4. – S. 321, 326–329; Ostrowski J. K. Die polnische Barockskulptur im 18. Jahrhundert. Probleme und Forschungsaufgaben / Jan K. Ostrowski // Zeitschrift für Kunstgeschichte. – 1989. – Bd. 52, H. 1. – S. 93, 94, 102, 103, 105, 107, 109; Ostrowski J. K. W kręgu mistrza Pinsla : w związku z wystawą w Olesku i we Lwowie / Jan K. Ostrowski // Folia Historiae Artium. – Kraków, 1990. – Т. 26. – S. 149, 165; [K. K.] Pinsel (Pinzel) / Konstanty Kalinowski // Teatr i mistyka: Rzeźba barokowa pomiędzy Zachodem a Wschodem: katalog wystawy / red. Kalinowski K. – Poznań, 1993. – S. II. 47, II. 83; Ostrowski J. K. Z problematyki warsztatowej i atrybucyjnej rzeźby lwowskiej w XVIII / Jan K. Ostrowski // Sztuka Kresów Wschodnich : materiały sesji naukowej / red. Jan K. Ostrowski. – Kraków, 1994. – Т. 1. – S. 80, 84, 85, 86, 88, 89; Petrus J. T. Kościół parafialny p.w. Św. Wawrzyńca Męczennika / Jerzy T. Petrus // Kościoły i klasztory rzymskokatolickie dawnego województwa ruskiego. – Kraków, 1994. – Т. 2 : Kościoły i klasztory Żółkwi. – S. 64, 120. – (Materiały do dziejów sztuki sakralnej na ziemiach wschodnich dawnej Rzeczypospolitej / red. Jan K. Ostrowski ; cz. 1); Hornung Z. Jan de Witte architekt kościoła Dominikanów we Lwowie / Zbigniew Hornung / red. J. Kowalczyk. – Warszawa, 1995. – S. 14, 15, 84, 89, 91, 94, 102; Betlej A. Rzeźby Jana Jerzego Pinsla i jego kręgu z kościoła parafialnego w Budzanowie / Andrzej Betlej // Biuletyn Historii Sztuki. – 1995. – R. 57, Nr 3/4. – S. 344, 351; Krasny P. Wiadomości biograficzne na temat Jana Jerzego Pinsla / Piotr Krasny, Jan K. Ostrowski // Biuletyn Historii Sztuki. – 1995. – R. 57, nr 3/4. – S. 339–342; Brzezina K. Materiały do dziejów artystycznych kościoła Trynitarzy p.w. Trójcy Przenajświętszej we Lwowie / Katarzyna Brzezina // Sztuka Kresów Wschodnich : materiały sesji naukowej / red. Jan K. Ostrowski. – Kraków, 1996. – Т. 2. – S. 194–207; Ostrowski J. K. Kościół parafialny p.w. Wniebowzięcia najświętszej Panny Marii w Monasterzyskach / Jan K. Ostrowski // Kościoły i klasztory rzymskokatolickie dawnego województwa ruskiego. – Kraków, 1996. – Т. 4. – S. 83–94. – (Materiały do dziejów sztuki sakralnej na ziemiach wschodnich dawnej Rzeczypospolitej / red. Jan K. Ostrowski ; cz. 1); Ostrowski J. K. Jan Jerzy Pinsel – zamiast biografii / Jan K. Ostrowski // Sztuka Kresów Wschodnich : materiały sesji

naukowej / red. Jan K. Ostrowski. – Kraków, 1996. – Т. 2. – S. 361–373; Ostrowski J. K. «Samson z Lwem» Jana Jerzego Pinsla – geneza kompozycji / Jan K. Ostrowski // Sztuka Kresów Wschodnich : materiały sesji naukowej. – Kraków, 1998. – Т. 3. – S. 267–280; Sito J. Thomas Hutter (1696–1745). Rzeźbiarz późnego baroku / Jakub Sito. – Warszawa ; Przemysł, 2001. – S. 7, 9, 27, 215; Scherf G. Johann Georg Pinsel, maître du baroque dans L'Estampille / Guilhem Scherf // L'Objet d'Art. – 2013. – № 486. – P. 52–61.

ПІНЗЕЛЬ Іван Георгій / Йоган Георг / Ян Єжи (PINSEL Johann Georg)
Св. Юрій, Собор Святого Юра, Львів, фото Б.Шенгери

ПЕРТІ (PERTY)

Перті – родина скульпторів та архітекторів, які записані у документах кінця XVII – середини XVIII ст. і про яких зібрано дуже мало відомостей. Можливо, рід Перті походить з Італії, з місцевості біля озера Комо. Наприкінці XVII ст. митці Перті працювали у Вільно.

ПЕРТІ Августин / Августо (PERTY Augustinus)

ПЕРТІ Августин (PERTY Augustinus), маляр, у 1707–1730-х рр. перебував на службі у старости жидачівського, великого коронного конюшого Юрія Станіслава Дідушицького (1670–6.09.1730) при дворі в Цуцилівцях (сьогодні Вільхівці біля Жидачева). Був одружений з Анною. Працюючи над оздобленням інтер'єру палацу в Цуцилівцях, стіни прикрасив шпалерами мальованими на полотні. На початку 1730 р. назначений маршалком при дворі в Цуцилівцях. У 1731–1736-х рр. перебував на службі, будучи маршалком, при дворі Маріанни із Замойських Дідушицької (1686–18.02.1751), яка після смерті чоловіка Юрія Станіслава Дідушицького успадкувала маєток в Цуцилівцях.

17.09.1707 р. вікарій Бартоломей Горенський в жидачівському парохіяльному костелі охрестив Андрія, сина Христофора Головінського та Маріанни, законного подружжя. До святої купелі тримали Августин Перті та Маріанна Зайович (Зайовичова) грецького обряду.

У серпні 1711 р. священник Якуб Козловський в жидачівському парохіяльному костелі охрестив Анну, доньку Христофора Ходоровського* та Маріанни, законного подружжя. До святої купелі тримали Францішек, (сницар?), та Анна Перті (Пертова).**

13.6.1716 р. ординарій жидачівського парохіяльного костелу Адальберт Іоан (Ян) Луговський благословив шлюб між Павлом Янушовим та Анною Вілеркієвичівною. При таїнстві шлюбу були присутні Іоан (Ян) Вілеркієвич, батько молодої, та Августин Перті.

28.12.1716 р. ординарій жидачівського парохіяльного костелу Адальберт Луговський охрестив Людвіку Луцію, доньку Антонія Гуйського та Єлени, законного подружжя. До святої купелі тримали Августин Перті та Ядвіга Чернецька.

31.12.1724 р. капелан ордену оо. Августиніян при дворі ясновельможного Дідушицького в Цуцилівцях о. Мартиніан Яблонський охрестив Іоана (Яна), сина Казимира Пташника та Анни, законного подружжя. До святої купелі тримали Августин Перті та Катерина Томіцька.

19.09.1728 р. probendarius жидачівського парохіяльного костелу о. Фабіан Потералович, в Цуцилівцях, охрестив Михайла, сина Лаврентія Томіцького та Анни, законного подружжя. До святої купелі тримали Августин Перті та Анна Скібоцька.

14.04.1729 р. пресвітер греко-католицький у Цуцилівцях о. Іоан охрестив у жидачівському парохіяльному костелі Альберта, сина Валентина Кайкишевича та Анни, законного подружжя. До святої купелі тримали Августин Перті та Катерина Томінська.

2.03.1730 р. парох греко-католицької церкви у Цуцилівцях о. Іоан охрестив Іоана, сина Станіслава Злобницького та Анни, законного подружжя. До святої купелі тримали Тома Свірський та Катерина Томіцька, в присутності Августина Перті, маршалка при дворі ясновельможного [Юрія Станіслава Дідушицького в Цуцилівцях], конюшого великого коронного та Анни Ярошової.

25.04.1731 р. декан, препозитор жидачівського парохіяльного костелу Адальберт Іоан (Ян) Луговський охрестив Іоана (Яна) Григорія Бенедикта, сина Готфріда Гільбрехта годинникаря, маїстра, та Маріанни Мертов (Мертовної), законного подружжя. До святої купелі тримали Августин Перті, маршалок [в Цуцилівцях] при дворі ясновельможної Маріанни із Замойських Дідушицької та Єлизавета Лабецька.

3.08.1731 р. о. Іоан (Ян) Легуцький, місіонер при дворі, охрестив Анну Маріанну, доньку Антонія Грибовського та Єлизавети Добровольської, законного подружжя. До святої купелі тримали Августин Перті та дівниця Дубровська.

25.11.1731 р. декан, препозитор жидачівського парохіяльного костелу Адальберт Іоан (Ян) Луговський благословив шлюб між Антонієм Яртимінським, садівником, та Катериною Степальовською, вдовою. При тайнстві шлюбу були присутні Августин Перті, Юзеф Клодзінський та Маріанна із Замойських Дідушицька. Вінчання відбулось у каплиці в Цуцилівцях.

3.12.1734 р. декан, препозитор жидачівського парохіяльного костелу Адальберт Іоан (Ян) Луговський охрестив Андрія, сина Казимира Пташника та Анни, законного подружжя. До святої купелі тримали Антоній Янушевський та Анна Перті (Пертова).

20.11.1735 р. вікарій жидачівського парохіяльного костелу Адальберт Хабльовський благословив шлюб між Францішком Завадським із Тейсарова та Маріанною Дем'яновською. При тайнстві шлюбу були присутні Августин Перті, Марцін Крупчинський, Домінік Залеський, Юзеф Клодзінський.

15.01.1736 р. декан, препозитор жидачівського парохіяльного костелу Адальберт Іоан (Ян) Луговський благословив шлюб у каплиці в Цуцилівцях між Францішком Вишпольським та Єлизаветою Донівноною. При тайнстві шлюбу були присутні Самюель Гловінський, суфраган метрополітальний, генеральний адміністратор каплиці в Цуцилівцях, Маріанна із Замойських Дідушицька, Францішка з Цетнерів Жевуська, Іоан (Ян) Дунін, Юзеф Сухецький та Августин Перті.

17.07.1736 р. декан, препозитор жидачівського парохіяльного костелу Адальберт Іоан (Ян) Луговський охрестив Магдалину Терезу Маргариту, доньку Луки Осовіцького, садівника двору в Цуцилівцях, та Маріанни, законного подружжя. До святої купелі тримали Августин Перті та Тереза Лабецька в присутності Юзефа Клодзінського та Анни Пертової (Перті).

Примітки

* Художник Христофор Ходоровський згаданий в метричних книгах жидачівського парохіяльного костелу.

** Дружина Августина Перті.

Література

Archiwum Główne Akt Dawnych w Warszawie (далі – AGAD), Księgi metrykalne parafii wyznania rzymskokatolickiego z archidiecezji lwowskiej. Par. Żydaczów, dek. Stryj; Księga metrykalna chrztów dla całej parafii 1657–1708, sygn. 1600, s. 198; AGAD, Księgi metrykalne parafii wyznania rzymskokatolickiego z archidiecezji lwowskiej. Par. Żydaczów, dek. Stryj. Księga metrykalna chrztów dla całej parafii 1708–1764, sygn. 1601, s. 19, 45, 54, 56, 59, 61, 62, 70, 75; AGAD, Księgi metrykalne parafii wyznania rzymskokatolickiego z archidiecezji lwowskiej. Par. Żydaczów, dek. Stryj. Księga metrykalna ślubów dla całej parafii 1708–1785, sygn. 1604, s. 10, 25, 31; Betlej A. Pałac w Cuculowcach w świetle inwentarza pośmiertnego Jerzego Stanisława Dzieduszyckiego z 1731 roku / Andrzej Betlej, Anna Markiewicz. – Kraków, 2016. – S. 11. – (Materiały do dziejów kultury i sztuki XVII i XVIII wieku ; T. 1).

ПЕРТІ Андрій Генріх / Андреа Енріко / Анджей Генрик (PERTY Andrea Enryco)

Андрій Генріх Перті згаданий у метричних книгах Станіславської парохії 1739–1740-х рр. У документі не вказано його фаху, але він, очевидно, мав родинні зв'язки з відомою родиною митців Перті (Perty).

13.09.1739 р. священник станіславської колегіати Богуслав Бонковський охрестив Петра Андрія, сина Антонія Влосецького та Вікторії-?, законного подружжя. До святої купелі тримали Андреа Енріко Перті та Анна Венгжинович (Венгжиновичова).

Перті Андреа Енріко записаний 23.07.1740 р. у метричних книгах шлюбів станіславської колегіати, де він разом із Лаврентієм Вішньовським були присутні при тайнстві шлюбу у Антонія Скульського та Сюзанни Лібнової.

Література

Archiwum Główne Akt Dawnych w Warszawie (далі – AGAD), zesp. 304. Księgi metrykalne wyznania rym. kat. arch. diec. lwowskiej. Parafia Stanisławów – metryka szlubów, tom 4, 17161793, sygn. 1252, s. 112; AGAD, zesp. 304. Księgi metrykalne wyznania rym. kat. arch. diec. lwowskiej. Parafia Stanisławów – metryka chrztów, tom 2, 1715–1747, sygn. 1250, s. 434.

ПЕРТІ Антоній / Антоніо / Антоні (PERTY Antonio)

Антоній Перті, шпукатор та квадратор*, у 1681–1682-х рр. працював над скульптурним оздобленням фасадів королівського палацу у Вілянупі. У документах 1703 р. названо прізвище майстра – Антоніо Перті, який виконав різноманітні роботи в резиденції. У 1697–1714-х рр., очевидно, працював із своїм братом, архітектором Якубом Перті, при дворі Яна Станіслава Яблоновського, воєводи Руського.

Антоніо Перті виконав шпукаторські роботи при спорудженні *Castrum doloris* для Марії Анни Яблоновської (1643–1687) у львівській колегії оо. Єзуїтів 26–27 травня 1687 р. Єзуїт Миколай Бернет (1642–1710), в описі катафалка 1696 р., зазначив, що 23 гіпсові скульптури виконав королівський скульптор «сеньйор Антоніо», «... Statuy misternie z gypsu efformowal Segnior Antonius Statuarius S.R.M.», якого можна ідентифікувати як Антоніо Перті. Такі ж роботи у 1703 р. він, можливо, виконав при спорудженні *Castrum doloris* Станіславові Яблоновському (3.04.1634–3.04.1702) у тому ж костелі, який очевидно спроектував його брат, архітектор Якуб Перті.

У 1714–1744-х рр. Антоніо Перті працював над оздобленням інтер'єру та екстер'єру палацу Сенявських** у Любніцах (ПР). Зокрема, він відливав вазони з гіпсу, оздоблював плафони, карнизи вікон та дверей, шліфував штучний мармур. У 1732–1744-х рр. у документах він записаний як: «Antoni Perty Burgrabia Palacu Łubnickiego».

Примітки

* Квадратура – техніка скульптурного ілюзійонізму, як *di sotto in sù*.

** Спочатку в Адама Сенявського (біля 1665–2.06.1726), пізніше Єлизавети Сенявської (біля 1665–22.03.1729) та МаріїСофії (5.04.1699–1771) доньки Адама та Єлизавети Сенявських.

Література

Александрович В. Катафалк Марії Анни з Казановських Яблоновської, виставлений у львівському костелі єзуїтів 1687 року, в описі Миколая Бернета / Володимир Александрович // Львів: місто – суспільство – культура : збірник наукових праць. – Львів : Львівський національний університет ім. Івана Франка, 2012. – Т. 8, част. 2. – (Вісник Львівського університету. Серія історична. – Спеціальний випуск' 2012). – С. 172–194; Bohdziewicz P. Korespondencja artystyczna Elżbiety Sieniawskiej z lat 1700–1729 w zbiorach Czartoryskich w Krakowie / Piotr Bohdziewicz. – Lublin, 1964. – S. 10, 15, 21–23, 26, 27, 29–34, 37–39, 41–43, 46, 55, 56, 179, 180, 313; Betlej A. Sibi, deo, posteritati: Jablonowscy a sztuka w XVIII wieku / Andrzej Betlej. – Kraków, 2010. – S. 52–53; Słownik artystów, rzemieślników etc. // Kościoły i klasztory rzymskokatolickie dawnego województwa ruskiego. – Kraków, 2015. – T. 23. – S. 221. – (Materiały do dziejów sztuki sakralnej na ziemiach wschodnich dawnej Rzeczypospolitej / red. Jan K. Ostrowski ; cz. 1).

ПЕРТІ ПИЛИП / ФІЛІППО / ФІЛІП (PERTY Philippo)

Пилип Перті у 1707–1709-х рр. згаданий у метричних книгах жидачівського парохіяльного костелу, в яких його названо штукатором.* У цей час велися інтенсивні роботи у палаці в Цуцилівцях (сьогодні Вільхівці біля Жидачева), резиденції великого коронного конюшого Юрія Станіслава Дідушицького (1670–1730), де він виконав штукаторські роботи.

6.02.1707 р. о. Петро Віткович благословив шлюб між Іоаном (Яном) Шнидрінським та Катериною Зубнечанкою. При таїнстві шлюбу були присутні Філіп [Перті], штукатор, Іоан Рудський та Поталайко.

14.02.1707 р. о. Петро Віткович в жидачівському парохіяльному костелі охрестив Анну, доньку Іоана Звіринського та Єлизавети, законного подружжя. До святої купелі тримали Філіп [Перті], штукатор, та Маріанна Зайович (Зайовичова).

22.01.1708 р. о. Петро Віткович в жидачівському парохіяльному костелі охрестив Себастьяна, сина Іоана (Яна) Шидзецького та Катерини, законного подружжя. До святої купелі тримали Філіп Перті, штукатор, та Маріанна Войтович.

6.07.1708 р. о. Якуб Козловський в жидачівському парохіяльному костелі охрестив Якуба, сина Альберта Яснішевича, консула Жидачівського та Катерини, законного подружжя. До святої купелі тримали Філіп Перті та Єфросинія Вітковицька.

9.11.1708 р. о. Якуб Козловський в жидачівському парохіяльному костелі охрестив Андрія, сина Казимира Зубрицького та Анастасії законного подружжя. До святої купелі тримали Філіп Перті та Маріанна Зіневич (Зіневичова).

У 1710–1714-х рр. Філіп Перті перебував при дворі Єлизавети Сенявської, де, як штукатор, виконав технікою stucco роботи в інтер'єрі та екстер'єрі палацу в Любніцах (ІП). Там же, при дворі, майстер помер 1714 р.

Примітки

* Мистецтвознавець Юрій Ковальчик назвав Філіпа Перті архітектором. (Див. Kowalczyk J. Polski Hortensjusz w Cuculowcach / Jerzy Kowalczyk // Necessitas et ars : Studia staropolskie dedykowane Profesorowi Januszowi Pelcowi : [w 2 t.]. – Warszawa, 1993. – Т. 2. – S. 162.

Література

Archiwum Główne Akt Dawnych w Warszawie (далі – AGAD). Księgi metrykalne parafii wyznania rzymskokatolickiego z archidiecezji lwowskiej. Par. Żydaczów, dek. Stryj; Księga metrykalna chrztów dla całej parafii 1657–1708, sygn. 1600, s. 159, 196, 199; AGAD. Księgi metrykalne parafii wyznania rzymskokatolickiego z archidiecezji lwowskiej. Par. Żydaczów, dek. Stryj. Księga metrykalna chrztów dla całej parafii 1708–1764, sygn. 1601, s. 3, 4; Александрович В. Образотворче мистецтво. Скульптура / Володимир Александрович // Історія українського мистецтва : у 5 т. – К., 2011. – Т. 3. – С. 407; Bohdziewicz P. Korespondencja artystyczna Elżbiety Sieniawskiej z lat 1700–1729 w zbiorach Czartoryskich w Krakowie / Piotr Bohdziewicz. – Lublin, 1964. – S. 314; Kowalczyk J. Polski Hortensjusz w Cuculowcach / Jerzy Kowalczyk // Necessitas et ars : Studia staropolskie dedykowane Profesorowi Januszowi Pelcowi : [w 2 t.]. – Warszawa, 1993. – Т. 2. – S. 153–163; Aftanazy R. Pałac w Cuculowcach / Roman Aftanazy // Dzieje rezydencji na dawnych kresach Rzeczypospolitej. – Wrocław ; Warszawa : Zakład Narodowy im. Ossolińskich, 1995. – Т. 7 : Województwo ruskie, Ziemia Halicka i Lwowska. – S. 287–290; Betlej A. Pałac w Cuculowcach w świetle inventarza pośmiertnego Jerzego Stanisława Dzieduszyckiego z 1731 roku / Andrzej Betlej, Anna Markiewicz. – Kraków, 2016. – S. 4, 11. – (Materialy do dziejów kultury i sztuki XVII i XVIII wieku; T. 1).

ПЕРТІ Яків / Джакобо / Якуб (PERTY Jakub)

Яків Перті 16.06.1709 р. згаданий у метричних книгах жидачівського парохіяльного костелу. Хоча в даному випадку не вказано його професії, з інших архівних документів відомо, що він був архітектором. На основі цього можна зробити висновок, що саме він, а не Філіп Перті* вдосконалив проект (задум Юрія Дідушицького) та побудував протягом 1706-1710-х рр. палац в Цуцилівцях (сьогодні Вільхівці біля Жидачева), резиденції великого коронного конюшого Юрія Станіслава Дідушицького (1670-1730). При цьому йому допомагали Філіп Перті, шпукатор, Августин Перті, художник, Михайло Квасневський, садівник та ін.

16.06.1709 р. препозитор жидачівського парохіяльного костелу Якуб Казимир Козловський благословив шлюб між Михайлом Квасневським, садівником з Калуша, та Софією Войцехівською з Жидачева. При таїнстві шлюбу були присутні Якуб Перті та Альберт Вітковицький, губернатор жидачівський.

У жовтні 1721 р. о. Тома Заленський, ректор станіславівський, який відповідав за будівництво костелу оо. Єзуїтів у Станіславові, приїхав до Підкаменя біля Рогатина, за архітектором Перті [Якубом], що перебував на службі у Яна Станіслава Яблоновського, воєводи руського.

15.09.1726 р. Якуб Перті згаданий у документах архітектором, що працював при дворі Яна Станіслава Яблоновського (1669–1731), воєводи руського.

Перті Якубу приписують перебудову палацу Яблоновських у Львові, Підкамені. Ймовірно він був автором проекту костелу Непорочного Зачаття Діви Марії та Пресвятих Дарів оо. Єзуїтів у Станіславові, будівництво його було закінчено 1729 р. Однак невдало спроектований і закладений фундамент дав тріщину і костел демонтували у 1752 р.

Примітки

* Польські мистецтвознавці А. Бетлей та А. Маркевич (див. Betlej A. Pałac w Cuculowcach w świetle inwentarza pośmiertnego Jerzego Stanisława Dzieduszyckiego z 1731 roku / Andrzej Betlej, Anna Markiewicz. – Kraków, 2016. – S. 11. – (Materiały do dziejów kultury i sztuki XVII i XVIII wieku; t. 1). посилаючись на працю Ю. Ковальчика (див. Kowalczyk J. Polski Hortensjusz w Cuculowcach / Jerzy Kowalczyk // Necessitas et ars : Studia staropolskie dedykowane Profesorowi Januszowi Pelcowi : [w 2 t.]. – Warszawa, 1993. – T. 2. – S. 153–163), подали дані, що П. Богдзевич (див. Bohdziewicz P. Korespondencja artystyczna Elżbiety Sieniawskiej z lat 1700–1729 w zbiorach Czartoryskich w Krakowie / Piotr Bohdziewicz. – Lublin, 1964. – S. 178, 179.) вважав Філіпа Перті архітектором. Насправді цей дослідник назвав Філіпа Перті шпукатором, а архітектором він назвав Якуба Перті.

Література

Archiwum Główne Akt Dawnych w Warszawie, Księgi metrykalne parafii wyznania rzymskokatolickiego z archidiecezji lwowskiej. Par. Żydaczów, dek. Stryj. Księga metrykalna ślubów dla całej parafii 1708–1785, sygn. 1604, s. 2; Bohdziewicz P. Korespondencja artystyczna Elżbiety Sieniawskiej z lat 1700–1729 w zbiorach Czartoryskich w Krakowie / Piotr Bohdziewicz. – Lublin, 1964. – S. 178, 179, 182, 314; Betlej A. Dawny kościół (obecnie cerkiew katedralna) oraz kolegium Jezuitów w Stanisławowie / Andrzej Betlej // Kościoły i klasztory rzymskokatolickie dawnego województwa ruskiego. – Kraków, 2006. – T. 14. – S. 10, 359–360, 366–367. – (Materiały do dziejów sztuki sakralnej na ziemiach wschodnich dawnej Rzeczypospolitej /

red. Jan K. Ostrowski ; cz. 1); Betlej A. Sibi, deo, posteritati: Jablonowscy a sztuka w XVIII wieku / Andrzej Betlej. – Kraków, 2010. – S. 52–53, 58, 72–73, 75; Słownik artystów, rzemieślników etc. // Kościoły i klasztory rzymskokatolickie dawnego województwa ruskiego. – Kraków, 2015. – T. 23. – S. 221. – (Materiały do dziejów sztuki sakralnej na ziemiach wschodnich dawnej Rzeczypospolitej / red. Jan K. Ostrowski ; cz. 1); Betlej A. Pałac w Cuculowcach w świetle inwentarza pośmiertnego Jerzego Stanisława Dzieduszyckiego z 1731 roku / Andrzej Betlej, Anna Markiewicz. – Kraków, 2016. – S. 11. – (Materiały do dziejów kultury i sztuki XVII i XVIII wieku; t. 1).

ПОЛЕЙОВСЬКИЙ Матвій / Мацей (POLEJOWSKI Macej)

Матвій Полейовський, львівський скульптор та архітектор, син Яна та Катерини. Архівні документи згадують братів Петра, Яна та сестру Розалію, яка вийшла заміж за львівського скульптора Антона Осінського. Вперше скульптор Мацей Полейовський згаданий у документах 5.10.1755 р., коли тримав до хреста Тадея, сина Томи Шмайовського та Регіни.

20.02.1757 р. скульптор Мацей Полейовський одружився з Барбарою Хоцімською (1742–1770). При тайнстві шлюбу були присутні скульптор Себастьян Фесінгер, купець Яків Шпитовський та Блажей Далевич. У подружжя народились діти:

4.02.1758 р. – донька Вероніка, хрещеними батьками якої були скульптор Йоган Георг Гертнер, Агнеса Урбанік (Урбанікова), дружина архітектора Марціна Урбаніка, купець Якуб Шпитовський та Тереза Фесінгер (Фесінгерова), дружина скульптора Себастьяна Фесінгера;

20.05.1759 р. – син Фелікс Пйотр, якого до хреста тримали архітектор Марцін Урбанік та Агнеса Строїнська, дружина маляра Станіслава Строїнського;

26.02.1761 р. – донька Гертруда, яку до хреста тримали скульптор Антон Осінський та Магдаліна Міллер (Міллерова), дружина маляра Матвія (Матіас) Міллера;

21.11.1762 р. – син Анджей, якого до хреста тримали маляр Станіслав Строїнський та Агата Фершер (Фершерова), дружина скульптора та архітектора Томи Фершера;

29.07.1764 р. – син Ігнатій, хрещеними батьками якого були скульптор Себастьян Фесінгер та Агата Строїнська, дружина маляра Станіслава Строїнського;

4.03.1766 р. – син Казимир Юзеф, хрещеними батьками якого були маляр Матвій (Матіас) Міллер та Маріанна Оброцька, дружина скульптора Антонія Осінського;

23.03.1767 р. – донька Теофілія, яку до хреста тримали маляр Матвій (Матіас) Міллер та Анна Строїнська, дружина маляра Марціна Строїнського;

24.07.1768 р. – син Якуб Ігнатій, якого до хреста тримали скульптор Ян Оброцький та Анна Строїнська, дружина маляра Марціна Строїнського;

9.07.1770 р. – донька Анна, яку до хреста тримали скульптор Ян Оброцький та Розалія Осінська, дружина скульптора Антонія Осінського.

У другому шлюбі з Магдаленою дітей у подружжя не було. Хрещеними у його дітей були відомі львівські митці, що говорить про значний авторитет Мацея Полейовського серед митців Львова.

7.04.1764 р. Мацей Полейовський, як і львівські скульптори Петро Полейовський, Себастьян Фесінгер батько, Ігнатій Климент син, Антоній Осінський, Ян Оброцький, Іван Непомук Бехерт, Симон Стажевський, Войцех Бін, отримав право носити шаблю або шпагу, що символічно прирівняло його до шляхти Речі Посполитої і звільнило, як скульптора, з-під юрисдикції міських цехів. Був створений прецедент офіційного визнання скульптора, як митця вищого вишколу і утвердження кращого становища у суспільній ієрархії.

15.12.1786 р. Мацей Полейовський написав листа до генерала ордену оо. Василян, де захищаючи свою честь і гідність скульптора, вказав, що ремеслом він займався 30 років [1756–1786] і перелічив місця, в яких знаходились його сницарські роботи, зокрема: Опатів, Красностав, Заслав, Станіслав, Наварія, Годов[иця]*, Нижнів, Унів, Христинопіль, [працював] у Володаві, Почаєві. Його праці можна побачити у львівському катедральному соборі. Із переліку місць, де працював скульптор, можна прослідкувати його творчий шлях.

ПОЛЕЙОВСЬКИЙ Матвій / Мацей (POLEJOWSKI Macej)

Бог Отець, 1758–1763 рр. Фрагмент центрального вівтаря костелу Успіння Пресвятої Діви Марі у Наварії. Світлина О. Яковини Пустомитівський район, Львівська обл.

Згідно листа Мацея Полейовського, його діяльність мала би розпочатися 1756 р., але про творчість майстра 1756–1765-х рр. майже немає документів. Від кінця 1765 р. його діяльність в царині сницарства стає зрозумілою і чітко окресленою.

21.09.1765 р. Мацей Полейовський, працюючи під керівництвом архітектора Петра Полейовського, отримав гроші за трон до великого вівтаря. Очевидно, йшлося про виготовлення моделі трону [sedes] для єпископа або митрополита, який скульптор закінчив у 1768 р., за що отримав 360 золотих.

Більше 10 років, від 1765 до 1776 р., скульптор Мацей Полейовський працював у львівській римо-католицькій катедрі Успіння Богородиці і за свою роботу отримав понад 7 000 золотих.

23.05.1766 р. Мацей Полейовський уклав угоду на виготовлення 4 вазонів, згідно абрисів, для вежі катедрі. За роботу йому повинні були заплатити 50 червоних золотих (1 червоний золотий = 18 золотих). Скульптор мав сам вибрати камінь у Полянні і виготовити вазони протягом 10 тижнів, отримавши для роботи 25 червоних золотих завдатку.

30.06.1766 р. Мацей Полейовський уклав угоду на виготовлення об'ємної скульптури та орнаментальної різьби до центрального вівтаря у львівській римо-католицькій катедрі. Згідно проекту архітектора Петра Полейовського, для нової вівтарної структури потрібно було виготовити об'ємну скульптуру отців церкви, а саме: св. Августина, св. Григорія, св. Амброзія та св. Ієроніма. Загальна сума за виготовлення центрального вівтаря становила 5 600 золотих. Разом з ним орнаментальну різьбу для головного вівтаря виготовляв скульптор Ян Оброцький. Сницарські роботи біля головного вівтаря були завершені 1772 р.

21.01.1768 р. у львівському монастирі оо. Бернардинів майстер куншту сницарського Мацей Полейовський уклав угоду зі синдиком заславського монастиря оо. Бернардинів на виготовлення амвону, ciborium та об'ємної скульптури до головного вівтаря. Вівтарна структура до нього була виготовлена раніше невідомим майстром. Згідно угоди, роботу потрібно було завершити протягом року – до 21.01.1769 р. за 5 000 золотих. 1769 р. монастир оо. Бернардинів у Заславі (сьогодні Ізяслав) вислав** Полейовському 90 флоринів за роботу згідно контракту.

У травні 1770 р. капітула сandomirської колегіати дала згоду на те, що львівський скульптор Мацей Полейовський виготовить бічні вівтарі в колегіаті. Керівник фабрики канонік Я. Коханський доручив скульптору виконати два вівтарі. Однак 10.09.1770 р. на засіданні капітули вирішили, що Мацей Полейовський виготовить ще 6 вівтарів за своїм проектом. Каноніку Я. Коханському доручили укласти угоду із скульптором Мацеєм Полейовським на виготовлення 8 вівтарів.

16.02.1771 р. капітулою було затверджено угоду, укладену між каноніком Я. Коханським та Мацеєм Полейовським. Згідно угоди, за виготовлення вівтарних структур та об'ємної скульптури до них сницар мав отримати 12 000 золотих.

12.03.1771 р. йому видали завдатку 1 000 золотих. Одночасно із вівтарями скульптор мав виготовити у каплиці св. Причастя мармурову балюстраду, дубові різьблені лави [stallum] та лави до центральної нави. У середині 1773 р. сницарські роботи у сandomirській колегіаті, в основному, були завершені. 31.07.1773 р. комісія з двох осіб – архітектора та керівника фабрики прийняла роботу у скульптора Мацея Полейовського, оцінивши її позитивно.

21.06.1773 р. Мацей Полейовський підписав угоду на виготовлення орнаментальної різьби та об'ємної скульптури для вівтарів св. Трійці та Преображення Господнього у львівській римо-католицькій катедрі. Скульптор замовлення не виконав*** і передав його скульптору Яну Оброцькому, з яким було укладено нову угоду 11.02.1775 р. Угода звільняла Мацея Полейовського і зобов'язувала Яна Оброцького на виконання об'ємної скульптури до двох вівтарів.

Наприкінці 1773 р. скульптор Мацей Полейовський приїхав до Заслава, щоб виготовити нову вівтарну структуру до головного вівтаря у костелі оо. Бернардинів, взявши із собою 5 скульпторів та столярів. У червні 1774 р. скульптор ще працював при виготовленні головного вівтаря. Під час робіт з ним було укладено нову угоду на виготовлення вівтаря св. Роха та решітки до музичного хору за 45 угорських золотих. У вересні завершено виготовлення амвону та вівтаря св. Роха, а на початку листопада 1774 р. Мацей Полейовський, повністю завершивши роботу біля головного вівтаря в костелі оо. Бернардинів м. Заслава, виїхав до Львова.

12.12.1774 р. Мацей Полейовський подав до львівського магістрату прохання на дозвіл варити мед у шинку. В отриманій відповіді зазначалось, що міський уряд не проти того, щоб задовольнити прохання Мацея Полейовського,

але згідно закону, мед можуть варити лише жителі міста. Тому він повинен старатися у міської влади дозволу на отримання міського права. Від 1750 до 1781-х рр. Мацей Полейовський не значився у списках жителів Львова.

4.01.1777 р. канонік Святоюрського собору Петро Білянський подав до суду скаргу на Мацея Полейовського, Яна Оброцького, Симона Стажевського, Яна Щуровського, Лазаря Паславського, щоб вище названі скульптори повернули 1 000 золотих, тому що не дотрималися умови контракту, очевидно, від 7.01.1771 р.

Мацей Полейовський на суді засвідчив, що він не вписаний до книги вида-тків, до жодного братства не належав і нікому не доручав жодних робіт у соборі св. Юра. Так як Мацей Полейовський дійсно не ставив свого підпису в угоді 7.01.1771 р., то суд 22.03.1777 р. вирішив, що цю суму повинні заплатити скульптори Ян Оброцький та Симон Стажевський.

1778 р. Мацей Полейовський виготовив до крехівської церкви св. Миколи ЧСВВ нову частину іконостасу у формі вітара.

23.07.1779 р. Ян Оброцький та Симон Стажевський подали до суду скаргу на скульптора Мацея Полейовського. Йшлося про повернення грошей, які були затрачені скульпторами, коли вони добивалися отримання королівського привілею на вільне виконання праці скульпторів. 7.11.1782 р. від них до суду постуила аналогічна скарга. У суді Мацей Полейовський заявив, що з 1781 року він не працював скульптором, до братства ніякого не належав і дозволу на привілеї не давав.

30.10.1780 р., на прохання Миколи Потоцького, Мацей Полейовський приїхав до Почасва, як керівник та експерт фабрики при церкві Успіння Богородиці ЧСВВ. Одночасно він мав виготовити абриси на вітварі і укласти угоду на їх виготовлення.

6.09.1781 р. скульптор Мацей Полейовський уклав угоду з Почаївським монастирем оо. Василян на виготовлення 6 бічних вітарів. Для цього він повинен був взяти собі в помічники ще вправного мозаїста та маляра. За кожен виконаний вітар Мацею Полейовському мали заплатити 2 000 золотих. Проте витрати на золото, фарби та челядь мав оплачувати скульптор. Витрати на дерево, каміння, цеглу, вапно, залізо, мулярів та каменярів оплачував монастир.

Монахи зобов'язалися годувати майстрів у монастирі. Щодня їм належала монаша порція з монастирської кухні, кухоль пива, келишок горілки. У вівторок, четвер і неділю їм давали по чвертці меду. Для челяді їжа була скромніша.

Далі в угоді було зазначено, що Мацей Полейовський спочатку мав виконати один вітар повністю, і, якщо він сподобається монахам, майстер продовжуватиме роботу. Цей пункт угоди пізніше створив велику проблему для Мацея Полейовського.

Від 6.07.1781 р. до 20.05.1783 р. прізвище скульптора Мацея Полейовського згадувалось в монастирській книзі видатків на будівництво церкви, хоча в одному з листів Мацей Полейовський писав, що до 23.10.1783 р. він перебував на оплачуваній роботі у його милості п. Яблоновського, воєводи Познанського в Нижньому.

1.01.1783 р. Мацей Полейовський написав листа до наставника чину оо. Василян, у якому пояснив, що він порушив пункт угоди на виготовлення лише одного вітара з дозволу Миколи Потоцького. Саме фундатор прийняв рішення, щоб виготовляти зразу 6 вітарів, набравши більше помічників. Мацей Полейовський просив, щоб монастир заплатив йому за виконану роботу, тому що 6 вітарів зроблено наполовину

29.03.1783 р., на лист Мацея Полейовського, оо. Василяни подали резолюцію, де йшлося про те, що дійсно, скульптор Мацей Полейовський мав виготовити 6 вітарів. Але, згідно угоди, спочатку потрібно докінчити перший вітар, за який він уже отримав 1 500 золотих і якщо він сподобається оо. Василянам, то вони йому доплатять 500 золотих за перший вітар. На цей час 5 інших вітарів виготовляти не потрібно.

5.10.1783 р. тайна рада оо. Василян Почаївського монастиря вирішила розірвати угоду з Мацеєм Полейовським, тому що він її не дотримав.

У 1783–1786-х рр. скульптор очевидно працював у Володаві, де виконав сницарські роботи в костелі оо. Паулінів, вирізьбивши 4 фігури докторів костелу, які знаходилися біля пілонів нави.

15.12.1786 р. Мацей Полейовський написав листа до генерала чину оо. Василян де, захищаючи свою честь та гідність скульптора, вказав на те, що почаївські оо. Василяни не можуть ганити вітарів, які він виготовив, тому що його роботи відомі в багатьох місцях і ніхто із замовників не сказав про роботу лихого слова.

Очевидно Мацей Полейовський та почаївські оо. Василяни залагодили конфлікт між собою, який тривав роками, тому що 26.04.1790 р. архітектор уклав нову угоду з наставником монастиря ЧСВВ в Почасві, де він зобов'язувався керувати будівництвом церкви оо. Василян і повністю її закінчити. У контракті зазначалось, що Мацей Полейовський не повинен залишати без нагляду монастирську фабрику літом, хіба що з дозволу наставника монастиря, а зимою він повинен підготувати матеріали для будівництва, зокрема камінь відповідних розмірів. За роботу архітектор щороку буде отримувати платню – 300 золотих і відповідний провіант.

11.11.1794 р. Мацей Полейовський особисто засвідчив, що протягом цього часу [1790–1794-х рр. монастир ЧСВВ в Почасві] з ним повністю розрахувався за виконану роботу.

Помер скульптор та архітектор Мацей Полейовський після 1795 р.

Львівський мистецтвознавець Володимир Вуйцик, посилаючись на метричні книги померлих костелу Матері Божої Сніжної у Львові, до якої належав скульптор, назвав дату смерті Мацея Полейовського – 1806 р. (запис від 25.03.1806 р.), зігнорувавши вік померлого – там дуже виразно написано – Мацей Полейовський помер, маючи 38 років. Натомість мистецтвознавець, доктор Ягелонського університету Агата Двожак спростувала твердження Володимира Вуйцика, зауваживши, що у метричних книгах дійсно є записи щодо смерті Мацея Полейовського, але сина скульптора та архітектора Петра Полейовського – Матвія Елеутера Полейовського, який народився 19.02.1768 р. та помер 26.03.1806 р., маючи 38 років.****

Примітки

* Кільканадцять літ тому автору потрапила до рук добротна фотографія листа Мацея Полейовського від 15.12.1786 р. При уважному читанні копії листа виник сумнів щодо написання Мацеєм Полейовським і пізнішого прочитання дослідниками топоніму Годовиця (Hodowica). Так як добре читається лише частина слова HODOW..., то можна припустити, що мова йшла не про Годовицю, а про інший населений пункт. Співзвучні цьому слову є два топоніми: Годів (Hodów) біля Помор'я і Годова (Hodowa) біля Дуклі. В контексті це мало би виглядати так:

1. Hodowica ...w Hodowicy.
2. Hodów... w Hodowie.
3. Hodowa... w Hodowiej.

Значно раніше, в 1967 таку ж думку висловив науковець В. Любченко, який читав листа в оригіналі. Подаючи текст у своєму перекладі, він переклав топоніми в такій інтерпретації: «Не називаю далеких місць, у яких вітарні роботи виконував, як у колегіаті Сандомирській, у костельох в Опатові, Красноставі, Заславі, Станіславі, Наварії, Годові [Годовиці]...». На жаль, в авторському тексті він не пояснив, чому засумнівався і спочатку все ж таки написав Годів. Ще у 1967 р. він висловив припущення, що автором годовицького вітаря міг бути Мацей Полейовський.

Так як дослідники досі не можуть визначитись, хто автор скульптур у Годовиці, а авторство Мацея Полейовського є досить сумнівним, то можна припустити, що Мацей Полейовський працював у Годові.

** У даному випадку замовлення скульптор виконав у своїй львівській майстерні.

*** Робота для заславських оо. Бернардинів не дозволила скульптору виконати замовлення від 21.06.1773 р. для римо-католицької катедрі.

**** Автор щиро вдячний п. Агаті Двожак за надану уточнюючу інформацію.

Література

Центральний державний історичний архів України, м. Львів, ф. 52, оп. 2, спр. 132, с. 582, 583; Державний архів Тернопільської області, ф. 258, оп. 3, діло 253, с. 5; Любченко В. Нові твори львівських скульпторів XVI–XVIII століть у галереї. (На матеріалах збирацької роботи 1965 року) / В. Любченко // Львівська картинна галерея: виставки, знахідки, дослідження. – Львів, 1967. – С. 25; Возницький Б. Скульптор Матвій Полейовський / Борис Возницький, Дмитро Кривач // Образотворче мистецтво. – 1971. – № 6. – С. 26–27; Вуйцик В. Скульптор Іван Щуровський / Володимир Вуйцик // Записки Наукового товариства імені Шевченка. – Львів, 1998. – Т. 236 : Праці Комісії образотворчого та

ужиткового мистецтва. – С. 305–319; Крвавич Д. Українська скульптура періоду рококо / Дмитро Крвавич // Записки Наукового товариства імені Шевченка. – Львів, 1998. – Т. 236 : Праці Комісії образотворчого та ужиткового мистецтва. – С. 127–154; Вуйцик В. Будівельний рух у Львові другої половини XVIII ст. / Володимир Вуйцик // Записки Наукового товариства імені Шевченка – Том 241 : Праці Комісії архітектури та місто будівництва. – Львів, 2001. – С. 122; Вуйцик В. Монастир св. Миколи ЧСВВ у Крехові / Володимир Вуйцик // Вибрані праці : до 70-річчя від дня народження / Володимир Вуйцик. – Львів, 2004. – С. 203. – (Вісник інституту «Укрзахідпроектреставрація»; чис. 14); Bostel F. Przyczynek do dziejów restauracji katedry lwowskiej w XVIII w. / Ferdynand Bostel // Sprawozdania Komisji do Badania Historii Sztuki w Polsce. – 1905. – Т. 7, з. 4. – С. 597–614; Bochnak A. Ze studjów nad rzeźbą lwowską w epoce rokoka / Adam Bochnak. – Kraków, 1931. – S. 136–156; Dutkiewicz J. E. Fabryka cerkwi Wniebowzięcia N. M. P. w Poczajowie / Józef Edward Dutkiewicz // Dawna sztuka. – 1939. – R. 2, z. 2. – S. 151–162; Gębarowicz M. Prolegomena do dziejów lwowskiej rzeźby rokokowej / Mieczysław Gębarowicz // Artium Questiones. – Poznań, 1986. – Т. 3. – S. 5–46; Kowalczyk J. Dzieła Macieja Polejowskiego w Ziemi Sandomierskiej / Jerzy Kowalczyk // Rocznik Muzeum Świętokrzyskiego. – 1970. – Т. 6. – S. 187–234; Hornung Z. Majster Pinsel snycerz. Karta z dziejów lwowskiej rzeźby rokokowej / Zbigniew Hornung. – Wrocław, 1976. – S. 23, 26, 29, 47, 48, 65, 93, 96–98, 101, 103, 135, 136, 138–140, 142, 148; Hornung Z. Polejowski Maciej / Zbigniew Hornung // Polski Słownik Biograficzny. – Warszawa, 1983. – Т. 27. – S. 288–291; Hornung Z. Główny ołtarz w kościele oo. Franciszkanów w Przemyślu i lwowski rzeźbiarz Jan Polejowski / Zbigniew Hornung // Teka konserwatorska. Polska południowo-wschodnia. – Rzeszów, 1985. – S. 71–91; Kowalczyk J. Prace rzeźbiarskie Macieja Polejowskiego w Sandomierskiem i na Lubelszczyźnie / Jerzy Kowalski // Sprawozdania Towarzystwa Naukowego w Toruniu. – 1959. – R. 13, z. 2. – S. 123–127; Krasny P. Lwowskie środowisko artystyczne wobec idei symbiozy sztuk w wystroju i wyposażeniu wnętrz sakralnych (1730–1780) / Piotr Krasny // Rocznik Historii Sztuki. – Wrocław, 2005. – Т. 30. – S. 147–189; Ostrowski J. K. Kościół parafialny p.w. Wniebowzięcia NMP w Nawarii / Jan K. Ostrowski // Kościoły i klasztory rzymskokatolickie dawnego województwa ruskiego. – Kraków, 1993. – Т. 1. – S. 53–64. – (Materiały do dziejów sztuki sakralnej na ziemiach wschodnich dawnej Rzeczypospolitej / red. J. K. Ostrowski ; cz. 1); Ostrowski J. K. Z problematyki warsztatowej i atrybucyjnej rzeźby lwowskiej w XVIII / Jan K. Ostrowski // Sztuka Kresów Wschodnich : materiały sesji naukowej / red. Jan K. Ostrowski. – Kraków, 1994. – Т. 1. – S. 84–87; Betlej A. Kościół oo. Bernardynów w Zaslaviu : źródła archiwalne do dziejów wystroju późnobarokowego / Andrzej Betlej // Biuletyn Historii Sztuki. – 1995. – R. 57, Nr 3/4. – S. 353–363; Gajewski J. Lwowska rzeźba rokokowa: kilka uwag do zagadnienia genezy zjawiska / Jacek Gajewski // Sztuka ziem wschodnich Rzeczypospolitej XVI–XVIII w. / red. J. Lileyko. – Lublin, 2000. – S. 559–579; Skrabski J. Budowa kościoła misjonarzy w Zaslaviu w świetle nieznanych materiałów archiwalnych / Józef Skrabski // Przegląd Wschodni. – Warszawa, 1999. – Т. 6, zes. 1. – S. 145–154; Skrabski J. Problematyka artystyczna kościoła misjonarzy w Zaslaviu / Józef Skrabski // Sztuka kresów wschodnich : materiały sesji naukowej – Kraków, 2003. – Т. 5. – S. 85–97; Betlej A. Polejowski Maciej / A. Betlej // Słownik artystów polskich i obcych w Polsce działających (zmarłych przed 1966 r.) : malarze, rzeźbiarze, graficy. – Warszawa, 2003. – Т. 7. – S. 374–376; Kowalczyk J. Przemiany wystroju kolegiaty sandomierskiej w okresie rokoka / Kowalczyk Jerzy // Zeszyty Sandomierskie : Biuletyn Towarzystwa Naukowego Sandomierskiego. – 1999. – nr 9. – S. 50–59; Dworzak A. „Nie może mi Wielebny Monaster zadać, aby robota nie była doskonała”. Kilka uwag na temat sporu Macieja Polejowskiego z bazylianami poczajowskimi / Agata Dworzak // Biuletyn Historii Sztuki. – 2013. – R. 75, nr 1. – S. 101–114; Dworzak A. „Fabryka» kolegiaty sandomierskiej w latach siedemdziesiątych XVIII wieku. Kilka uwag o strukturze organizacyjnej / Agata Dworzak // Religia w epoce nowożytnej. Polityka–Społeczeństwo–Kultura. – Kraków, 2013. – S. 8–23; Dworzak A. Nowe źródła do prac Macieja Polejowskiego w kolegiacie sandomierskiej / Agata Dworzak // Roczniki Humanistyczne : Prace z Historii Sztuki. – Lublin, 2014. – Т. 62, z. 4. – S. 33–70; Dworzak A. Lwowskie środowisko artystyczne w XVIII wieku w świetle ksiąg metrykalnych i sądowych / Agata Dworzak // Materiały do dziejów kultury i sztuki XVII i XVIII wieku. – Kraków, 2018. – Т. 8. – S. 85–87.

ПОЛЕЙОВСЬКИЙ Петро / Пйотр (POLEJOWSKI Piotr)

Петро Полейовський, львівський скульптор та архітектор (*1734–†26.04.1776), син Яна та Катерини, брат Матвія та сестри Розалії, яка вийшла заміж за львівського скульптора Антона Осінського.

17.09.1759 р. Пйотр Полейовський та Агата Строїнська були свідками при вихрещенні юдея Якова Зелінського (32 роки), сина Зеліка та Хаї.

5.09.1761 р. Пйотр Полейовський та Катерина Філіповичева тримали до хреста Домініка, вихреста з юдаїзму (5 років), сина Якуба Новаковського.

5.06.1762 р. Пйотр Полейовський, маляр Матвій (Матіас) Міллер, Катерина Югович (Юговичова) та Агата Строїнська, тримали до хреста Юстину, доньку маляра Марціна Білобжиского.

8.12.1762 р. скульптор Пйотр Полейовський та Агата Строїнська тримали до хреста Луцію Теклю, доньку Матвія Ісайського та Катерини з Полейовських.

10.01.1763 р. Пйотр Полейовський та Розалія Осінська, дружина скульптора Антонія Осінського, тримали до хреста Марту Агнесу, доньку маляра Марціна Строїнського та Анни.

Одружився скульптор із Маріанною Пельчинською (?–†1793). У подружжя народились діти:

4.02.1764 р. – донька Кароліна Текля Тереза, яку до хреста тримали маляр Матвій (Матіас) Міллер та Розалія Осінська;

9.02.1765 р. – син Юзеф Ян, хрещеними батьками якого були скульптор Себастьян Фесінгер та Маріанна Лоза;

8.12.1766 р. – син Тома Ян з Дуклі, хрещеними батьками якого були маляр Матвій (Матіас) Міллер, Катерина Строїнська, донька маляра Станіслава Строїнського, в присутності Адама Стойніцького та Магдаліни Міллерової;

19.01.1768 р. – син Елеутер Матвій (помер 23.03.1806 р. у віці 36 років). До хреста тримали маляр Станіслав Строїнський та Софія Пйотровська, дружина маляра Антонія Павла Пйотровського;

14.09.1769 р. – донька Текля, хрещеними батьками якої були о. Юрій Капчик та Антоніна Пелчинська;

13.03.1774 р. – донька Пелагія Маріанна, хрещеними батьками якої були архітектор Клеменс Ксаверій Фесінгер та Розалія Осінська;

27.03.1776 р. – син Руперт Вікентій Войцех, якого до хреста тримали маляр Матвій (Матіас) Міллер та Розалія Осінська.

7.04.1764 р. Пйотр Полейовський, як скульптор, отримав право носити шаблю або шпагу, що символічно прирівняло його до шляхти Речі Посполитої і звільнило, як скульптора, з-під юрисдикції міських цехів. Був створений прецедент офіційного визнання скульптора, як митця вищого вишколу і утвердження кращого становища у суспільній ієрархії.

Документально підтверджено, що він працював над оформленням інтер'єру перемиського костелу св. Марії Магдаліни оо. Францисканців у 1760–1765-х рр.

21.05.1760 р. [Пйотр] Полейовський отримав 270 золотих на виготовлення дерев'яних скульптур св. Бонавентури, св. Людвіка, св. Андрія де Комітбус та св. Йосифа де Купертіно, які мали стояти на постументах перед головним вівтарем. 4 листопада того ж року львівському сницареві Полейовському заплачено решту грошей – 370 золотих за виготовлення 4 дерев'яних фігур та за дерев'яний рукомишник [lavabo] до костелу.

4.03.1761 р. львівський сницяр Пйотр Полейовський підписав угоду з перемиськими оо. Францисканцями на виготовлення головного вітваря, який мав складатися з трьох вітварів, за 7 000 золотих. Сницяр взяв завдатку 1 000 золотих.

2.05.1761 р. сницяр отримав 1 206 золотих за виготовлення вітваря і йому ще належалося отримати 4 796 золотих.

17.05.1761 р. за роботу біля великого вітваря скульптор отримав 400 золотих.

9.02.1763 р. зі Львова до Перемишля привезено деякі скульптури до великого вітваря.

4.04.1763 р. скульптор Полейовський отримав на виготовлення вітваря 1600 золотих.

11.01.1764 р. скульптор знову привіз частину скульптури до великого вітваря.

30.6.1764 р. сницярю Полейовському, який уже отримав на виготовлення головного вітваря 5 000 золотих, дали ще 1 000 золотих.

Виготовлення об'ємної скульптури до головного вітваря було завершено наприкінці 1764 – початку 1765 років. Вітварню структуру до центрального вітваря зобов'язався виготовити до 29.09.1765 р. львівський столяр Михайло Олашкевич.

23.10.1765 р. скульптор отримав від короля Станіслава Августа титул королівського архітектора.

У 1765–1776-х рр. він, будучи головним архітектором, розробив проєкт переоформлення більшої частини інтер'єру римо-католицької катедрі у Львові. Зокрема, за його проєктом було замінено частину вітварів, в першу чергу – центральний вітвар та два бокові – Преображення Господнього та св. Трійці.

За його проєктом у 1768–1773-х рр. перебудовано дім Павличовських (вул. Коперніка, 17) у Львові.

1770 р. Пйотр Полейовський працював у Роздолі, де отримав 2 кунтуші та китайковий пояс від Жевуських, як своєрідну доплату до угоди.

1771 р. за проєктом архітектора Петра Полейовського збудували парохіяльний костел в Малехові біля Львова.

14.03.1773 р. архітектор Пйотр Полейовський підписав угоду з преором львівських оо. Домініканців Ангелом Поліковським на відновлення будівлі костелу, зокрема купола, та ведення інших робіт протягом літа до осені. Петру Полейовському за роботу мали заплатити 540 золотих та виділити 20 фір вапна.

3.10.1773 р. архітекторові Полейовському заплачено 320 золотих за абрис до малого хору в пресбітерії костелу оо. Домініканців у Підкамені.

У 1773–1775-х рр. Пйотр Полейовський продовжував керувати роботами у костелі Божого Тіла оо. Домініканців.

20.04.1775 р. Пйотр Полейовський був одним із архітекторів, яких викликали оо. Василяни та [Микола Потоцький] для консультації щодо усунення дефектів, які виявили при муруванні фундаменту та внесення змін до проєкту будівництва монастирської церкви Успіння Богородиці в Почасві.

Помер архітектор і скульптор Пйотр Полейовський 26.04.1776 р., маючи приблизно 42 роки.

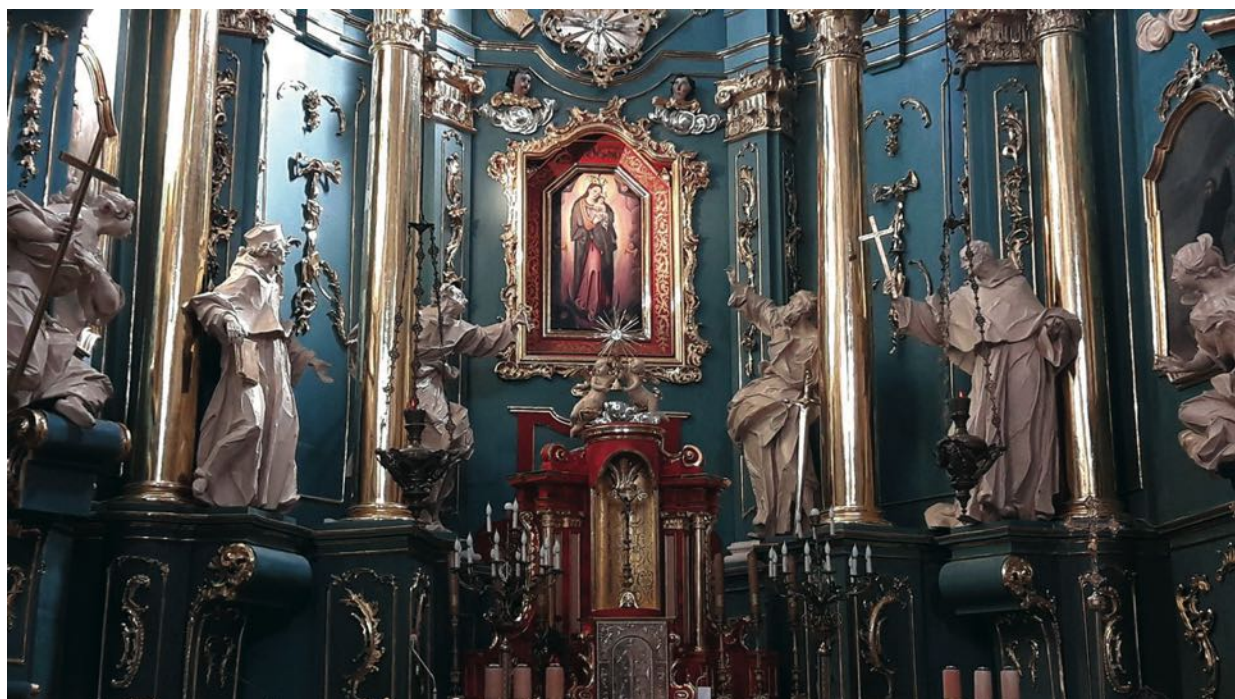
Примітки

* Ю. Фразік у 1975 р. назвав львівського сницяря Петра Полейовського автором фігур св. Бонавентури, св. Людвіка, св. Андрія де Комітубуса та св. Йосифа де Купертіно, які мали стояти на постаментах (балюстраді) перед головним вітварем, скульптури головного вітваря, та дерев'яного рукомийника [lavabo] св. Франциска до костелу (див. Frazik J. T. Budowniczość i artyści na usługach Franciszkanów przemyskich od XV–XVIII wieku na tle dziejów kościoła i jego wyposażenia / Józef Tomasz Frazik // Biuletyn Historii Sztuki. – 1975. – R. 37, Nr 4. – S. 320–333).

Література

Мастер Пинзель – легенда и реальность : каталог выставки / авт.-сост. Б. Г. Возницкий, Н. О. Опанасенко. – Львов, 1987. – С. 10; Вуйцик В. Архітектор Петро Полейовський у світлі нових архівних знахідок / В. Вуйцик // Архітектурна спадщина України. – К., 1996. – Т. 3, част. 2. – С. 182–189; Вуйцик В. Нове джерело до історії вистрою костелу францисканців в Перемишлі / Володимир Вуйцик // Вибрані праці : до 70-річчя від дня народження /

Володимир Вуйцик. – Львів, 2004. – С. 303. – (Вісник інституту Укрзахідпроектреставрація ; чис. 14); Шенгера Б. Проблеми будівництва і зміни оформлення інтер'єрів львівських домініканських костелів Божого Тіла та св. Марії Магдалини у 1740–1760 рр. // Львівська національна галерея мистецтв : дослідження і матеріали : науковий збірник. – Львів, 2012. – Вып. 3 : 2010–2011. – С. 44–57; Bostel F. Przyczynek do dziejów restauracji katedry lwowskiej w XVIII w. / Ferdinand Bostel // Sprawozdania Komisji do Badania Historii Sztuki w Polsce. – 1905. – Т. 7, з. 4. – С. 596–614; Bochnak A. Ze studjów nad rzeźbą lwowską w epoce rokoka / Adam Bochnak. – Kraków, 1931. – С. 137–144, 148–150; Hornung Z. Pierwsi rzeźbiarze lwowscy z okresu rokoka / Zbigniew Hornung // Ziemia Czerwieńska. – 1936. – R. 3, z. 1. – С. 1–37; Mańkowski T. Lwowska rzeźba rokokowa / Tadeusz Mańkowski. – Lwów, 1937. – С. 101–120; Hornung Z. Antoni Osiński najwybitniejszy rzeźbiarz lwowski XVIII stulecia / Zbigniew Hornung. – Warszawa ; Lwów, 1937. – С. 10, 11; Dutkiewicz J. E. Fabryka cerkwi Wniebowzięcia N. M. P. w Poczajowie / Józef Edward Dutkiewicz // Dawna sztuka. – 1939. – R. 2, z. 2. – С. 144–147, 158–160, 163–164; Frazik J. T. Budowniczy i artyści na usługach Franciszkanów przemyskich od XV–XVIII wieku na tle dziejów kościoła i jego wyposażenia / Józef Tomasz Frazik // Biuletyn Historii Sztuki. – 1975. – R. 37, nr 4. – С. 320–333; Hornung Z. Majster Pinsel snycerz. Karta z dziejów polskiej rzeźby rokokowej / Zbigniew Hornung. – Wrocław, 1976. – С. 26, 37, 56, 65, 97, 103; Hornung Z. Polejowski M. / Zbigniew Hornung // Polski Słownik Biograficzny. – Wrocław, 1983. – Т. 27. – С. 291–292; Hornung Z. Główny ołtarz w kościele oo. Franciszkanów w Przemyślu i lwowski rzeźbiarz Jan Polejowski / Zbigniew Hornung // Teeka konserwatorska. Polska południowo-wschodnia. – Rzeszów, 1985. – С. 71–91; Gębarowicz M. Prolegomena do dziejów lwowskiej rzeźby rokokowej / Mieczysław Gębarowicz // Artium Questiones. – Poznań, 1986. – Т. 3. – С. 17, 18, 20, 23, 38–40; Betlej A. Kościół parafialny w Kąkolnikach // Sztuka Kresów Wschodnich : materiały sesji naukowej / red. Jan K. Ostrowski. – Kraków, 1996. – Т. 2. – С. 213–230; Betlej A. Polejowski Piotr / A. Betlej // Słownik artystów polskich i obcych w Polsce działających (zmarłych przed 1966 r.): malarze, rzeźbiarze, graficy. – Warszawa, 2003. – Т. 7. – С. 376–380; Krasny P. «Pan Piotr Polejowski snycerz lwowski» i jego dzieła w kościele Franciszkanów w Przemyślu / Piotr Krasny, Jakub Sito // Sztuka Kresów Wschodnich : materiały sesji naukowej / red. Jan K. Ostrowski. – Kraków, 2003. – Т. 5. – С. 177–204; Kościół par. p. w. Św. Marii Magdaleny i klasztor franciszkanów // Katalog zabytków sztuki. Miasto Przemyśl. Część 1 : Zespoły sakralne / oprac. Piotr Krasny, Jakub Sito. – Warszawa, 2004. – С. 55, 63, 65, 66, 77. – (Katalog zabytków sztuki w Polsce. Seria Nowa ; t. 10); Krasny P. Kościół i klasztor Dominikanów w Podkamieniu / Piotr Krasny // Kościoły i klasztory rzymskokatolickie dawnego województwa ruskiego. – Kraków, 2005. – Т. 13. – С. 135. – (Materiały do dziejów sztuki sakralnej na ziemiach wschodnich dawnej Rzeczypospolitej / red. Jan K. Ostrowski ; cz. 1); Markiewicz A. Wokół kontraktów artystycznych dominikanów lwowskich w epoce nowożytnej (XVII–XVIII w.) / Anna Markiewicz // Modus. Prace z historii sztuki. – Kraków, 2014. – Т. 14. – С. 174, 175; Dworzak A. Lwowskie środowisko artystyczne w XVIII wieku w świetle ksiąg metrykalnych i sądowych / Agata Dworzak // Materiały do dziejów kultury i sztuki XVII i XVIII wieku. – Kraków, 2018. – Т. 8. – С. 86–87.

ПОЛЕЙОВСЬКИЙ Петро / Пйотр (POLEJOWSKI Piotr)

Головний вівтар 1761–1765 рр. Костел св. Марії Магдалини оо. Францисканців у Перемішлі (Польща)

ПОЛЕЙОВСЬКИЙ Іван / Ян (POLEJOWSKI Jan)

Іван Полейовський, львівський скульптор, про якого зібрано мало відомостей, хоч він згадувався в архівних документах з 1756 до 1774 рр. Збігнев Горнунг знайшов дані про Яна Полейовського у метричних книгах львівської парохії костелу Марії Сніжної, де вказано, що 18.01.1756 р. statuarius Ян Полейовський взяв шлюб із Маріанною Туранською, при цьому свідками були львівський скульптор Антоній Осінський, маляр Матвій (Матіас) Міллер та п. Ян Рачковський. Скульптор володів ґрунтом на терені юридики Всіх Святих на Краківському передмісті, за який заплатив податок 8.11.1767 р. та 1768 р. по 6 золотих.

20.02.1774 р. у львівському костелі Марії Сніжної був охрещений син Яна та Маріанни Полейовських Матвій Кастан, хрещеними батьками якого були Клеменс Фесінгер та Анна Строїнська, дружина маляра Марціна Строїнського.

Заслуговує на увагу інформація архітектора Францішека Мончинського, передана усно Едварду Гурському про те, що працюючи у 1924–1935-х рр. у почаївському архіві оо. Василян, він знайшов згадку про Яна Полейовського, який помер в монастирі під час різьбярських робіт.

У архівних документах 1748 р. згадується подружжя Полейовських – Павло та Регіна. Саме їх подала до суду Янова Гітинська за те, що подружжя Полейовських на передмісті обляяло її сина за те, що той не повернув їм образу, який взяв у них відмалювати.

Література

Центральний державний історичний архів України, м. Львів, ф. 52, оп. 2, спр. 579, с. 132–133; Hornung Z. Główny ołtarz w kościele oo. Franciszkanów w Przemyślu i lwowski rzeźbiarz Jan Polejowski / Zbigniew Hornung // Teka konserwatorska. Polska południowo-wschodnia. – Rzeszów, 1985. – S. 71–91; Hornung Z. Majster Pinsel snycerz. Karta z dziejów polskiej rzeźby rokokowej / Zbigniew Hornung. – Wrocław, 1976. – S. 26, 37; Dworzak A. Lwowskie środowisko artystyczne w XVIII wieku w świetle ksiąg metrykalnych i sądowych / Agata Dworzak // Materiały do dziejów kultury i sztuki XVII i XVIII wieku. – Kraków, 2018. – T. 8. – S. 87.

ПУТЯТИЦЬКИЙ Семен (PUTIATYCKI Szymon)

Семен Путятицький, син Георгія, жовківський сницар його милості королевича Костянтина Собеського, працював у Жовкві та Львові. Наразі його діяльність окреслена 1702–1728 рр. Відомо, що він проживав у Жовкві, як греко-католик, належав до парохії Різдва Христового, опанувавши грамоту та оволодівши сницарським ремеслом, виконував замовлення навіть для королевича Костянтина Собеського.

1702 р. Семен Путятицький записаний у реєстрі робіт Жовківського замку, в якому йшлося про виготовлення сницарем рам для картин, зокрема «Війни Костянтина Великого», відновлення гіпсових скульптур тощо.

Того ж року скульптор Семен Путятицький уклав угоду з львівським Успенським братством на різьблення структури іконостасу та іконних рам для каплиці св. Трійці у львівській церкві св. Онуфрія оо. Василян.

12.04.1702 р. сницар вписався до церковного братства Різдва Христового і через чотири роки у документах нотований писарем цього братства. Згодом його обирали другим молодшим та другим старшим братчиком.

1703 р. урядова комісія оцінила майно, яке заставив і не викупив скульптор Семен Путятицький.

1704 р. жовківська громада обрала скульптора до колегії 12 мужів. У мужі переважно вибирали людей забезпечених, хто знав магдебурзьке право та мав бездоганну репутацію.

1707 р. сницар Семен Путятицький нотований у вийтівських актах, де він пояснював та переконував, що не писав челяднику львівського столяра Стефана Кадилевича і не відмовляв його відійти від майстра.

1708 р. Семену Путятицькому, «як замковому сницареві» не заплатили за роботу у Жовківському замку.

1710 р. сницар продав будинок в жовківському Ринку, щоб заплатити борг замковій адміністрації – 342 золотих.

У 1713, 1715, 1726 рр. Семен Путятицький записаний сницарем його милості королевича Костянтина [Собеського].

1728 р. королевич Костянтин Собеський, після смерті скульптора, передав у власність братства міської церкви [Різдва Христового] садибу, яка була дана сницарю королевичем до кінця життя скульптора.

1730 р. жовківське церковне братство Різдва Христового внесло протест проти вдови сницаря Путятицького, яка допустила до руїни дім, що був власністю братства.

Література

Крип'якевич І. З історії м. Жовкві / Іван Крип'якевич // Записки чина св. Василя Великого. – Львів, 1935. – Т. 6. – С. 62; Свенціцька В. Словник жовківських майстрів живопису та різьби / Віра Свенціцька // Українське мистецтвознавство. – К., 1967. – Вип. 1. – С. 146, 147; Драган М. Українська декоративна різьба XVI–XVIII ст. / Михайло Драган. – К. : Наукова думка, 1970. – С. 108, 111, 115, 187; Александрович В. Образотворче мистецтво. Скульптура / Володимир Александрович // Історія українського мистецтва : у 5 т. – К., 2011. – Т. 3 : Мистецтво другої половини XVI–XVIII століття. – С. 381; Александрович В. Жовківський осередок майстрів українського різьблення другої половини XVII – середини XVIII століття / Володимир Александрович // Жовква кризь століття. – Жовква, 2012. – Вип. 2. – С. 293; Лазорак Б. Внутрішнє середовище церковного братства Різдва Христового в Жовкві та його правові взаємини з василянами в другій половині XVII–XVIII ст. / Богдан Лазорак // Жовква кризь століття. – Жовква, 2012. – Вип. 2. – С. 112–121, 127.

ПУШ Іван / Ян (PUSZ Jan)

Іван Пуш*, скульптор і штукатор, записаний в документах як майстер скульптурного мистецтва [artis statuariae magister]. Працював в Аннополі (сьогодні Ганнополь) та Заславі (сьогодні Ізяслав), перебуваючи на службі магнатів.

1755 р. скульптор виготовив фігуру Богородиці перед фасадом костелу оо. Місіонерів у Заславі. Там же, у костелі оо. Бернардинів він виготовив у 1763-1764-х рр. вівтарі св. Анни, св. Франциска, Преображення Господнього та св. Яна Непомука. Наприкінці життя працював над виготовленням головного вівтаря. Виконавши деякі його елементи, скульптор помер у 1765 р., не завершивши роботи.

Очевидно, виконав штукаторські роботи у деяких залах заславського палацу князів Сангушків на суму 5 000 злотих за залу.

Примітки

* Ян Пуш, очевидно, не працював на Львівщині, але так як львівські скульптори працювали в Заславі, де творив Ян Пуш, то для порівняльної характеристики, на нашу думку, дослідникам корисно знати про творчість цього майстра.

Література

Skrabski J. Paolo Fontana. Nadworny architekt Sanguszków / Józef Skrabski. – Tarnów, 2007. – S. 342.

РАТИНСЬКИЙ Теодор (RATYŃSKI Teodor)

Теодор Ратинський належав до мулярського цеху. 1774 р. працював мулярем у кляшторі оо. Кармелітів м. Тереховля.

Література

Słownik artystów, rzemieślników etc. // Kościoły i klasztory rzymskokatolickie dawnego województwa ruskiego. – Kraków, 2015. – T. 23. – S. 235. – (Materiały do dziejów sztuki sakralnej na ziemiach wschodnich dawnej Rzeczypospolitej / red. Jan K. Ostrowski ; cz. 1).

РАТИНСЬКИЙ Франциск / Францішек (RATYŃSKI Franciszek)

Франциск Ратинський, скульптор, у 1729 р. разом із челядником виконали сницарські роботи в костелі св. Марка у Львові.

Література

Александрович В. Образотворче мистецтво. Скульптура / Володимир Александрович // Історія українського мистецтва : у 5 т. – К., 2011. – Т. 3 : Мистецтво другої половини XVI–XVIII століття. – С. 408*; Александрович В. Львівське середовище скульпторів європейської традиції у першій половині XVIII століття / Володимир Александрович // Львівська національна галерея мистецтв : дослідження і матеріали : науковий збірник. – Львів, 2012. – Вип. 3 : 2010–2011. – С. 16.

Примітки

* Помилково названо костел св. Марціна.

РИНСЬКИЙ Мартин / Марцін (RYŃSKI Marcin)

Мартин Ринський, львівський скульптор та штукатор (1737–† після 23 січня 1763 р.), народився в Мостиськах на Львівщині. 30.03.1737 р. Марцін та Маріанна Ринські охрестили сина Францішка. До хреста тримали Яків Віскіловський та Ядвіга Войцеховська. Після смерті дружини Маріанни вдало одружився 3.01.1740 р. із Регіною Левандершозан. Від другого шлюбу у подружжя Ринських народилось 9 дітей:

19.01.1740 р. син Фелікс, якого до хреста тримали Ян Сольський, міський радник та Марія Маєрановська, дружина лавника;

18.01.1742 р. Юзеф, якого до хреста тримали Ян Гідельський та Катерина Екштеїн de domo Sztucynger;

6.11.1743 р. донька Барбара Марцела, яку до хреста тримали типограф і друкар Ян Шліхтин та Єлизавета Філіпович (Філіповичова);

19.04.1747 р. донька Софія Магдалина de Pacis, хрещеними батьками якої були Станіслав Юговський та Магдалина Дучман (Дучманова), дружина купця Дучмана;

20.02.1749 р. донька Аполонія Францішка, яку до хреста тримали різник Себастьян Опухляк та Маріанна Шиманська;

23.02.1751 р. син Матвій Казимир, якого до хреста тримали Антоній Радванський та Гелена Ольхович (Ольховичова);

9.10.1753 р. син Лука Тадей, якого до хреста тримали кравець Ян Абіхт та Магдалина Глас (Гласова), дружина коваля Йогана Гласа;

19.02.1755 р. син Матвій Юзеф, якого до хреста тримали Антоній Радванський та Гелена Ольхович (Ольховичова);

3.12.1757 р. син Андрій Францішек Ксаверій, хрещеними батьками якого були коваль Йоган Глас та Аполонія Шліхтин (Шліхтинова), дружина типографа та друкаря Яна Шліхтина.

Тривалий час його діяльність була пов'язана зі Львовом, у 1743 р. він отримав міське право. Ставши львівським міщанином, 1750 р. був обраний до колегії 40 мужів. Марцін Ринський володів у місті двома будинками, що характерно для скульпторів, тому що один будинок часто служив майстернею. Посмертний опис майна скульптора говорить про те, що він був заможною людиною.

1743 р. львівський суд розглядав справу про бійку між скульпторами Бенедиктом Токарським та скульптором Ринським. Того ж року суд розглядав аналогічну справу, де Марцін Ринський бився із своїм недавнім учнем скульптором Вавжинцем Соколовським. Свідками у процесі виступали челядники Марціна Ринського – Якуб Дудзінський, Георг Крейс, Бенедикт Токарський та Ян Ромашовський.

1.11.1743 р. львівський радник Ян Сольський, від імені княгині Вишневецької, кастелянші краківської, уклав угоду зі львівським скульптором Марціном Ринським та його дружиною Регіною Левандершозан (Regina Lewanderszozan) на виготовлення вітваря в каплиці Вишневецьких (Пресвятих Дарів) у львівській римо-католицькій катедрі за суму 4500 золотих. Вітвар потрібно було виготовити до 1.11.1744 р.

В угоді, зокрема, йшлося про те, що скульптор повинен виготовити вітварну структуру з орнаментальним різьбленням та об'ємну скульптуру. Вітвар мав бути двоярусним. У першому ярусі розміщувалися фігури св. Петра, св. Павла, Аарона і Давида. У другому ярусі два стоячих ангели в руках мали тримати герб князів Вишневецьких. Вершину вітваря вінчали два сидячих ангели на імпостах, які тримали в руках палудамент князів Вишневецьких з митрою та келихом. Вітвар зберігся до нашого часу.

На основі архівного документу від 1.11.1743 р. можна вважати, що об'ємну скульптуру у каплиці Пресвятих Дарів виконав львівський скульптор Марцін Ринський*.

16.05.1746 р. Ян Сольський від імені княгині Вишневецької уклав нову угоду зі шпукатором Марціном Ринським на поновлення стуквої декорації у тій же каплиці за суму 500 золотих.

23.01.1763 р. Марцін Ринський одружився втретє з Сюзанною Гаврилецькою.

31.08.1765 р. у Львові було складено акт поділу майна львівського скульптора Марціна Ринського між його спадкоємцями – сином Матвієм і доньками Варварою Зельман із Ринських та незаміжною Аполонією. Опікунами малолітніх дітей призначено Антонія Любецького та Станіслава Будзінського.

Львівські монастирі оо. Єзуїтів та оо. Тринітаріїв повернули спадкоємцям гроші, які були винні скульптору Марцінові Ринському за сницарські або шпукаторські роботи.

Примітки

* На даний час важко встановити, наскільки вагомим був підпис під контрактом Регіни Левандершозан.

Література

Центральний державний історичний архів України, м. Львів, ф. 52, оп. 2, спр. 580, с. 8; Скульптура Львова першої половини XVIII ст. : каталог виставки / авт. вст. ст. та упоряд. Б. Я. Шенгера. – Львів, 1989. – С. 2; Лильо О. Опис майна львівського скульптора середини XVIII століття Мартина Ринського // Вісник Львівського університету. Серія історична. – Львів, 1998. – Вип. 33. – С. 218–224; Александрович В. Образотворче мистецтво. Скульптура / Володимир Александрович // Історія українського мистецтва:

у 5 т. – Київ, 2011. – Т. 3 : Мистецтво другої половини XVI–XVIII століття. – С. 409–410; Betlej A. Nowe źródła do kaplicy Wiśniowieckich we Lwowie / Andrzej Betlej // Między Wrocławiem a Lwowem: sztuka na Śląsku, w Małopolsce i na Rusi Koronnej w czasach nowożytnych. – Wrocław, 2011. – S. 305–314; Słownik artystów, rzemieślników etc. // Kościoły i klasztory rzymskokatolickie dawnego województwa ruskiego. – Kraków, 2015. – Т. 23. – S. 243. – (Materiały do dziejów sztuki sakralnej na ziemiach wschodnich dawnej Rzeczypospolitej / red. Jan K. Ostrowski ; cz. 1); Dworzak A. Lwowskie środowisko artystyczne w XVIII wieku w świetle ksiąg metrykalnych i sądowych / Agata Dworzak // Materiały do dziejów kultury i sztuki XVII i XVIII wieku. – Kraków, 2018. – Т. 8. – S. 36–38, 396–398.

РИНСЬКИЙ Мартин / Марцін (RYŃSKI Marcin)

Вівтар у каплиці князів Вишневецьких (Святих Дарів), 1744 р. Львівський римо-католицький кафедральний костел Успіння Пресвятої Діви Марії. Світлина О. Яковини

РИНСЬКИЙ Мартин / Марцін (RYŃSKI Marcin)

Первосвященник Аарон, 1744 р. Фігура з вівтаря. Львівський римо-католицький кафедральний костел Успіння Пресвятої Діви Марії. Світлина О. Яковини

РОБАКЕВИЧ Мартин Киліян / Марцін Кіліян (ROBAKIEWICZ Marcin Kilian)

Мартин Киліян Робакевич, монах чину оо. Реформаторів, сницар, столяр, У 1714–1715-х рр. працював над оформленням інтер'єру костелу оо. Реформаторів у Ярославі (ІІР), у 1715–1718-х рр. та 1721–1724-х рр. у Жешуві. Разом з братами о. Гронським та о. Модестом Гроналовичем у 1724–1726-х рр. виготовили вітварі Богородиці та св. Казимира у львівському костелі св. Казимира оо. Реформаторів. Там же, у 1727–1728-х рр. вони виготовили головний вітвар. Разом з Веняміном Гронським та Мартиніаном Вольським працювали над оформленням інтер'єрів костелів у Раві Руській (1732–1739) та Судовій Вишні (1739–1744).

Література

Blachut A. J. Zespoły kościelno-klasztorne reformatów prowincji małopolskiej i ruskiej w XVIII wieku / Adam Jan Blachut // Rocznik Historii Sztuki. – Warszawa, 2005. – Т. 30. – S. 222–226; Słownik artystów, rzemieślników etc. // Kościoły i klasztory rzymskokatolickie dawnego województwa ruskiego. – Kraków, 2015. – Т. 23. – S. 239. – (Materiały do dziejów sztuki sakralnej na ziemiach wschodnich dawnej Rzeczypospolitej / red. Jan K. Ostrowski ; cz. 1).

РОМАНУС Карло / Кароль (ROMANUS Carolus)

Карло Романус, військовий інженер та архітектор, разом із Вацлавом Жевуським, воєводою Подільським, власником Підгорецького маєтку, розробив проект та брав участь у спорудженні костелу св. Йосифа в Підгірцях 1752–1766-х рр. У проєкті плану костелу він підписався: «C. Romanus delineavit. Ingénieur et maitre des arts» («Виконав К. Романус. Інженер і маістр мистецтв», – пер. упорядника).

17.12.1752 р. вікарій олеського парохіяльного костелу Михайло Салуський охрестив Барбару Розалію, доньку Антонія та Регіни Глінських, законного подружжя. До святої купелі тримали Іоан (Ян) Паславський та Розалія Подольська. Присутніми були Carolus Roman та Маріанна Заденевич (Заденевичова).

9.07.1758 р. вікарій олеського парохіяльного костелу Михайло Салуський доповнив церемонію хрещення Анни, доньки Іоана (Яна) та Анни Новгородських, законного подружжя, яку по необхідності охрестив підгорецький парох греко-католицького обряду. До святої купелі тримали Карло Романус та Анна Мисліборська. Усі з Підгорець.

6.07.1773 р. вікарій олеського парохіяльного костелу Марцін Войно доповнив церемонію хрещення Магдалини, доньки Василя та Маріанни Романовичів, яку із необхідності охрестив 18.04.1773 р. о. Іпполіт чину оо. Капуцинів. До святої купелі тримали Карло Романус та Єлена Подольська.

28.04.1774 р. вікарій олеського парохіяльного костелу Марцін Войно охрестив Павла Станіслава, сина Ґабрієля та Маріанни Кухарських, законного подружжя. До святої купелі тримали Карло Романус та Констанція Сікорська.

30.07.1778 о. Юзеф Рафаловський охрестив в олеському парохіяльному костелі Терезу, доньку Себастіана та Франциски Бенвенуті, законного подружжя. До святої купелі тримали Карло Романус та Маріанна Соболевська.

Тоді ж, о. Юзеф Рафаловський доповнив церемонію хрещення Петронелли, доньки Михайла та Ядвіги Домбровських, законного подружжя, яку з необхідності 27.6.1778 р. охрестив святою водою о. Владислав чину оо. Капуцинів. При церемонії хрещення були присутні Карло Романус та Вікторія Романус (Романусова).

8.03.1779 р. вікарій олеського парохіяльного костелу Марцін Войно охрестив близнят Іоана (Яна) та Юзефа синів Якуба та Маргарити Словацьких, законного подружжя. До святої купелі тримали Юзеф Чорнецький та Александра Радванська в присутності Карло Романуса та Маріанни Соболевської.

26.09.1781 комендарій олеського парохіяльного костелу о. Юзеф Рафаловський охрестив Іоана (Яна), сина Юзефа Чорнецького, придворного [Северина] Жевуського та Маріанни, законного подружжя. До святої купелі тримали Симон Крижановський та Вікторія Романус (Романусова), Карло Романус, сотник [Centurio Regiminis Respublica Poloniae], та Францішка Свєпранська.

3.04.1783 комендарій олеського парохіяльного костелу о. Юзеф Рафаловський доповнив церемонію хрещення Ігнатія Антонія, сина Іоана (Яна) Касперського та Пауліни, законного подружжя, якого із необхідності 25.03.1783 р. охрестив святою водою о. Ігнатій чину оо. Капуцинів. При церемонії хрещення були присутні полковник Антоній Прилуцький і Тапер (Гаперівна), дівчиця, сотник Карло Романус та Пригурська, дівчиця.

Тоді ж, комендарій олеського парохіяльного костелу о. Юзеф Рафаловський доповнив церемонію хрещення Терези Барбари, доньки Якуба Словацького та Маргарити, законного подружжя. При церемонії хрещення були присутні полковник Антоній Прилуцький та Вікторія Романус (Романусова), сотник Карло Романус та Маріанна Чарнецька, славетний Местереллі [Mesterelli] та Барбара Соколовська.

28.03.1784 священник олеського парохіяльного костелу о. Ігнатій Радванський в каплиці Підгорецького замку благословив шлюб між Андрієм Местереллі, доктором медицини, та Барбарою Соколовською, придворними графа [Северина] Жевуського, в присутності графа [Северина] Жевуського. Свідками при таїнстві шлюбу були Михайло Кобильський, генеральний ад'ютант, Антоніо Прилуцький, полковник війська королівства Польського, Карло Романус, суддя у війську королівства Польського.

23.08.1788 р. о. Мауріцій Светельський охрестив в олеському парохіяльному костелі Ігнатія, сина Іоана (Яна) Шилера (Szyler), кустоша* та Анни, законного подружжя. До святої купелі тримали капітан Карло Романус та Вікторія Романус (Романусова), дружина.

22.01.1793 р. о. Мауріцій Светельський охрестив в олеському парохіяльному костелі Маріанну, доньку Петра Домарацького та Маріанни з Домбровських, законного подружжя. До святої купелі тримали Карло Романус та Катерина Піотровська.

1.05.1798 р. о. Светельський в олеському парохіяльному костелі благословив шлюб між Францішеком Бранічем та Терезою Барановською. При таїнстві шлюбу були присутні Карло Романус, капітан, та Михайло Барановський.

5.10.1800 р. комендарій олеського парохіяльного костелу Діонісій Шептицький благословив шлюб між Антонієм Новосельським та Ангелою Грегоровською. При таїнстві шлюбу були присутні Карло Романус, капітан, та Іоан (Ян) Котовський, комісар.

Карло Романус помер на початку XIX ст. Його дружина Вікторія Романус (Романусова) останній раз згадана у метричних книгах хрещень олеського парохіяльного костелу 3.01.1803 р.

Примітки

* Опікун мистецької збірки Підгорецького замку.

Література

Archiwum Główne Akt Dawnych w Warszawie (далі – AGAD), zesp. 300/II, Księgi metrykalne parafii wyznania rzymskokatolickiego z archidiecezji lwowskiej. Parafia Olesko – chrzty. 1693–1772, sygn. 1013, s. 197, 245; AGAD, zesp. 300/II, Księgi metrykalne parafii wyznania rzymskokatolickiego z archidiecezji lwowskiej. Parafia Olesko – chrzty. 1772–1779, sygn. 1015, s. 12, 19, 59; AGAD, zesp. 300/II, Księgi metrykalne parafii wyznania rzymskokatolickiego z archidiecezji lwowskiej. Parafia Olesko – chrzty, śluby, zgoni. 1779–1784, sygn. 1032, s. 2, 28, 57, 82, 146, 157; AGAD, zesp. 300/II, Księgi metrykalne parafii wyznania rzymskokatolickiego z archidiecezji lwowskiej. Parafia Olesko. Księga metrykalna ślubów dla całej parafii: Podhorce 1784–1820, sygn. 1022, s. 63, 66; AGAD, zesp. 300/II, Księgi metrykalne parafii wyznania rzymskokatolickiego z archidiecezji lwowskiej. Parafia Olesko. Księga urodzeń dla całej parafii: Podhorce, 1784–1821, sygn. 1016, s. 181; Czolowski A. Przeszłość i zabytki Województwa Tarnopolskiego / Aleksander Czolowski, Bohdan Janusz. – Tarnopol : Powiatowa Organizacja Narodowa, 1926. – S. 151; Ostrowski J. K. Kościół parafialny p.w. Sw. Józefa w Podhorcach / Jan K. Ostrowski // Kościoły i klasztory rzymskokatolickie dawnego województwa ruskiego. – Kraków, 1993. – T. 1. – S. 90, 97. – (Materiały do dziejów sztuki sakralnej na ziemiach wschodnich dawnej Rzeczypospolitej / red. J. K. Ostrowski ; cz. 1); Słownik artystów, rzemieślników etc. // Kościoły i klasztory rzymskokatolickie dawnego województwa ruskiego. – Kraków, 2015. – T. 23. – S. 240. – (Materiały do dziejów sztuki sakralnej na ziemiach wschodnich dawnej Rzeczypospolitej / red. Jan K. Ostrowski; cz. 1).

РОМАНУС Карло / Кароль (ROMANUS Carolus)

Костел св. Йосифа, 1752–1766 рр. Підгірці, Львівської обл. Світлина О. Яковини

САРНОВИЧ Лаврентій / Вавжинець (SARNOWICZ Wawrzyniec)

Лаврентій Сарнович 21.02.1700 р. скульптор підписав угоду на виготовлення головного вівтаря у підкаменецькому костелі Успіння Пресвятої Діви Марії оо. Домініканців за 4 300 золотих. 21.03.1701 р., там же, скульптор уклав угоду на виготовлення вівтарів Розп'яття Христа та св. Вікторії за 800 золотих. У середині 1760-х рр. деякі вівтарі з інтер'єру костела, зокрема, головний, ченці продали домініканському костелу в Золотому Поточі.

З 1702 до 1703 рр. сницяр Лаврентій Сарнович та столяр Стефан Кадилович нотовані у рахунках двору Яна Станіслава Яблоновського за роботу біля катафалка [у львівському костелі оо. Єзуїтів?].

Література

Вуйцик В. Подкамень, пгт / В. С. Вуйцик, В. И. Курмакова, Л. М. Суходняева // Памятники градостроительства и архитектуры Украинской ССР : иллюстрированный справочник-каталог : в 4 т. – К. : Будівельник, 1985. – Т. 3. – С. 109; Krasny P. Lwowskie środowisko artystyczne wobec idei symbiozy sztuk w wystroju i wyposażeniu wnętrz sakralnych (1730–1780) / Piotr Krasny // Rocznik Historii Sztuki. – Warszawa, 2005. – Т. 30. – С. 225–226; Markiewicz A. Wokół kontraktów artystycznych dominikanów lwowskich w epoce nowożytnej (XVII–XVIII w.) / Anna Markiewicz // Modus. Prace z historii sztuki. – Kraków, 2014. – Т. 14. – С. 166, przyp. 5; Słownik artystów, rzemieślników etc. // Kościoły i klasztory rzymskokatolickie dawnego województwa ruskiego. – Kraków, 2015. – Т. 23. – С. 246. – (Materiały do dziejów sztuki sakralnej na ziemiach wschodnich dawnej Rzeczypospolitej / red. Jan K. Ostrowski ; cz. 1).

СЕЙНЕР Христіан / Кшиштоф (SEYNER Christian)

Христіан Сейнер, скульптор та штукатор, житель Львова, 1726 р. працював при дворі князя Михайла Сервація Вишневецького у Вишнівці, де виконав штукаторські роботи у новозбудованому палаці литовського канцлера. Там же, у Вишнівці, з 22.06.1732 р. до грудня того ж року львівському скульптору [Христіану Сейнеру], згідно контракту, заплалили 1600 золотих за виготовлення вітарів св. Михаїла та св. Яна Непомука для костелу св. Архангела Михаїла монастиря оо. Кармелітів.

3.12.1732 р. йому заплачено 300 золотих за виконану роботу для княгині [Теклі Вишневецької з Радзивілів].

Література

Скульптура Львова першої половини XVIII ст. : каталог виставки / упоряд. Б. Я. Шенгера. – Львів, 1989. – С. 24, 25; Сейнер Христіан // Німецькі скульптори у Львові XVII–XVIII ст. : каталог виставки / упоряд. Борис Шенгера. – Львів, 2003. – С. 6; Rewski Z. Rachunki budowy pałacu i kościoła w Wiśniowcu / Zbigniew Rewski // Biuletyn Historii Sztuki i Kultury. – 1939. – R. 7, nr 1. – S. 70, 73; Hornung Z. Majster Pinsel snyczerz. Karta z dziejów polskiej rzeźby rokokowej / Zbigniew Hornung. – Wrocław, 1976. – S. 7, 8, 10, 20–22, 141, 142, 144, 145; Sito J. U źródeł twórczości Sebastiana Fesingera / Jakub Sito, Andrzej Betlej // Sztuka Kresów Wschodnich : materiały sesji naukowej / red. Jan K. Ostrowski. – Kraków, 1996. – T. 2. – S. 349, przyp. 3; Sito J. Thomas Hutter (1696–1745). Rzeźbiarz późnego baroku / Jakub Sito. – Warszawa ; Przemyśl – 2001. – S. 203–204; Dworzak A. Lwowskie środowisko artystyczne w XVIII wieku w świetle ksiąg metrykalnych i sądowych / Agata Dworzak // Materiały do dziejów kultury i sztuki XVII i XVIII wieku. – Kraków, 2018. – T. 8. – S. 36.

СЕЦЕЛЛІ (ШЕЦЕЛЬ) Іван / Йо(г)ан / Ян (SECELLI (Schetzel) Jan (Joannes))

Іван Сецеллі, шпукатор, архітектор. Перший раз згаданий у документах 1766 р. як Jan Szczel, скульптор із Кам'янця. 1770 р. Яна Сецеллі названо: «Joannes Schetzel stocator et architect in Kamienc Podolski». Сецеллі записаний від травня 1773 р. до 10.08.1774 р. у книгах видатків костельної фабрики львівської римо-католицької катедрі, де виконав шпукаторські роботи біля віттарів. Разом із Сецеллі, одночасно, грошову виплату за виконання шпукаторської роботи біля віттарів отримав скульптор Францішек Оленський.

Література

Bostel F. przyczynek do dziejów restauracji katedry lwowskiej w XVIII w. / Ferdynand Bostel // Sprawozdania Komisji do Badania Historii Sztuki w Polsce. – 1905. – Т. 7, з. 4. – S. 609, 610; Dworzak A. Lwowskie środowisko artystyczne w XVIII wieku w świetle ksiąg metrykalnych i sądowych / Agata Dworzak // Materiały do dziejów kultury i sztuki XVII i XVIII wieku. – Kraków, 2018. – Т. 8. – S. 115–116, 131, 327, 406.

СІДОРСЬКИЙ (СИДОРСЬКИЙ) Андрій (SIDORSKI Jędrzej)

Андрій Сідорський (Сидорський), скульптор, житель м. Мостиська та столяр Матвій Мазуркевич 30.08.1727 р. уклали угоду з Юрієм Дембським, ректором і костельним кляштору оо. Єзуїтів у Перемишлі на виготовлення вітваря св. Тадея в каплиці св. Алозія. Зразком мав служити вітвар св. Йосифа у тому ж костелі. Сницареві мали заплатити 110 золотих, а столяреві – 160 золотих за вітварні структури, дерево осики, виготовлення шаф та орнаментальну різьбу.

Будучи неписьменними, обидва майстри в угоді поставили знак хреста.

Література

Hornung Z. *Majster Pinsel snycerz. Karta z dziejów polskiej rzeźby rokokowej* / Zbigniew Hornung. – Wrocław, 1976. – S. 26, 37, 161.

СОБОЛЕВСЬКИЙ Григорій (SOBOLEWSKI Hryhory)

Григорій Соболевський, сницар, згаданий в архівних документах 1745–1772-х рр. На початку 1745 р. був челядником у скульптора Гаспара Колерта в Станіславі. 8.07.1745 р. міщанин м. Станіслава Василь Соболевський подав до суду скаргу на скульптора Гаспара Колерта, звинувативши його у тому, що він не заплатив його синові Григорію за роботу, яку він, як челядник, виконував у Колерта протягом чверті року.

1754 р. скульптор Григорій Соболевський судився з міським цехом столярів. Столярі звинувачували його у виконанні столярських робіт у станіславському костелі Пресвятої Трійці оо. Тринітаріїв та декількох вітарів для церкви Угорницького Свято-Преображенського монастиря в Угорниках біля Коломиї.

6.10.1771 р. священник станіславської колегіати о. Павло Неслутовський благословив шлюб між Андрієм Грозовським та Анною Спіляревичевою. При тайнстві шлюбу були присутні Григорій Соболевський та Лаврентій Коцко.

У Станіславі скульптор працював до 1772 р.

Література

Archiwum Główne Akt Dawnych w Warszawie, zesp. 304, Księgi metrykalne wyznania rym. kat. arch. diec. lwowskiej. Parafia Stanisławów – metryka ślubów, tom 4, 1716–1793, sygn. 1252, s. 273; Александрович В. Каспер Коллерд – скульптор львівський та станіславський. Нова постать із середовища німецьких митців на західноукраїнських землях 1720–1760-х років / Володимир Александрович // Кризь століття. Студії на пошану Миколи Крикуна з нагоди 80-річчя. – Львів, 2012. – С. 572–574.

СОКОЛОВСЬКИЙ Лаврентій / Вавжинець (SOKOŁOWSKI Wawrzyniec)

Лаврентій Соколовський, скульптор, навчався ремесла у Марціна Ринського. У документах згаданий у 1729–1751-х рр.

12.12.1729 року, Вавжинець Соколовський – міщанин та житель м. Львова, куншту сницарського, уклав угоду на виконання вітваря до св. Йосифа костелу оо. Місіонерів у Заславі за 1 300 золотих.

21.01.1741 р. Вавжинець Соколовський одружився з Терезою Домбровською. При таїнстві шлюбу були присутні Матвій Левандирський та Марцін Сольський.

23.04.1741 р. скульптор Ян Стажевський, вдівець, одружився з вдовою Регіною Ёловацькою. При таїнстві шлюбу були присутні скульптор Вавжинець Соколовський та Андрій Войнарович.

11.12.1741 р. майстер, сницар Вавжинець Соколовський уклав угоду з наставником львівського костелу Божого Тіла оо. Домініканців Маріаном Пруським на виготовлення нових лав до костелу за 6 000 золотих. На допомогу він зобов'язувався взяти двох столярів – Василя Кадилевича і Вацлава Томаєра. Роботу потрібно було закінчити у період Адвенту 1742 р. Терміну виконання роботи згідно контракту скульптор не дотримав. 17.07.1743 року Вавжинець Соколовський найняв ще двох столярів – Себастьяна та Юзефа, щоб закінчити виготовлення лав для костелу і заплатив їм 6 червоних золотих.

1743 р. суд розглядав справу, щодо бійки скульптора Марціна Ринського із своїм колишнім учнем скульптором Вавжинцем Соколовським. Свідками у процесі виступали челядники Марціна Ринського – Якуб Дудзінський, Георг Крейс, Бенедикт Токарський та Ян Ромашовський.

7.10.1743 р. сницареві Вавжинцю Соколовському за виготовлення лав заплачено 4 червоних золотих, а 9 листопада – 54 золотих за пришивидшення виготовлення лав.

5.06.1744 р. у подружжя Лаврентія та Терези Соколовських народилась донька Анна Бенедикта, хрещеними батьками якої були скульптор Себастьян Фесінгер та Тереза Богуцька.

У 1749–1751-х рр. львівський сницар Вавжинець Соколовський виконав бічний вітвар у трансепті костела оо. Місіонерів м. Заслава за проектом Павла Фонтани. Разом із ним над виготовленням інших бічних вітварів працювали скульптори Ян Пановський з Крем'янця та Григорій Жданович з Острога.

Література

Александрович В. Образотворче мистецтво. Скульптура / Володимир Александрович // Історія українського мистецтва: у 5 т. – К., 2011. – Т. 3 : Мистецтво другої половини XVI–XVIII століття. – С. 409; Hornung Z. Jan de Witte architekt kościoła Dominikanów we Lwowie / Zbigniew Hornung / red. J. Kowalczyk. – Warszawa, 1995. – S. 166–167; Sito J. Thomas Hutter (1696–1745). Rzeźbiarz późnego baroku / Jakub Sito. – Warszawa; Przemyśl – 2001. – S. 204, 211; Skrabski J. Budowa kościoła misjonarzy w Zaslaviu w świetle nieznanych materiałów archiwalnych / Józef Skrabski // Przegląd Wschodni. – Warszawa, 1999. – Т. 6, z. 1. – S. 145–154; Skrabski J. Problematyka artystyczna kościoła misjonarzy w Zaslaviu / Józef Skrabski // Sztuka kresów wschodnich : materiały sesji naukowej – Kraków, 2003. – Т. 5. – S. 85–97; Skrabski J. Paolo Fontana. Nadworny architekt Sanguszków / Józef Skrabski. – Tarnów, 2007. – S. 343; Markiewicz A. Wokół kontraktów artystycznych dominikanów lwowskich w epoce nowożytnej (XVII–XVIII w.) / Anna Markiewicz // Modus. Prace z historii sztuki. – Kraków, 2014. – Т. 14. – S. 163, 164; Dworzak A. Lwowskie środowisko artystyczne w XVIII wieku w świetle ksiąg metrykalnych i sądowych / Agata Dworzak // Materiały do dziejów kultury i sztuki XVII i XVIII wieku. – Kraków, 2018. – Т. 8. – S. 190, 405, 407.

СТАЖЕВСЬКИЙ СИМОН (STARZEWSKI Simon)

Симон Стажевський, син Яна та Тетяни, народився у Судовій Вишні*, пізніше став жителем Львова, проживав на Краківському передмісті. Його творчості притаманний стиль Й. Пінзеля та С. Фесінгера. Як скульптор, вперше згадується в документах 1752 р.

22.06.1756 р. вдова Агнеса Багінська** з Сенькевичів, під час заручин з Симоном Стажевським, уклала з ним шлюбний контракт (інтерцизу), де вказувалось, що у разі її смерті все рухоме майно, зокрема 1000 золотих, перейде у власність до Симона Стажевського. Зі сторони молодого свідком був скульптор Себастьян Фесінгер.

3.07.1756 р. скульптор Симон Стажевський одружився з вдовою Агнесою Багінською в присутності скульптора Себастьяна Фесінгера, Григорія Юзновського, Георгія Черкашевича та органіста львівської римо-католицької катедрі, члена колегії 40 мужів Миколи Бялецького.

1757 р. Симон Стажевський та його дружина Агнеса купили у подружжя Домажинських будинок, що знаходився на території юридики св. Капітули, за 300 золотих.

3.09.1756 р. та 31.10.1757 р. прізвище Симона Стажевського згадується у декреті урядової комісії про скульпторів, що не належали до міських цехів.

У 1753–1763-х рр. скульптор виконував обов'язки лавника юридики св. Йоана Христителя.

16.12.1763 р. охрещено Агнесу, доньку шевця Яна Багінського та Анни. До хреста тримали скульптор Симон Стажевський та Розалія Івановська.

7.04.1764 р. Симону Стажевському суд надав право носити шаблю або пшагу, що символічно прирівняло його у правах до шляхти і звільнило, як скульптора, від юридичної залежності від міських цехів.

1765 р. прізвище скульптора згадується разом зі скульптором Себастьяном Фесінгером у документах, в яких йдеться про спадок майна Яна Райха.

15.10.1766 р. сницар Симон Стажевський отримав 200 золотих за виконання фігури св. Онуфрія, яка зараз знаходиться у гроті під балюстрадою сходів львівського собору св. Юра.

1767 р. у львівській Успенській церкві розібрали старий іконостас, вико-наний малярами Ф. Сеньковичем і М. Петраховичем. За посередництвом скульптора Симона Стажевського він був проданий у с. Великі Грибовичі біля Львова.

У квітні 1767 р. скульптор Симон Стажевський та маляр Петро Вітавіцький стали опікунами малолітніх дітей львівського маляра Симона Яремкевича, знаного завдяки виконанню 1756 р. 14 портретів магнатів Жевуських для монастиря оо. Капуцинів у Роздолі.***

1768 р. сницарю Симону Стажевському заплачено за виконання декоративних робіт при оздобленні фасаду церкви св. Юра 174 золотих і повернено старий борг – 16 золотих за виконання фігури св. Онуфрія.

20.03.1770 р. Симон Стажевський разом з Михайлом Філевичем, як друзі небіжчика, були свідками при складанні посмертного інвентарю і оцінки речей скульптора Антонія Штіля.

21.05.1770 р. скульптор Михайло Філевич та Симон Стажевський підписали угоду на виконання 8 Геніїв до сходів, два з яких мали спиратися на щити, а пість – уособлювали чесноти. Скульптури потрібно було закінчити до квітня 1771 року. Михайло Філевич та Симон Стажевський отримали завдаток 480 золотих.

11.02.1771 р. прізвище скульптора згадувалось серед митців, яким міський уряд ставив у вину зловживання міським правом.

19.08.1771 р. п. Філевичу та Симону Стажевському**** за різні сницарські роботи у церкві св. Юра заплатили 1 000 золотих.

У 1772 р. прізвище скульптора Симона Стажевського згадується при оформленні інтер'єру римо-католицької катедри у Львові.

19.09.1772 р. скульптору Симону Стажевському заплачено 648 золотих за виготовлення 8 Геніїв на балюстраді, згідно контракту від 21.05.1770 р.

4.02.1776 р. скульптор Ян Шиманський одружився з Барбарою Махачівною, донькою скульптора Вацлава Махача. При тайнстві шлюбу були присутні скульптори Симон Стажевський та Ян Оброцький.

4.01.1777 р. канонік львівського собору св. Юра Петро Білянський подав до суду скаргу на Мацея Полейовського, Яна Оброцького, Симона Стажевського, Яна Щуровського та Лазаря Паславського, щоб ті повернули 1 000 золотих у зв'язку з недотриманням угоди від 7.01.1772 р. Суд прийняв рішення накласти арешт на майно лише Яна Оброцького та Симона Стажевського і зобов'язав їх сплатити цю суму.

23.07.1779 р. Симон Стажевський та Ян Оброцький у свою чергу подали до суду скаргу на Мацея Полейовського. Йшлося про повернення коштів, які були витрачені львівськими скульпторами, коли вони добивалися отримання королівського привілею на вільну працю. 7.11.1782 р. суд знову розглянув справу вищезгаданих скульпторів. На суді Мацей Полейовський заявив, що з 1781 р. він не працював скульптором, до братства не належав і ніякого дозволу на привілеї не давав.

Від 1766 до 1777-х рр. Симон Стажевський працював у церкві св. Юра, але крім фігури св. Онуфрія та 8 Геніїв, більш вагомих творів майстра поки що не виявлено. Помер Симон Стажевський перед 15.09.1779 р.

Примітки

* 1772 р. у Судовій Вишні померли батьки скульптора Симона Стажевського – Ян та Тетяна. Родинний спадок перейшов до Симона Стажевського, зокрема ґрунт на Паламаровським (передмістя Судової Вишні), який він продав Михайлові Ніговському.

** З. Горнунг невільно подав прізвище Агнеси Багінської, назвавши її Багурською.

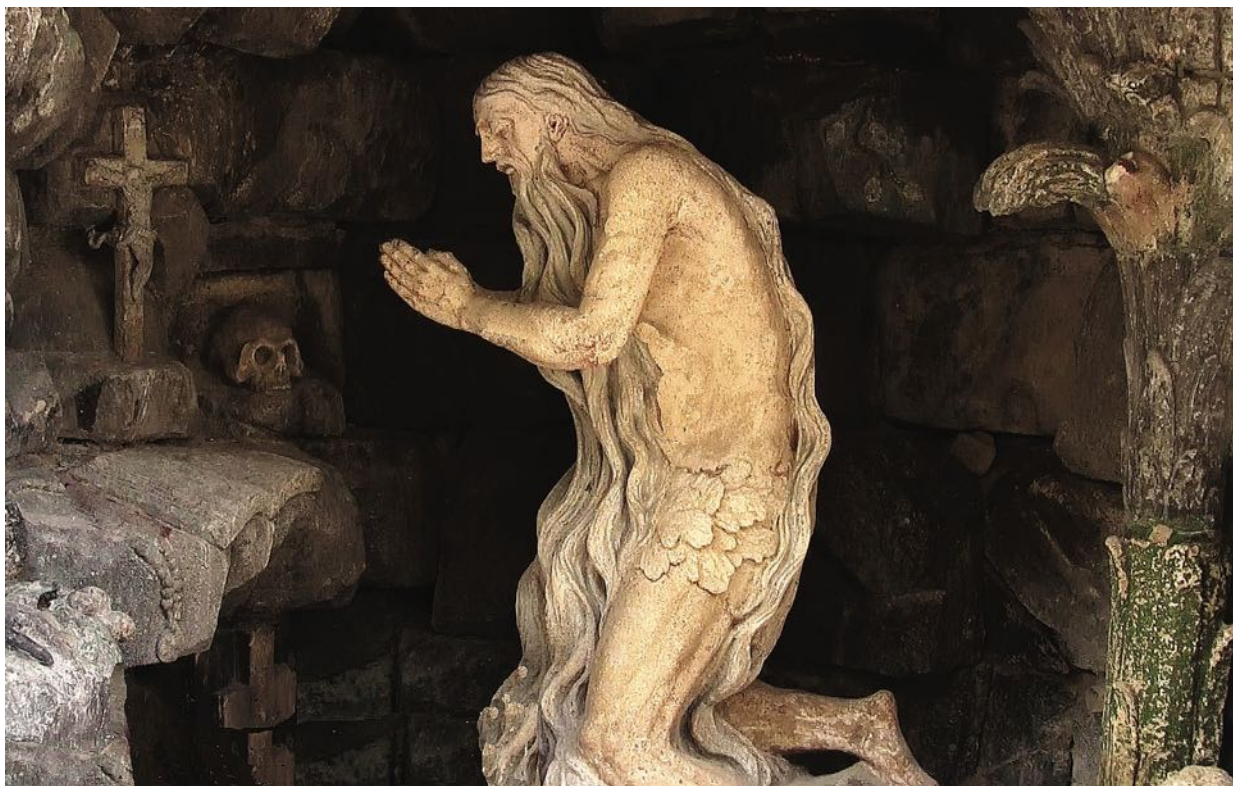
*** Пізніше портрети перенесли до палапу Лянцкоронських. Сьогодні знаходяться у фондосховищах АНГМ імені Б.Г. Возницького, відділ «Музей-заповідник «Олеський замок».

**** Симон Стажевський ніколи не був економом фабрики церкви св. Юра, як це подав З. Горнунг. Цим займався його однофамілець, можливо родич, Александр Стажевський.

Література

Центральний державний історичний архів України, м. Львів (далі – ЦДАА України), ф. 52, оп. 2, спр. 580, с. 150, 356; ЦДАА України, ф. 409, оп. 1, спр. 128, арк. 10, 12, 16; Крип'якевич І. З історії міста Жовкви / Іван Крип'якевич // Записки чина св. Василя Великого. – Львів, 1935. – Т. 6, вип. 1/2. – С. 64; Свенціцька В. Словник жовківських майстрів живопису та різьби / В. Свенціцька // Українське мистецтвознавство. – К., 1967. – Вип. 1. – С. 144; Гембарович М. Скульптура та різьблення / М. Гембарович // Історія українського мистецтва: у 6 т. – Київ.: УРЕ, 1968, – Т. 3: Мистецтво другої половини XVII–XVIII ст. – С. 138; Драган М. Українська декоративна різьба XVI–XVIII ст. / Михайло Драган. – К.: Наукова думка, 1970. – С. 154, 194; Білецький П. Українське мистецтво другої половини XVII–XVIII століть / П. О. Білецький. – К.: Мистецтво, 1981. – С. 82. – (Нариси з історії українського мистецтва); Вуйцик В. Скульптор Іван Щуровський / Володимир Вуйцик // Записки Наукового товариства імені Шевченка. – Львів, 1998. – Т. 236: Праці Комісії образотворчого та ужиткового мистецтва. – С. 314; Кривач Д. Українська скульптура періоду рококо // Записки Наукового товариства імені Шевченка. – Львів, 1998. – Т. 236: Праці Комісії образотворчого та ужиткового мистецтва. – С. 146, 152, 153; Вуйцик В. Архітектурний ансамбль Успенського братства: реставрація та обнови / Володимир Вуйцик // Вибрані праці: до 70-річчя від дня народження / Володимир Вуйцик. – Львів, 2004. – С. 37. – (Вісник інституту «Укрзахідпроектреставрація»; чис. 14.); Bostel F. Przyczynek do dziejów restauracji katedry

lwowskiej w XVIII w. / Ferdynand Bostel // Sprawozdania Komisji do Badania Historii Sztuki w Polsce. – 1905. – T. 7, z. 4. – S. 602; Bochnak A. Ze studjów nad rzeźbą lwowską w epoce rokoka / Adam Bochnak. – Kraków, 1931. – S. 124; Hornung Z. Stanisław Stroiński 1719–1802 : zarys monograficzny ze szczególnym uwzględnieniem działalności artysty na polu malarstwa ściennego / Zbigniew Hornung // Prace Sekcji Historii Sztuki i Kultury Towarzystwa Naukowego we Lwowie. – 1935. – T. 2. – S. 146; Swiencickij I. Rachunki robót malarskich i rzeźbiarskich w katedrze św. Jura we Lwowie w latach 1768–1779 / Ilarion Swiencickij – Dawna sztuka. – 1938. – R. 1, zesz. 2. – S. 146, 151; Hornung Z. Pierwsi rzeźbiarze lwowscy z okresu rokoka / Zbigniew Hornung // Ziemia Czerwieńska. – 1936. – R. 3, zesz. 1. – S. 1–37; Mańkowski T. Lwowska rzeźba rokokowa / Tadeusz Mańkowski. – Lwów, 1937. – S. 71, 165; Hornung Z. Majster Pinsel snycerz. Karta z dziejów lwowskiej rzeźby rokokowej / Zbigniew Hornung. – Wrocław, 1976. – S. 23, 29, 30, 137; Hornung Z. Główny ołtarz w kościele OO. Franciszkanów w Przemyślu i lwowski rzeźbiarz Jan Polejowski / Zbigniew Hornung // Teka konserwatorska. Polska południowo-wschodnia. – Rzeszów, 1985. – S. 80–81; Dworzak A. Udział lwowskich artystów w modernizacji cerkwi bazylianów w Krechowie za przełożęstwa superiora Sylwestra Łaszczewskiego / Agata Dworzak // Stan badań nad wielokulturowym dziedzictwem dawnej Rzeczypospolitej. – Białystok, 2017. – T. 8. – S. 489; Dworzak A. Lwowskie środowisko artystyczne w XVIII wieku w świetle ksiąg metrykalnych i sądowych / Agata Dworzak // Materiały do dziejów kultury i sztuki XVII i XVIII wieku. – Kraków, 2018. – T. 8. – S. 9, 25–27, 29, 47, 55, 59, 61, 82–85, 87, 88, 103, 105, 113, 120, 122, 123, 128, 134, 135, 136, 140, 141, 145, 175, 178, 180, 183, 184, 226, 238, 240, 255, 258, 263, 331, 334, 338, 344, 347, 348, 401, 406, 407, 408, 421, 434, 446, 450.

СТАЖЕВСЬКИЙ СІМОН (STARZEWSKI Simon)

Св. Онуфрій, 1766 р. Грот під балюстрадаю сходів львівського катедрального собору св. Юра. Світлина Б. Шенгері

СТАЖЕВСЬКИЙ Іван / Ян (STARZEWSKI Jan)

Іван Стажевський, львівський скульптор (1734–† перед вереснем 1782), можливо родич львівського скульптора Симона Стажевського. 28.03.1734 р. у судових актах названий скульптором.

28.03.1734 р. скульптор Ян Стажевський був присутній при тайнстві шлюбу між Яном Якушевським de alba Russia та Сюзанною Закревською.

Першою дружиною скульптора була Агнеса, яка згадана в документах 31.01.1733 р.

23.04.1741 р. Ян Стажевський взяв шлюб із Регіною Гловацькою, вдовою, в присутності львівського скульптора Вавжинця Соколовського та Андрія Войнаровича.

21.02.1745 р. скульптор Ян Стажевський, Регіна Стажевська в присутності Софії Яворської тримали до хреста Констанцію, доньку Антонія Мосьціцького та Магдаліни з Перемишля.

20.07.1748 р. скульптор тримав до хреста Магдаліну, доньку слюсаря Войцеха Желехівського та Маріанни.

27.04.1748 р. подружжя Яна та Регіни Стажевських народився син Яків Станіслав До хреста тримали о. Андрій Дульбичський та Тереза Бекерська.

7.08.1750 народилась донька Сюзанна, яку до хреста тримали о. Валентин Чехович, канцлер капітули жовківської колегіати та Тереза Богущка.

29.06.1767 р. прізвище скульптора Яна Стажевського згадане серед львівських скульпторів: Мацея Полейовського, Антонія Штіля, Йогана Непомука Бехерта, Яна Трояновського, Войцеха Біна та Яна Оброцького, яких покликано до війтівського суду.

22.01.1771 р. цехмістри Антоній Косінський та Юзеф Дубльовський подали до війтівського суду позов проти львівських скульпторів: Яна Стажевського, Яна Оброцького, Михайла Філевича, Яна Крушановського, однак скульптори не стали перед судом і розгляд справи перенесли на 13.03.1771 р.

Література

Dworzak A. Lwowskie środowisko artystyczne w XVIII wieku w świetle ksiąg metrykalnych i sądowych / Agata Dworzak // Materiały do dziejów kultury i sztuki XVII i XVIII wieku. –Kraków, 2018. – Т. 8. – S. 26, 27, 29, 30, 87, 108, 123, 134, 190, 263, 267, 362, 401, 405–408, 480.

СТАНЕТТИ Діонісій / Діонізи (STANETTI Dionizy)

Діонісій Станетти 1740 р., можливо, виготовив неідентифіковані скульптури в костелі оо. Бернардинів у с. Гвіздець на Івано-Франківщині.

Література

Słownik artystów, rzemieślników etc. // Kościoły i klasztory rzymskokatolickie dawnego województwa ruskiego. – Kraków, 2015. – T. 23. – S. 259. – (Materiały do dziejów sztuki sakralnej na ziemiach wschodnich dawnej Rzeczypospolitej / red. Jan K. Ostrowski ; cz. 1).

СТЕФАН (СТЕПАН) сницар (STEFAN snycerz)

Степан сницар із Крем'янця, за проектом архітектора Павла Гіжицького виготовив іконостас у монастирі оо. Василян на Плісниську біля с. Підгірці. 10.09.1756 р. за виготовлений іконостас у своїй крем'янецькій майстерні він отримав 702 золотих. У жовтні того ж року сницар пожертвував на вівтар 36 золотих.

У січні 1757 р. іконостас почали частинами перевозити з Крем'янця до Пліснеського монастиря і в середині жовтня 1757 р. структуру іконостасу, в основному, було змонтовано столярами у присутності скульптора Стефана, за що він отримав плату – 374 золотих.

У січні 1758 р. з Крем'янця довели киворій для вівтаря, а з початком весни – вівтарні рами та два Розп'яття.

У травні 1758 р. із сницарем Стефаном монастир повністю розрахувався за виготовлення іконостасу, заплативши йому 120 золотих. Загальна сума, яку заплатили оо. Василяни за виконання іконостасу майстрові Стефану, становила 3 722 золотих 52 гроші.

Література

Woźnicki B. Ikonostas cerkwi bazylianów w Podhorcach / Borys Woźnicki // Sztuka Kresów Wschodnich : materiały sesji naukowej / red. Jan K. Ostrowski. – Kraków, 1996. – Т. 2. – S. 376–378.

СТЕФАН (СТЕПАН) сницар (STEFAN snycerz)

Іоанн Євангеліст, 1756–1758 рр. Іконостас у Онуфрїївській церкві монастиря ЧСВВ на Плісниську. Світлина О. Яковини

СТЕФАН (СТЕПАН) сницар (STEFAN snycerz)

Іконостас у Онуфріївській церкві монастиря ЧСВВ на Плісниську, 1756–1758 рр. Світлина О. Яковини

СТОБАНСЬКИЙ Михайло / Міхал (STOBAŃSKI Michał)

Михайло Стобанський у 1777–1779-х рр. разом із Йозефом Вюрцером та Петром Барицьким, як челядники, із скульптором Михайлом Філевичем працювали над декоруванням кам'яниці кастелянши Констанції Бельської у Львові (пл. Ринок, 20).

Література

Wujcyk W. Wiadomości o życiu i twórczości Franciszka Olędzkiego / Wołodymyr S. Wujcyk // Sztuka Kresów Wschodnich: materiały sesji naukowej / red. Jan K. Ostrowski. – Kraków, 1998. – Т. 3. – S. 283; Dworzak A. Lwowskie środowisko artystyczne w XVIII wieku w świetle ksiąg metrykalnych i sądowych / Agata Dworzak // Materiały do dziejów kultury i sztuki XVII i XVIII wieku. – Kraków, 2018. – Т. 8. – S. 120.

СТОБЕНСЬКИЙ Гнат (STOBENSKI Ignat)

Гнат Стобенський, жовківський сницар, проживав на Львівському передмісті при Охримовій вулиці, був тричі одружений. Маючи непокірливу вдачу, часто потрапляв у складні життєві ситуації. У архівних документах скульптор згаданий 1717–1742-х рр.

У лютому 1719 р. ігумен Добрянського (інша назва Деревацького) монастиря о. Гедеон Тимошевич уклав зі жовківським сницарем Гнатом Стобенським угоду на всю роботу до нової церкви [іконостасу] за 700 золотих, крім царських врат, які у 1718 р. вирізьбив о. Тарасій.

У квітні 1720 р. сницареві Ігнатію Стобенському за церковну роботу заплачено 20 золотих, його помічнику Ланруку заплачено 4 золотих. Іконостас виготовлявся у жовківській майстерні, тому що в лютому 1721 р. о. Атанасій їздив по церковні роботи до Жовкви і там заплатив Гнатові Стобенському за виготовлення іконостасу 150 золотих.

У березні 1721 р. о. Йоаникій поїхав підводами до Жовкви, забрав решту роботи, заплативши сницареві Гнатові 130 золотих.

У квітні 1721 р. монастир повністю розплатився із сницарем Гнатом Стобенським, заплативши 20 золотих, але у травні того ж року майстер виготовив ківорій на престол до нової церкви. По ківорій до Жовкви їздив о. Атанасій.

Окрім Добрянського монастиря Гнат Стобенський, очевидно, виготовив іконостаси для церков Преображення Господнього у Крехівському монастирі, Св. Івана Христителя Краснопуцанського монастиря та Троїцької церкви у Жовкві.

1735 р. жовківський столярний цех звинуватив Гната Стобенського у самовільному залученні до столярської роботи учня, чим порушив настанови відношення майстрів, хлопців та товаришів.

1736 р. між скульптором Гнатом Стобенським та столярським цехом три-вала суперечка щодо порушення цехової постанови відносно майстрів, хлопців і товаришів.

Гнат Стобенський помер незадовго до 6.02.1742 р. Спадкоємцем його скромного майна став старший син Іван, також сницар. Скульптор, штукатор, архітектор Стефан Стобенський був молодшим сином Гната Стобенського.

Щодо домі іконостасу, то невідомий автор історії Добрянського монастиря 1906 р. наводить опис з урядового інвентарю 1827 р.: «Церков ся має, після знатоків, незвичайної краси і штуки різьб'ярської, як рівнож малярської роботи іконостас, що має 50 образів. Сницаром того іконостасу був Гнат Жовківський. Заплачено ему за сю его роботу 700 золотих польських. Досить много, як на той час. То може в п'ятім ряді стати по іконостасі Скиту Манявського. Давнійші затоки урядники правительства австрійського оцінили на 1 000 золотих ренських. Малярами були тут о. ієромонах Теодозій Січинський, ігумен виспянський (Теодозій Січинський в році 1711 був ігумен у Виспі, на соборі в Уневі) [насправді Атанасій, невідомий з прізвища] і другий швіцький чоловік Павло [Килімович]. То було в році 1716 [1728].»

Подальша доля іконостасу така. 1899 р. згоріла церква зі всім вистроєм василиянського монастиря Св. Онуфрія в Краснопуці. 1912 р. іконостас з колишньої церкви Добрянського монастиря купив краснопуцанський монастир у дідача Грицька Чичковича, який володів помонастирським фільварком за 1 500 корон. З допомогою маляра Сергія Дідушенка іконостас, з доданням врятованих царських врат та восьми різьблених колон зі згорілого краснопуцанського іконостасу, встановили в новій мурованій церкві краснопуцанського монастиря.

Після Другої світової війни радянська влада у 1946 р. зачинила монастир в Краснопуці. У церкві облаштували будинок для престарілих. У захристі зробили кухню, а іконостас спершу завішали великою шторою. Згодом його розібрали та склали у дзвіниці. Простір храму розділили перекриттям на два поверхи: на першому була їдальня, а на другому – клуб.

Іконостас врятувала громада з Вербова Бережанського району. Його у 1952 р. вивезли підводами із дзвіниці і змонтували у парохіяльній церкві Успіння Пресвятої Богородиці, де він стоїть досі.

Література

Крип'якевич І. З історії м. Жовкви / Іван Крип'якевич // Записки чина св. Василя Великого. – Львів, 1935. – Т. 6, вип. 1\2 – С. 62; Свенціцька В. Словник жовківських майстрів живопису та різьби / В. Свенціцька // Українське мистецтвознавство. – К., 1967. – Вип. 1. – С. 147; Вуйцик В. Краснопуцанський іконостас Василя Петрановича / Володимир Вуйцик // Записки Наукового товариства імені Шевченка. – Т. 236 : Праці Комісії образотворчого та ужиткового мистецтва. – Львів, 1998. – С. 408–416; Александрович В. Жовківський осередок майстрів українського різьблення другої половини XVII – середини XVIII століття / Володимир Александрович // Жовква крізь століття. – Жовква, 2012. – Вип. 2. – С. 294; Слободян В. Добрянський монастир Вознесіння Господнього (XVII – початок XX ст.) / Василь Слободян // Дрогобицький краєзнавчий збірник. – Вип. 17/18. – 2014. – С. 158, 159, 178, 180, 181.

СТОБЕНСЬКИЙ Гнат (STOBENSKI Ignat)

Добрянський (Деревацький) іконостас, 1719–1721 рр. Сьогодні знаходиться в церкві Успіння Пресвятої Богородиці с. Вербів, Бережанського району. Тернопільської обл. Світлана Б. Шенгери.

СТОБЕНСЬКИЙ Гнат (STOBENSKI Ignat)

Іконостас, 1719–1721 рр. Сьогодні знаходиться в церкві Успіння Пресвятої Богородиці с. Вербів, Бережанського району. Тернопільської обл. Світлана Б. Шенгери.

СТОБЕНСЬКИЙ ІВАН (STOBENSKI Iwan)

Іван Стобенський, скульптор, який у документах ще записаний як Стебанський, (Stebański), Тебанський (Tebański), Тобенський (Tobeński) – житель м. Жовкви, був старшим сином скульптора Гната Стобенського. Згаданий у архівних документах 6.02.1742 р., коли згідно тестаменту батька, став спадкоємцем його майна.

19.12.1743 р. Іван Стобенський брав участь у спорудженні Castrum doloris королевича Якуба Людовіка Собеського у жовківській колегіаті у день шостих роковин його смерті. Разом із Стобенським працювали скульптори Георг Йозеф Маркварт та Олександр Кулявський. 7.02.1747 р. їм виплатили борг за спорудження катафалка. Стобенський отримав 179 золотих, Георг Йозеф Маркварт – 540 золотих, Олександр Кулявський – 77 золотих.

Близько 1740 р. разом з молодшим братом Стефаном Стобенським переїхали до Києва, де під керівництвом архітектора Йогана Готфріда Шеделя протягом 1740–1748-х рр. поновили Богоявленську церкву Братського монастиря, надбудували другий поверх із конгрегаційною залогою та Благівіщенську церкву, поновили та оздобили рельєфним декором дзвіницю собору св. Софії у Києві.

8 листопада 1748 р., згаданий у контракті з відомим на той час архітектором Стефаном Стобенським, на будівництво мурованої церкви Успіння Богородиці за 3 000 руб. у Полтаві, де зазначено, що при будівництві церкви постійно повинен бути присутнім Стефан Стобенський або його брат [Іван] «...в том деле искусство знающій»*.

Примітки

* Автор вдячний мистецтвознавцю та архітектору Белявській Оксані за надані опубліковані архівні документи щодо архітектора Стефана Стобенського.

Література

Крип'якевич І. З історії м. Жовкви / Іван Крип'якевич // Записки чина св. Василя Великого. – Львів, 1935. – Т. 6, вип. 1\2 – С. 62; Свенціцька В. З нових архівних джерел про Жовківську школу художників / Віра Свенціцька // Архіви України. – 1965. – № 5. – С. 69; Свенціцька В. Іван Руткович і становлення реалізму в українському малярстві XVII століття / Віра Свенціцька. – К. : Мистецтво, 1966. – С. 65; Свенціцька В. Словник жовківських майстрів живопису та різьби / В. Свенціцька // Українське мистецтвознавство. – К., 1967. – Вип. 1. – С. 141; Білецький П. Українське мистецтво другої половини XVII–XVIII століть / П. О. Білецький. – К. : Мистецтво, 1981. – С. 104. – (Нариси з історії українського мистецтва); Шенгера Б. Жовківська скульптура в контексті італійського барокко / Борис Шенгера. – К., 1995. – С. [9]; Мокляк В. Невідома архівна справа про будівництво Успенського собору в Полтаві / Володимир Мокляк, Валерій Трегубов // ПЄВ. – 2003. – Чис. 9. – С. 219; Александрович В. Жовківський осередок майстрів українського різьблення другої половини XVII – середини XVIII століття / Володимир Александрович // Жовква кризь століття. – Жовква, 2012. – Вип. 2. – С. 294; Osiński M. Zamek w Żółkwi / Marjan Osiński. – Lwów, 1933. – S. 131, 133; Petrus J. T. Kościół parafialny p.w. Św. Wawrzyńca Męczennika / Jerzy T. Petrus // Kościoły i klasztory rzymskokatolickie dawnego województwa ruskiego. – Kraków, 1994. – T. 2 : Kościoły i klasztory Żółkwi. – S. 64, 120. – (Materiały do dziejów sztuki sakralnej na ziemiach wschodnich dawnej Rzeczypospolitej / red. Jan K. Ostrowski ; cz. 1); Żygulski Z. Castrum Doloris czyli Zamek Bolesciwy. O polskim obyczaju pogrzebowym na podstawie opracowania lwowskiego historyka sztuki Borysa Szengery / Prof. dr hab. Zdzisław Żygulski – jun. // Jan III Sobieski. Castrum Doloris 1696–1996 : [kat. wyst.] – [Radom; Białystok, 1996]. – S. 36–37, przyp. 8.

СТОБЕНСЬКИЙ (Стобанський), Ігнатів Стефан (STOBENSKI Ignativ Stefan)

Стобенський (Стобанський), Ігнатів Стефан, скульптор, штукатор і архітектор. Народився у Жовкві на початку 18 ст. У 1740-х рр. його названо жителем Києва.

Фахові знання сницаря здобув у майстерні батька Гната Стобенського.* Близько 1740 р. разом із старшим братом Іваном Стобенським переїхали до Києва, де під керівництвом архітектора Йогана-Готтфріда Шеделя (1680–†10.02.1752) протягом 1740–1748-х рр. поновили Богоявленську церкву братського монастиря, надбудували другий поверх з конгрегаційною залогою та Благовіщенську церкву, поновили та оздобили рельєфним декором дзвіницю собору св. Софії у Києві. Зводив споруди у Новій Сербії,** управителем якої був генерал-майор Іван Хорват. Саме з Нової Сербії був запрошений для проектування і зведення у Полтаві Успенського собору.

8 листопада 1748 р. полтавський полковник Андрій Горленко, полкова старшина, ктитори та всі парохіяни, як зазначено в документі, підписали контракт із київським жителем Стефаном Ігнатовим Стобенським, штукатором, на будівництво у Полтаві кам'яної церкви Успіння Богородиці з трьома престолами, за зразком (абрисом) кам'яної церкви братського монастиря,*** який Стобенський привіз із Києва.

Згідно контракту, будівництво Успенської церкви в Полтаві потрібно розпочати 1749 р., по світлій неділі, у червні або липні, коли будуть заготовлені необхідні будівельні матеріали. Церква повинна бути міцною і красивою. Протягом будівництва храму, при ньому невідлучно повинен бути Стобенський Стефан або його брат [Стобенський Іван], який також це мистецтво знає. За угодою, йому мали заплатити 3 000 рублів та видавати харчі для його робітників. Якщо протягом десяти років, після завершення будівництва, будівля би, не дай Бог, завалилася, то майстер повинен своїм коштом це виправити. Тому, для безпеки, [Стобенський Стефан] повинен привезти від київського магістрату атестат, що він може виконувати цю роботу.

Під контрактом підписалися: полтавський полковник Андрій Горленко, полковий обозний Андрій Руновський, полковий писар Григорій Бачинський, полтавський отаман Ілія Волховський разом із ктиторами Семеном Максимовичем, Андрієм Григорієвим Терентенком, полтавським війтом Йосипом Кириловим, Андрієм Белушенком та Іваном Молодика.

Однак, у архівному документі судової справи: «Протесть штукатура Стефана Стобанського которимь он представлял, что ктиторе Полтавской соборной церкви не устояли по контракте со устройки каменной церкви 16 февраля 1779 года» записано, що у 1749–1750-х рр. будівельні роботи не велись із вини ктиторів, які не забезпечили майстрів відповідними матеріалами та харчами. Будівництво почалося в червні 1751 р. і тривало ціле літо, згідно свідчень штукатора Стефана Стобенського. Разом із ним працювали каменярі Федір Теняченко з Ахтирського полку та Василь Мартинов з м. Березна Чернігівського полку.

24.02.1754 р. граф Кирило Розумовський у листі до Генеральної Військової Канцелярії писав, що 17 лютого цього року дружина архітектора Стефана Стобенського Марфа Стобенська подала донесення, що згідно листа її чоловіка, який на даний час знаходиться в Новій Сербії, полтавський полковник, старшина та ктитори йому винні гроші та харчі, тому що не дотрималися контракту від [1748 р.]. Даліше в документі зазначено, що церква уже збудована на третину, але мури пошкоджені дощами і снігом.

15.09.1755 р. скаргу штукатора Стобенського проти ктиторів передано до Генерального Військового Суду, але позивачем названо його дружину Марію. У судову справу втрутився гетьман Кирило Розумовський. Генеральна Військова Канцелярія видала ордер до Генерального Військового Суду, в якому наказано розібратися у справі та ухвалити присуд, щоб позивачка більше не подавала скарг.

Однак позивачі заперечують грошовий борг перед Стефаном Стобенським і звинувачують його у перевитраті коштів на будівництво храму.

3.09.1757 р. на звернення позивача полковника [Горленка] з Гетьманської канцелярії надійшло звернення, де вказано що Стобенський Стефан помер. Однак у донесенні полкової старшини того ж року стверджувалось, що архітектор, який втік з Полтави, живий і перебуває у місті Жовкві, території «Полской области». Його там бачив і розмовляв з ним полтавський міщанин Данило Терентенко. Ця зустріч відбулась у серпні 1756 р., у присутності сестри Стобенського.

24.09.1757 р. полтавський магістрат записав свідчення Данила Терентенка щодо його розмови з Стефаном Стобенським.

16.02.1779 р. на обкладинці судової справи зазначено, що штукатор Стефан Стобенський подав до суду протест на ктиторів Полтавської соборної церкви, щодо недотримання ними угоди.

У 1919 р. дослідник Михайло Рудинський, згадавши про «мурара» Стефана Стобенського, дав таку оцінку храму: «Не будь двох, задніх бань – я назвав би його косцюлом, байдужим до землі, застиглим в своїй величності. Але ж тая загальна суворість робить його незвичайно імпозантним, і з якого б краю ви не дивилися на його білі стіни, так чітко вирисовані на тлі блакиті, ви не можете не віддати повинне майстрові, який так глибоко рахувався з оточуючим ландшафтом».

Споруда храму була двоповерхова у стилі візантійської базиліки. Фасади прикрашали декоративні фронтони. Мурований собор був підірваний за розпорядженням Полтавського обласного комітету КП(б)У 1938 р. У 2000–2003-х рр. на його місці за проектом архітектора Трегубова В. О. побудований новий храм, де загальне обсягове вирішення поєднано з рисами архітектури українського бароко, типового для будівель тодішнього Полтавського полку.

Примітки

* Опанувати техніку штукатора та знання з архітектури міг у архітектора Антоніо де Кастеллі, що у 1730-х працював у Жовкві при дворі королеви Якуба Собеського та Кароліни де Буйон. У 1740–1748-х рр., працюючи у Києві під керівництвом Йогана Готфріда Шеделя, остаточно сформувався як архітектор, хоча в контракті його називали то штукатором, то архітектором.

** Військово-землеробська колонія 18 ст., адміністративно-територіальна одиниця в Правобережній Україні 2-ї пол. 18 ст., територія якої тепер майже повністю знаходиться у Кропивницькій області.

*** Очевидно йшлося про Богоявленську церкву Братського монастиря, яку було поновлено Йоганом Готфрідом Шеделем разом з Іваном та Стефаном Стобенськими, абриси якої Стефан Стобенський пізніше використав у Полтаві при будівництві Успенської церкви.

Література

Бучневич В. Записки о Полтаве и ее памятниках / Василий Бучневич. – Полтава, 1902. – С. 230, 231; Рудинський М. Архітектурне обличчя Полтави / Михайло Рудинський. – Полтава : накладом газети «Рідне слово», 1919. – С. 1–35; Ігнаткін І. О. Полтава : історико-архітектурний нарис / Іван Ігнаткін, Лев Вайнгорт. – К., 1966. – С. 16; Гладий К. В. Свідки давнини й сьогодення / Клавдій Гладий. – Харків, 1972. – С. 10; Словник художників України. – К., 1973. – С. 220; Трегубов В. Собор: від народження до воскресіння / Валерій Трегубов, Сергій Шпіка // ПЄВ. – 1995–1996. – Чис. 3. – С. 22–23; Трегубов В. Історичні етапи церковного будівництва Полтави / Валерій Трегубов // ПЄВ. – 1995–1996. – 2001. – Чис. 7. – С. 45; Мокляк В. Невідома архівна справа про будівництво Успенського собору в Полтаві / Володимир Мокляк, Валерій Трегубов // ПЄВ. – 2003. – Чис. 9. – С. 211–232; Коваленко О. В. Історична топографія Соборного майдану міста Полтави XVII–XVIII ст. / Оксана Коваленко // Історична пам'ять. – 2004. – № 2. – С. 7; Коваленко О. Церкви Полтави XVIII століття / Оксана Коваленко // Скарбниця української культури. – Чернівці, 2010. – Вып. 12. – С. 21, 197, 200.

СТОБЕНСЬКИЙ (Стобанський), Ігнатів Стефан (STOBENSKI Ignativ Stefan)

Собор Успіння Пресвятої Богородиці у Полтаві, 1748–1770 рр. Вигляд зі сходу. Початок XIX ст. Гравюра Й. Сталлера за малюнком О. Кунавїна

ТАРАСІЙ (TARASIY)

Тарасій у 1718 р., будучи ченцем Добрянського (інша назва Деревацького) монастиря, вирізьбив царські врата для іконостасу нової монастирської церкви Вознесіння Господнього.

Література

Слободян В. Добрянський монастир Вознесіння Господнього (XVII – початок XX ст.) / Василь Слободян // Дрогобицький краєзнавчий збірник. – 2014. – Вип. 17/18. – С. 158, 159, 178, 180, 181.

ТАРАСІЙ (TARASIY)

Царські врата. 1718 р. Іконостас. 1719-1721 рр. Сьогодні знаходиться в церкві Успіння Пресвятої Богородиці с. Вербів, Бережанського району. Світлина Б. Шенгери.

ТВАРДОВСЬКИЙ Мартин / Марцін (TWARDOWSKI Martino)

ТВАРДОВСЬКИЙ Мартин / Марцін (TWARDOWSKI Martino), львівський сницар, творчість якого припадає на II пол. 18 ст. З 1762 по 1766 рр. Марцін Твардовський записаний у метричних книгах олеського парохіяльного костелу св. Трійці як житель с. Підгірці. Там він проживав із сім'єю і був шанованою людиною.

18.02.1762 р. вікарій олеського парохіяльного костелу Александр Страух охрестив Маріанну Терезу, доньку Іоана (Яна) та Регіни Шенетів, законного подружжя. До святої купелі тримали Юзеф Тесля та Агнеса Чернік (Чернікова), в присутності Марціна Твардовського та Терези Чолік (Чолікової). Усі з Підгорець.

10.04.1762 р. вікарій олеського парохіяльного костелу Александр Страух охрестив Адальберта, сина Миколи та Єлени Гачковських, законного подружжя. До святої купелі тримали Марцін Твардовський та Агнеса Чернік (Чернікова).

31.10.1762 р. вікарій олеського парохіяльного костелу Андрій Хмарський охрестив Францішека, сина Марціна та Маріанни Янішевських, законного подружжя. До святої купелі тримали Марцін Твардовський та Катерина Пшецлавська, в присутності Павла Добростанського та Маріанни Ліневської.

16.11.1762 р. Андрій Хмарський, вікарій олеського парохіяльного костелу охрестив Марціна, сина Казимира та Софії Хмарських, законного подружжя. До святої купелі тримали Марцін Твардовський та Анна Добростанська.

25.07.1763 р. вікарій олеського парохіяльного костелу Якуб Снопковський доповнив церемонію хрещення Юзефа, сина Себастьяна та Францішки Щудлікевичів, [який до того] був охрещений із необхідності святою водою о. Іпполітом із підгорецької [замкової] каплиці в присутності Тетіани. До святої купелі тримали Марцін Твардовський та Антоніна Добростанська.

4.02.1764 р. о. Іпполіт чину оо. Капуцинів, капелан ясновельможних Жевуських, охрестив близнюків Казимира та Юзефа, синів Миколи та Єлени Гачковських, законного подружжя. До святої купелі тримали Марцін Твардовський та Маріанна Зайдль (Зайдльова).

29.03.1764 р. вікарій олеського парохіяльного костелу Александр Страух охрестив Маріанну Йосафату, доньку славетних Марціна та Єлени Твардовських, законного подружжя. До святої купелі тримали Антоній Голішевський та Маріанна Зайдль (Зайдльова), в присутності Юзефа Грегоровича та Анни Добростанської.

24.08.1764 р. вікарій олеського парохіяльного костелу Якуб Снопковський охрестив двійнят Станіслава та Катерини Зомбіцьких. Доньку Теклю Розу до святої купелі тримали Марцін Твардовський та Антоніна Добростанська.

У 1762–1766-х рр. скульптор Твардовський Марцін працював у підгорецькому мастку Вацлава Жевуського над оформленням інтер'єру костелу св. Йосифа, де виготовив балюстраду з хорами і ложами, лавки, конфесіонали, рами для образів, підсвічники, капітелі до пілястрів, кіот та кронштейни в арках костелу. У 1766 р., там же, виготовив 6 дерев'яних ліхтарів та Розп'яття Ісуса Христа.

23.03.1766 р. священник олеського парохіяльного костелу Марцін Войно охрестив Матвія Казимира, сина Миколи та Єлени Галовських, законного подружжя. До святої купелі тримали Христіан Зайдель та Маріанна Ракалицька, в присутності Марціна Твардовського та Брігіти Зайдль (Зайдлівни), дівчиці.

10.08.1766 р. комендарій олеського парохіяльного костелу Юзеф Грегорович охрестив Юзефа Кастана Лаврентія, сина Марціна та Єлени Твардовських, законного подружжя. До святої купелі тримали Лука Прусланський та Єлизавета Магеревич (Магеревичова), в присутності Миколи Плехацькі та Антоніни Добростанської.

6.11.1771 р. п. Марціну Твардовському, сницарю микульчицькому, заплачено 650 золотих за виготовлення кіюту до новозбудованої монастирської церкви оо. Василян у Бучачі.

12.09.1772 р. сницар Твардовський уклав з префектом монастирської фабрики оо. Василян у Бучачі Йоахімом Кичинським угоду на виготовлення двох конфесіоналів за 200 золотих, отримавши 170 золотих завдатку.

Література

Archiwum Główne Akt Dawnych w Warszawie (далі – AGAD), zesp. 300/II, Księgi metrykalne parafii wyznania rzymskokatolickiego z archidiecezji lwowskiej. Parafia Olesko – chrzty, 1693–1772, sygn. 1013, s. 275–276, 280, 285, 289, 291, 294, 304, 306; Mańkowski T. Lwowska rzeźba rokokowa / Tadeusz Mańkowski. – Lwów, 1937. – S. 47, 56, 70; Hornung Z. Majster Pinsel snycerz. Karta z dziejów lwowskiej rzeźby rokokowej / Zbigniew Hornung. – Wrocław, 1976. – S. 169–170; Ostrowski J. K. Kościół parafialny p.w. Sw. Józefa w Podhorcach / Jan K. Ostrowski // Kościoły i klasztory rzymskokatolickie dawnego województwa ruskiego. – Kraków, 1993. – T. 1. – S. 91, 95, 98. – (Materiały do dziejów sztuki sakralnej na ziemiach wschodnich dawnej Rzeczypospolitej / red. J. K. Ostrowski ; cz. 1); Słownik artystów, rzemieślników etc. // Kościoły i klasztory rzymskokatolickie dawnego województwa ruskiego. – Kraków, 2015. – T. 23. – S. 279. – (Materiały do dziejów sztuki sakralnej na ziemiach wschodnich dawnej Rzeczypospolitej / red. Jan K. Ostrowski ; cz. 1).

ТВАРДОВСЬКИЙ Мартин / Марцін (TWARDOWSKI Martino)

Балюстрада з хорами та ложами, 1762–1766 рр. Костел св. Йосифа, с. Підгірці, Бродівського району, Львівська обл.

ТОКАРСЬКИЙ Венедикт / Бенедикт (TOKARSKI Benedykt)

Венедикт Токарський, львівський скульптор, згаданий у архівних документах 1740–1750-х рр.

23.03.1740 р. у подружжя Токарських народилась донька Маріанна. До хреста тримали маляр Симон Бартніцький та Гертруда Барбара Маркварт (Марквартова).

26.02.1741 р. у подружжя Токарських народилась донька Кунегунда, хрещеними батьками якої були скульптор Себастьян Фесінгер та Маріанна Вюрцер (Вюрцера).

28.10.1742 р. у подружжя Бенедикта та Терези Токарських народився син Юда Тадей. До хреста тримали скульптор Себастьян Фесінгер, архітектор і штукатор Конрад Коченрайтер та Гертруда Барбара Маркварт (Марквартова).

У 1742 р. році Бенедикту Токарському заплачено грошову винагороду за виконану роботу у львівській колегії оо. Єзуїтів.

1743 р. львівський війтівський суд розглядав справу про бійку між скульпторами Бенедиктом Токарським та скульптором Ринським. Того ж року Бенедикт Токарський, будучи челядником у скульптора Францішка Ринського, свідчив у львівському суді щодо бійки між скульпторами Францішком Ринським та Вавжинцем Соколовським.

22.11.1744 р. у подружжя Токарських народився син Андрій, хрещеними батьками якого були золотих справ майстер Матвій Козловський та Ядвіга Склівіцька.

23.05.1750 р. скульптор Бенедикт Токарський поскаржився до суду на скульптора Миколу Вішньовського за те, що той його обляв і побив під час гостини у п. Оброцького.

7.11.1752 р. у скульптора Бенедикта Токарського та Терези народився син Теодор. До хреста тримали скульптор Себастьян Фесінгер та Розалія Осінська, дружина скульптора Антонія Осінського.

23.04.1755 р. охрещено Софію, доньку Бенедикта Токарського та Терези. До хреста тримали скульптор Себастьян Фесінгер та Дорота Пек (Пеківна).

Література

Центральний державний історичний архів України, м. Львів (далі ЦДАІАЛ України), ф. 52, оп. 2, спр. 117, с. 616–629; ЦДАІАЛ України, ф. 52, оп. 2, спр. 580, с. 8; Александрович В. Образотворче мистецтво. Скульптура / Володимир Александрович // Історія українського мистецтва : у 5 т. – К., 2011. – Т. 3 : Мистецтво другої половини XVI–XVIII століття. – С. 409; Słownik artystów, rzemieślników etc. // Kościoły i klasztory rzymskokatolickie dawnego województwa ruskiego. – Kraków, 2015. – Т. 23. – S. 277. – (Materiały do dziejów sztuki sakralnej na ziemiach wschodnich dawnej Rzeczypospolitej / red. Jan K. Ostrowski ; cz. 1); Dworzak A. Lwowskie środowisko artystyczne w XVIII wieku w świetle ksiąg metrykalnych i sądowych / Agata Dworzak // Materiały do dziejów kultury i sztuki XVII i XVIII wieku. – Kraków, 2018. – Т. 8. – S. 37–38.

ТРОЯНОВСЬКИЙ Іван / Ян (TROJANOWSKI Jan)

Іван Трояновський, львівський скульптор, що 1767 р. працював поза юрисдикцією цеху столярів та будівничих.

29.06.1767 р. цех столярів та будівничих подав позов до війтівського суду на скульпторів з Краківського передмістя, У судовій заяві йшлося про те, що скульптори Мацей Полейовський, Антоній Штіль, Ян Непомук Бехерт, Ян Трояновський, Ян Стажевський, Войцех Бін ігнорують статут цеху.

Література

Dworzak A. Lwowskie środowisko artystyczne w XVIII wieku w świetle ksiąg metrykalnych i sądowych / Agata Dworzak // Materiały do dziejów kultury i sztuki XVII i XVIII wieku. – Kraków, 2018. – Т. 8. – S. 26.

ФЕРЛЯНД Христіан / Кшиштоф (FERLAND Chrystian)

Христіан Ферлянд, скульптор, 28.11.1768 р. мав виконати сницарську роботу в п. Дзержб'їцької, за яку йому належало кількадесят золотих.

Література

Mańkowski T. Lwowska rzeźba rokokowa / Tadeusz Mańkowski. – Lwów, 1937. – S. 71; Dworzak A. Lwowskie środowisko artystyczne w XVIII wieku w świetle ksiąg metrykalnych i sądowych / Agata Dworzak // Materiały do dziejów kultury i sztuki XVII i XVIII wieku. – Kraków, 2018. – Т. 8. – S. 115.

ФЕРШЕР Тома / Томас / Томаш (FERSCHER Thoma)

Тома Фершер народився у м. Жовква 14.12.1717 р. Цього дня ординарій жовківського костелу [св. Лаврентія] Андрій Михайло Целейовський, охрестив Тому, сина шляхетного Самуеля Фершера та Регіни [з Розмушевичів], законного подружжя. Тримали при святій купелі Франциск де Конрад, скарбник королевича Константина та славетна Юстина Гошик (Гошикова).

Досягнувши повноліття, Тома Фершер пов'язав своє життя зі Львовом. Праця в царині скульптури, архітектури, торгівлі, судочинства говорить про широкий діапазон його діяльності.

29.06.1748 р. Тома Фершер взяв шлюб з Агнесою Ходоровською. Свідками були львівські скульптори Себастьян Фесінгер, Франциск Фриц та Йоган Гертнер.

1750 р. скульптор Тома Фершер записаний у документах жителем міста Львова.

1758 р. Тому Фершера обрано членом колегії 40 мужів.

19.04.1758 р. Тома Фершер, скульптор, житель Львова, офіційно, у суді, добровільно відмовився від ремесла скульптора, щоб виконувати роботу архітектора. Тривалий час він хотів відкрити у м. Жовкві «гамерню» – підприємство, де виробляють грубі металеві вироби. Однак не відомо, чим закінчилися торгівельна справа скульптора. Пізніше політика та торгівля його настільки захопили, що Тома Фершер не мав часу і бажання на почесну, але важку працю скульптора. Саме тим можна пояснити факт, що до цього часу не знайдено жодного контракту на сницарську роботу скульптора та архітектора Томи Фершера.

З 1765 р. у документах Тома Фершер називав себе купцем, а з 1773 р. – віце-сеньйором братства пропінаторів.

1766 р. Тому Фершера обрано регентом* колегії, а трохи пізніше він виконував обов'язки міського інстигатора.**

22.02.1770 р. Тому Фершера вибрано лавником. Будучи лавником, наприкінці життя, через суд ділив майно з дружиною Агнесою з Ходоровських.

Дружина архітектора Томи Фершера Агнеса померла 5.03.1774 р. Похоронена у Львівській катедрі.

Архітектор Тома Фершер помер 25.06.1775 р. Похоронений у львівському костелі оо. Бернардинців.

20.06.1780 р. Франциск Фершер, брат Томи Фершера, подав до суду скаргу від імені Строїнських про те, що Ян Оброцький повинен заплатити борг свого брата Миколи Оброцького – 300 золотих від 8.09.1771 р. та 187 золотих від 1780 р., оскільки він взяв на себе письмове зобов'язання щодо виплати боргу брата.

На даний час дослідникам не відомі твори Томи Фершера.

Примітки

* Регент – нотаріус або секретар коронної канцелярії або староста городський у суді.

** Інстигатор – публічний оскаржувач, що діє від імені трибуналу, старший возний при трибуналі.

Література

Archiwum Główne Akt Dawnych w Warszawie, Księgi metrykalne wyznania rym. kat. arch. diec. lwowskiej. Parafia Żółkiew – chrzty 1694–1725, sygn. 1577, s. 200; Гембарович М. Скульптура та різьблення / М. Т. Гембарович // Історія

українського мистецтва: у 6 т. – К.: УРЕ, 1968. – Т. 3 : Мистецтво другої половини XVII–XVIII ст. – С. 133; Bochnak A. Ze studjów nad rzeźbą lwowską w epoce rokoka / Adam Bochnak. – Kraków, 1931. – S. 150; Mańkowski T. Lwowska rzeźba rokokowa / Tadeusz Mańkowski. – Lwów, 1937. – S. 14, 15, 52–56, 159; Mańkowski T. Ferszer Tomasz / Tadeusz Mańkowski // Polski Słownik Biograficzny. – Kraków, 1948. – T. 6. – S. 424; Ferszer Tomasz // Słownik artystów polskich i obcych w Polsce działających : malarze, rzeźbiarze, graficy. – Wrocław ; Warszawa ; Kraków ; Gdańsk, 1975. – T. 2. – S. 208–209; Hornung Z. Majster Pinsel snycerz. Karta z dziejów polskiej rzeźby rokokowej / Zbigniew Hornung. – Wrocław, 1976. – S. 17; Dworzak A. Lwowskie środowisko artystyczne w XVIII wieku w świetle ksiąg metrykalnych i sądowych / Agata Dworzak // Materiały do dziejów kultury i sztuki XVII i XVIII wieku. – Kraków, 2018. – T. 8. – S. 73–75, 144.

ФЕСІНГЕР Скульптор /Себастьян (FESINGER Skulptor)

Immaculata, 1759. Встановлена перед фасадом костелу оо. Францисканців у Перемишлі (Польща)

ФЕСІНГЕР скульптор (FESINGER sculptor)

Фесінгер скульптор записаний у рахунках витрат на виконання сницарських робіт у перемиському костелі св. Марії Магдалини оо. Францисканців, починаючи з 1757 р. Однак у документах не вказано його імені.*

1757 р. загадковий Фесінгер виготовив скульптуру Розп'яття Христа для того ж костелу.

У травні 1758 р. Фензингерові [Fenzyngelowi – так записано в згаданих архівних документах – прим. упорядника], сницареві, заплачено 54 золотих за статую Непорочного Зачаття Діви Марії. 21.09 того ж року йому заплачено 90 золотих за ту ж роботу.

13.01.1759 р. п. Фесінгеру заплачено за виготовлення фігури св. Антонія 144 золотих.

20.03.1759 р. Фесінгеру заплачено за виготовлення скульптур до феретронів Непорочного Зачаття Діви Марії, Голгофи та двох великих свічників.

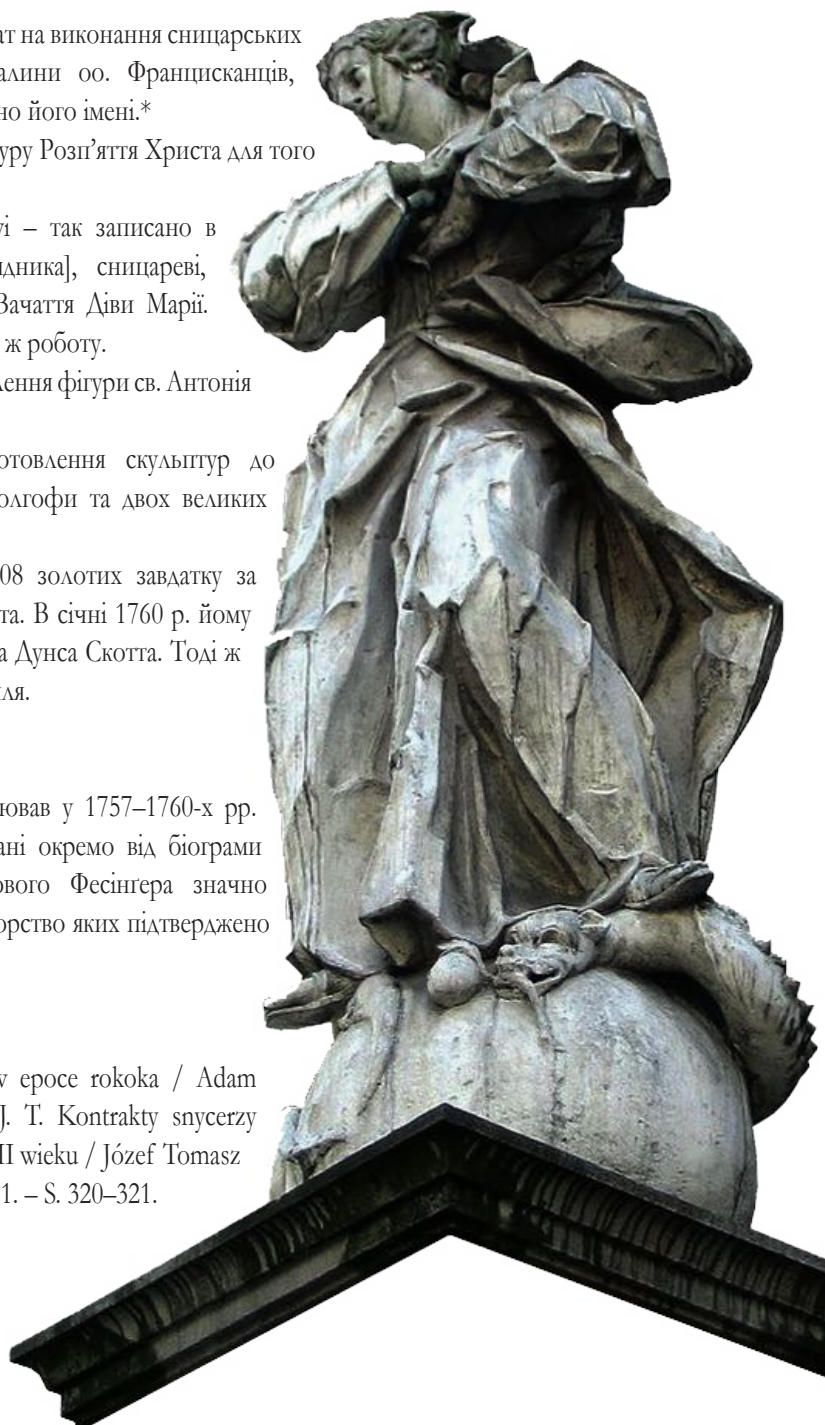
12.05.1759 р. скульптор Фесінгер отримав 108 золотих завдатку за виготовлення кам'яної фігури св. Яна Дунса Скотта. В січні 1760 р. йому заплачено 250 золотих за фігури св. Ізидора та св. Яна Дунса Скотта. Тоді ж скульптури були перевезені зі Львова до Перемишля.

Примітки

* Дані про скульптора Фесінгера, який працював у 1757–1760-х рр. у перемиському костелі оо. Францисканців подані окремо від біографії Себастьяна Фесінгера тому, що *œuvres* загадкового Фесінгера значно відрізняються від творів Себастьяна Фесінгера, авторство яких підтверджено архівними документами.

Література

Bochnak A. Ze studjów nad rzeźbą lwowską w epoce rokoka / Adam Bochnak. – Kraków, 1931. – S. 136–148; Frazik J. T. Kontrakty snycerzy lwowskich z przemyskim konwentem jezuitów w XVIII wieku / Józef Tomasz Frazik // Biuletyn Historii Sztuki. – 1959. – R. 21, nr 1. – S. 320–321.

ФЕСІНГЕР Себастьян / Себастьян (FESINGER Sebastian)

Себастьян Фесінгер, приїхавши до Львова в кінці 1730-х рр., скульптор наступні роки свого життя пов'язав із містом Лева, працюючи в царині скульптури, архітектури і, можливо, графіки. Швидко адаптувавшись до львівського середовища, Себастьян Фесінгер став авторитетною та впливовою людиною, особливо серед скульпторів та художників, які вважали за честь запросити митця бути хрещеним батьком чи свідком шлюбів.

2 або 29.10.1741 р. скульптор Себастьян Фесінгер одружився з Терезою Нікрашевич (Нікрашевичівною) в присутності годинникаря Яна Роксера та львівського лавника Яна Фрідла.

6.08.1742 р. у подружжя Фесінгерів народився первісток Ігнатій Освальд. До хреста тримали скульптор Георг Йозеф Маркварт та Єлизавета Гольденберг (Гольденбергова). 22.11.1743 р. народився син Клеменс Франциск Ксаверій. До хреста тримали архітертор Бернард Меретин та Анастасія Шарійовська. Донька Франциска Маріанна народилася 7.03.1746 р., а донька Елеонора Кунегунда 23.02.1748 р.

Себастьян Фесінгер тримав до хреста дітей львівських скульпторів: Бенедикта (Гадея) Токарського (19.10.1742 р.), Георг Йозеф Маркварта (21.11.1740 р., 15.09.1744 р., 12.04.1746 р.), Вавжинця Соколовського (15.06.1744 р.), Антонія Осінського (19.11.1747 р.), Йозефа Штіля (1759 р.), Яна Оброцького (1763 р.), Маця Полейовського (1764 р.) та інших. Він був за свідка, коли вінчалися скульптори: Ян Грабб (Йоган Георг Граббе) (22.10.1748 р.), Єжи Екхарт (7.05.1750 р.), Христіан Сейнер (16.04.1752 р.), Ян Полейовський (18.01.1756 р.), Симон Стажевський (1757 р.), Ян Непомук Бехерт (1757 р.), маляр Юзеф Хойніцький (1766 р.).

14.08.1745 р. подружжя Фесінгерів – Себастьян та Тереза – купило дім у Юзефа та Барбари Радзьких на Краківському передмісті за 1 100 золотих.

У 1750 р. Себастьян Фесінгер купив другий будинок поруч зі своїм першим, у Агнеси Левандович за 600 золотих. Проживаючи на території юридики св. Йоана Христителя, Себастьян Фесінгер від 1748 до 1752-х рр., та з 1755 до 1762-х рр. виконував обов'язки лавника юридики, а в 1752–1754-х рр. був вїтом юридики.

Від 17.01.1750 р. до 23.06.1757 р. Себастьян Фесінгер разом із скульптором Михайлом Вюрцером опікувалися трьома дітьми покійного скульптора Георга Йозефа Маркварта. У 1764 р. він опікувався і дітьми архітектора Марціна Урбаніка.

Перебуваючи у Львові і отримавши титул сеньйора, став членом німецького братства св. Барбари при костелі св. Духа, яке об'єднувало вихідців із німецькомовних країн.

7.04.1764 р. Себастьяну Фесінгеру, двом його синам Ігнатію, Клеменсу та деяким львівським скульпторам суд надав право носити шаблю або шпагу, що символічно прирівняло їх у правах до шляхти і зробило юридично незалежними від міських цехів. Був створений прецедент офіційного визнання скульптора, як митця вищого вишколу і утвердження кращого становища в суспільній ієрархії.

Найбільш ранні твори Себастьяна Фесінгера, які недавно виявлено, датуються 1741–1747 рр. Це домашній вівтарик (altariola) з рельєфом св. Маріанни (закуплений 1991 р. Національним музеєм м. Варшава) з підписом автора: «Sebastian Fesinger fecit Leopoli: In Polonia 1741», вівтарик із рельєфом Ессе Номо з 1742 року, закуплений Варшавським Національним музеєм, та два вів-тарикі св. Андрія та св. Ігнатія Лойоли 1741 р. з авторським підписом скульптора, які походять з костелу оо. Францисканців Реформаторів с. Боцки (РП), а зараз зберігаються в єпископській курії м. Дропичина (РП).

У 1745–1747-х рр. Себастьян Фесінгер працював над оформленням інтер'єру костелу св. Миколи* оо. Тринітаріїв у Львові, де 9.04.1745 р. уклав угоду з провінціалом монастиря о. Антонієм на виконання вівтаря св. Яна Непомука за 700 золотих і взяв завдатку 270 золотих.

22.06.1746 р., там же, зобов'язався виготовити вівтарі св. Архангела Рафаїла та св. Йосифа за 1 500 золотих і взяв завдатку

540 золотих. 18.04.1747 р. скульптор приступив до виготовлення вітваря св. Адама, який мав закінчити до 2.07.1747 р. 18.07.1747 р. монастир повністю розрахувався зі скульптором за виконану роботу.

У 1750 р. Себастьян Фесінгер виготовив кіот (tabernaculum) центрального вітваря для костелу оо. Кармелітів у Тереховлі, там же, у 1757 році виконав вітварі Ісуса Христа та св. Йосифа (твори не збереглися).

Зі серпня 1756 р. до вересня 1758 р. Себастьян Фесінгер працював над оформленням інтер'єру та екстер'єру монастирського костелу св. Трійці** у Львові разом із скульпторами Йоганом Георгом Гертнером, Йоганом Георгом Пінзелем, Якубом Дудзінським та Георгом Замбауером (Самбауером). Зокрема, Себастьян Фесінгер виконав фігури до амвона та вхідної монастирської брами (твори не збереглися до нашого часу). За роботу у костелі оо. Тринітаріїв Себастьяну Фесінгеру заплатили 1 944 золотих, Йоганові Пінзелеві – 960 золотих, Йоганові Гертнеру – 594 золотих.

6.05.1762 р. Себастьян Фесінгер уклав угоду з гетьманом Вацлавом Жевуським на виготовлення 6 фігур до костелу св. Йосифа в с. Підгірці, за що отримав завдатку 120 червоних золотих. До 15.02.1763 р. майстер зобов'язався вирізьбити дві скульптури за 50 червоних золотих. Решту скульптур – чотири – Себастьяну Фесінгеру потрібно було закінчити до 28.09.1763 р. за 130 червоних золотих. Загальна сума контракту складала 300 червоних золотих.

Мова в контракті йшла про шість фігур – Архангела Рафаїла, св. Петра, Н. святої, св. Анни з Марією, св. Вацлава, св. Онуфрія. Але фасад до II світової війни прикрашали 8 скульптур. Фігури св. Йосифа та св. Ігнатія Лойоли не зазначені в контракті скульптора. На сьогодні збереглося сім скульптур, тому що восьма, фігура св. Ігнатія Лойоли, була знищена снарядом під час II світової війни у липні 1943 р. Голова скульптури зберігається у сховищах АНГМ імені Б. Г. Возницького. Щодо двох фігур, не зазначених у контракті, то дослідники мають різні версії їх авторства.

1.11.1764 р. Себастьян Фесінгер отримав 936 золотих за виконання двох меморіальних таблиць для посвячення львівського костелу

ФЕСІНГЕР Себастьян /Себастьян (FESINGER Sebastian)

Св. Анна, 1762–1763 рр. Атрик фасаду костелу св. Йосифа у Підгірцях. Світлина. О. Яковина

Божого Тіла монастиря оо. Домініканців.

1.02.1765 р. скульптор підписав угоду з преором монастиря оо. Домініканців Протазієм Дерякубовичем на виготовлення структури до органу у тій же святині. За 4 500 золотих Себастьян Фесінгер згодився виконати сницарські і столярські роботи з ганком, парапетом, пульпітом, лавками для капели, взявши 4 лютого завдатку 1 000 золотих. Роботу скульптор повинен був закінчити до 15.08.1765 р.

13.05.1765 р., згідно контракту, скульптор одержав 1 000 золотих, 18.09.1765 р. – 1 000 золотих. 23.05.1766 р. йому заплатили 900 золотих і 100 золотих для столяра – разом 4 000 золотих за виготовлення структури до органа. Одночасно Себастьян Фесінгер відновив вівтар у каплиці Кампіанів римо-католицького кафедрального собору.

У 1765–1767-х рр. Себастьян Фесінгер працював архітектором у князя Станіслава Любомирського, воеводи брацлавського, де керував роботами при оздобленні львівського палацу. Відомо, що він позичив князю велику суму грошей на продовження будівництва палацу.

24.06.1767 р., після закінчення будівництва палацу, князь Станіслав Любомирський видав Себастьяну Фесінгеру свідоцтво з підтвердженням титулу архітектора князів Любомирських з щорічною грошовою оплатою 1000 золотих.

23.10.1768 р. Себастьян Фесінгер отримав 300 золотих за виготовлення царських врат до вівтаря, радше іконостасу, львівського собору св. Юра.***

11.12.1768 р. монастир оо. Домініканців доплатив Фесінгеру за органну структуру 500 золотих, але 14.02.1769 р. Себастьян Фесінгер оскаржив перед судом настоятеля домініканського монастиря львівського костелу Божого Тіла за те, що монастир йому не доплатив 500 золотих за виготовлення структури до органа. При цьому він послався на угоду від 1.02.1765 р. Того ж року син Себастьяна Фесінгера Климентій Ксаверій, архітектор, у суді захищав фінансові інтереси батька, які були пов'язані з витратами на будівництво палацу Станіслава Любомирського. Йшлося про повернення грошей, які князь позичив у Себастьяна Фесінгера. Помер Себастьян Фесінгер після 1.01.1770 р.

Щодо творів, які дослідники приписують Себастьянові Фесінгеру, то їх твердження інколи настільки розбіжні, що автор вважає недоцільним, без документального підтвердження узгоджувати чи коментувати їх позиції.****

Примітки

* Сьогодні церква Покрови Пресвятої Богородиці УПЦ КП. Вівтарі з такими назвами відсутні.

** На даний час не існує. Знаходився в районі церкви Преображення Господнього (вул. Театральна).

*** Збігнів Горнунг вважав, що Себастьян Фесінгер працював у церкві св. Юра над виконанням вівтаря та царських врат, за що отримав гроші 23.10. та 28.10.1768 р. по 300 золотих. Насправді у документах йдеться про одну суму – 300 золотих і одну дату – 23.10.1768 року. Але один документ вказує, що скульптор отримав 23.10.1768 року 300 золотих за виконання головного вівтаря, а другий від 28.10.1768 р. – конкретизує роботу скульптора. Себастьян Фесінгер отримав 28.10.1768 року 300 золотих за виконання царських врат.

**** Деякі дослідники приписують Себастьяну Фесінгеру виконання у 1758–1760-х рр. трьох кам'яних фігур перед костелом оо. Францисканців у Перемишлі, посилаючись на документ, де вказано лише прізвище скульптора.

Література

Центральний державний історичний архів України, м. Львів (далі – ЦДАІАЛ України), ф. 52, оп. 2, спр. 579, с. 38; ЦДАІАЛ України, ф. 52, оп. 2, спр. 580, с. 1, 43, 78, 121–122, 144, 171, 173, 192–193, 226, 232, 233, 299, 311, 312, 333; Гембарович М. Скульптура та різьблення / М. Т. Гембарович // Історія українського мистецтва: у 6 т. – К.: УРЕ, 1968. – Т. 3: Мистецтво другої половини XVII–XVIII ст. – С. 134; Драган М. Українська декоративна різьба XVI–XVIII ст. / Михайло Драган. – К.: Наукова думка, 1970. – С. 154, 161–162; Олеський замок: путівник / укладач О. О. Ріпко. – Львів: Каменяр, 1981. – С. 66; Вуйцик В. Львовская область / В. С. Вуйцик, В. И. Курмакова, Л. М. Суходняева // Памятники градостроительства и архитектуры Украинской ССР: иллюстрированный справочник-каталог: в 4 т. – К.: Будівельник, 1985. – Т. 3. – С. 16, 49, 82, 84, 94, 102; Скульптура Львова першої половини XVIII ст.: каталог виставки / авт. вст. ст. та упоряд. Б. Я. Шенгера. – Львів, 1989. – С. 23; Ляльо О. Ушакевич Василь, Фесінгер Себастьян, Филипович Іван / Орест Ляльо // Довідник з історії України. – К., 1999. – Т. 3. – С. 489, 501, 502–503; Фесінгер Себастьян // Німецькі скульптори у Львові XVII–XVIII ст.: каталог виставки / упоряд. Борис Шенгера. – Львів: «Центр Європи», 2003. – С. 8; Żyła W. Kościół i klasztor Dominikanów we Lwowie / Ks. Władysław Żyła. – Lwów, 1923. – S. 4, 74, 75; Bochnak A. Ze studiów nad rzeźbą lwowską w epoce rokoka / Adam Bochnak. – Kraków, 1931. – S. 118, 122; Hornung Z. Ze studiów nad rzeźbą polską

XVIII w. Mistrz figur z kościoła oo. Dominikanów we Lwowie / Hornung Zbigniew // Sprawozdania Towarzystwa Naukowego we Lwowie. – 1931. – R. 11, z. 1. – S. 4; Starzyński J. Z badań nad sztuką baroku w Polsce / Juliusz Starzyński // Biuletyn Historii Sztuki i kultury. – 1932. – T. 1, z. 1. – S. 41–42; Husarski W. Rzeźba polska od wieku XVIII / Waclaw Husarski // Wiedza o Polsce. – Warszawa, 1932. – T. 2. – S. 573–575; Mańkowski T. Lwowskie kościoły barokowe / Tadeusz Mańkowski. – Lwów, 1932. – S. 109, 115; Mańkowski T. Mistrz lwowskich figur dominikańskich (Sebastian Fesinger) / Mańkowski Tadeusz // Sprawozdania Towarzystwa Naukowego we Lwowie. – 1935. – R. 15, z. 1. – S. 10–13; Hornung Z. Pierwsi rzeźbiarze lwowscy z okresu rokoka / Zbigniew Hornung // Ziemia Czerwieńska. – 1936. – R. 3; z. 1. – S. 20–23, 25–32; Hornung Z. Antoni Osiński najwybitniejszy rzeźbiarz lwowski XVIII stulecia / Zbigniew Hornung. – Warszawa; Lwów, 1937. – S. 11, 13, 14, 46, 47, 48, 51; Mańkowski T. Lwowska rzeźba rokokowa / Tadeusz Mańkowski. – Lwów, 1937. – S. 14–16, 19–20, 27–29, 56, 60–70, 74–76, 79–80, 84–85, 95, 104, 112–114, 118–119, 129, 131, 141–142, 160–164; Swiencickij I. Rachunki robót malarskich i rzeźbiarskich w katedrze św. Jura we Lwowie w latach 1768–1779 / Ilarion Swiencickij – Dawna sztuka. – 1938. – R. 1, z. 2. – S. 146; Tatariewicz M. Warszawska rzeźba kościelna z połowy XVIII wieku / Władysław Tatariewicz. – Dawna Sztuka. – 1938. – R. 1, z. 3. – S. 219; Hornung Z. Na marginesie ostatnich badań nad rzeźbą lwowską XVIII wieku / Zbigniew Hornung // Biuletyn Historii Sztuki i Kultury. – 1939. – R. 7, nr 2. – S. 131–132; Mańkowski T. Fesinger Sebastian / Tadeusz Mańkowski // Polski Słownik Biograficzny. – Kraków, 1948. – T. 6. – S. 424–425; Hornung Z. Wpływy drezdeńskie w rzeźbie polskiej XVIII w. / Zbigniew Hornung // Teka Komisji Historii Sztuki. – 1965. – T. 3. – S. 284, 305; Kowalczyk J. Ze studiów nad geografą lwowskiej rzeźby rokokowej / Jerzy Kowalczyk // Rokoko: Studia nad sztuką 1. połowy XVIII w. – Warszawa, 1970. – S. 201, 209, 217, przyp. 46; Gębarowicz M. Trzy umowy między Sebastianem Fesingerem rzeźbiarzem a trynitarzami lwowskimi z 1745, 1746 i 1747 r. / Mieczysław Gębarowicz // Materiały źródłowe do dziejów kultury i sztuki XVI–XVIII w. – Wrocław, 1973. – S. 373–376; Prószyńska Z. Fesinger Sebastian / Z. Prószyńska // Słownik artystów polskich i obcych w Polsce działających : malarze, rzeźbiarze, graficy. – Wrocław; Warszawa; Kraków; Gdańsk, 1975. – S. 210–211; Hornung Z. Majster Pinsel snycerz. Karta z dziejów polskiej rzeźby rokokowej / Zbigniew Hornung. – Wrocław, 1976. – S. 5, 20–26, 28–30, 41, 50–53, 55, 93, 96, 99–101, 104, 105, 133, 141, 142–147, 170, 171; Hornung Z. Główny ołtarz w kościele oo. Franciszkanów w Przemyślu i lwowski rzeźbiarz Jan Polejowski / Zbigniew Hornung // Teka konserwatorska. Polska południowo-wschodnia. – Rzeszów, 1985. – S. 71, 75, 76, 79, 80; Karpowicz M. Sztuka polska XVIII wieku / Mariusz Karpowicz. – Warszawa, 1985. – S. 189; Karpowicz M. Lemberger Rokokoskulptur als künstlerische Phänomen und ihre Genese / Mariusz Karpowicz // Studien zur Europäischen Barock- und Rokokoskulptur / Hrsg. von Konstanty Kalinowski. – Poznań, 1985. – S. 206, 212, 214, 217; Gębarowicz M. Prolegomena do dziejów lwowskiej rzeźby rokokowej / Mieczysław Gębarowicz // Artium Questiones. – Poznań, 1986. – T. 3. – S. 10–11; Karpowicz M. Piękne nieznanome. Warszawskie zabytki XVII i XVIII wieku / Mariusz Karpowicz. – Warszawa, 1986. – S. 346; Ostrowski J. K. Polska rzeźba barokowa XVIII wieku. Przegląd problematyki i perspektywy badawcze / Jan K. Ostrowski // Biuletyn Historii Sztuki. – 1988. – R. 50, nr 4. – S. 321, 325, 327, 329; Ostrowski J. K. Die polnische Barockskulptur im 18. Jahrhundert. Probleme und Forschungsaufgaben / Jan K. Ostrowski // Zeitschrift für Kunstgeschichte. – 1989. – Bd. 52, H. 1. – S. 94, 99, 100, 104, 107; Ostrowski J. K. W kręgu mistrza Pinsla : w związku z wystawą w Olesku i we Lwowie / Jan K. Ostrowski // Folia Historiae Artium. – Kraków, 1990. – T. 26. – S. 155, 156; Sito J. Wystawa rzeźby lwowskiej 1. połowy XVIII wieku w Białym Kamieniu / Jakub Sito // Biuletyn Historii Sztuki. – 1991. – R. 53, nr 1/2. – S. 122–123; [J. G.] Fesinger Sebastian / Jacek Gajewski // Teatr i mistyka: rzeźba barokowa pomiędzy Zachodem a Wschodem : katalog wystawy / red. K. Kalinowski. – Poznań, 1993. – S. II.9, II.11; [K. K.] Figury z castrum doloris Józefa Potockiego ze Stanisławowa, 1781 / Konstanty Kalinowski // Teatr i Mistyka: rzeźba barokowa pomiędzy Zachodem a Wschodem : katalog wystawy / red. K. Kalinowski. – Poznań, 1993. – S. II.12, II.16; Ostrowski J. K. Kościół parafialny p.w. Sw. Józefa w Podhorcach / Jan K. Ostrowski // Kościoły i klasztory rzymskokatolickie dawnego województwa ruskiego. – Kraków, 1993. – T. 1. – S. 89–90, 97, 98. – (Materiały do dziejów sztuki sakralnej na ziemiach wschodnich dawnej Rzeczypospolitej / red. J. K. Ostrowski ; cz. 1); Karpowicz M. Poznańska wystawa «Teatr i mistyka» / Mariusz Karpowicz // Barok Historia Literatura Sztuka. – 1994. – Półrocznik I/1. – S. 129; Ostrowski J. K. Z problematyki warsztatowej i atrybucyjnej rzeźby lwowskiej w XVIII / Jan K. Ostrowski // Sztuka Kresów Wschodnich : materiały sesji naukowej / red. Jan K. Ostrowski. – Kraków, 1994. – T. 1. – S. 79; Hornung Z. Jan de Witte architekt kościoła Dominikanów we Lwowie / Zbigniew Hornung / red. J. Kowalczyk. – Warszawa, 1995. – S. 14, 55, 88–92, 98, 170–172, 180; Karpowicz M. Z rozważań nad genezą lwowskiej rzeźby rokokowej / Mariusz Karpowicz // Sztuki polskiej drogi dziwne. – Warszawa, 1995. – S. 145; Brzezina K. Materiały do dziejów artystycznych kościoła Trynitarzy p. w. Trójcy Przenajświętszej we Lwowie / Katarzyna Brzezina // Sztuka Kresów Wschodnich : materiały sesji naukowej / red. Jan K. Ostrowski. – Kraków, 1996. – T. 2. – S. 197, 201–204; Szengera B. Dwie postaci hetmanów z castrum

doloris Józefa Potockiego / Borys Szengera // Vanitas : portret trumienny na tle sarmackich obyczajów pogrzebowych: katalog wystawy / red. J. Dziubkova. – Poznań, 1996. – S. 285; Gajewski J. Fesinger czy Fesinger i Antoni Osiński? : z problematyki atrybucyjnej i warsztatowej lwowskiej rzeźby rokokowej : figury przemyskie / Jacek Gajewski // Rocznik Przemyski. – 1997. – T. 33, nr 2. – S. 12–33; Sito J. U źródeł twórczości Sebastiana Fesingera / Jakub Sito, Andrzej Betlej // Sztuka Kresów Wschodnich : materiały sesji naukowej / red. Jan K. Ostrowski. – Kraków, 1996. – T. 2. – S. 339–351; Gajewski J. «Lwowska rzeźba rokokowa». Kilka uwag do zagadnienia genezy zjawiska // Sztuka ziem wschodnich Rzeczypospolitej XVI–XVIII w. / red. J. Lileyko. – Lublin, 2000. – S. 559–575; Sito J. Thomas Hutter (1696–1745). Rzeźbiarz późnego baroku / Jakub Sito. – Warszawa ; Przemysł – 2001. – S. 206–207; Brzezina-Scheuerer K. Kościół parafialny p.w. Św. Mikołaja i dawny klasztor oo. Trynitarzy / Katarzyna Brzezina-Scheuerer // Kościoły i klasztory rzymskokatolickie dawnego województwa ruskiego. – Kraków, 2011. – T. 19 : Kościoły i klasztory Lwowa z okresu przedrozbiorowego (1). – S. 324, 336. – (Materiały do dziejów sztuki sakralnej na ziemiach wschodnich dawnej Rzeczypospolitej / red. Jan K. Ostrowski; cz. 1); Markiewicz A. Wokół kontraktów artystycznych dominikanów lwowskich w epoce nowożytnej (XVII–XVIII w.) / Anna Markiewicz // Modus. Prace z historii sztuki. – Kraków, 2014. – T. 14. – S. 173; Dworzak A. Lwowskie środowisko artystyczne w XVIII wieku w świetle ksiąg metrykalnych i sądowych / Agata Dworzak // Materiały do dziejów kultury i sztuki XVII i XVIII wieku. – Kraków, 2018. – T. 8. – S. 54–60; Wardzyński M. Pomnik św. Jana Nepomucena w Szczytach-Dzięciolowie, Nieznane dzieło Sebastiana Fesingera? Przyczynek do badań nad obecnością lwowskiej rzeźby rokokowej na Podlasiu / Michał Wardzyński // Figura św. Jana Nepomucena ze Szczytów-Dzięciolowa: historia, współczesność, nowe interpretacje / red. W. Konończuk. – Warszawa ; Bielsk Podlaski, 2018. – S. 59, 366.

ФЕСІНГЕР Фабіан (FESINGER Fabian)

Фабіан Фесінгер в архівних документах цей енігматичний скульптор згадується декілька разів. Скупі відомості вказують, що у нього був син Канти, львівський архітектор. У 1765–1767-х рр. скульптор не зміг розплатитися з боргами, хоч заробив гроші на продажі кам'яниці Гольденберзької.

1766 р. скульптор домагався частки майна, яке залишив у спадок Ян Фрідль.

8.11.1767 р. львівський архітектор Фесінгер Канти, син Фабіана, доказував у суді, що його батько не може сплатити борги через важку хворобу.

Щодо творчості скульптора Фабіана Фесінгера, то на даний час є лише припущення та власні судження дослідників, де міг би працювати цей загадковий скульптор. Очевидно, потрібно більш ретельно вивчити архівні документи, які вже відомі дослідникам і тоді, можливо, отримаємо відповідь на запитання: Чому прізвище та ім'я скульптора не згадувалось у постановах львівського уряду про львівських скульпторів 3.03.1756 р., 31.10.1757 р., 7.04.1764 р.?

Література

Центральний державний історичний архів України, м. Львів, ф. 52, оп. 2, спр. 286, с. 573; Mańkowski T. Lwowska rzeźba rokokowa / Tadeusz Mańkowski. – Lwów, 1937. – S. 57, 62, 151; Hornung Z. Majster Pinsel snycerz. Karta z dziejów polskiej rzeźby rokokowej / Zbigniew Hornung. – Wrocław, 1976. – S. 5, 20, 24–26, 27–28, 147; Kościół par. p. w. Św. Marii Magdaleny i klasztor franciszkanów // Katalog zabytków sztuki. Miasto Przemyśl. Część 1 : Zespoły sakralne / oprac. Piotr Krasny, Jakub Sito. – Warszawa, 2004. – S. 60. – (Katalog zabytków sztuki w Polsce. Seria nowa ; t. 10).

ФЕСІНГЕР Себастьян / Себастьян (FESINGER Sebastian)

Царські врата. 1768 р. Катедральний собор св. Юра у Львові. Світлина Б. Шенгера.

ФІЛЕВИЧ Михайло / Міхал (FILEWICZ Michał)

Михайло Філевич належав до групи львівських скульпторів, які за взірць для себе взяли моделювання одягу скульптури при допомозі ламаних ліній. В одному з документів його названо архітектором. До 1774 р. майстерня Михайла Філевича знаходилась у Львові.

1766 р. столяр Бенедикт Сміжевський подав до суду скаргу на скульптора Михайла Філевича за те, що той не виплатив йому домовленої суми грошей за виготовлення двох вітників для костелу оо. Домініканців Обсервантів у Перемишлянах.

10.05.1766 р. скульптор Михайло Філевич та Малгожата Філевич (Філевичова), дружина скульптора Михайла Філевича? тримали до хреста Юліану, доньку Юзефа Ляцького та Гертруди.

18.10.1768 р. скульптор Михайло Філевич, Ян Кустринський, Юзеф Тульчинський були присутні при тайнстві шлюбу Онуфрія Антонія Цетнерського з Магдалиною Радошинською. 17.02.1770 р. сницарю Філевичу було заплачено 306 золотих за виготовлення орнаментальної різьби до великого вітара у львівському соборі св. Юра.

21.05.1770 р. скульптор Філевич Михайло уклав угоду з префектами Святоюрської фабрики на виготовлення кам'яних фігур у соборі св. Юра. Зокрема, він зобов'язався виготовити 4 фігури з полянського каменю до двох брам при соборі. Перша мала уособлювати Церкву Римську – Ecclesia Romana, друга Церкву Грецьку – Ecclesia Graeca, третя – Віру, четверта – Надію. Перші дві фігури потрібно було виготовити за 12 тижнів, наступні дві за 4 місяці. За виготовлені скульптури йому мали заплатити 36 червоних золотих.

У тій же угоді йшлося про виготовлення фігур 8 Геніїв. 6 Геніїв повинні були уособлювати людські чесноти, а два Генії – опиратися на щити. За виконану роботу скульптору мали заплатити 36 червоних золотих. В кінці контракту підписи поставили скульптори Михайло Філевич та Симон Стажевський і їм виплатили завдаток 26 червоних золотих + 12 золотих. Разом сума становила 480 золотих.

6.08.1770 р. сницареві Михайлу Філевичу за виготовлення 6 ліхтарів, 3 вазонів, двох осіб на брамі від базару, за раму до Архієрея [Христа Пантократора] у великому вітарі, за дві особи Аарона та Мелхіседека, трон єпископа, ківорій до великого вітара, згідно контракту, заплатили 1 184 золотих.

25.12.1770 р. скульптор Михайло Філевич та Маріанна Венярска тримали до хреста Стефана, сина столяра Юзефа Бочарського та Агнеси Гербурт (Гербуртівни).

15.01.1771 р. Михайлу Філевичу за виготовлення трону єпископа, рам до Архієрея, двох осіб [Аарона і Мелхіседека?] доплатили 294 золотих.

22.01.1771 р. міською владою м. Львова подано позов до суду на львівських скульпторів, щоб суд їх зобов'язав вступити до цеху каменярів. Серед скульпторів значився і Михайло Філевич.

11.02.1771 р. міська рада м. Львова подала позов до суду на львівських скульпторів, які порушують та ігнорують закони міста. Серед скульпторів значився також Михайло Філевич.

19.08.1771 р. скульпторам Михайлу Філевичу і Симону Стажевському доплачено з каси Святоюрської фабрики за різні сницарські роботи 1 000 золотих.

19.09.1772 р. для Святоюрської катедрі Михайло Філевич виконав дві фігури на одній із брам [від саду?], ліхтарі, відновив скульптуру св. Юрія, доробив оздоблення і пальці до фігур св. Леона та св. Атаназія. Того ж року скульптору

Симону Стажевському заплачено 648 золотих за виготовлення 8 Геніїв на балюстраді, які за контрактом від 21.05.1770 р. мав виготовити скульптор Філевич Михайло.

1773 р. скульптор Михайло Філевич працював над виготовленням центральної скульптурної декорації у пресбітерії львівської Успенської церкви.

1.10.1774 р. скульптор і архітектор Михайло Філевич підписав контракт з о. Самуелем Хросьціковським, ректором колегії оо. Піярів на перероблення центрального вітаря у холмському костелі оо. Піярів. У контракті йшлося про те, що Михайло Філевич повинен переробити, розширити, піднести головний вітар, доробивши Серафимів, Ангелів скільки потрібно. Виготовити новий ciborium, поставивши на нього tabernaculum з новими оздобами. До того ж виготовити дві нові менси (престоли). Цю роботу Михайло Філевич мав закінчити до Вербної Неділі 1775 р. за 60 червоних золотих. Очевидно, скульптор переніс свою майстерню до Холма. Про довготривале перебування майстра в Холмі свідчать документи:

5.02.1775 р. Михайло Філевич був присутній при тайнстві шлюбу Матвія Стажинського з Бжозова з Барбарою Климко (Климковою) з Холма.

5.05.1776 р. Михайло Філевич тримав до хреста Катерину, доньку Матвія Стажинського та Барбари.

30.10.1778 р. тримав до хреста Луку, сина Казимира та Маріанни Травінських.

27.11.1780 р. Михайло Філевич тримав до хреста Миколу Нафальського.

16.09.1781 р. Михайло Філевич був присутнім при тайнстві шлюбу Андрія Кротовського з Барбарою, вдовою по Матвію Стажинському.

1775 р. скульптор уклав угоду на виконання феретрону до парохіяльного костелу в Маріамполі.

Можна припустити, що у 1774–1804-х рр. Михайло Філевич працював над вистроєм греко-католицької катедрі у Холмі.

Помер скульптор 1804 р. в Холмі (сьогодні РП).

Література

Драган М. Українська декоративна різьба XVI–XVIII ст. / Михайло Драган. – К. : Наукова думка, 1970. – С. 154–156; Mańkowski T. Lwowska rzeźba rokokowa / Tadeusz Mańkowski. – Lwów, 1937. – S. 132, 160, 165; Swiencickij I. Rachunki robót malarskich i rzeźbiarskich w katedre św. Jura we Lwowie w latach 1768–1779 / Ilarion Swiencickij – Dawna sztuka. – 1938. – R. 1, z. 2. – S. 145–152; Rewski Z. Materiały archiwalne do historii budowy kościoła oо. Pijarów w Chelmie / Zbigniew Rewski // Biuletyn Historii Sztuki i Kultury. – 1938. – R. 6, nr 3. – S. 277–286; Michalczuk S. W sprawie autorstwa rzeźb figuralnych w kościele popaulińskim we Włodawie i popijarskim w Chelmie / Stefan Michalczuk // Biuletyn Historii Sztuki. – 1958. – R. 20, Nr 3/4. – S. 405–407; Hornung Z. Majster Pinsel snycerz. Karta z dziejów polskiej rzeźby rokokowej / Zbigniew Hornung. – Wrocław, 1976. – S. 28–30, 135, 137; Słownik artystów, rzemieślników etc. // Kościoły i klasztory rzymskokatolickie dawnego województwa ruskiego. – Kraków, 2015. – T. 23. – S. 124. – (Materiały do dziejów sztuki sakralnej na ziemiach wschodnich dawnej Rzeczypospolitej / red. Jan K. Ostrowski ; cz. 1); Dworzak A. Lwowskie środowisko artystyczne w XVIII wieku w świetle ksiąg metrykalnych i sądowych / Agata Dworzak // Materiały do dziejów kultury i sztuki XVII i XVIII wieku. – Kraków, 2018. – T. 8. – S. 11, 27, 32, 93, 101, 117, 118, 123, 128, 134, 136, 140, 142, 143, 187, 189, 239.

ФІЛЕВИЧ Михайло / Міхал (FILEWICZ Michal)

Уособлення (персоніфікація) Церкви Римської – Ecclesia Romana, 1770 р. Головна брама до греко-католицької катедрі св. Юра у Львові.

ФІЛЕВИЧ Михайло / Міхал (FILEWICZ Michal)

Уособлення (персоніфікація) Церкви Грецької – Ecclesia Graeca, 1770 р. Головна брама до греко-католицької катедрі св. Юра у Львові

ФОРНЕЦЬКИЙ Станіслав (FORNECKI Stanisław)

Станіслав Форнецький від 7 вересня до 7 листопада 1778 р. записаний мозаїстом у книгах видатків костельної фабрики львівської римо-католицької катедрі. За роботу біля вітарів йому заплатили 500 золотих.

4.10.1779 р. Станіслав Форнецький уклав угоду на відновлення елементів кам'яної різьби і позолоти літер на епітафії львівських архієпископів у тій же катедрі.

Література

Bostel F. Przyczynek do dziejów restauracji katedry lwowskiej w XVIII w. / Ferdynand Bostel // Sprawozdania Komisji do Badania Historii Sztuki w Polsce. – 1905. – Т. 7, з. 4. – S. 612; Słownik artystów, rzemieślników etc. // Kościoły i klasztory rzymskokatolickie dawnego województwa ruskiego. – Kraków, 2015. – Т. 23. – S. 126. – (Materiały do dziejów sztuki sakralnej na ziemiach wschodnich dawnej Rzeczypospolitej / red. Jan K. Ostrowski ; cz. 1).

ФРОНЦКЕВИЧ мозаїст
(FRONCKIEWICZ mozaist)

Фронцкевич мозаїст записаний у книгах видатків костельної фабрики львівської римо-католицької катедрі. За роботу від 13 березня 1778 р. до 28 листопада 1778 р. біля вітарів йому заплатили 472 золотих.

Література

Bostel F. przyczynek do dziejów restauracji katedry lwowskiej w XVIII w. / Ferdynand Bostel // Sprawozdania Komisji do Badania Historii Sztuki w Polsce. – 1905. – Т. 7, з. 4. – S. 612.

ЦІНГЛЕР Христіан (CINGLER Christsan)

Христіан Цінглер записаний у архівних документах львівського магістрату 1732 р. Львівського скульптора Христіана Цінглера оскаржив у суді [скульптор] Францішек Грушевич за невиллату боргів.

Література

Центральний державний історичний архів України, м. Львів, ф. 52, оп. 2, спр. 114, с. 72.

ЧОРНИЙ Григорій (CZARNY Grzegorz)

Григорій Чорний у документах Пліснеського монастиря записаний у 1771–1772-х рр. Після 13.08.1771 р. до монастиря оо. Василян на Пліснеську прийшов Григорій, син Івана Чорного з Микулинець, куншту сницарського, найнявшись челядником до сницаря Йозефа Ференца. Григорій Чорний уклав угоду зі скульптором Ференцом Йозефом на виготовлення накладного орнаменту та іншого оздоблення до амвону.

Одеські столяри Василь Костюшок та Іван Яхимович виконали столярські роботи для амвону. Сницарі [Ференц Йозеф та Чорний Григорій] вирізьбили накладний орнамент, вазони. Сницарі та столярі, зробивши кожен свою роботу, прибили все до амвону, який уже був поставлений.

18.01.1772 р. сницарчук Григорій Чорний згодився за 18 золотих та пару чобіт виконати аналогічний накладний орнамент та фєстони до хорів. Виконавши замовлення, Григорій Чорний 3.03.1772 р. залишив монастир.

Література

Gębarowicz M. Prolegomena do dziejów lwowskiej rzeźby rokokowej / Mieczysław Gębarowicz // Artium Questiones. – Poznań, 1986. – Т. 3. – S. 41, 42.

ШИМАНСЬКИЙ Іван / Ян (SZYMAŃSKI Jan)

Іван Шиманський, львівський скульптор другої половини 18 ст. 4.02.1776 р. одружився з Барбарою Махач (Махачівною), донькою скульптора Вацлава Махача. При таїнстві шлюбу були присутні скульптори Симон Стажевський та Ян Оброцький. У подружжя народилось двоє дітей: донька Катерина Текля (1781). До хреста тримали малярі Тома (Томас) Міллер та Тома (Томас) Гертнер. 1783 р. у них народився син Ян Казимир, хрещеними батьками якого були архітектор Клеменс Ксаверій Фесінгер, Вікторія Строїнська, Анна Гертнер (Гертнерова) та Юрій Цимбнер.

Література

Dworzak A. Lwowskie środowisko artystyczne w XVIII wieku w świetle ksiąg metrykalnych i sądowych / Agata Dworzak // Materiały do dziejów kultury i sztuki XVII i XVIII wieku. – Kraków, 2018. – Т. 8. – S. 88, 105.

ШПАЄР (ШПАГІЄР) Христіан Рудольф (SZPAIER (SCHPAGIER) Chrystyan Rudolf)

Христіан Рудольф Шпаєр (Шпаєр), скульптор, творчість якого припадає на 40–50-ті рр. 18 ст.

16.04.1752 р. Христіан Рудольф Шпаєр одружився з Францискою Кунашевич (Кунашевичівною). Свідками при таїнстві шлюбу були скульптори Себастьян Фесінгер та Йоган Гертнер.

3.04.1756 р. у подружжя Шпаєрів народився син Франциск. До хреста тримали маляр Йозеф Маср та Тереза Фесінгер (Фесінгерова). Через те, що уникав прийняття міського права, записаний у постанові урядової комісії про львівських скульпторів 3.09.1756 р. та 31.10.1757 р., які не належали до міських цехів.

Література

Hornung Z. Stanisław Stroiński 1719–1802 : zarys monograficzny ze szczególnym uwzględnieniem działalności artysty na polu malarstwa ściennego / Zbigniew Hornung // Prace Sekcji Historii Sztuki i Kultury Towarzystwa Naukowego we Lwowie. – 1935. – Т. 2. – S. 146; Hornung Z. Pierwsi rzeźbiarze lwowscy z okresu rokoka / Zbigniew Hornung // Ziemia Czerwieńska. – 1936. – R. 3 ; z. 1. – S. 1–37; Mańkowski T. Lwowska rzeźba rokokowa / Tadeusz Mańkowski. – Lwów, 1937. – S. 146; Dworzak A. Lwowskie środowisko artystyczne w XVIII wieku w świetle ksiąg metrykalnych i sądowych / Agata Dworzak // Materiały do dziejów kultury i sztuki XVII i XVIII wieku. – Kraków, 2018. – Т. 8. – S. 36, 361.

ШРАФЛЬ Йосиф / Йозеф / Юзеф (SCHRAFFL Jozef)

Йосиф Шрафль виходець з Тіролю. Записаний в архівних документах 1698–1751-х рр. У 1721–1724-х рр. працював у львівському костелі оо. Єзуїтів. Починаючи від 1729 р., Йозеф Шрафль виконав замовлення у Станіславові. Там, у костелі Непорочного Зачаття Діви Марії та Пресвятих Дарів оо. Єзуїтів, він виготовив головний вітвар Непорочного Зачаття Діви Марії, а також вітварі св. Станіслава Костки, Матері Божої Ченстоховської, св. Франциска Ксаверія, св. Ігнатія Лойоли, св. Франциска Борджія, св. Яна Непомука.* Пізніше виконував сницарські роботи в костелі оо. Єзуїтів м. Тернополя.

Примітки

* Першу Службу Божу у новозбудованому костелі Непорочного Зачаття Діви Марії та Пресвятих Дарів оо. Єзуїтів у Станіславові відправили 17.11.1729 р. З 1729 по 1751 рр. Йозеф Шрафль виконав 7 вітварів. Але у 1750-х рр. фундамент костелу оо. Єзуїтів, через неправильно розроблений проект архітектором Якубом Пертіґ осів, з'явилися тріщини і костел потрібно було повністю демонтувати. Спочатку забрали вітвар з каплиці св. Станіслава Костки. У лютому 1752 р. перенесено всі інші вітварі Йозефа Шрафля.

Література

Poplatek J. Słownik jezuitów artystów / Jan Poplatek, Jerzy Paszcenda. – Kraków, 1972. – S. 120; Betlej A. Dawny kościół (obecnie cerkiew katedralna) oraz kolegium Jezuitów w Stanisławowie / Andrzej Betlej // Kościoły i klasztory rzymskokatolickie dawnego województwa ruskiego. – Kraków, 2006. – T. 14. – S. 360, 367. – (Materiały do dziejów sztuki sakralnej na ziemiach wschodnich dawnej Rzeczypospolitej / red. Jan K. Ostrowski ; cz. 1); Słownik artystów, rzemieślników etc. // Kościoły i klasztory rzymskokatolickie dawnego województwa ruskiego. – Kraków, 2015. – T. 23. – S. 121. – (Materiały do dziejów sztuki sakralnej na ziemiach wschodnich dawnej Rzeczypospolitej / red. Jan K. Ostrowski ; cz. 1).

ШТІЛЬ Антоній / Антоні (STILL Antoni)

Антоній Штіль, скульптор, житель м. Львова, проживав на території юридикі Всіх Святих разом з дружиною Маріанною з Волковичів. Сницар міг мати родинні зв'язки зі скульптором Штюлем (Stuhle), який у 1745-1746 рр. виконав оздоблювальні роботи в замку м. Радзінь (РП).

Не без того, що Антоній Штіль міг бути сином скульптора Фрідріха Вільгельма Штіля (Fridrich Wilhelm Still) та Лукреції Леблас, доньки скульптора Франца Фердинанда Лебласа, які 1691 р. взяли шлюб в Оломоуці (Морави) і незабаром покинули місто.

3.09.1756 р. та 31.10.1757 р. його прізвище згадувалось у декреті урядової комісії про львівських митців, які не належали до міських цехів.

7.04.1764 р. Антонію Штілю суд надав право носити шпагу або шаблю, що символічно прирівняло його у правах до шляхти і зробило юридично незалежним від міського цеху. Був створений прецедент офіційного визнання скульптора, як митця вищого вишколу і утвердження кращого становища в суспільній ієрархії.

1.05.1764 р. скульптор Антоній Штіль та Анна Очавська тримали до хреста Христофора, сина Валентина Стишовського та Магдалини.

22.06.1764 р. Антоній Штіль та Розалія Камінська тримали до хреста Яна, сина скульптора Яна Оброцького та Маріанни.

4.11.1764 р. скульптори Антоній Штіль, Себастьян Фесінгер та проініатор Дмитро Очавський були присутні при тайнстві шлюбу Антонія Ляховича з Ядвігою Островською.

23.07.1765 р. охрещено Анну, доньку Антонія Штіля та Маріанни, яку до хреста тримали скульптор Ян Оброцький та Агнеса Стажевська, дружина скульптора Симона Стажевського.

26.09.1766 р. скульптор Антоній Штіль, ювеліри Якуб Антонович та Ян Лукасевич були присутні при тайнстві шлюбу скульптора Стефана Гродзіцького, греко-католика, з Катериною Сверчинською, римо-католичкою.

21.09.1767 р. охрещено Августина Станіслава Костку, сина Антонія Штіля та Маріанни. До хреста тримали маляр Станіслав Стройнський та Магдалина Міллер (Міллерова), дружина маляра Матвія (Матіаса) Міллера.

У 1768 р. Антонія Штіля обрано вйтом юридикі Всіх Святих у Львові.

8.10.1768 р. Антоній Штіль та Якуб Паславський були присутні при тайнстві шлюбу скульптора Лазара Паславського з Сарою Тужанською.

У 1761 р. Антоній Штіль та Йоган Георг Пінзель виготовили два вівтарі (документи не вказують назви) для парохіяльного костелу м. Монастирська, Тернопільської області. Антонію Штілю було заплачено 26.07.1761 р. 90 золотих за виконання вівтариків, а 10.10.1761 р. – 90 золотих за їх встановлення.

У 1764–1766-х? рр. майстер працював над виготовленням об'ємної скульптури у вівтарях каплиць Христа Милостивого та св. Юди Тадея львівського костелу св. Архангела Михаїла оо. Кармелітів черевичкових.

1769 р. скульптор працював над оформленням інтер'єру львівського костелу сс. Домініканок, але не встиг завершити роботу, тому що помер. Дружина покійного, Маріанна, доплатила скульптору Івану Щуровському 168 золотих за «дороблення особи». Скульптор Лазар Паславський отримав за роботу 106 золотих.

5.06.1781 р. столяр Юзеф Бочарський склав заповіт, в якому згадувався покійний скульптор Антоній Штіль,

який йому не заплатив 123 золотих за столярські роботи при виконанні вітваря, кіюту та трьох рам для монастиря оо. Кармелітів Босих.*

Помер Антоній Штіаль 4.11.1769 р. у Львові.

20.03.1770 р. Симон Стажевський разом з Михайлом Філевичем, як друзі небіжчика, були свідками при складанні посмертного інвентарю і оцінки речей скульптора Антонія Штіаля.

Скульптор Йозеф Штіаль, що згадується у документах другої половини XVIII ст., був, очевидно, його братом.

Примітки

*Беручи за основу тестамент Юзефа Бочарського, мистецтвознавці традиційно мають свою точку зору щодо скульптур, які міг виконати Антоній Штіаль у львівському костелі св. Архангела Михаїла оо. Кармелітів.

Тадей Маньковський висловив припущення, що об'ємні фігури у вітварях Ісуса Христа та св. Тадея у костелі св. Михаїла монастиря оо. Кармелітів Босих виготовлені Антонієм Штіалем. Йому ж він приписав antependium із вітваря св. Тадея. Натомість, antependium із вітваря Ісуса Христа він приписав Майстрові Пінзелеві, який розробив композицію рельєфу, а закінчували його уже майстерні Пінзеля.

Збігнев Горнунг спочатку згодився з версією Т. Маньковського, але пізніше змінив точку зору, залишивши проблему авторства відкритою.

Ян Островський вважає А. Штіаля посереднім скульптором. Ключем для його творчості, зауважив дослідник мистецтв, є рельєфи – antependium. Один із костелу оо. Кармелітів Босих – Марія Магдалина біля Гробу Господнього (З. Горнунг вважає, що це Вознесіння Господнє), та рельєф – antependium з костелу в Монастириськах – Вознесіння Богородиці. Цю роботу майстра підтверджено архівними документами. Об'ємну скульптуру XVIII ст. з костелу св. Михаїла оо. Кармелітів Босих він також приписав Антонію Штіалю.

Борис Возницький на основі стилістичного аналізу стверджував, що об'ємна скульптура у вітварях св. Тадея та Ісуса Христа виконана Францішеком Оленським. Йому ж він приписав і рельєф – antependium із вітваря Ісуса Христа – Марія Магдалина біля Гробу Господнього, називаючи його Покладенням до гробу, а також Розп'яття з Адамом та Своєю, що походять із церкви м. Золочева.

Література

Возницький Б. Проблема інспірації у творчості Майстра Пінзеля та її вплив на львівську скульптуру другої половини XVIII ст. / Б. Г. Возницький // Українське барокко та європейський контекст. – К. : Наукова думка, 1991. – С. 106–107; Возницький Б. Франциск Оленський : каталог виставки / Борис Возницький. – Львів, 1995. – С. 6, 7, 13, 14; Вуйцик В. Скульптор Іван Щуровський / Володимир Вуйцик // Записки Наукового товариства імені Шевченка. – Львів, 1998. – Т. 236 : Праці Комісії образотворчого та ужиткового мистецтва. – С. 305–306, 310, 313, 315; Александрович В. Образотворче мистецтво. Скульптура / Володимир Александрович // Історія українського мистецтва : у 5 т. – К., 2011. – Т. 3 : Мистецтво другої половини XVI–XVIII століття. – С. 415; Röder J. Die Olmützer Künstler und Künsthändler des Barock / Julius Röder. – Olmütz, 1934. – S. 135; Hornung Z. Stanislaw Stroiński 1719–1802 : zarys monograficzny ze szczególnym uwzględnieniem działalności artysty na polu malarstwa ściennego / Zbigniew Hornung // Prace Sekcji Historii Sztuki i Kultury Towarzystwa Naukowego we Lwowie. – 1935. – Т. 2. – S. 146; Hornung Z. Antoni Osieński najwybitniejszy rzeźbiarz lwowski XVIII stulecia / Zbigniew Hornung. – Warszawa ; Lwów, 1937. – S. 46, 47, 75; Mańkowski T. Lwowska rzeźba rokokowa / Tadeusz Mańkowski. – Lwów, 1937. – S. 16, 39, 51, 83, 85, 96–99, 135, 137, 142, 143, 153, 160, 172; Hornung Z. Majster Pinsel snycerz. Karta z dziejów polskiej rzeźby rokokowej / Zbigniew Hornung. – Wrocław, 1976. – S. 53, 56, 79, 85–92, 133, 134, 147; Ostrowski J. K. Z problematyki warsztatowej i atrybucyjnej rzeźby lwowskiej w. XVIII / Jan K. Ostrowski // Sztuka Kresów Wschodnich: materiały sesji naukowej / red. Jan K. Ostrowski. – Kraków, 1994. – Т. 1. – S. 82, 86, 87; Katalog rzeźb // Ukrzyżowany = Crucified = Розп'яттий. – Warszawa, 1999. – S. [120–121, 188 (poz. 29)]; Betlej A. Kościół p. w. Św. Michała Archaniola i klasztor оо. Karmelitów Trzewickzowych / Andrzej Betlej // Kościoły i klasztory

rzymskokatolickie dawnego województwa ruskiego. – Kraków, 2012.
 – T. 20 : Kościoły i klasztory Lwowa z okresu przedrozbiorowego (2).
 – S. 144–145. – (Materiały do dziejów sztuki sakralnej na ziemiach
 wschodnich dawnej Rzeczypospolitej / red. Jan K. Ostrowski
 ; cz. 1); Słownik artystów, rzemieślników etc. // Kościoły
 i klasztory rzymskokatolickie dawnego województwa
 ruskiego. – Kraków, 2015. – T. 23. – S. 269. – (Materiały
 do dziejów sztuki sakralnej na ziemiach wschodnich dawnej
 Rzeczypospolitej / red. Jan K. Ostrowski; cz. 1); Dworzak
 A. Lwowskie środowisko artystyczne w XVIII wieku w
 świetle ksiąg metrykalnych i sądowych / Agata Dworzak //
 Materiały do dziejów kultury i sztuki XVII i XVIII wieku. –
 Kraków, 2018. – T. 8. – S. 98, 446.

ШТАЛЬ Антоній / Антоні (STILL Antoni)

Св. Вероніка, 1764–1766 рр. Бічний вітар в каплиці Ісуса Христа Милостивого
 львівського костелу св. Архангела Михаїла оо. Кармелітів босих. Сьогодні фондосховища ЛНГМ
 ім. Б.Г. Возницького Світлина О.Яковини

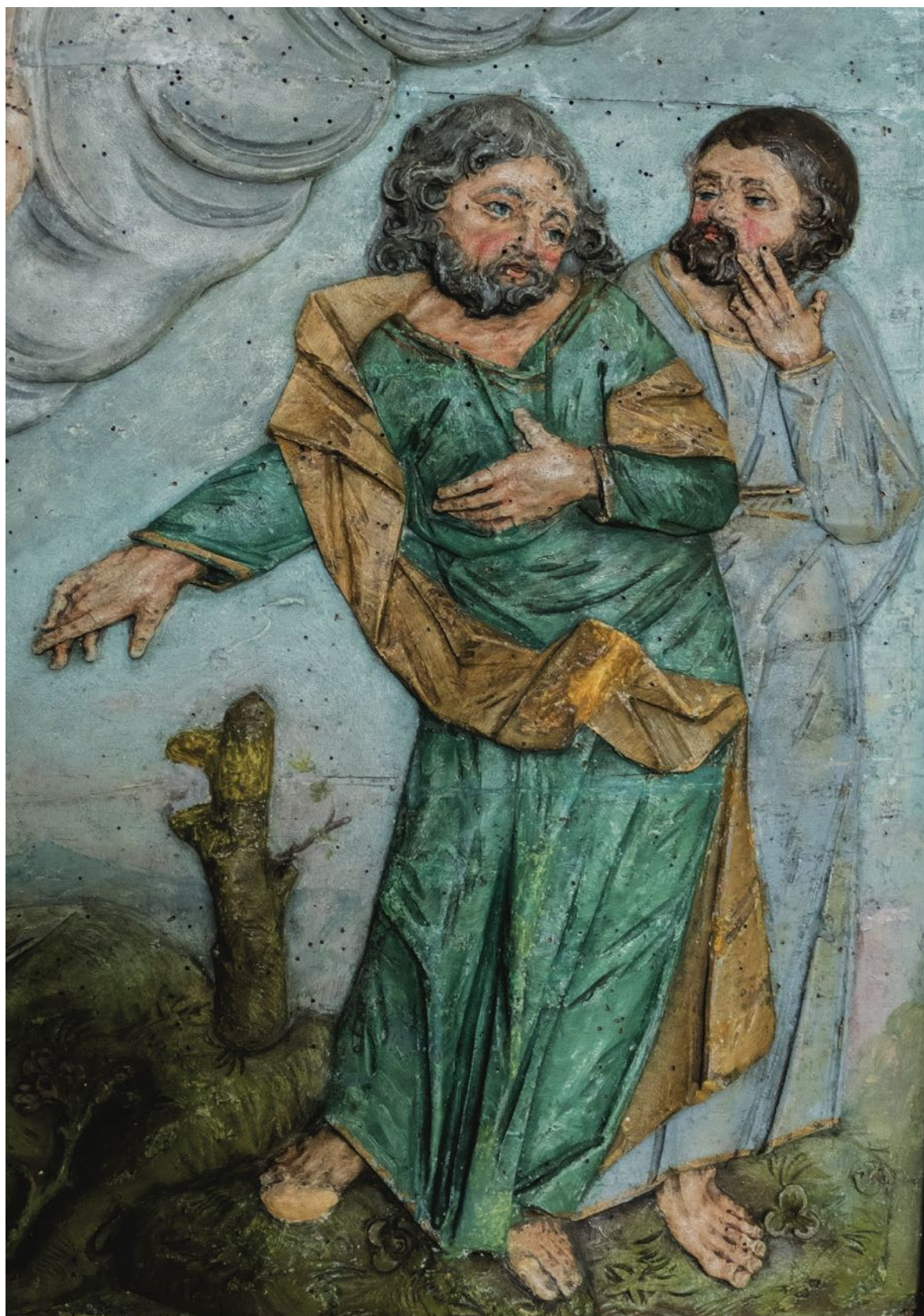

ШТАЛЬ Антоній / Антоні (STILL Antoni)

Вознесіння Богородиці, 1764–1766 рр. Антепендіум вітваря в каплиці св. Юди Тадея львівського костелу св. Архангела Михаїла оо. Кармелітів босих. Сьогодні фондосховища ЛНГМ імені Б. Г. Возницького. Світлина О. Яковини

ШТІЛЬ Йосиф / Йозеф / Юзеф (STILL Jozef)

Йосиф Штіль в архівних документах згадувався у 1757–1777-х рр. Його діяльність, як скульптора та художника, повністю припадає на другу половину XVIII ст.

26.06.1757 р. Йозеф Штіль одружився з Катериною, донькою львівського скульптора Георга Йозефа Маркварта. При таїнстві шлюбу були присутні скульптор Йоган Ґертнер та архітектор Марцін Урбанік. Після шлюбу віттівський суд юридики св. Йоана Христителя дозволив Йозефу Штілю протягом року проживати у домі скульптора Маркварта, а потім він був змушений заплатити малолітнім дітям Георга Йозефа Маркварта – Йозефі Єфросинії та Яну Михайлу 1 302 золотих або продати дім і віддати їм таку ж суму, розділивши на двох.

10.08.1757 р. скульптори Йозеф Штіль, Себастьян Фесінгер, Антоній Осінський були присутні при таїнстві шлюбу скульптора Яна Непомука Бехерта з Йоанною Крижановською.

8.09.1757 р. Йозеф Штіль уклав угоду на виконання лав та конфесіоналів до львівського костелу оо. Єзуїтів, який був реалізований у 1762–1764-х рр. разом із скульптором Яном Непомуком Бехертом.

22.05.1759 р. у Йозефа Штіля та Катерини народилась донька Гелена, яку до хреста тримали скульптор Себастьян Фесінгер та Єлизавета Гольденберг (Гольденбергова).

30.01.1765 р. Йозеф Штіль уклав угоду з наставником монастиря оо. Бернардинів у Заславі (сьогодні Ізяслав) на виготовлення скульптури та орнаментальної різьби до бічних вівтарів св. Антонія Падуанського та св. Петра з Алькантари. Перш ніж почати роботу, скульптора зобов'язали виготовити моделі найважливіших фігур і показати їх для апробації настоятелю монастиря. У червні 1766 р. скульптор виконав замовлення.

У 1777 р. скульптор Штіль згаданий в архівних документах Львова.

Література

Центральний державний історичний архів України, м. Львів (далі – ЦДАІАЛ України), ф. 52, оп. 2, спр. 133, с. 134; ЦДАІАЛ України, ф. 52, оп. 2, спр. 580, с. 279; Hornung Z. Antoni Osínski najwybitniejszy rzeźbiarz lwowski XVIII stulecia / Zbigniew Hornung. – Warszawa ; Lwów, 1937. – S. 46; Hornung Z. Majster Pinsel snycerz. Karta z dziejów polskiej rzeźby rokokowej / Zbigniew Hornung. – Wrocław, 1976. – S. 23, 90, 93; Betlej A. Kościół оо. Bernardynów w Zaslaviu. Źródła archiwalne do dziejów wystroju późnobarokowego / Andrzej Betlej // Biuletyn Historii Sztuki. – 1995. – R. 57, nr 3/4. – S. 355, 362; Słownik artystów, rzemieślników etc. // Kościoły i klasztory rzymskokatolickie dawnego województwa ruskiego. – Kraków, 2015. – T. 23. – S. 269. – (Materiały do dziejów sztuki sakralnej na ziemiach wschodnich dawnej Rzeczypospolitej / red. Jan K. Ostrowski ; cz. 1); Dworzak A. Lwowskie środowisko artystyczne w XVIII wieku w świetle ksiąg metrykalnych i sądowych / Agata Dworzak // Materiały do dziejów kultury i sztuki XVII i XVIII wieku. – Kraków, 2018. – T. 8. – S. 88, 447.

ЩУПАКОВИЧ Михайло / Міхал (SZCZUPAKOWICZ Michał)

Михайло Щупакович перед 1669 р. спроваджений з Варшави для робіт у королівських резиденціях біля Львова. 1712 р. Міхал Щупакович, за угодою, виготовив для скульптора Францішека Грушевича 10 фігур. Скульптор помер 1712 р.

Література

Александрович В. Львівське середовище скульпторів європейської традиції у першій половині XVIII століття / Володимир Александрович // Львівська галерея мистецтв : дослідження і матеріали : науковий збірник. – Львів, 2012. – Випуск 3 : 2010–2011. – С. 15.

ЩУПАКОВИЧ Михайло / Міхал (SZCZUPAKOWICZ Michał)

Михайло Щупакович, львівський скульптор, брав участь у виготовленні центрального вітаря львівського костелу оо. Бернардинів у 1738-1739-х рр. Зокрема, вирізьбив ciborium [киворій], сінь для центрального вітаря. За його виготовлення скульптор отримав 412 золотих і 6 грошів.

Оо. Бернардини нарікали на скульптора Щупаковича Міхала за те, що він виготовив ciborium не за абрисом, роботу затягнув на 11 тижнів, внаслідок чого збільшились незаплановані грошові витрати.

Література

Mańkowski T. Lwowska rzeźba rokokowa / Tadeusz Mańkowski. – Lwów, 1937. – S. 55; Szengera B. Uwagi do autorstwa dekoracji wnętrza kościoła o.o. Bernardynów we Lwowie 1736–1746. Mistrz Konrad Kotschenreiter / Borys Szengera // Studia Muzealne. – Poznań, 1994. – Z. 18. – S. 26; Betlej A. Kościół p.w. Św. Andrzeja i klasztor o.o. Bernardynów // Kościoły i klasztory rzymskokatolickie dawnego województwa ruskiego. – Kraków, 2012. – T. 20 : Kościoły i klasztory Lwowa z okresu przedrozbiorowego (2). – S. 20. – (Materiały do dziejów sztuki sakralnej na ziemiach wschodnich dawnej Rzeczypospolitej / red. Jan K. Ostrowski ; cz. I).

ЩУРОВСЬКИЙ Григорій / Гжегож (SZCZUROWSKI Grzegosz)

Григорій Щуровський, столяр, 26.06.1764 р. підписав угоду з настоятелем монастиря оо. Бернардинів у Заславі (сьогодні Ізяслав) на виготовлення структури до великого вітара. Однак ця вітарна структура не підійшла до скульптур, які виготовив Мацей Полейовський і він у 1773–1774-х рр. виготовив нову вітарну структуру.

Література

Betlej A. Kościół oo. Bernardynów w Zaslawiu. Źródła archiwalne do dziejów wystroju późnobarokowego / Andrzej Betlej // Biuletyn Historii Sztuki. – 1995. – R. 57, nr 3/4. – S. 355, 357.

ЩУРОВСЬКИЙ Іван / Ян (SZCZUROWSKI Jan)

Іван Щуровський згаданий в архівних документах у 1769–1800-х рр. 1769 р. скульптор Антоній Штіль працював над оформленням інтер'єру львівського костелу сс. Домініканок, але не встиг завершити роботу над виконанням об'ємної скульптури, тому що помер. Дружина покійного Маріанна доплатила скульптору Івану Щуровському 168 золотих за «дороблення особи». Скульптор Лазар Паславський отримав за роботу 106 золотих.

У 1772 р. Іван Щуровський працював у римо-католицькій катедрі м. Львова, де виконав сницарські роботи декоративного характеру. Подібні роботи він виконав 1774 р. у кам'яниці Михайла Жевуського (площа Ринок, 3). Того ж року скульптор Іван Щуровський згаданий в архівних документах при виконанні двох камінів у львівському митрополічному палаці.

4.06.1774 р. Іван Щуровський, Анастасія Шафранкевич (Шафранкевичова), Блажей Плечоні та Софія Білостоцька тримали до хреста Магдалину, доньку Антонія Стрільбицького та Маріанни.

17.06.1774 р. передміщанин Казимир Маркевич подав скаргу до бургграфського суду на скульптора Івана Щуровського та його челядника Петра Барицького за те, що вони його побили.

12.09.1774 р. скульптор Іван Щуровський подав до в'їтківського суду скаргу на маляра Марціна Строїнського та матір свого челядника Яна Скульського, де йшлося про те, що 6.02.1769 р. Іван Щуровський прийняв на науку Яна Скульського з визначеним терміном навчання 6 років. Після 5 років навчання учень, за намовою Марціна Строїнського, перестав слухатись майстра та втік від нього.

Суд прийняв рішення на користь Івана Щуровського. Ян Скульський йому повинен заплатити гроші за харчі та науку – 10 марок. Марцін Строїнський мав заплатити 40 марок за перевищення [закону].

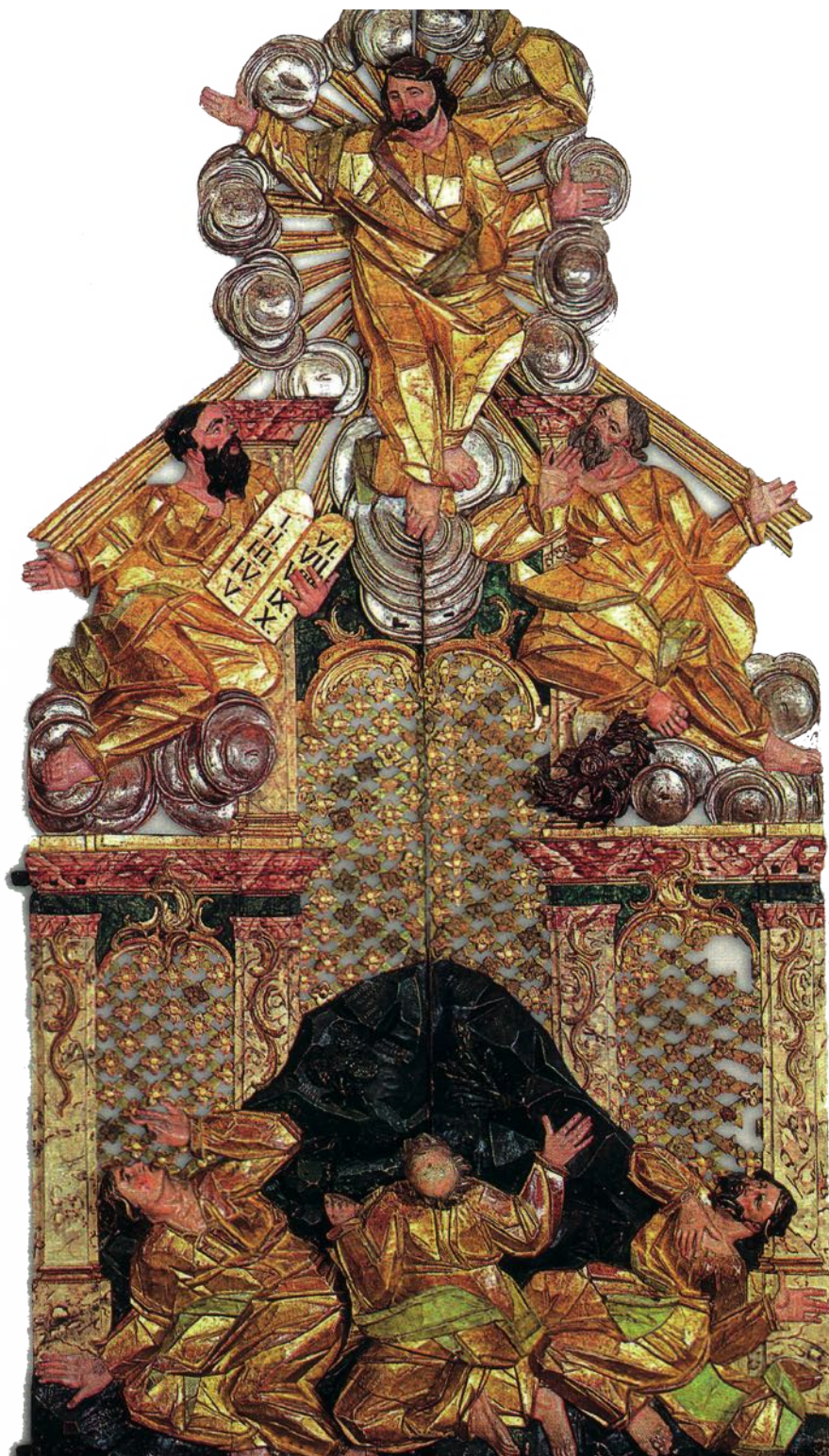
7.04.1775 р. скульптор Іван Щуровський уклав угоду на виконання сницарських робіт у нижніх і верхніх залах палацу греко-католицьких митрополитів.

30.07.1776 р. челядник куншту сницарського Ян Гіжевський подав до суду скаргу на сницаря Івана Щуровського за невіплату останнім зароблених грошей – 110 золотих.

26.09.1776 р. скульптори Іван Щуровський та Михайло Калітинський були присутні при таїнстві шлюбу Яна Кшевського та Вероніки Полейовської, доньки скульптора Мацея Полейовського та Барбари.

14.12.1776 р. скульптор Іван Щуровський уклав контракт з о. Боніфацієм Кровінським, настоятелем василиянського монастиря св. Онуфрія у Львові на виготовлення кіоту, заслони до образу св. Онуфрія, новомодного Деїсуса або маєстату згідно абрису та зобов'язався провести реконструкцію цілого іконостасу. Всі роботи він повинен був виконати протягом 1777 р. за 680 золотих. Роботу скульптор виконав вчасно. Крім іконостасу скульптор Іван Щуровський разом із столярем Теодором Сміжавським мали виготовити два вівтарі за 120 золотих до церкви того ж монастиря.

15.02.1777 р. п. Вінярський подав до суду скаргу на скульптора Івана Щуровського, вимагаючи повернення боргу 200 золотих. Гроші він йому позичив 27.11.1774 р. в присутності органного майстра Михайла Садковського з терміном повернення через рік. В'їтківський суд постановив, що Іван Щуровський повинен виплатити борг двома частинами. Одну частину – 100 золотих він повинен заплатити негайно, а другу частину віддати до 17.05.1777 р. Але так як скульптор Іван Щуровський на цей час був неплатоспроможним, то 20.02.1777 р. п. Вінярський почав вимагати поруки. Сплатити борг за Івана Щуровського згодився скульптор Ян Оброцький. 8.03.1777 р. боргова справа була залагоджена.

ЩУРОВСЬКИЙ Іван / Ян (SZCZUROWSKI Jan)

Царські врата, 1778 р. Виготовлені для Миколаївської церкви Крехівського монастиря оо. ЧСВВ, с. Крехів, Жовківський район, Львівська обл. Сьогодні зберігаються у ЛНМ імені Андрія Шептицького

У 1778 р. Іван Щуровський виконав орнаментальну різьбу до вівтарів Богородиці та св. Миколая для Миколаївської церкви Крехівського монастиря та киворій. Тоді ж скульптор вирізьбив царські врата з горельєфом «Преображення Господне». За царські врата йому заплачено 200 золотих, а за всю роботу в церкві сницяр взяв 1 048 золотих.

1780 р. Іван Щуровський виготовив проект castrum doloris імператриці Марії Терезії. Катафалк мав стояти у львівському соборі святого Юра.

1784 р. скульптор працював у новоствореній греко-католицькій духовній семінарії, яку розмістили у скасованому монастирі сс. Домініканок. Для семінарської церкви св. Духа він вирізьбив іконостас.

14.11.1794 р. скульптор Іван Щуровський отримав грошову винагороду за сницярські роботи біля постументів, коли встановлювали скульптури св. Томи та св. Вікентія, виготовлені Яном Оброцьким у 1791–1793-х рр. для фасаду львівського костелу оо. Домініканців

21.05.1796 р. скульптор Іван Щуровський уклав угоду на виконання сницярських робіт у львівському соборі св. Юра. Він зобов'язався виконати шість овальних рам для пророків з відповідною орнаментикою, завершити царські врата. Над вратами потрібно було виготовити пасторал, хрест, митру та омофор. 5.09.1796 р. Святоюрська катедрa повністю розрахувалася зі скульптором за виконану роботу.

З архівних документів відомо, що Іван Щуровський, будучи греко-католиком, належав до парохії св. Миколая Угодника. Помер скульптор близько 1800 р.

Література

Драган М. Українська декоративна різьба XVI–XVIII ст. / Михайло Драган. – К. : Наукова думка, 1970. – С. 154; Вуйцик В. Скульптор Іван Щуровський / Володимир Вуйцик // Записки Наукового товариства імені Шевченка. – Львів, 1998. – Т. 236 : Праці Комісії образотворчого та ужиткового мистецтва. – С. 305–319; Вуйцик В. Монастир св. Миколи ЧСВВ у Крехові / Володимир Вуйцик // Вибрані праці : до 70-річчя від дня народження / Володимир Вуйцик. – Львів, 2004. – С. 202–203; Hornung Z. *Majster Pinsel snycerz. Karta z dziejów polskiej rzeźby rokokowej* / Zbigniew Hornung. – Wrocław, 1976. – S. 29, 83, 106; Hornung Z. *Uwagi w sprawie autorstwa polichromii ściennej kościoła oo. Franciszkanów w Pzemyślu* / Zbigniew Hornung // *Teka konserwatorska. Polska południowo-wschodnia*. – Rzeszów, 1985. – S. 220; Biernat M. *Kościół p. w. Bożego Ciała i klasztor oo. Dominikanów* / Marcin Biernat, Michał Kurzej, Jan K. Ostrowski // *Kościoly i klasztory rzymskokatolickie dawnego województwa ruskiego*. – Kraków, 2013. – T. 20 : *Kościoly i klasztory Lwowa z okresu przedrozbiorowego* (2). – S. 207–208. – (Materiały do dziejów sztuki sakralnej na ziemiach wschodnich dawnej Rzeczypospolitej ; cz. 1); Dworzak A. *Udział lwowskich artystów w modernizacji cerkwi bazylianów w Kreczowie za przełożenia superiora Sylwestra Łaszczewskiego* / Agata Dworzak // *Stan badań nad wielokulturowym dziedzictwem dawnej Rzeczypospolitej*. – Białystok, 2017. – T. 8. – S. 119, 463–503.

ЯСТРУБОВИЧ ПАВЛО / ПАВЕЛ
(JASTSZEMBOWICZ Paweł)

Павло Яструбович у 1742-1743-х рр. майстер виготовив конфесіонали для львівського костелу св. Андрія Апостола оо. Бернардинів.

Література

Hornung Z. Antoni Osiński najwybitniejszy rzeźbiarz lwowski XVIII stulecia / Zbigniew Hornung. – Warszawa ; Lwów, 1937. – S. 6; Betlej A. Kościół p.w. Św. Andrzeja i klasztor oo. Bernardynów / Andrzej Betlej // Kościoły i klasztory rzymskokatolickie dawnego Województwa Ruskiego. – Kraków, 2012. – T. 20 : Kościoły i klasztory Lwowa z okresu przedrozbiorowego (2). – S. 21, 45. – (Materiały do dziejów sztuki sakralnej na ziemiach wschodnich dawnej Rzeczypospolitej / red. Jan K. Ostrowski; cz. 1).

ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК

- Абіхт Ян, кравець 91, 177
 Авакович Микола / Миколай,
 годинникар 30, 39, 68
 Август II 26
 Агрецький Микола 79
 Александрович Володимир
 (Александрович В.) 19, 39, 40, 43, 50,
 53, 60, 67, 70, 75, 80, 85, 91, 96, 97, 98,
 105, 111, 113, 119, 120, 123, 136, 143,
 144, 158, 159, 173, 176, 178, 188, 189,
 200, 204, 212, 236, 243
 Альбіновський Францішек 80
 Альбон Анна Єлизавета 100
 Андрейовська Катерина (Яринська)
 72
 Андрейовська Людвіка 72
 Андрейовський Адам 72
 Андрейовський Францішек, 72
 Антоній, о. 218
 Антонович Якуб / Яків, золотих
 справ майстер 55, 235
 Арсі, єпископ 63
 Артихович Агнеса 78
 Артихович Антоній 78
 Артихович Валентин, швець 78
 Атанасій / Атаназій, о. 199
 Афтаназі Роман (Aftanazy Roman,
 Aftanazy R.) 103, 105, 159
 Баворович (Баворовичова) Анна 121
 Багінська Агнеса, донька шевця Яна
 Багінського 190
 Багінська Агнеса див. Стажевська
 Агнеса
 Багінська Анна 190
 Багінська Магдалина 100
 Багінський Андрій 100
 Багінський Ґіацинт Рох 100
 Багінський Ян, швець 190
 Багінська Дорота 72
- Байонська Магдалина 121
 Байонська Маріанна 100
 Бандровська Тереза 126
 Баранецький Антоніо 79
 Барановська Тереза 182
 Барановський Михайло 182
 Барбара, дівиця 72
 БАРИЦЬКИЙ Петро / Пйотр
 (BARZYCKI Piotr), скульптор 14, 35,
 63, 133, 198, 246
 Барланович Микола 79
 Бартніцький Симон, маляр 212
 Батицький Теодор, о. 22
 Бахмінська, дружина губернатора 29
 Бахмінська Анна 102
 Бахмінська Катерина 102
 Бахміцька Маріанна 102
 Бачинський Григорій, полковий
 писар 205
 Бекерська Тереза 193
 Белушенко Андрій 205
 Бем Войцех 124
 Бем (Бемова) Йоанна 124
 БЕМ Юрій / Єжи (BEM Jerzy),
 скульптор 15
 Бенвенуті Себастьян 181
 Бенвенуті Тереза 181
 Бенвенуті Франциска 181
 Беренсдорф Йоган 148
 БЕРНАКЕВИЧ Василь / Базилій
 (BERNAKIEWICZ Bazyli),
 скульптор 16
 Бернацька Марія 37
 Бернацький Петро 37
 Бернет Миколай 158
 БЕРНИКОВИЧ Андрій (BERNY-
 KOWYCZ Andrzej), скульптор 17
 Берникович Василь 132
 Берниковичі (Bernukowich), рід 9, 13
- Бетлей Анджей (Betlej Andrzej) 26,
 31, 46, 49, 50, 54, 56, 65, 73, 74, 77, 80,
 90, 106, 118, 130, 131, 142, 147, 152,
 156, 158, 159, 160, 161, 167, 170, 179,
 185, 222, 234, 236, 242, 244, 245, 249
 Бехерт Анна 18
 БЕХЕРТ Іван / Ян Непомук /
 Йоган Непомуцен / Йоган Непомук
 (BESCHERT Johann Nepomucen),
 скульптор 18, 19, 65, 139, 162, 193,
 213, 218, 242
 Бехерт Ігнатій Домінік 18
 Бехерт Тереза 18
 Бехерт Цецилія Гертруда 18
 Бехерт Ян Бенедикт 18
 Бельська Констанція 132, 198
 Белявська Оксана 204
 Бжуський, олеський адміністратор
 100
 Биковський Богуслав, вікарій 79
 Бистрович (Бистровичівна) Софія
 77
 Біла Маріанна 79
 Біла Регіна 79
 Білецький П. О. 191, 204
 Білий Францішек 79
 Білобжиська Юстина 168
 Білобжиський Марцін, маляр 168
 Білостоцька Софія 246
 Білошкорська Анна 40
 Білошкорський Андрій 40
 Більська Пруденція див.
 Суходольська Пруденція
 Білянський Петро, о. 126, 146, 149,
 165, 191
 Бін Адальберт 127
 Бін Бернард 19
 Бін Вікторія Францішка 19
 БІН Войцех (BIEN Wojcech),

- скульптор 19, 21, 28, 54, 139, 162, 193, 213
 Бін Йоанна Юстина 19
 Бін Катерина 19
 Бін Леокідія Тереза 19
 Бін Феліція Йоанна 19
 Бін (Бінова) Ядвіга (Маршшицька) 19, 28, 54, 139
 Блауніч Іоан / Ян 79
 Богдзевич Петро (Bohdziewicz Piotr) 26, 74, 90, 158, 159, 160
 Богуцька Тереза 189, 193
 Бодрос Юзеф, о. 40
 Болехівський Григорій 122
 Бонковська Анна 100
 Бонковський Богуслав, о. 79, 157
 Бонковський Станіслав, о. 78, 79
 Бонус Христофор 121
 Бончковський Михайло 200
 Бораковичі, родина 19
 БОРТАТИНСЬКИЙ Данило / Даніель (BORTATYŃSKI Daniel), скульптор 20
 Бочарська Агнеса (Гербург, Гербургівна) 21, 224
 Бочарський Андрій 21
 БОЧАРСЬКИЙ Йосиф / Юзеф (BOCZARSKI Józef), столяр 21, 30, 124, 127, 224, 235, 236
 Бочарський Стефан 21, 224
 Бочарський Юзеф молодший 21
 Браер Іоан / Йоган Готфрід 100
 Браніцька Єлизавета див. Потоцька Єлизавета
 Браніч Францішек 182
 Брант Анна Юстина 114
 Брант Констанція 114
 Брант Христофор 114
 Брантвайнер Ян, слюсар 65
 Браун Артемій 106
 Брикін Іоан / Ян 76
 Бродовська Анна 42
 Брочук (Брочукова) Анна 100
 Бугальський Ян 22
 Будзінський Станіслав 178
 Бужинська Малгожата 22
 Бужинська Маріанна 22
 БУЖИНСЬКИЙ Карло / Кароль (BURZYŃSKI Karol), скульптор 22, 23, 37, 38, 117
 Бужинський Петро 22
 Буйон Кароліна де 76, 206
 Буковська Констанція 55
 Буковський, стільник з Санока 55
 Буландевич Марцін, вікарій 102
 БУРАЧИНСЬКИЙ / БУРАЧИНСЬКИЙ Ігнатій / Ігнат (BURACZYŃSKI / BURCZYŃSKI Ignat), скульптор, столяр 23, 37, 127
 Бучинський Григорій 121
 Бучинський Михайло 78
 Бучневич Василій (Бучневич В.) 206
 Бялецька Регіна (Вербицька) 124
 Бялецька Розалія див. Оброцька Розалія
 Бялецький Микола, органіст 190
 БЯЛКОВСЬКИЙ Христофор / Кшиштоф (BIAŁKOWSKI Krzysztof), скульптор 24
 Вайнгорт Лев 206
 Вальтер Михайло Матвій, о. 42
 Варвар (Варварівна) Маріанна 122
 Варвар (Варварова) Маріанна 100
 Васевич Адальберт, суфраган киявський 121
 Васильковська Маріанна 100
 Васильковський Антоній 100
 Васильковський Матвій, маляр 100, 104
 Вазеконський Ян Капістран 44
 Вегеро Франциск Йосиф 126
 Веклер Марцін, о. 79
 Венглейський Францішек 122
 Венгжинович (Венгжиновичова) Анна 157
 Веніна / Веніо Катерина 73
 Венцель Християн 79
 Венярска Маріанна 21, 224
 Вербицька Регіна див. Бялецька Регіна
 Весоловська Анна 103
 Весоловська Софія 78
 Весоловський Ян 78
 Весоловський Ян молодший 78
 Венцковська Анна 28
 Венцковська Маріанна 28
 ВЕНЦКОВСЬКИЙ Іван / Ян (WIĘSKOWSKI Jan), скульптор 28, 48
 Високонська Агнеса 72
 Високонська Анна 72
 Високонський Альберт 72
 Висоцький Бальтазар 18
 Вишловська Маріанна 25
 Вишловський Іван, о. 25
 ВИШЛОВСЬКИЙ Юрій / Єжи (WYSZŁOWSKI Jerzy), скульптор 25
 Вишневецька Текля (Радзивіл Текля) 185
 Вишневецька, княгиня, кастелянша краківська 177, 178
 Вишневецький Михайло Сервацій, князь 185
 Вишневецький Януш, князь 29, 144
 Вишневецькі (Wiśniowiecki), рід 127, 177, 179
 Вишньовський Григорій, о. 122
 Вишпольський Францішек 156
 Вілеркієвич Іоан / Ян 155
 Вілеркієвичівна Анна 155
 Вілла Валентин 100
 Вілла Вацлав 100, 121
 Вільман (Вільманова) Маріанна 70
 ВІНАШ Іван Йосиф / Жан Жозеф (VINACHE Jean Joseph), скульптор 26
 Вінярський 246
 Віскіловський Яків 177
 Вітавіцький Петро, маляр 190
 Вітерницький Ян, муляр 78
 Віткович Петро, о. 159
 Вітковицька Єфросинія 159
 Вітковицька Магдалена 42
 Вітковицький Альберт, губернатор жидачівський 42, 160
 Вітославський Петро 73
 Вішковський Петро 79
 Вішньовська Агнеса 40
 Вішньовська Єва 102
 Вішньовський Лаврентій 157

- ВІШНЬОВСЬКИЙ Микола / Миколай (WISZNIOWSKI Mikołaj), скульптор 27, 212
 Владислав, о. 181
 Власевич (Власевичова) з Бучача 148
 Влосецька Вікторія 157
 Влосецький Антоній 157
 Влосецький Петро Андрій 157
 ВОГТ Станіслав (WOGT / WOYT Stanislaw), майстер фабрики 29
 Восводський Антоній, о. 22
 Возницький Борис (Woźnicki Borys) 103, 104, 130, 133, 139, 149, 166, 169, 195, 236
 Возняк Тарас (Voznyak Taras) 7, 11, 152
 Войнарович Андрій 189, 193
 Войно Марцін, о. 181, 210
 Войтович Маріанна 159
 Войцехівська Софія 160
 Войцеховська Ядвіга 177
 Войціцький Якуб 68
 Волкович Маріанна див. Штіль (Штільова) Маріанна
 Волховський Ілія, полтавський отаман 205
 ВОЛЬСЬКИЙ Андрій / Анджей (WOLSKI Andrzej), скульптор, сницар 31
 Вольський Іоан / Ян, олеський губернатор 102, 103
 Вольський Казимир 73
 ВОЛЬСЬКИЙ Мартин Себастьян / Мартиніан Себастьян (WOLSKI Martynian Sebastian), сницар, столяр, монах чину оо. Реформаторів 32, 58, 180
 Вольський Симон 121
 Волянська Катерина 30, 39
 ВОЛЯНСЬКИЙ Франціск / Францішек (WOLANSKI Francysk), скульптор, сницар 21, 30, 39
 Волянський Юзеф Гжегож 30, 39
 Вонсович / Восович Петро, скульптор 62
 Воробець Михайло 121
 Воронич Никодим Казимир, каштелян київський 139
 Врублевська Маріанна 103
 Вуйцик Володимир (Wujcyk Wolodymyr S.) 14, 35, 52, 59, 63, 92, 97, 104, 105, 131, 133, 146, 166, 167, 169, 170, 184, 191, 198, 200, 220, 236, 248
 Вюрцер Антоніна 33
 ВЮРЦЕР Георгій Михайло / Георг Міхаель (WÜRTZGER Georg Michael), скульптор 33, 34, 35, 37, 39, 47, 54, 65, 114, 116, 124, 137, 218
 Вюрцер Елеонора 33
 Вюрцер Йоанна Феліція 37
 ВЮРЦЕР Йосиф Себастьян / Йозеф Себастьян (WÜRTZGER Josephus Sebastian), скульптор 14, 33, 35, 198
 Вюрцер Катерина Соломія 37
 Вюрцер Конрад Францішек Ксаверій 33
 Вюрцер Кунегунда 37
 Вюрцер (Вюрцера) Маріанна (Урбанська, Гребер) 33, 34, 35, 37, 65, 114, 137, 212
 Вюрцер Марія 33
 Вюрцер Марія (Недельшаківна) 37
 Вюрцер Марія Єлизавета 33
 Вюрцер Мартін 33
 Вюрцер Розалія 37
 ВЮРЦЕР Іван Михайло / Ян Міхаель (WÜRTZGER Jan Michael), молодший скульптор 33, 36, 37, 38, 117
 Вюрцери (Wuertzers), родина 9, 13, 33, 37
 Гаврилецька Сюзанна 178
 Гакель Йоган, годинникар 124
 Галашкевич Антоній, штукатор 37
 Галіківна Анна 79
 Галовська Єлена 210
 Галовський Матвій Казимир 210
 Галовський Микола 210
 Гас Тома, маляр 37
 ГАСЕЛЬВАНДЕР / ГОСЕЛЬВАНДЕР Блажей Йосиф / Блез Йозеф (HASELWANDER / HOSELWANDER Blosius Josephus), скульптор, художник-мозаїст 30, 39, 47, 68
 Гасельвандер (Гасельвандерова) Розалія 68
 Гаспарова Анна 80
 ГАУМАН Петро / Петер / Пйотр (HAUMAN Petrus), скульптор 40
 Гачковська Єлена 210
 Гачковський Адальберт 210
 Гачковський Казимир 210
 Гачковський Микола 210
 Гачковський Юзеф 210
 Гейдрицька Гелена 42
 ГЕЛЬДЦЕЛЬ / ГЕЛЬДЦЛЬ Іван / Йоган / Ян / Майстер Йоганес (HELDTZEL / HELDTZL Johann), скульптор, будівничий 41, 133
 Гельмер Фаустин 72
 Гербурт (Гербуртівна) Агнеса див. Бочарська Агнеса
 Гербурт Ян, цехмайстер 78
 Гершкович Хаїм 124
 Гідельський Ян 177
 Гільбрехт Готфрід, годинникар, магістр 155
 Гільбрехт Іоан / Ян Григорій Бенедикт 155
 Гінлот Марцін 146
 Гладіш Клавдій (Гладіш К. В.) 206
 Гладішевич Андрій, скульптор 61
 Глебо Антоній 76, 77
 Глебо Антоній Іван 76
 Глебо Єлена Людвіка 77
 Глебо Кароліна 76, 77
 Глінська Барбара Розалія 181
 Глінська Регіна 181
 Глінський Антоній 181
 Гловінський Самуель 156
 Гойська Єлена 72
 Голішевський Антоній 210
 Головінська Маріанна 155
 Головінський Андрій 155
 Головінський Христофор 155
 Голод І. 152
 Голубець Микола 148, 149
 Горбачек Стефан 119
 Гординський Святослав 152

- Горенський Бартоломей, вікарій 155
 Горленко Андрій 205, 206
 Горнунг Збігнєв (Hornung Zbigniew) 18, 19, 24, 34, 39, 46, 48, 49, 56, 63, 71, 77, 82, 86, 90, 98, 99, 103, 105, 116, 117, 125, 130, 133, 139, 142, 146, 149, 152, 167, 170, 172, 185, 187, 189, 191, 192, 211, 216, 220, 221, 223, 225, 233, 236, 242, 248, 249
 Горчинський Юзеф 122
 Гостинський, чашник 42
 Грабовська Барбара 76
 Грабовська Гонората 136
 Грабовська Маріанна 136
 Грабовський Григорій 136
 Грабовський Христофор 80
 Грановська Анна 122
 Гратковська Агнеса 103
 Гратковська Катерина 103
 Гратковський Юзеф 103
 Грегорович Юзеф, о. 210
 Грегоровська Ангела 182
 Грибовська Анна Маріанна 156
 Грибовський Антоній, вікарій 121, 156
 Грибовський Михайло 100
 Григовський Михайло 121
 Григор (Григорова) Анна 102
 Гродецький Станіслав, жовківський парох 85
 Грозовський Андрій 188
 Громадська Агнеса (Закревська) 122
 Громадський / Громадзький Адальберт 102, 122
 Грушевич Гелена (Гейдрицька) 42
 Грушевич Іоан Баптист Кастан 42
 Грушевич Регіна 42
 Грушевич Феліціяна Анастасія 42
 ГРУШЕВИЧ Франциск / Францішек (GRUSZEWICZ Francis-kus), скульптор 42, 230, 243
 Грушевич Францішка Анна 42
 Гуйська Єлена 155
 Гуйська Людвіка Луція 155
 Гуйський Антоній 155
 Гурський Едвард 172
 Гуттер (ГЮТТЕР) Тома / Томас / Томаш / HÜTTER Thomas), скульптор 31, 43, 44, 45, 46, 50, 87, 90, 105, 117, 142, 146, 153, 185, 189, 222
 Гучинський Михайло, о. 148
 Гюттер Маріанна 31
 Гебден (Гебденьова) Регіна 65
 Гембарович Мечислав (Gębarowicz Mieczysław) 23, 44, 48, 87, 90, 104, 112, 114, 116, 130, 133, 139, 142, 149, 152, 167, 170, 191, 215, 220, 221, 231
 Гертнер (Гертнерова) Анна 28, 47, 48,
 Гертнер (Гертнерова) Анна 132, 232
 Гертнер Вікторія 47
 ГЕРТНЕР Іван Георгій / Йоган Георг / Ян Єжи (GERTNER Johann Georg), скульптор 28, 33, 37, 39, 47, 48, 54, 137, 148, 162, 215, 219, 233, 242
 Гертнер Катерина 47
 Гертнер Констанція 132
 Гертнер Маріанна 47
 Гертнер Розалія 47
 Гертнер Тома / Томас, маляр 47, 48, 132, 147, 232
 Гертнер Ян (Gertner Jan) 47, 48
 Гец (Гецівна) Анна 65
 ГЕЦ Іван / Йоган / Ян (GÖTZ / GIETZ Johann), скульптор 50, 51
 Геци (Giets), рід 9, 13
 ГЕЦОВА / ГЕЦ (GÖTZ / GIETZ), сницарка 51
 ГІЖЕВСЬКИЙ / ГІЗЕВСЬКИЙ Іван / Ян (GIŻEWSKI / GIZEWSKI Jan), скульптор 52, 246
 Гіжицький Павло, архітектор 195
 Гітинська Янова 172
 Глас (Гласова) Магдалина 177
 Глас Йоган, коваль 124, 177
 Гловацька Регіна див. Стажевська Регіна
 Гольденберг (Гольденбергова) Єлизавета 18, 33, 65, 218, 242
 Гольденберг Франциск, лавник та купець 65
 Гонгальський Юзеф 122
 Гонгальський Якуб 122
 Горецький Микола 114
 ГОТАРД Іван Непомук / Йоган Непомук / Ян Непомук (GOTHARD Jan Nepomuk), скульптор 53
 Гошик (Гошикова) Юстина 215
 Граббе Агнеса (Шліхтовна) 54
 ГРАББЕ / ГРАББ Іван Георгій / Йоган Георг / Ян Єжи (GRABBE Johann Georg), скульптор 47, 54, 218
 Граббе Маріанна 54
 Граббе Тереза Ядвіга 54
 Граббе Юрій 54
 Гребер Августин, фельдфебель 34, 65
 Гребер Маріанна див. Вюрцер Маріанна
 Гродзіцька Катерина (Сверчинська) 55, 235
 Гродзіцька Текля Маріанна 55
 ГРОДЗИЦЬКИЙ Степан / Стефан (GRODZICKI Stefan), скульптор 55, 56, 63, 235
 Гроналович Модест (GRONALE-WICZ Modest), о., сницар, столяр 57, 58, 180
 Гроновська Христина 68
 ГРОНСЬКИЙ Тома Веніамін / Томаш Бенямін (GRONSKI Tomasz Benjamin), о., сницар, столяр 32, 57, 58, 180
 Грос Станіслав 126
 Гросман Розалія 39
 Далевич Блажей 162
 Далеховська Маріанна 100
 Далеховський Казимир батько 100
 Далеховський Казимир син 100
 Дальк (Далькова) Єлизавета 72
 Дальке Вікторія 18
 Данефельт Іоан / Йоган 72
 Данецька Анна 30, 39
 ДАНИЙІЛ сницар (DANYIL snycerz) 59
 Двожак Агата (Dworzak Agata) 15, 18, 19, 20, 21, 23, 25, 27, 28, 30, 34, 35, 38, 39, 49, 52, 54, 56, 60, 65, 68, 71, 74, 80, 86, 91, 111, 113, 117, 118, 120, 125,

- 131, 134, 142, 146, 166, 167, 170, 172, 179, 185, 186, 189, 192, 193, 198, 212, 213, 214, 216, 222, 225, 232, 233, 237, 242, 248
- Дем'яновська Маріанна 156
- Дембський Юрій 187
- Дерякубович Антоній 39, 47
- Дерякубович Протазій 220
- Дзержбицька 214
- Дидаскевич Себастьян 19
- Дідушенко Сергій, маляр 199
- Дідушицька Маріанна Тереза (Замойська) 73, 155, 156
- Дідушицький Юрій Станіслав (Dzięduszycki Jerzy Stanisław), великий коронний конюший 42, 155, 156, 159, 160, 161
- Дмитрів Теодора 121
- Дмитрій, о. 70
- Дмитро (Дмитрова) Єлена 121
- Добранська Анастасія 79
- Добранський Ігнатій 79
- Добранський Якуб, капрал 79
- Добровольська Єлизавета 156
- Добростанський Павло 210
- Добростанська Анна 210
- Добростанська Антоніна 210
- Домажинські, подружжя 190
- Домарацька Маріанна 182
- Домарацька Маріанна (Домбровська) 182
- Домарацький Петро 182
- Домбровська Антоніна 70
- Домбровська Катерина 70
- Домбровська Маріанна див.
- Домарацька Маріанна
- Домбровська Петронелла 181
- Домбровська Тереза див.
- Соколовська Тереза
- Домбровська Ядвіга 181
- Домбровський Михайло 181
- Домбровський Францішек, будівничий 70
- Доніновна Єлизавета 156
- Донковська Анна 73
- Донковський Антоній 73
- Донковський Альберт 73
- Драган Михайло (Драган М.) 17, 97, 130, 146, 173, 191, 220, 225, 248
- Дранковська Анна 144
- Драньковська Анна 103
- Дроздовська Агнеса 37
- Дроздовський Симон, о. 102, 103, 122
- Дубльовський Юзеф, цехмістр 193
- Дубровська, дівиця 156
- Дудзінська Анна 60
- ДУДЗІНСЬКИЙ Яків / Якуб (DUDZINSKI Jakub), скульптор 60, 177, 189, 219
- Дудзінський Якуб син 60
- Дудич Гриць 80
- Дудкевич Агнеса 61
- Дудкевич Єва 61
- ДУДКЕВИЧ Йосиф / Юзеф (DUDKIEWICZ Józef), скульптор 61, 62
- ДУДКЕВИЧ Михайло / Міхал (DUDKIEWICZ Michal), скульптор, сницар 62
- Дудкевич Тереза 62
- Дудкевич Яків 61
- Дульбицький Андрій, о. 19, 193
- Думінська Єлена 102
- Дунаєвський Андрій, маляр 68
- Дунайовська Тетяна 78
- Дунін Іоан / Ян 156
- Дунін Лабецький Іоан / Ян, суддя 73
- ДУНЧЕВСЬКИЙ Франциск / Францішек (DUŃCZEWSKI Franciszek), скульптор 14, 63, 64
- Дунчевський Юзеф, скульптор 133
- Духновський Іоан / Ян Канти, препозитор Олеський 103
- Дучман, купець 177
- Дучман (Дучманова) Магдалина 177
- Еберт Сюзанна див. Леблас Сюзанна
- Екгарт Алоїзій 65
- Екгарт Войцех 65
- ЕКГАРТ Іван Георгій / Йоган Георг / Ян Єжи (EKHART Jan Georg / Jerzy), скульптор 65, 218
- Екгарт Йозеф 65
- Екгарт Лаврентій 65
- Екгарт Маріанна 65
- Екгарт Марцін 65
- Екгарт Петронелла 65
- Екгарт Тереза 65
- Екгарт Франциска 65
- Екштейн Катерина (Штицингер) 177
- Еркат Йозеф 87
- Ернер Ієронім 79
- Єзерська Анна 79
- Жарковський Блажей 103
- Жданович Григорій, скульптор 189
- Жданович Данило 96
- Жевуська Анна (Любомирська) 102, 103, 104
- Жевуська Антоніна 103
- Жевуська Францішка (Цетнер) 156
- Жевуський Вацлав, гетьман 68, 100, 102, 103, 181, 210, 219
- Жевуський Михайло Юзеф 47, 246
- Жевуський Северин 100, 102, 103, 104, 181, 182
- Жевуський Станіслав Матвій, 74
- Жевуські, родина 74, 92, 132, 169, 190, 210
- Желехівська Магдалина 193
- Желехівська Маріанна 193
- Желехівський Войцех, слюсар 193
- Жовківський Гнат 199
- Жук (Жукова) Анна 103
- Жуковська Анна 102
- Жуковський Михайло, вікарій 72
- Жуковський Симон, о. 78
- Жуковський Стефан, о. 103, 122
- Журахівська Анна 79
- Журовський Іоан / Ян 85
- Забаглович 26
- Завадовська Анастасія 79
- Завадський Францішек 156
- Заденевич (Заденевичова) Маріанна 181
- Зайдль (Зайдлівна) Бригіта 210
- Зайдль (Зайдльова) Маріанна 210
- Зайдль Христіан ([Йоган] Християн [Sajdl]), майстер паркового мистецтва Підгорецького замку 68, 210
- Зайович (Зайовичова) Маріанна 42, 155, 159

- Закревська 103
 Закревська Агнеса див. Громадська Агнеса
 Закревська Сюзанна 193
 Залевська Констанція 19
 Залевська Розалія 19
 Залевський Тома 102
 Заленський Тома, о. 160
 Залеський Домінік 156
 ЗАМБАУЕР / САМБАУЕР Георгій / Георг / Єжи (SAMBAUER / SAIM-NABER) Georgio, скульптор 60, 66, 219
 Замоїська Маріанна Тереза див. Дідушицька Маріанна Тереза
 Замоїський Андрій, ординарій 23, 37
 Заранек Єлизавета 72
 Заранек Казимир 72
 Заранек Себастьян 72
 ЗАРУДСЬКИЙ Мартин / Марцін (ZARUDSKI Marcin), сницар 67
 Заяць Орест 39
 Заячківська Агнеса 103
 Звіринська Анна 159
 Звіринська Єлизавета 159
 Звіринський Іоан 159
 Зеленецький Людовік, о. 102
 Зеленська Катерина 40
 Зелінська Тереза 68
 Зелінська Урсула 68
 Зелінська Хая 168
 Зелінська Ядвіга (Колпацька) 68
 ЗЕЛІНСЬКИЙ Григорій / Георгій / Гжегож / Єжи (ZELIŃSKI Grygory / Georgij) скульптор 68, 69
 Зелінський, економ 92, 132,
 Зелінський Зелік, 168
 Зелінський Кастан 68
 Зелінський Лука 68
 Зелінський Мауріцій, маляр 37
 Зелінський Миколай 68
 Зелінський Юзеф, канонік 127
 Зелінський Яків 168
 Зельман Варвара (Ринська Барбара Марцела) 177, 178
 Зенкевич Андрій, швець 78
 Зіневич (Зіневичова) Маріанна 159
 Злобіцька Анна 155
 Злобіцький Іоан 155
 Злобіцький Станіслав 155
 Зміювська Агнеса 121
 Змудзянка Маріанна 119
 Зомбіцька Катерина 210
 Зомбіцька Текля Роза 210
 Зомбіцький Станіслав 210
 Зубнечанка Катерина 159
 Зубрицька Анастасія 40, 42, 73, 159
 Зубрицька Галина 68
 Зубрицька Маргарита 42
 Зубрицький Андрій 159
 Зубрицький Казимир 42, 159
 Зухович Григорій 73
 Зухович Єва 73
 Зухович Юзеф 73
 Івановська Розалія 86, 190
 Івановський Григорій, гончар 124
 Івашкевич Іоан / Ян, вікарій 148
 Ігнатій, о. 181
 Ігнаткін Іван 206
 Іневич Маріанна 97
 Іневич Петро 97
 Іоан, ветеринар 100
 Іоан, о. 155
 Іоан / Ян, олеський губернатор 102
 Іпполіт, о. 181, 210
 Ісайська Катерина (Полейовська) 126, 168
 Ісайська Луція Текля 168
 Ісайський Матвій 168
 Ітар Генріх, архітектор 23
 Йоаникій, о. 199
 Йоганес, майстер див. ГЕЛЬДЦЕЛЬ
 Іван / Йоган
 ЙОСИФ, сницар (JOZEFUS, snyder) 70
 Кадилевич / Кадилович Стефан, столяр 173, 184
 Кадилевич Василь, столяр 189
 Казановська Марія Анна див. Яблоновська Марія Анна
 Кайкишевич Альберт 155
 Кайкишевич Анна 155
 Кайкишевич Валентин 155
 КАЛІТИНСЬКИЙ Михайло / Міхал (KALITYŃSKI Michal), скульптор 71, 246
 Камерінова Тольманова Анна 42
 Камінська Розалія 126, 235
 Кант Іммануель (Kant Immanuel) 9, 13
 Капоні (Капоніанка) Кароліна 73
 Капоні (Капонічівна) Маріанна 72, 73
 Капоні Агнеса 73
 КАПОНІ Франциск / Франческо (CAPPONI Franciskus / Francesco), архітектор, шtukator 72, 73, 74 76, 77
 Капчик Юрій, о. 168
 КАРПОВИЧ Іван (KARPOWICZ Iwan), скульптор 75
 Касперович Миколай, о. 42
 Касперська Маріанна 79
 Касперська Пауліна 181
 Касперський Ігнатій Антоній 181
 Касперський Іоан / Ян 181
 Кастеллі / Каштеллі Анна Барбара 76
 КАСТЕЛЛІ / КАШТЕЛЛІ Едуард Антоній де / Едуардо Антоніо де (CASTELLI Eduardo Antonio de), архітектор 73, 76, 77, 114, 206
 Кастеллі Констанція Єлизабет 76
 Кастеллі Маріанна (Єлизабет - ?) (Мокерська) 76, 77
 Кастеллі [Онуфр]ій Людовік 76
 Квасневський Михайло, садівник 160
 Квятковський Габріель, маршалок 102
 Кейт (Кейтова) Маріанна Єлизавета / Єлизавета див. Пільзльова
 Єлизавета
 Кесарійський Євсевій (Caesarea Eusebius of) 7, 11
 Килімович Павло 199
 Кирилов Йосип, полтавський війт 205
 Кичинський Йоахім, префект монастирської фабрики оо.
 Василян у Бучачі 211
 Кісловський 23, 127

- Кісь Я. П. 145
 Кіцер Іоан / Ян Канти 68
 Кіцер (Кіцєрова) Маріанна 100
 Кіцкі Фердинанд Онуфрій,
 архієпископ 14, 63, 133
 Клерт Франціск, комендант
 станіславської фортеці 79
 Климко (Климкова) Барбара див.
 Кротовська Барбара
 Клімкевич Ян, столяр 37
 Клодзінський Юзеф 156
 Клосовський Адальберт, вікарій
 олеського парохіяльного костелу
 121, 122
 Клоцковський Юзеф, столяр 21
 Кнап Іоан / Ян 102
 Кнап Софія 102
 Кнап Тома 102
 Кобильський Михайло, генеральний
 ад'ютант 182
 Коваленко Оксана 206
 Ковальська Анна Марія 44
 Ковальська Маріанна 79
 Ковальський Андрій 79
 Ковальський Антоній 79
 Ковальчик Юрій (Kowalczyk Jerzy)
 19, 38, 49, 77, 105, 117, 130, 133, 142,
 146, 152, 159, 160, 167, 189, 221
 Ковнацька Маріанна 30, 39
 Кожівна Антонія 122
 Козир Оксана 139
 Козінська Маріанна 136
 Козловська Катерина 73
 Козловський Боніфацій, о. 137
 Козловський Матвій, золотих справ
 майстер 212
 Козловський Якуб Казимир, о. 42,
 155, 159, 160
 КОЛЕРТ Іван Гаспар / Йоган
 Гаспар / Ян Гашпар (KOLERT
 Johann Gaspar), скульптор 78, 79, 80,
 188
 Колерт (Колертова) Елізабет
 (Молентова) 78, 79
 Колерт Ігнатій 79
 Колерт Маріанна (Шперн) 78
 Колерт Регіна 78
 Колерт Франціск 78
 Колпацька Ядвіга див. Зелінська
 Ядвіга
 КОЛЧИНСЬКИЙ Стефан (KOL-
 CZYNSKI Stefan), сницар 81
 Кольмангубер Ігнатій, староста 37
 Кольрикс Іоан / Йоган 100
 Комаринська Анна 82
 Комаринська Маріанна 82
 КОМАРИНСЬКИЙ Іван / Іоан
 (KOMARZYNSKI Ioanne) 82, 83, 84
 КОМАРИНСЬКИЙ Пиліп /
 Філіп (KOMARZYNSKI Filipum),
 скульптор 82, 83, 84
 КОМАРИНСЬКИЙ Францішек
 (Францен) (KOMARZYNSKI Fran-
 cen), скульптор 82, 83, 84
 Комаринський Юрій 82
 Комаринські (Komarynski), рід 9, 13
 Комарницький Стефан, римар 25
 Конрад Франціск де, скарбник 76,
 215
 Константин, королевич 215
 Копенський Францішек, адвокат 40
 Копінська Анна 85
 Копінська Катерина 85
 КОПІНСЬКИЙ Альберт (KOPÍNS-
 KI Alberti), скульптор 85
 Кориткевич Іоан / Ян 102
 Коррад Петро 103
 Косаковський Станіслав, каштелян
 кам'янецький 65
 Косінський Антоній, цехмістер 193
 Косінський Домінік 21
 Костецька Катерина 86
 Костецька Катерина, донька 86
 Костецький Клеменс 86
 КОСТЕЦЬКИЙ / КОДЕЦЬКИЙ?
 Степан / Стефан (KOSTECKI /
 CODECKI? Stephanum), скульптор
 86, 127
 Костурович Матвій, столяр 65
 Костюк Степан 39, 123
 Костюшок Василь, столяр 231
 Котилінський Яків 22
 Котович Антоній 137
 Котович Марцін, син Антонія 137
 Котовська Ядвіга 122
 Котовський Іван Іоан / Ян, комісар
 182
 Котфіцька Магдаліна 54
 Котюжинський Ксаверій, канонік
 львівської катедрі 76
 Коханські Ян, канонік 164
 Коцко Лаврентій 188
 Коченрайтер Катерина 114
 КОЧЕНРАЙТЕР Конрад
 (KOTSCHENRÄUTTER Konrad),
 штукатор, архітектор, скульптор 44,
 46, 87, 88, 89, 90, 114, 212, 244
 Коченрайтер Юліана 87
 Краус Адам 77
 Краус Гелена 91
 КРАУС / КРЕЙС Георгій / Георг /
 Єжи (KRAUS Georg), скульптор 91,
 177, 189
 Краус Йозеф 91
 Краус Ян 91
 Крвавич Дмитро 44, 87, 105, 130,
 133, 139, 148, 149, 152, 166, 167, 191
 Кривинський Еммануель 62
 Крижанівська Йоанна 18
 Крижанівська Катерина 139
 Крижанівська Маріанна 40
 Крижанівський Рафаель 40
 Крижанівський Станіслав 40
 Крижановська Йоанна 242
 Крижановський Симон 181
 Крижановський Францішек 72
 Криковський / Круковський Іоан /
 Ян Йосиф, вікарій 100, 102
 Крикун Микола 80, 188
 Крип'якевич Іван 97, 149, 173, 191,
 200, 204
 Кровінський Боніфацій, о. 246
 Крогульська Бригіда 76
 Кротовська Барбара (Климко
 (Климкова), Стажинська) 225
 Кротовський Андрій 225
 Крупчинський Марцін 73, 156
 Крушановська Маріанна див.
 Полянська Маріанна
 КРУШАНОВСЬКИЙ Іван / Ян
 (KRUSZANOWSKI Jan), скульптор
 92, 93, 94, 95, 127, 132, 193

- Кузьмінський Якуб, вікарій
войнилівського парохіяльного
костелу 79, 80
- Кульчицька Анна 23
- Кульчицька Гелена див. Литвинович
Гелена
- Кульчицький Францішек Ксаверій
(Kulczycki Franciszek Ksawery),
архітектор 132, 133
- Кулявська Анна 97
- Кулявська Гелена (Пелчинська) 96
- Кулявська Христина 97
- КУЛЯВСЬКИЙ Антоній / Антоні
(KULAWSKI Antoni), скульптор 96,
97
- КУЛЯВСЬКИЙ Олександр (KU-
LAWSKI Aleksandr), скульптор 96,
97, 114, 204
- Кулявський Теодор 97
- Кулявські (Kulawski), рід 9, 13
- Кумановський Андрій 18
- Кунавін О. 207
- Кунашевич (Кунашевичівна)
Франциска див. Шпаєр Франциска
- КУПІНСЬКИЙ Войцех (KUPIŃSKI
Wojcech), скульптор 99
- Купінський Войцех, міський радник
114
- Курмакова В. І. 105, 184, 220
- Кустринський Ян 224
- Кусту Гійом старший, скульптор 103
- Кухарська Маріанна 181
- Кухарський Габріель 181
- Кухарський Пало Станіслав 181
- Кухмістрова 103
- Кучковська Регіна 78
- Кшєвська Вероніка (Полейовська)
71, 162, 246
- Кшєвський Ян 71, 246
- Кшиштоф (Кшиштофова) Маріанна
79
- Лабецька Єлизавета 155
- Лабецька Тереза 156
- Лабінгер Якуб, гравер 114
- Лазорак Богдан 98, 173
- Ламберт, доктор 23
- Лангені Іоан / Ян Христіан, садівник
102
- Ландер Юзеф, о. 136
- Ланрук 199
- Леблас (Лебласівна) Тереза 100, 103
- Леблас (Лебласова) Маріанна 100,
102, 103, 122
- Леблас Ганс Георг (Hans Georg) 104
- Леблас Елізій Антон (Elisäys Anton)
104
- Леблас Йоган Франц (Johann Franz)
104
- ЛЕБЛАС Йосиф / Йозеф / Юзеф,
Штукатор Йосиф (LEBLAS Jose-
phus), скульптор, штукатор 74, 100,
101, 102, 103, 104, 105, 122
- Леблас Йосиф, син 100
- Леблас Катерина Антонія 102
- Леблас Лукреція 235
- Леблас Маргарита Кунегунда 102
- Леблас Матвій Іоан (Ян) 102
- Леблас Матіас Матвій (Mathes) 104
- Леблас Михайло Ігнатій 102
- Леблас Рафаель 102
- Леблас Сюзанна (Еберт) 104
- Леблас Фелікс 103
- Леблас Франц Фердинанд,
скульптор 104, 235
- Леблас Франц Фердинанд (Franz
Ferdinand) молодший 104
- Левандершозан Регіна див. Ринська
Регіна
- Левандирський Матвій 189
- Леванович Агнеса 218
- Левановська Анна 22
- Левапанка Регіна 121
- ЛЕГЕРЛЮЦ Йосиф / Йозеф
/ Юзеф (LEGERLUTZ Josef),
скульптор 106
- Легуцький Іоан / Ян, о. 156
- Лейська Катерина 114
- Лельовський Якуб, муляр 78
- Ленартович Григорій 79
- Ленартович Тереза 79
- Ленартович Якуб 79
- Лентковська Агнеса 137
- Лентковська Францішка 137
- Лентковський Себастьян 137
- Ленчевська Маріанна 79
- Лесецький Францішек 124
- ЛЕЩИНСЬКИЙ Гвідон
(LESZCZYŃSKI Gwidon), скульптор
108
- Лещинський Людвік Францішек 23
- Лещинський Петро 23
- ЛЄВОРАТІ Джованні (LIEVORATI
Giovanni), скульптор 109, 110
- Лильо Орест 90, 178, 220
- Литвинович Гелена (Кульчицька)
132
- Лібнова Сюзанна 157
- Лігавський Олександр, будівничий
37
- Ліневська Маріанна 210
- Лінчевський Михайло 79
- Ліпінський Олександр, вікарій 76
- ЛІСКА / ЛІШКА Йосиф / Юзеф
(LISKA / LISZKA Józef), скульптор
23, 111, 120
- Ліска Агнеса 111
- Ліска Елеонора Францішка 23, 111
- Лістовська Анастазія 18
- Лоза Маріанна 168
- Лопатинська Катерина 79
- Лопатинський Олександр, о. 78, 79
- Лорен Марія Людвіка де 76
- ЛОРЕНЦ / ФЕРЕНЦ Йосиф /
Йозеф / Юзеф (LORENZ /
FERENZ Józef), сницар 112, 231
- Луговський Адалберт Іоан /
Ян, ординарій костелу, декан та
препозитор жидачівський 72, 73,
155, 156
- Лукашевич / Лукашевич Ян, золотих
справ майстер 55, 235
- Лухацький Стефан, маршалок 73
- Лухціцький Юзеф 73
- Любецький Антоній 178
- Любомирська Анна див. Жєвуська
Анна
- Любомирська Єлизавета див.
Сєнявська Єлизавета
- Любомирський Станіслав, князь 86,
102, 220
- Любомирський Юрій Ігнатій 44
- Любомирські, князі 103, 127, 220

- Любченко В. 149, 166
 Лянцкоронські, родина 191
 Лясковський Францішек, о. 103
 Ляхович Антоній 235
 Ляцька Гертруда 224
 Ляцька Юліана 224
 Ляцький Юзеф 224
 Магеревич (Магеревичова) Єлизавета 210
 Магуш Андрій 119
 Масвська Маріанна Єлизавета див. Пільзльова Єлизавета
 Маєр (Масрова) Франциска 47, 111
 Маєр Йозеф, маляр 47, 68, 233
 Масрановська Марія 177
 Мазуркевич Матвій, столяр 187
 МАКАЧ / МАХАЧ Вацлав (MAK-ACZ / MASZACZ Wacław), скульптор, 65, 113, 191, 232
 Макач / Махач (Макачівна, Махачівна) Барбара див. Шиманська Барбара
 Макач Вацлав Бартоломей 113
 Макс (Максова) Єлизавета 76
 Максимович Семен, ктитор 205
 Малаховська Катерина 102
 Маленчинська Катерина 73
 Маленчинський Антоній 73
 Малиновський Карло 79
 Маляр Прокоп 122
 Маляр Теодозія 122
 Мангилевич Лаврентій 79
 Маньковський Іван / Іоан / Ян, о. 100
 Маньковський Тадей / Тадеуш (Mańkowski Tadeusz) 18, 19, 21, 30, 34, 46, 48, 61, 62, 68, 71, 82, 83, 84, 86, 90, 92, 103, 105, 116, 125, 130, 133, 142, 146, 149, 152, 170, 192, 211, 214, 216, 221, 223, 225, 233, 236, 244
 Марія Терезія, імператриця 248
 Маркварт Анна 118
 Маркварт Антоній, син Георгія Йосифа 114,
 Маркварт Антоній, син Яна 118, 132
 МАРКВАРТ Георгій Йосиф / Георг Йозеф / Єжи Юзеф (MARQUART Georg Joseph), скульптор 33, 47, 87, 97, 114, 115, 116, 117, 118, 124, 204, 218, 242
 Маркварт (Марквартова) Гертруда Барбара див. Пановська Гертруда Барбара
 Маркварт Захарій 118
 Маркварт Йозефа / Юзефа Єфросинія 33, 114, 242
 Маркварт Катерина див. Штіль Катерина
 Маркварт Маріанна (Паласкевичівна) 118
 Маркварт Станіслав Костка 118
 Маркварт Франциска 118
 МАРКВАРТ Іван / Ян / Йоган (MARQUART Jan), скульптор 118
 Маркварт Ян Михайло 33, 114, 124, 242
 Маркварти (Marquarts) 9, 13, 114
 Маркевич (Маркевичівна) Софія 79
 Маркевич (Маркевичова) Роза 60
 Маркевич Анна (Markiewicz Anna) 39, 41, 49, 80, 134, 156, 159, 160, 161, 170, 184, 189, 222
 Маркевич Казимир 14, 246
 Мартинов Василь, каменяр 205
 Мартиновський Корнелій, о. 100, 121
 Маршицька Ядвіга див. Бін (Бінова) Ядвіга
 Матушевська Агнеса 37
 Матушевська Петронелла 37
 Матушевський Бартоломей 37
 Матушевський Францішек, вікарій 102, 103, 122
 Махач (Махачова) Анна 65
 Махович Марцін, вікарій 72
 Маціохівна Анна 122
 Мелін Людовік 42
 Меретин (Меретинова) Анна Роза 91
 Меретин Бернард (Meretiner Bernardo), архітектор 47, 91, 114, 148, 149, 218
 Мертов (Мертовна) Маріанна 155
 Местереллі Андрій, доктор медицини 181, 182
 Миколаєвич Вартан 78
 Миколайчик Матвій 121
 Миколайчик Себастьян 121
 Миколайчик Софія 121
 Мисліборська Анна 181
 МИХАЙЛО сницар (MICHAELE snycerz) 119
 Міллер Єлизавета 137
 Міллер (Міллерова) Магдалина 18, 19, 65, 113, 162, 168, 235
 Міллер Матвій / Матіас, маляр 18, 19, 28, 33, 48, 55, 113, 126, 137, 139, 162, 168, 172, 235
 Міллер Тома, маляр 232
 Мінасевич (Мінасевичова) Катерина 42
 МІСЄВИЧ ІВАН / Ян (MISIEWICZ Jan), скульптор 111, 120
 Мнішек Юзеф Вандалин, Великий маршалок коронний 109
 Мнішек (з Тарлів) Констанція 109
 Мокерська Маріанна див. Кастеллі Маріанна
 Мокрський Адальберт 42
 Мокляк Володимир 204, 206
 Молентова Єлизабет див. Колерт (Колертова) Єлизабет
 Молодика Іван 205
 Мольська Кунегунда 103
 Моніто Йосиф де 76
 Монмеян Генріх, о. 42
 Мончинський Францішек, архітектор 172
 Мончка Іоан / Ян 76
 Моравський Антоній 78
 Мораховський Матвій 79
 Мордоховський Юзеф, вікарій 72, 121
 Морі Генріх 63
 Мосьціцька Магдалина 193
 Мосьціцький Антоній 193
 Мосьціцька Констанція 193
 Моцкі Георгій, канонік 76
 Мошинський Антоній, пробошч, капелан 121
 Мошко Ілія 39
 Муратович (Муратовичова) Розалія 78

- Мюллер Генріх, столяр 78
 Нафальський Микола 225
 Нашовський Лаврентій, вікарій 76, 77
 Недільський Станіслав, економ підгорецького маєтку 102
 Неслуговський Павло, о. 188
 Недельшак Антоній 37
 Недельшак Катерина 37
 Недельшак (Недельшаківна) Марія див. Вюрцер Марія
 Никорович (Никоровичова) Розалія 77
 Ніговський Михайло 191
 Ніжинський Йосиф, вікарій 102
 Ніжинський Лука, о. 102
 Нікрашевич (Нікрашевичівна) Тереза див. Фесінгер Тереза
 Новаковський Домінік 168
 Новаковський Якуб 168
 Новацкі Даріуш 104
 Новіцька Маріанна (Попейко) 102, 121, 122
 Новіцький Андрій 121
 НОВІЦЬКИЙ Антоній / Антоні (NOWICKI Antonius), мозаїст, штукатор 102, 121, 122
 Новіцький Лаврентій 122
 Новіцький Марцін 121
 Новіцький Тома Микола 122
 Новіцький Юзеф 121
 Новіцький Юзеф Францішек 102, 122
 Новогородзька Анна 181
 Новогородзька Анна, донька 181
 Новогородзький Іоан / Ян 181
 Новосельський Антоній 182
 Оброцька Ґертруда Барбара див. Пановська Ґертруда Барбара
 Оброцька Магдалина 126
 Оброцька Маріанна (Рогачевська) 19, 86, 126, 127, 162, 235
 Оброцька Маріанна Барбара 124, 235
 Оброцька Роза Текля 126
 Оброцька Розалія (Бялецька) 124
 Оброцька Софія 126
 Оброцька Текля 124
 Оброцька Тереза 124
 Оброцька Францішка Тереза 126
 Оброцька Цецилія Катерина 124
 Оброцький Леон Ян 126
 Оброцький Марцін 126
 ОБРОЦЬКИЙ Микола / Миколай (OBROCKI Mikołaj), скульптор сницар 21, 27, 116, 124, 126, 215
 Оброцький Тома 126
 Оброцький Фелікс Себастьян 126
 Оброцький Якуб Ігнатій 126
 ОБРОЦЬКИЙ Іван / Ян (OBROCKI Jan), скульптор 19, 21, 23, 33, 86, 113, 124, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 146, 162, 164, 165, 191, 193, 215, 218, 232, 235, 246, 248
 Оброцький Ян 124
 Оброцький Ян 126, 235
 Оброцькі (Obrocki), рід 9, 13
 Оклейська Софія 122
 Оксціцька Анна 76
 Олашкевич (Оляшкевич) Михайло, столяр 21, 169
 Оленська Маріанна див. Полянська Маріанна
 ОЛЕНСЬКИЙ / ОЛЕНДЗЬКИЙ Франциск / Францішек (OLEŃSKI / OLEŃDZKI Franciszek), скульптор 9, 13, 14, 35, 41, 63, 92, 106, 127, 131, 132, 133, 134, 186, 198, 236
 Оленський Юзеф, скульптор 132
 Ольхович (Ольховичова) Гелена 177
 ОЛЬШЕВСЬКИЙ Франциск / Францішек (OLSZEWSKI Francisus), скульптор 136
 Ольшовський Лука Ігнатій, препозитор 29, 144
 Опалінська Юліанна 23
 Опалінський Марцін 23
 Опанасенко Н. А. 149, 169
 Опухляк Себастьян, різник 177
 Осеньська Катерина 73
 Осеньський Лука, городник 73
 Осінська Агнеса 137
 Осінська Гелена 137
 Осінська Катерина 137
 Осінська Катерина Сененська 137
 Осінська Розалія (Полейовська) 27, 33, 37, 68, 137, 162, 168, 212
 Осінська Софія 47, 137
 Осінський Ансельм Войцех 33, 137
 ОСІНСЬКИЙ Антоній / Антоні (OSIŃSKI Antoni), скульптор 9, 13, 18, 19, 27, 33, 34, 37, 46, 47, 48, 65, 68, 90, 116, 130, 133, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 152, 162, 168, 170, 172, 212, 218, 221, 222, 236, 242, 249
 Осінський Валентин 137
 Осінський Еузебій Яків 137
 Осінський Ігнатій 137
 Осінський Марцін 137
 Осінський Мар'ян 77, 98, 114, 116, 204
 Осінський Марцін Вікентій Ігнатій 137
 Осінський Станіслав Костка 137
 Осінський Юзеф 137
 Осніцька Маріанна 73
 Осніцький Лука 73
 Осніцький Микола Валентин Францішек 73
 Осовіцька Магдалина Тереза Маргарита 156
 Осовіцька Маріанна 156
 Осовіцький Лука, садівник 156
 Осолінський Стефан 42
 Островський Г. 104
 Островська Ядвіга 235
 Островський Альберт 79
 Островський Григорій, гвардіан монастиря оо. Францисканців 14, 63
 Островський Ян К. (Ostrowski Jan K.) 14, 39, 46, 49, 54, 56, 57, 58, 60, 63, 65, 66, 68, 74, 77, 80, 81, 90, 92, 98, 99, 105, 106, 108, 117, 119, 130, 131, 133, 134, 139, 142, 147, 149, 152, 153, 158, 161, 167, 170, 175, 179, 180, 182, 184, 185, 194, 195, 198, 204, 211, 212, 221, 222, 225, 228, 234, 236, 237, 242, 244, 248, 249
 ОХВАТОВИЧ Григорій (OSHWATOWICZ Gryhoriy), сницар жовківський 143

- Очавська Анна 235
Очавський Дмитро, пропінатор 235
Павельська Маріанна 33
Павликичовські 169
Павликовська Агнеса 121
Павликовська Сюзанна 121
Павликовський Лаврентій 121
ПАВЛО сницар (PAWEL snycerz) 144
Павлова Тереза, сницарка 144
Павук Маріанна 121
Павук Маріанна, донька 121
Павук Яків 121
Пайончек (Пайончкова) Маріанна 121
Паласкевичівна Маріанна див.
Маркварт Маріанна
Пановська Ґертруда Барбара (Маркварт (Марквартова), Оброцька) 33, 68, 87, 114, 116, 118, 124, 212
Пановський Ян, скульптор 189
ПАСЄЧКОВИЧ Іван / Ян (PASIEC-ZKOWICZ Jan), скульптор 145
Паславський Іоан / Ян 181
ПАСЛАВСЬКИЙ Лазар (PA-SLAWSKI Lazarz), скульптор 126, 127, 146, 165, 191, 235, 246
Паславський Яків / Якуб 146, 235
Пасутович Ян, слюсар 78
Патрик, о. 104
Пашкевич, вікарій 102
Пашковська Агнеса 42
Пашковська Катерина 42
Пашковський Антоній 139
Пашковський Павло 42
Пашковський Юзеф, канонік 76
Пек (Пеківна) Дорога 212
Пелчинська Антоніна 168
Пелчинська Гелена див. Кулявська Гелена
Пелчинська Маріанна див.
Полейовська Маріанна
ПЕНЬКОВСЬКИЙ Михайло / Міхал (PEŃKOWSKI Michał), скульптор 147
Перожок Василь 122
Персон Ґабріель 19
Персон Катерина 19
Перті (PERTY) рід 9, 13, 154, 157
Перті (Пертова) Анна 155, 156
ПЕРТІ Августин / Августо (PERTY Augustinus), маляр 155, 156, 160
ПЕРТІ Андрий Генріх / Андреа Енріко / Анджей Генрик (PERTY Andrea Enrico) 157
ПЕРТІ Антоній / Антоніо / Антоні (PERTY Antonio), штукатор, квадратор 158
ПЕРТІ Пилип / Філіппо / Філіп (PERTY Filippo), штукатор 159, 160
ПЕРТІ ЯКІВ / ДЖАКОБО / Якуб (PERTY Jakub), архітектор 158, 160, 234
Петелька Антоній 102
Петранович Василь 200
Петрахович Микола, маляр 190
Петровський Павло 137
Підгурська Маріанна 78
Підгурський Іван / Іоан / Ян 78
Пікульщанка Маріанна 100
Пільзе Йоган молодший 148
Пільзьова Єлизавета / Елізабета (Маєвська, Кейт (Кейтова), Pilzlowa) 148, 149
Пільзнов Антоній (Pilznov) 148
Пінзель Бернард 148
ПІНЗЕЛЬ Іван Георгій / Йоган Георг / Ян Єжи / Майстер Пінзель (PINSEL Johann Georg, Pilse Ioann Georg, Pilznov Ioan, Pinsel Majster), Георгій Пільзе скульптор 9, 12, 13, 18, 24, 34, 39, 46, 47, 49, 71, 77, 90, 98, 99, 105, 117, 119, 125, 130, 133, 139, 142, 146, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 167, 169, 170, 172, 185, 187, 190, 192, 211, 216, 219, 221, 223, 225, 235, 236, 242, 248
Піотровська Катерина 182
Пісарський Казимир 148
Пйотровська Софія 126, 168
Пйотровський Антоній Павло, маляр 124, 126, 168
Плехаці Микола 210
Плечоні Блажей 246
Площанський Венедикт 17
Пньовська Єлизавета 103
Пньовська Тереза 79
Пньовський Петро 103
Пньовський Філіп Якуб 103
Подобінські Я. 94, 95
Подольська Єлена 181
Подольська Розалія 68, 181
Полейовська Агнеса 23
Полейовська Анна 162
Полейовська Барбара (Хоцімська) 55, 71, 126, 162, 246
Полейовська Вероніка див.
Кішевська Вероніка
Полейовська Ґертруда 162
Полейовська Кароліна Текля Тереза, донька Петра 168
Полейовська Катерина 162, 168
Полейовська Катерина див. Ісайська Катерина
Полейовська Магдалена 162
Полейовська Маріанна (Пельчинська), дружина Петра 168
Полейовська Маріанна (Гуранська), дружина Яна 137, 172
Полейовська Пелагія Маріанна, донька Петра 168
Полейовська Регіна 172
Полейовська Розалія див. Осінська Розалія
Полейовська Текля, донька Петра 168
Полейовська Теофілія 162
Полейовський Анджей 162
ПОЛЕЙОВСЬКИЙ ІВАН / Ян (POLEJOWSKI Jan), батько Петра, Матвія і Розалії скульптор 56, 63, 130, 137, 142, 162, 167, 168, 170, 172, 192, 218, 221
Полейовський Ігнатій 162
Полейовський Казимир Юзеф 162
Полейовський Матвій Елеутер, син Петра 166, 168
Полейовський Матвій Кастан, син Яна 172
ПОЛЕЙОВСЬКИЙ Матвій / Мацей (POLEJOWSKI Macej) скульптор,

- архітектор 18, 71, 118, 124, 126, 127, 132, 137, 146, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 170, 191, 193, 213, 218, 245, 246
- ПОЛЕЙОВСЬКИЙ Петро (POLEJOWSKI Piotr) скульптор, архітектор 137, 162, 164, 166, 168, 169, 170, 171
- Полейовський Руперт Вікентій Войцех 168
- Полейовський Тома Ян з Дуклі 168
- Полейовський Фелікс Пйотр 162
- Полейовський Юзеф Ян з Маті 168
- Полейовський Якуб Ігнатій 162
- Полейовські (Polejowski), рід 9, 13
- Поліковська Маріанна 121
- Поліковський Ангел, преор львівських оо. Домініканців 169
- Полянська Маріанна (Яремкевич (Яремкевичова), Крушановська, Оленська) 92, 132
- Полянський Теодор, ливарник 132
- Попейко Іоан / Іван 100, 102, 103, 121, 122
- Попейко Маріанна див. Новіцька Маріанна
- Поталайко 159
- Потералович Фабіан, о. 72, 155
- Потоцька Єлизавета (Браніцька) 50
- Потоцький Микола, Канівський староста 149, 165, 169
- Потоцький Францішек Ксаверій, сокальський староста 50
- Потоцький Францішек Салезій 122
- Потоцький Юзеф (Potocki Józef) 109, 221, 222
- Потоцькі, рід 48
- Пригурська, дівниця 181
- Прилуцький Антоній, полковник 181, 182
- Прусєцька Маріанна 100
- Прусєцький Валентин 100
- Прусєцький Казимир 100
- Прусиновська Барбара 51
- Прусиновський Ян 51
- Прусланський Лука 210
- Прусський Маріан 189
- Прусський Марцін 73, 76
- Прусський Якуб 65
- Пташник Андрій 156
- Пташник Анна 155, 156
- Пташник Іоан / Ян 155
- Пташник Казимир 155, 156
- Пугачов Олександр 80
- Путятницький Георгій 173
- ПУТЯТИЦЬКИЙ Семен (PUTYATYŃSKI Szymon), скульптор 173
- ПУШ Іван / Ян (PUSZ Jan), скульптор 174
- Пфістер Ян / Йоган (Pfister Johann / Hans), скульптор 9, 12
- Пшехачек Андрій 78
- Пшехачек Анна 78
- Пшехачек Іоан / Ян 78
- Пшецлавська Катерина 210
- Пшибиславська Францішка 79
- Пшибиславський Альберт 79
- Пшибиславський Іоан / Ян 79
- Пщеконський Михайло 122
- Пщелінський Михайло 31
- Радванська Александра 181
- Радванський Антоній 177
- Радванський Ігнатій, о. 182
- Радванський Юзеф 137
- Радвисоцька Анна 144
- Радвисоцький Бартоломей Гіацинт 144
- Радвисоцький Іоан / Ян 144
- Радвисоцький Якуб 144
- Радзивіл Кароліна 76, 77
- Радзивіл Кароль 76, 77
- Радзивіл Михайло Казимир (Рибонька), князь 76, 77, 97
- Радзивіл Текля див. Вишневецька Текля
- Радзська Барбара 218
- Радзський Юзеф 218
- Радковська Маріанна 72
- Радошинська Магдалина 224
- Раж Юзеф 33
- Райх Маріанна див. Урбанік Маріанна
- Райх Ян 87, 190
- Райхенберг (Райхенбергова) Розалія 124
- Райхман Барбара Софія 47
- Раклицька Маріанна 210
- Раковський Христофор 78
- РАТИНСЬКИЙ Теодор (RATYŃSKI Teodor) муляр 175
- РАТИНСЬКИЙ Франциск / Францішек (RATYŃSKI Franciszek), скульптор 78, 176
- Рафаловська Катерина 73
- Рафаловський Юзеф, о. 181
- Рачинська Єлена 102
- Рачковський Ян 137, 172
- Резлер Тома, архітектор 87
- Репка Андрій, прелат 109
- Ринська Аполонія Францішка 177, 178
- Ринська Барбара / Варвара Марцела див. Зельман Варвара
- Ринська Маріанна 177
- Ринська Регіна (Левандершозан, Lewanderszozan) 177, 178
- Ринська Софія Магдалина de Pacis 177
- Гаврилецька Сюзанна див. Ринська Сюзанна
- Ринський Андрій Францішек Ксаверій 177
- Ринський Лука Тадей 177
- РИНСЬКИЙ Мартин / Марцін (RYŃSKI Marcin), скульптор 91, 177, 178, 179, 189
- Ринський Матвій Казимир 177, 178
- Ринський Матвій Юзеф 177, 178
- Ринський Фелікс 177
- Ринський Францішек, скульптор 60, 177, 212
- Ринський Юзеф 177
- Ритковський Войцех, столяр 65
- Ріпко О. О. 104, 139, 220
- Ріхтер Анна Магдалина 15
- Ріхтер Антоній 15
- Ріхтер Тереза 15
- РОБАКЕВИЧ Мартин Кіліян / Марцін Кіліян (ROBAKIEWICZ Marcin Kilian), сницар, столяр, монах чину оо. Реформаторів, о. 32, 57, 58, 180

- Рогачевська Маріанна див. Оброцька Маріанна
- Рожавський Казимир 122
- Рожанська Маріанна 122
- Рожинська Єлена 102
- Рожинський Антоній, о. 121
- Рожковська Гертруда 72
- Розесланська Катерина 114
- Розесланський Станіслав 114
- Розмушевич (Розмушевичова) Анна 85
- Розмушевич Регіна див. Фершер Регіна
- Розумовський Кирило 205
- Роксер (Роксерова) Маріанна 68
- Роксер Ян, годинникар 137, 218
- Ролінський А., художник 147
- Романович Василь 181
- Романович Магдалина 181
- Романович Маріанна 181
- Романович Себастьян, о. 37
- Романус (Романусова) Вікторія 181, 182
- РОМАНУС Карло / Кароль (ROMANUS Carolus), архітектор, військовий інженер 181, 182
- Ромашовський Ян 177, 189
- Рохель Антоній 19
- Рудинський Михайло 206
- Рудницька Анна 121
- Рудський Іоан 159
- Руновський Андрій, полковий обозний 205
- Русницький Антоній, о. 100
- Руткович Іван 97, 204
- Савіцький Войцех, мечник 25
- Садковський Михайло, органний майстер 246
- Салуцька Маріанна 122
- Салуцький / Салуський Михайло вікарій 102, 122, 181
- Самбауер Георг див. Замбауер Георг Сангушкі, князі 174
- Сангушко Анна див. Яблоновська Анна
- Сангушко Павло Кароль 44
- Сапега Ігнатій 24
- Сапега Юзеф Францішек 42, 43
- Сарнецька Йоанна 78
- Сарнович Лаврентій / Вавжинец (SARNOWICZ Wawrzyniec) скульптор 184
- Свенціцька Віра 97, 173, 191, 200, 204
- Свенціцький І. (Swiencickij Parion) 149, 192, 221, 225
- Свепранська Францішка 181
- Свепранський Іоан / Ян 76
- Сверчинська Катерина див. Гродзіцька Катерина
- Свельський Мауріцій, о. 182
- Свірський Тома 155
- Себастьян, столяр 189
- Седліцький Александр, столяр інфлянтський 76
- СЕЙНЕР Христіан / Кшиштоф (SEYNER Christian), скульптор 185, 218
- Селінг (Селінгова) Йоанна 102
- Семенова Гертруда 121
- Сенькевич Агнеса див. Стажевська Агнеса
- Сеньків Катерина 122
- Сеньків Станіслав 122
- Сеньків Францішек 122
- Сенькович Федір, маляр 190
- Сеньковський Адальберт 100
- Сенявська Єлизавета (Любомирська) 26, 74, 90, 158, 159, 160
- Сенявська Марія Софія 158
- Сенявський Адам 26, 158
- Сенявські, рід 158
- Сербінська Пелагея 79
- Серединський Юзеф, столяр 21, 33, 35
- СЕЦЕЛЛІ / ШЕЦЕЛЬ Іван / Йо(г) Ан / Ян (SECELLI / SCHETZEL Jan / Joannes), птукатор, архітектор 186
- Сераковський Вацлав Ієронім (Sierakowski), архієпископ 14, 63, 130, 133
- Сідоровський Стефан 102
- СІДОРСЬКИЙ / СИДОРСЬКИЙ Андрій (SIDORSKI Jędrzej), скульптор 187
- Сікорська Констанція 80, 181
- Сікорський Юзеф 76
- Сітонський Валентин 42
- Січинський Теодозій, о., маляр 199
- Скібінський М., муляр 37
- Скібоцька Анна 155
- Скікович Альберт, о. 79
- Сквіцька Ядвіга 212
- Скольський Ян 23, 127
- Скульський Антоній 157
- Скульський Ян 246
- Слівовський Матвій 42
- Слободовська Анна 73
- Слободовський Адальберт 73
- Слободовський Себастьян 73
- Слободян Василь 200, 208
- Словацька Маргарита 181
- Словацька Тереза Барбара 181
- Словацький Іоан / Ян 181
- Словацький Юзеф 181
- Словацький Якуб 181
- Слупський Антоній 137, 139
- Слупський Войцех 137
- Сметкевич (Сметкевичова) Єлизавета 114
- Сміжавський Теодор, столяр 246
- Сміжевський Бенедикт, столяр 224
- Снопковський Якуб, вікарій 210
- Собеський Адальберт, о. 119, 148
- Собеський Костянтин, королевич 173
- Собеський Якуб Людвік 76, 97, 103, 114, 204, 206
- Соболєвська Маріанна 181
- Соболєвський Василь 79, 188
- СОБОЛЕВСЬКИЙ Григорій (SOBOLEWSKI Hryhory), скульптор, сницар 79, 188
- Соколовська Анна 122
- Соколовська Анна Бенедикта 189
- Соколовська Барбара 181, 182
- Соколовська Тереза (Домбровська) 189
- Соколовський Іоан / Ян 132
- СОКОЛОВСЬКИЙ Лаврентій / Вавжинец (SOKOŁOWSKI Wawrzyniec), скульптор 60, 91, 177, 189, 193, 212, 218

- Солич (Солічківна) Францішка 102
 Сольський Марцін 189
 Сольський Ян, міський радник 177, 178
 Сондецька Анна 72
 Сондецька Катерина 100, 102, 121
 Сондецький Адалберт Ігнатій 72
 Сондецький Валентин 102
 Сондецький Григорій, управитель Олеського замку 102
 Сондецький Ігнатій 72
 Сосновська з Бучача 148
 Спіляревичева Анна 188
 Средніцька Анна 79
 Ставицький Станіслав 121
 Стадлер Й. 207
 Стажевська Агнеса (Багінська, Багурська за Горнунгом, Сенькевич) дружина Симона 19, 48, 190, 191, 235
 Стажевська Агнеса, дружина Яна 193
 Стажевська Анна 48
 Стажевська Регіна (Гловацька) 189, 193
 Стажевська Сюзанна 193
 Стажевська Тетяна 190, 191
 Стажевський Александр 191
 СТАЖЕВСЬКИЙ Симон (STARZEWSKI Simon), скульптор 19, 48, 113, 126, 127, 146, 162, 165, 190, 191, 192, 193, 218, 224, 225, 232, 235, 236
 Стажевський Яків Станіслав 193
 СТАЖЕВСЬКИЙ Іван / Ян (STARZEWSKI Jan), скульптор 189, 190, 191, 193, 213
 Стажевські (Stazhevski), рід 9, 13, 19
 Стажинська Барбара див. Кротовська Барбара
 Стажинська Катерина 72, 225
 Стажинський Адалберт 72
 Стажинський Антоній 72
 Стажинський Кароль 72
 Стажинський Матвій 225
 Стажинський Юзеф 72
 СТАНЕТТИ Діонісій / Діонізи (STANETTI DIONIZY), скульптор 194
 Станіслав Август, король 169
 Степальовська Катерина 156
 СТЕФАН / СТЕПАН з Крем'янця, сницар (STEFAN snycerz) 195, 196, 197
 Стишовський Валентин 235
 Стишовський Христофор 235
 Стишовська Магдалина 235
 СТОБАНСЬКИЙ Михайло / Міхал (STOBANŃSKI Michal) 14, 35, 132, 198
 Стобанський Стефан, архітектор 204, 205, 206
 Стобенська Марія 205
 Стобенська Марфа 205
 СТОБЕНСЬКИЙ / СТОБАНСЬКИЙ Гнат (STOBENŃSKI Ignat), Гнат Жовківський, скульптор 199, 201, 202, 204, 205
 СТОБЕНСЬКИЙ Іван (STOBENŃSKI Iwan) СТЕБАНСЬКИЙ (STEBANŃSKI), ТЕБАНСЬКИЙ (TEBANŃSKI), ТОБЕНСЬКИЙ (TOBENŃSKI) сницар, скульптор 97, 114, 199, 204, 205, 206
 СТОБЕНСЬКИЙ Ігнатів Стефан СТОБЕНСЬКИЙ (СТОБАНСЬКИЙ), Ігнатів Стефан (STOBENŃSKI Ignatıv Stefan), шпукатор, архітектор 199, 204, 205, 206, 207
 Стобенські (Stobenski), рід 9, 13
 Стойницький Адам 168
 Страух Александр, о. 68, 103, 122, 210
 Стрийський Антоній, о. 79
 Стрілецька Агнеса 146
 Стрілецький Александр 146
 Стрілецький Вікентій Ферарій 146
 Стрільбицька Магдалина 246
 Стрільбицька Маріанна 246
 Стрільбицький Антоній 246
 Строїнська Агата 126, 137, 162, 168
 Строїнська Анна 21, 65, 124, 126, 162, 168, 172
 Строїнська Вікторія 232
 Строїнська Катерина 168
 Строїнська Констанція 137
 Строїнська Марта Агнеса 168
 Строїнська Тереза 137
 Строїнський Антоній 137
 Строїнський Марцін, маляр 21, 33, 54, 124, 126, 162, 168, 172, 246
 Строїнський Станіслав (Stroiński Stanislaw), маляр 18, 34, 47, 48, 82, 126, 130, 137, 139, 162, 168, 192, 233, 235, 236
 Строїнські 124, 215
 Стронський Йосиф, інтролігатор 25
 Судзінський Казимир, вікарій 76
 Сумський Матвій 148
 Сухарський Юзеф 73
 Сухецький Юзеф 156
 Суходняєва А. М. 105, 184, 220
 Суходольська Пруденція (Більська) 114
 Суходольський Адам 114
 Талібовський Андрій 79
 Тамбуріно Джузеппе 124
 Танер Адалберт, художник 103, 122
 Танер Анна 103
 Танер Маріанна 103
 Таньпер Войцех, маляр 103
 Тапер (Таперівна) дівиця 181
 ТАРАСІЙ (TARASIY), різьбяр, о. 199, 208
 Тарська Анна 121
 Тарський Себастьян 121
 Тарський Станіслав, органіст 121
 Твардовська Єлена 210
 Твардовська Маріанна Йосафата 210
 ТВАРДОВСЬКИЙ Мартин / Марцін (TWARDOWSKI Martino), скульптор, сницар 210, 211
 Твардовський Юзеф Кастан Лаврентій 210
 Теняненко Федір, каменяр 205
 Терентенко Андрій Григорій, ктитор 205
 Терентенко Данило 206
 Тесля Юзеф 210
 Тимошевич Гедеон, о. 199
 Токарська Кунегунда 212
 Токарська Маріанна 212
 Токарська Софія 212
 Токарська Тереза 212

- Токарський Андрій 212
 ТОКАРСЬКИЙ Венедикт /
 Бенедикт (ТОКАРСКИ Benedykt),
 скульптор 27, 177, 189, 212, 218
 Токарський Теодор 212
 Токарський Юда Тадей 212
 Токарчук Ілля 121
 Томасер Вацлав, столяр 189
 Томашевська Анна Сусанна 79
 Томашевська Барбара 79
 Томашевський 73
 Томашевський Антоній 79
 Томашевщанка Гелена 73
 Томінська Катерина 155
 Томіцька Анна 155
 Томіцька Катерина 155
 Томіцький Лаврентій 155
 Томіцький Михайло 155
 Тондерович Андрій 139
 Травінська Маріанна 225
 Травінський Казимир 225
 Травінський Лука 225
 Трегубов Валерій 204, 206
 ТРОЯНОВСЬКИЙ Іван / Ян (TRO-
 JANOWSKI Jan), скульптор 193, 213
 Тужанська Сара 146, 235
 Туранська Маріанна див.
 Полейовська Маріанна
 Тульчинський Юзеф 224
 Турчин Чекун Матвій 102
 Турчин Чекун Оксенія 102
 Турчин Чекун Станіслав 102
 Туярська Катерина 80
 Угницький / Угницький Стефан,
 маляр 18, 146
 Угницька Францішка 18, 19
 Уликовська Регіна Констанція 79
 Уликовський Петро 79
 Уликовський Юзеф 79
 Ульпійський Адам 18
 Уранович Григорій 20
 Урбанік Агнеса 162
 Урбанік (Урбанікова) Маріанна
 (Райх) 91
 Урбанік Марцін, архітектор 41, 47,
 137, 162, 218, 242
 Урбанович Антоній, маляр 72, 121
 Урбанович Єфросинія 72
 Урбанович Розалія Барбара 72
 Урбанська Маріанна див. Вюрцер
 Маріанна
 Урбанський Іоан / Ян 148
 Ушакевич Василь 220
 Фагерті Іоан / Ян, о. 42
 Фауст Германус 102
 Фелерт Ян 37
 Ференц Йозеф див. Лоренц Йосиф
 ФЕРЛЯНД Христіан / Кшиштоф
 (FERLAND Chrystian), скульптор
 214
 Фертель Григорій 100
 Фертель Магдалина 100
 Фертель Маріанна 100
 Фершер (Фершерова) Агнеса
 (Ходоровська) 47, 137, 162, 215
 Фершер Регіна (Розмушевич) 215
 Фершер Самуель 215
 ФЕРШЕР Тома / Томас / Томаш
 (FERSCHER Thoma), скульптор,
 архітектор 28, 47, 48, 124, 137, 162,
 215, 216
 Фершер Франціск 124, 215
 ФЕСІНГЕР скульптор (FESINGER
 sculptor) 217
 Фесінгер (Фесінгерова) Антонелла
 126
 Фесінгер Елеонора Кунегунда 218
 Фесінгер Ігнатій Климент 162
 Фесінгер Ігнатій Освальд, архітектор
 218
 Фесінгер Канти, архітектор 223
 Фесінгер Клеменс / Климентій
 Франціск Ксаверій (архітектор
 Климент) 41, 126, 130, 133, 168, 172,
 218, 220, 232
 ФЕСІНГЕР Себастьян / Себастьян
 (FESINGER Sebastian), скульптор
 9, 13, 18, 19, 21, 27, 28, 33, 47, 48, 49,
 54, 60, 62, 65, 68, 86, 91, 111, 114, 116,
 118, 124, 126, 137, 139, 142, 147, 162,
 168, 185, 189, 190, 212, 215, 216, 217,
 218, 219, 220, 221, 222, 223, 233, 235,
 242
 Фесінгер / Фесінгерова Тереза
 (Нікрашевич, Нікрашевичівна) 19,
 33, 47, 65, 124, 137, 162, 218, 233
 ФЕСІНГЕР Фабіан (FESINGER
 Fabian), скульптор 223
 Фесінгер Франціска Маріанна 218
 Фесінгери (Fesingers), рід 9, 13
 Филипович Іван 220
 Філевич (Філевичова) Малгожата 224
 ФІЛЕВИЧ Михайло / Міхал (FILE-
 WICZ Michał), скульптор 21, 127,
 132, 190, 191, 193, 198, 224, 225, 226,
 227, 236
 Філіпецький Андрій, канонік 133
 Філіпович (Філіповичова) Єлизавета
 177
 Філіповичева Катерина 168
 Фінк Анна 102
 Фінк Іоан / Йоган Ґотфрід 102
 Фінк Станіслав Андрій 102
 Фліс Агнеса 22
 Фліс Юзеф 22
 Фок Йоган, жовнір 118
 Фольк Петер 139
 Фонтана Павло, архітектор 189
 Форемніцький Юзеф, скульптор 62
 ФОРНЕЦЬКИЙ Станіслав (FOR-
 NECKI Stanislaw), скульптор 228
 Фразік Юзеф Томаш (Frazik Józef
 Tomasz) 14, 56, 61, 62, 63, 92, 169,
 170, 217
 Фрейнт Агнеса 102
 Фрейнт Анна 102, 103
 Фрейнт / Фрейт Кароль (Caroli
 Freynt) 102, 103
 Фрейнт Христофор 103
 Фриц (Фрицова) Єлизавета 33, 114,
 137
 Фриц Тома 47
 Фриц Франціск 215
 Фрідаль Ян, лавник 87, 218, 223
 Фрідріх Мартін 118
 ФРОНЦКЕВИЧ мозаїст (FRON-
 SKIEWICZ mozaist) 229
 Хабльовський Адальберт, вікарій 73,
 156
 Хадзецький Стефан 122
 Хадзевич Никифор 114

- Хилінський Ян 33
Хлебовська Розалія 80
Хлебовський Марцін 80
Хлебовський Юзеф 80
Хмара (Хмарова) Анна 121
Хмаринські, подружжя 65
Хмарська Софія 210
Хмарський Андрій, вікарій 210
Хмарський Казимир 210
Хмарський Марцін 210
Ходоровська Агнеса див. Фершер
Агнеса
Ходоровська Анна 155
Ходоровська Маріанна 155
Ходоровський Христофор 72, 155, 156
Хойніцька Констанція 126
Хойніцький Юзеф, маляр 126, 218
Хоментовський Стефан, великий гетьман коронний 109
Хорват Іван, генерал-майор 205
Хоцімська Барбара див.
Полейовська Барбара
Христофор (Христофорівна)
Маріанна 78
Хросьніковський Самуель, о. 225
Цайсберг Каспер 114
Цебергер Анна 102
Цебергер Йосиф 102
Целейовський Андрій Михайло, о. 215
Цетнер Францішка див. Жевуська
Францішка
Цетнерський Онупрій Антоній 224
Цимбнер Юрій 232
Цимерман Ян 87
Цимерман Магдалина 87
ЦІНГЛЕР Христіан (CINGLER Christan), скульптор 42, 230
Чаплінська Францішка 102
Чарнецька Маріанна 181
Чарторійська Софія 87
Чарторійський Олександр Август, князь 44, 73, 87
Черев Казимир 22
Черепко (Черепкова) Маріанна 79
Черкашевич Георгій 190
Чернецька Ядвіга 155
Чернік (Чернікова) Агнеса 210
Чехович Валентин, о. 193
Чичкович Грицько, дідич 199
Чолік (Чолікова) Тереза 210
Чорнецька Маріанна 181
Чорнецький Іоан / Ян 181
Чорнецький Юзеф 181
ЧОРНИЙ Григорій (CZARNY Grzegorz), сницар 112, 231
Чорний Іван 231
Шадковський Станіслав 124
Шалковський 63
Шальг Домінік де Генар 73
Шарийовська Анастасія 218
Шатковський Александр 79
Шатович Кирило, о. 100
Шатовський Антоній, о. 102, 122
Шаторський Ігнатій Юзеф, о. 122
Шафранкевич (Шафранкевичова)
Анастасія 246
Шафранський Симон 122
Швайдрак Єлизавета 42
Шедель Йоган-Готфрід, архітектор 204, 205, 206
Шелінг (Шелінгова) Маріанна 122
Шелінг Георг 102
Шенгера Борис (Szengera Borys) 9, 13, 44, 48, 87, 90, 93, 97, 98, 104, 105, 116, 152, 153, 170, 178, 185, 192, 201, 202, 204, 208, 220, 221, 222, 223, 244
Шенет Іоан / Ян 210
Шенет Маріанна Тереза 210
Шенет Регіна 210
Шептицький Діонісій, комендарій 182
Шидзецька Катерина 159
Шидзецький Іоан / Ян 159
Шидзецький Себастьян 159
Шикула-Жигавська Агнеса (Szykula-Żygawska Agnieszka) 22, 23, 36, 38, 116, 117
Шилер Анна 182
Шилер Ігнатій 182
Шилер Іоан / Ян (Szyler), кустош 182
Шиманська Барбара (Макач /
- Макачівна, Махач / Махачівна) 113, 191, 232
Шиманська Катерина Текля 232
Шиманська Маріанна 177
ШИМАНСЬКИЙ Іван / Ян (SZYMANŃSKI Jan), скульптор 113, 191, 232
Шиманський Ян Казимир 232
Шимашкович (Шимашковичівна)
Констанція 146
Шлавська Софія 18
Шліхтин (Шліхтинова) Аполонія 177
Шліхтин Ян, друкар 177
Шліхтовна Агнеса див. Граббе
Агнеса
Шляхетко Павло 103
Шмайовська Регіна 162
Шмайовський Тадей 162
Шмайовський Тома 162
Шнидрінський Іоан / Ян 159
Шотик Андрій 144
Шпаєр Франциск 233
Шпаєр Франциска (Кунашевич,
Кунашевичівна) 233
ШПАЄР / ШПАГЕР Христіан
Рудольф (SZPAIER / SCHPAGIER
Chrystyan Rudolf), скульптор 233
Шперн Маріанна див. Колерт
Маріанна
Шпитовський Яків / Якуб, купець 162
Шпичак Анна Петронелла 78
Шпичак Гелена 78
Шпичак Георгій 78
Шпіка Сергій 206
ШРАФЛЬ Йосиф / Йозеф / Юзеф
(SCHRAFFL Jozef) скульптор 234
Штелер Антоній 42
Штицингер Катерина див. Екшттейн
Катерина
Штіль Августин Станіслав Костка 235
Штіль Анна 235
ШТІЛЬ Антоній / Антоні (STILL Antoni), скульптор 20, 21, 55, 59, 65, 113, 126, 146, 148, 190, 193, 213, 235, 236, 237, 239, 246

- Штіль Гелена 242
- ШТІЛЬ Йосиф / Йозеф / Юзеф (STILL Jozef), скульптор 18, 47, 139, 218, 236, 242
- Штіль Катерина (Маркварт) 33, 87, 114, 242
- Штіль (Штільова) Маріанна (Волкович) 20, 21, 146, 235, 246
- Штіль Фрідріх Вільгельм (Still Friedrich Wilhelm), скульптор 235
- Штукатор Йосиф див. Леблас Йосиф
- Штуоль (Stuhle), скульптор 235
- Шулер Анна 100
- Шулер Іоан / Ян 100
- Шулер Кароль 100
- Шулер Катерина 100
- Шулер Якуб 100
- Шульц (Шульцова) Тереза 42
- Щудлікевич Себастьян 210
- Щудлікевич Францішка 210
- Щудлікевич Юзеф 210
- ЩУПАКОВИЧ Михайло (SZCZUPAKOWICZ Michał) (1679 – †1712) скульптор 42, 243
- ЩУПАКОВИЧ Михайло / Міхал (SZCZUPAKOWICZ Michał) (? – 1739) скульптор 244
- Щуровська Єва, органістка 102
- ЩУРОВСЬКИЙ Григорій (SZCZUROWSKI Grzegorz), столяр 245
- ЩУРОВСЬКИЙ Іван / Ян (SZCZUROWSKI Jan), скульптор 14, 23, 35, 52, 59, 63, 71, 126, 127, 146, 165, 166, 191, 235, 236, 246, 247, 248
- Югович (Юговичова) Катерина 168
- Юговський Станіслав 177
- Юзеф, столяр 189
- Юзновський Григорій 190
- Юревич (Юревичова) Анна 121
- Юровський Лаврентій, канонік 77
- Яблоновська Анна (Сангушко) 127
- Яблоновська Марія Анна (Казановська) 158
- Яблоновський, воєвода 165
- Яблоновський Ян Кастан 73
- Яблоновський Ян Станіслав 72, 158, 160, 184
- Яблоновські, родина 14, 26, 63, 160
- Яблонський Мартініан, капелан 155
- Яворівський Станіслав 114
- Яворович В., столяр 37
- Яворська Агнеса 146
- Яворська Софія 193
- Яворський Кароль 42
- Якобовський Ян 79
- Яковина О. 88, 89, 101, 115, 128, 129, 163, 179, 182, 196, 197, 219, 237, 239
- Якубович (Якубовичова) Анна 100
- Якушевський Ян de alba Russia 193
- Яневич Юзеф 72
- Янецький Теодор 78
- Яніцька Катерина 79
- Яніцький Станіслав 79
- Яніцький Юзеф 79
- Яніцький Якуб 79
- Янішевська Маріанна 210
- Янішевський Марцін 210
- Янішевський Францішек 210
- Янковська Агнеса 78
- Янковська Катерина 79
- Янковський Валентин 78
- Янковський Симон 78
- Янушевський Антоній 156
- Янушов Павло 155
- Янчевський Ігнатій 79
- Ярапинська Анна 103
- Яремкевич Симон 132, 190
- Яремкевич (Яремкевичова) Маріанна див. Полянська Маріанна
- Яринська Катерина див. Андрейовська Катерина
- Яринська Маріанна 72
- Яроцький, підгорецький губернатор 68
- Ярошова Анна 155
- Яртимінський Антоній, садівник 156
- Ясцак (Ясцакова) Регіна 78
- Ясінська Софія 79
- Ясінська Францішка 27
- Ясінський Якуб 27
- Ясінько (Ясінькова) Барбара 78
- Яснішевич Альберт, консул Жидачівський 159
- Яснішевич Катерина 159
- Яснішевич Якуб 159
- ЯСТРУБОВИЧ Павло / Павел (JASTSZEMBOWICZ Paweł), майстер, столяр, скульптор 249
- Ястшембський Іоан (Ян) 79
- Яхимович Іван, столяр 231
- Aftanazy Roman див. Афтаназі Роман
- Barącz Sadok 74, 77, 98, 99
- BARZYŃSKI Piotr див. БАРИЦЬКИЙ Петро
- BECHERT Johann Nepomucen див. БЕХЕРТ Іван Непомук
- BEM Jerzy див. БЕМ Юрій
- BERNAKIEWICZ Bazyli див. БЕРНАКЕВИЧ Василь
- Bernatowicz Tadeusz 77
- Bernykowycz, family див. Берниковичі
- BERNYKOWYCZ Andrij див. БЕРНИКОВИЧ Андрій
- Betlej Andrzej див. Бетлей Анджей
- BIAŁKOWSKI Krzysztof див. БЯЛКОВСЬКИЙ Христофор
- BIEN Wojciech див. БІН Войцех
- Biernat Marcin 39, 49, 131, 248
- Włachut Adam Jan 32, 57, 58, 180
- Bobrowski Jakub, malarz 23, 38
- Bochnak Adam 63, 130, 152, 167, 170, 192, 216, 217, 220
- BOCZARSKI Józef див. БОЧАРСЬКИЙ Йосиф
- Bohdziewicz Piotr див. Богдзевич Петро
- Boloz-Antoniewicz J. 152
- BORTATYŃSKI Daniel див. БОРТАТИНСЬКИЙ Данило
- Bostel Ferdynand 123, 130, 133, 167, 170, 186, 191, 192, 228, 229
- Brzezina Katarzyna див. Brzezina-Scheuerer Katarzyna
- Brzezina-Scheuerer Katarzyna (Brzezina Katarzyna) 49, 60, 66, 147, 152, 221, 222
- BURACZYŃSKI (BURCZYŃSKI) Ig-

- nat див. БУРАЧИНСЬКИЙ Ігнатій
 BURZYŃSKI Karol див.
 БУЖИНСЬКИЙ Карло
 Caesarea Eusebius of див.
 Кесарійський Євсевій
 CAPPONI Francesco / Franciscus
 див. КАПОНІ Франческо
 CASTELLI Eduardo Antonio de див.
 КАСТЕЛЛІ Едуардо Антоніо де
 Chrościcki Juliusz A. 77, 105, 109, 116
 CINGLER Christan див. ЦІНГЛЕР
 Христіан
 CZARNY Grzegorz див. ЧОРНИЙ
 Григорій
 Czartoryski, ród 26, 74, 90, 158, 159,
 160
 Czołowski Aleksander 82
 DANYIL snycerz див. ДАНИІЛ
 сницар
 DUDKIEVICZ Józef див.
 ДУДКЕВИЧ Йосиф
 DUDKIEWICZ Michał див.
 ДУДКЕВИЧ Михайло
 DUDZIŃSKI Jakub див.
 ДУДЗИНСЬКИЙ Яків
 DUŃCZEWSKI Francysk див.
 ДУНЧЕВСЬКИЙ Франциск
 Dutkiewicz Józef Edward 16, 133, 167,
 170
 Dworzak Agata див. Двожак Агата
 Dzeduszycki Jerzy Stanisław див.
 Дідушицький Юрій Станіслав
 Dziubkowa J. 222
 EKHART Jan Georg / Jerzy див.
 ЕКГАРТ Іван Георгій
 Estreicher Karol 130
 FERLAND Chrystian див.
 ФЕРЛЯНД Христіан
 FERSCHER Thoma див. ФЕРШЕР
 Тома
 FESINGER sculptor див. ФЕСІНГЕР
 скульптор
 FESINGER Fabian див. ФЕСІНГЕР
 Фабіян
 FESINGER Sebastian див.
 ФЕСІНГЕР Себастьян
 Fesingers див. Фесінгери
 FILEWICZ Michał див. ФІЛЕВИЧ
 Михайло
 FORNECKI Stanisław див.
 ФОРНЕЦЬКИЙ Станіслав
 Frazik Józef Tomasz див. Фразік
 Юзеф Томаш
 Fredro Aleksandr Antoni, biskup 46
 Freynt Caroli див. Фрейнт Кароль
 FRONCKIEWICZ mozaist див.
 ФРОНЦКЕВИЧ мозаїст
 Gajewski Jacek 46, 142, 167, 221, 222
 Gebarowicz Mieczysław див.
 Гембарович Мечислав
 Gertner Jan див. Гертнер Ян
 GERTNER Johann Georg див.
 ГЕРТНЕР Іван Георгій
 Gets див. Геці
 GIŻEWSKI (GIZEWSKI) Jan див.
 ГІЖЕВСЬКИЙ Іван
 Golichowski Norbert 139
 GOTHARD Jan Nepomuk див.
 ГОТАРД Ян Непомук
 GÖTZ / GIETZ див. ГЕЦОВА
 (ГЕЦ) сницарка
 GÖTZ (GIETZ) Johann див. ГЕЦ
 Іван
 GRABBE Johann Georg див.
 ГРАББЕ Іван Георгій
 Greber Marianna див. Вюрцер
 Маріанна
 GRODZICKI Stefan див.
 ГРОДЗИЦЬКИЙ Степан
 GRONALEWICZ Modest див.
 ГРОНАЛЕВИЧ Модест
 GROŃSKI Tomasz Benjamin див.
 ГРОНСЬКИЙ Тома Веніамін
 GRUSZEWICZ Franciskus див.
 ГРУШЕВИЧ Франциск
 HASSELWANDER / HOSEL-
 WANDER) Blosius Josephus див.
 ГАСЕЛЬВАНДЕР Блажей Йосиф
 HAUMAN Petrus див. ГАУМАН
 Петро
 HELDTZEL Johann див.
 ГЕЛЬДЦЕЛЬ Іван
 Herzig F. 46
 Hornung Zbigniew див. Горнунг
 Збігнев
 Hornungowa Julia 152
 Husarski Waclaw 221
 HUTTER / HÜTTER Thomas див.
 ГЮТТЕР Тома
 Jankiewicz o. Patryk Remigiusz 105
 Janusz Bohdan 182
 JASTSZEMBOWICZ Paweł див.
 ЯСТРУБОВИЧ Павло
 Jaworski Franciszek 130
 JOZEFUS, snycerz див. ЙОСИФ,
 сницар
 Kazmarek Romuald 142
 Kaczorowski Bartłomiej 43
 Kalinowski Konstanty 130, 142, 152,
 221
 KALITYŃSKI Michał див.
 КАЛІТИНСЬКИЙ Михайло
 Kant Immanuel див. КАНТ Іммануель
 KARPOWICZ Iwan див.
 КАРПОВИЧ Іван
 Karpowicz Mariusz 110, 142, 152, 221
 KOLERT Johann Gaspar див.
 КОЛЕРТ Ян Гаспар
 KOLCZYNSKI Stefan див.
 КОЛЧИНСЬКИЙ Стефан
 Komarynski див. Комаринські
 KOMARZYNSKI Ioanne див.
 КОМАРИНСЬКИЙ Іоан
 KOMARZYNSKI Filipum див.
 КОМАРИНСЬКИЙ Філіп
 KOMARZYNSKI Francen див.
 КОМАРИНСЬКИЙ Францішек
 Konończuk W. 222
 KOPÍŃSKI Alberti див.
 КОПІНСЬКИЙ Альберт
 KOSTECKI / KODECKI? Stepha-
 num див. КОСТЕЦЬКИЙ /
 Кодецький? Стефан
 Kostowski Jakub 142
 KOTSCHENRÄUTTER Konrad див.
 КОЧЕНРАЙТЕР Конрад
 Kowalczyk Jerzy див. Ковальчик
 Юрій
 Krasny Piotr 46, 63, 81, 99, 106, 152,
 167, 170, 184, 223
 KRAUS Georg див. КРАУС Георг
 KRUSZANOWSKI Jan див.

КРУШАНОВСЬКИЙ Ян	Mikocka-Rachubowa K. 105	Pilznov [Antoni] див. Пільзнов
KULAWSKI Aleksandr див.	MISIEWICZ Jan див. МІССВІЧ Ян	Антоній
КУЛЯВСЬКИЙ Олександр	Nestorow Dagny 123	PINSEL Johann Georg (Pils Ioann
KULAWSKI Antoni див.	NOWICKI Antonius див.	Georg, Pilznov Ioan, Pinsel Majster)
КУЛЯВСЬКИЙ Антоній	НОВИЦЬКИЙ Антоній	див. ПІНЗЕЛЬ Іван Георгій
Kulczycki Franciszek Ksawery див.	ОБРОЦЬКИЙ Ян	POLEJOWSKI Jan див.
Кульчицький Францішек Ксаверій	ОБРОЦЬКИЙ Миколай	ПОЛЕЙОВСЬКИЙ Ян
Kulyawski див. Кулявські	Obrocki див. Оброцькі	POLEJOWSKI Масеґ див.
KUPIŃSKI Wojcech див.	OCHWATOWICZ Grygorij див.	ПОЛЕЙОВСЬКИЙ Мацеґ
КУПІНСЬКИЙ Войцех	ОХВАТОВИЧ Григорій	POLEJOWSKI Piotr див.
Kurzej Michał 39, 49, 49, 131, 248	OLEŃSKI Franciszek див.	ПОЛЕЙОВСЬКИЙ Петро
Lanckorońska Karolina 77	ОЛЕНСЬКИЙ Франціск	Polejowski див. Полейовські
LEBLAS Josephus див. ЛЕБЛАС	ОЛЕНСЬКИЙ Франціск	Poplatek Jan 46, 234
Йосиф	OLSZEWSKI Franciscus див.	Potocki Józef див. Потоцький Юзеф
LEGERLUTZ Josef див.	ОЛЬШЕВСЬКИЙ Франціск	Prószynska Z. 117, 131, 142, 221
ЛЕҒЕРАЮЦ Йозеф	OSIŃSKI Antoni див. ОСІНСЬКИЙ	PUSZ Jan див. ПУШ Ян
LESZCZYŃSKI Gwidon див.	Антоній	PUPATYŃSKI Szymon див.
ЛЕЩІНСЬКИЙ Гвідон	Osiński Marjan див. Осінський	ПУТЯТИЦЬКИЙ Семен
Lewanderszoan Regina див. Ринська	Мар'ян	Radzywilly 77
Регіна	Ostrowski Jan K. див. Островський	RATYŃSKI Franciszek див.
LEWORATI Giovanni див.	Ян К.	РАТИНСЬКИЙ Франціск
ЛЄВОРАТІ Джованні	PASIECZKOWICZ Jan див.	RATYŃSKI Teodor див.
Lileyko J. 46, 90, 142, 167, 222	ПАСЄЧКОВИЧ Іоан	РАТИНСЬКИЙ Теодор
LISKA / LISZKA Józef див. ЛІСКА	PASLAWSKI Lazarz див.	Rewski Zbigniew 185, 225
/ ЛІШКА Юзеф	ПАСЛАВСЬКИЙ Лазар	РОВАКІЕВИЧ Марцін Кіліан див.
LORENZ / FERENZ Józef див.	Paszenda Jerzy 46, 234	РОБАКЕВИЧ Мартин Кіліан
ЛОРЕНЦ / ФЕРЕНЦ Йосиф	PAWEL snycerz див. ПАВЛО сницар	ROMANUS Carolus див. РОМАНУС
Łaszczewski Sylwestr, superior 192,	Pelc Janusz 159, 160	Кароло
248	PENKOWSKI Michał див.	Röder Julius 105, 236
Majchrzycka Barbara 142	ПЕНЬКОВСЬКИЙ Михайло	RYŃSKI Marcin див. РИНСЬКИЙ
МАКАЦ / МАНАЦЗ) Waclaw	PERTY див. Перті	Марцін
див. МАКАЧ / МАХАЧ Вацлав	PERTY Andrea Enryco див. ПЕРТІ	Sajdl див. Зайдаль Христіан
Mańkowski Tadeusz див.	Андреа Енріко	SAMBAUER / SAIMHABER Geor-
Маньковський Тадеуш	PERTY Antonio див. ПЕРТІ	gio див. ЗАМБАУЕР / САМБАУЕР
Markiewicz Anna див. Маркевич	Антоніо	Георгій
Анна	PERTY Augustinus див. ПЕРТІ	Sapieha Józef Franciszek див. Сапєга
MARQUART Georg Joseph див.	Августин	Юзеф Францішек
МАРКВАРТ Георг Йозеф	PERTY Jakub див. ПЕРТІ Якуб	SARNOWICZ Wawrzyniec див.
MARQUART Jan див. МАРКВАРТ	PERTY Philippo див. ПЕРТІ Філіп	САРНОВИЧ Лаврентій
Ян	Petrus Jerzy T. 49, 98, 105, 117, 152,	Sawa Bogumila 23, 38
Marquarts див. Маркварти	204	Scherf Guilhem 153
Maśliński Antoni 142	Pfister Johann / Hans див. Пфістер	SCHRAFFL Jozef див. ШРАФЛЬ
Meretiner Bernardo див. Меретин	Ян / Йоган	Йосиф
Бернард	Pietrzak Jarosław 77	SECELLI Jan див. СЕЦЕЛЛІ Ян
MICHAELE snycerz див.	Pilzlowa Elisabeta див. Пільзльова	SEYNER Christian див. СЕЙНЕР
МИХАЙЛО сницар	Єлизавета	Христіан
Michalczuk Stefan 225		SIDORSKI Jędrzej див.

СІДОРСЬКИЙ Андрій	SZCZUROWSKI Grzegosz див.	Woźnicki Borys див. Возницький
Sieniawska Elżbieta див. Сенявська	ЩУРОВСЬКИЙ Григорій	Борис
Єлизавета	SZCZUROWSKI Jan див.	Wuertzers див. Вюрцери
Sierakowski, arcybiskup див.	ЩУРОВСЬКИЙ Ян	Wujcyk Wolodymyr S. див. Вуйцик
Сераковський Вацлав Ієронім	Szengera Borys див. Шенгера Борис	Володимир
Sito Jakub 31, 43, 46, 49, 50, 54, 63, 65, 90, 105, 117, 142, 146, 147, 153, 170, 185, 189, 221, 222, 223	Szlezzynger Piotr 46	Wurtzerowa Marianna див. Вюрпер
Skrabski Józef 167, 174, 189	SZPACIER (SCHPAGIER) Chrysty- an Rudolf див. ШПАЦП Христіан	Маріанна
Smulikowska Ewa 130	Рудольф	WÜRTZER Georg Michael див.
Sobiescy, rodzina 77	Sztuczynger Kateryna див. Екштейн	ВЮРЦЕР Георгій Михайло
Sobieski Jan III 98, 105, 117, 204	Катерина	WÜRTZER Jan Michael див.
SOBOLEWSKI Hryhory див.	Szykula-Żygawska Agnieszka див.	ВЮРЦЕР Іван Михайло
СОБОЛЕВСЬКИЙ Григорій	Шикула-Жигавська Агнеса	WÜRTZER Josephus Sebastian див.
SOKOŁOWSKI Wawrzyniec див.	SZYMAŃSKI Jan див.	ВЮРЦЕР Йосиф Себастьян
СОКОЛОВСЬКИЙ Лаврентій	ШИМАНСЬКИЙ Ян	WYSZŁOWSKI Jerzy див.
STANEŃCI DIONIZY див.	Szysko-Bohusz Adolf 105	ВИШЛОВСЬКИЙ Юрій
СТАНЕЦІ Діонісій	Śnieżyńska-Stolotowa E. 19, 46, 142	Zalewski Stanislaw 18
STARZEWSKI Jan див.	TARASIY див. ТАРАСІЙ	ZARUDSKI Marcin див.
СТАЖЕВСЬКИЙ Ян	Tatarkiewicz Władyslaw 142, 152, 221	ЗАРУДСЬКИЙ Мартин
STARZEWSKI Simon див.	TOKARSKI Benedykt див.	ZELIŃSKI Grygory, Georgiy див.
СТАЖЕВСЬКИЙ СИМОН	ТОКАРСЬКИЙ Бенедикт	ЗЕЛІНСЬКИЙ Григорій
Stazhevski див. Стажевські	TROJANOWSKI Jan див.	Żygulski-jun. Zdzislaw 98, 105, 117, 204
Starzyński Juliusz 221	TWARDOWSKI Martino див.	Żyła Władyslaw 152, 220
Stecki Tadeusz Jerzy 105	ТВАРДОВСЬКИЙ Марцін	
STEFAN snycerz див. СТЕФАН /	Urbańska Marianna див. Вюрпер	
СТЕПАН сницар	Маріанна	
STILL Antoni див. ШТАЛЬ Антоній	VINACHE Jean Joseph див. Вінаш	
STILL Jozef див. ШТАЛЬ Йозеф	Іван Йосиф	
STOBAŃSKI Michał див.	Voznyak Taras див. Возняк Тарас	
СТОБАНСЬКИЙ Михайло / Міхал	Wardzyński Michał 109, 110, 222	
Stobenski див. Стобенські	WIĘCKOWSKI Jan див.	
STOBENSKI Ignat див.	ВЕНЦКОВСЬКИЙ Іван	
СТОБЕНСЬКИЙ Гнат	WISZNIOWSKI Mikołaj див.	
STOBENSKI Ignativ Stefan див.	ВІШНЬОВСЬКИЙ Микола	
СТОБЕНСЬКИЙ Ігнатів Стефан	Wiśniowiecki див. Вишневецькі	
STOBENSKI Iwan див.	Witkowski Jacek 142	
СТОБЕНСЬКИЙ Іван	Witte Jan de 49, 90, 117, 130, 133, 142, 146, 152, 189, 221	
Stolot F. 19, 46, 142	WOGT / WOYT Stanislav див. ВОГТ	
Stroiński Stanislaw див. Строїнський	Станіслав	
Станіслав	WOLAŃSKI Francysk див.	
Swiencickij Parion див. Свенціцький	ВОЛЯНСЬКИЙ Франциск	
I.	WOLSKI Andrzej див. ВОЛЬСЬКИЙ	
SZCZUPAKOWICZ Michał (? – 1739)	Андрій	
див. ЩУПАКОВИЧ Михайло	WOLSKI Martynian Sebastian див.	
SZCZUPAKOWICZ Michał (1679 – †1712) див. ЩУПАКОВИЧ	ВОЛЬСЬКИЙ Мартин Себастьян	
Михайло		

SUMMARY

For today, enough archival material has been gathered to have a generalized picture of the artistic life of 18th century Lviv sculptors. Many sculptures of these masters have been collected and preserved. But when it comes to a particular sculptor or the attribution of his works, some problems arise before any researcher who studied or studies the works of Lviv masters of the eighteenth century.

Each researcher, in order to collect data on one sculptor, has to look through dozens of scientific works. In this case, the data on the sculptors and the existing sculpture, which has survived to our time, often exist separately. Scientists have combined these phenomena, using stylistic analysis (a subjective point of view), but analysis of their works of the 20th and 21st centuries has shown that each art historian has his/her own point of view on attribution of sculpture, and their opinions are often radically opposite.

For these reasons, the idea of publishing a dictionary of sculptors has appeared. The idea was to collect all the statements of art critics about the 18th-century Lviv sculptors based on archival documents and to discard speculation.

In our opinion, the dictionary will facilitate the study of the unique phenomenon, the community of 18th-century Lviv sculptors, and shorten the search time for data about sculptors. It may give a new impetus to the interpretation and attribution of the sculptors' works. After all, new information about the masters, including Joseph Legerlutz, Marcin Ryński, Petrus Hauman, Buraczyński / Burczyński Ignat, who was known only as a carpenter, Joseph Sebastian Würtzer and Jan Michael Würtzer, Georg Michael Würtzer's sons, Jan Starzewski prompts to correlate the attribution of some works of 18th century Lviv sculptors, to make it clearer and more structured.

The dictionary provides information about Lviv sculptors of 18th century, it combines newly found archival documents with information from previous researchers, which is also based on archival documents. The glossary articles form the only source of information indicating the name of the sculptor and their specific place of work or residence, as most hypothetical attributions will still lose their relevance over time.

ЗМІСТ

7

ТАРАС ВОЗНЯК

БАРОКОВА СКУЛЬПТУРА НА ПЕРЕТИНІ СХІДНОГО І ЗАХІДНОГО ХРИСТИЯНСТВА

11

TARAS VOZNYAK

BAROQUE SCULPTURE AT THE INTERSECTION OF EASTERN AND WESTERN CHRISTIANITY

14

БОРИС ШЕНГЕРА

ЛЬВІВСЬКІ СКУЛЬПТОРИ ТА СКУЛЬПТОРИ ЛЬВОВА У ХVІІІ СТОРІЧЧІ

250

ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК

270

SUMMARY